

Α' Τεχνικού και Έπαγγελματικού Λυκείου

ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ

Εύσταθίου Ζάχαρη

ΓΕΩΠΟΝΟΥ Μ.Υο.Εδ. ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΠΑ.Τ.Ε.Σ./Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε.

002
ΚΛΣ
ΣΤ2Β
2129

Ε 12

ΓΠΝ.

Σταθίου, Ζαχαρίας

Α' ΤΑΞΗ ΤΕΧΝΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

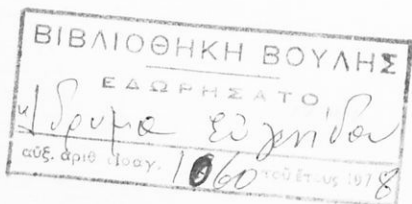
ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ

ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΖΑΧΑΡΗ
ΓΕΩΠΟΝΟΥ Μ.ΒΟ.ΕΔ.
ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΠΑΙΔΑΓ. ΤΕΧΝ. ΣΧΟΛΗΣ ΣΕΛΑΤΕ

ΑΘΗΝΑ
1978

002
KNE
ET2B
2129

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΕΥΓΕΝΙΔΟΥ

Ο Εύγένιος Εύγενίδης, ο ιδρυτής και χορηγός του «Ίδρυματος Εύγενίδου», πολύ νωρίς πρόβλεψε και σχημάτισε την πεποίθηση ότι η άρτια κατάρτιση των τεχνικών μας, σε συνδυασμό με την εθνική άγωγή, θα ήταν αναγκαίος και άποφασιστικός παράγοντας της προόδου του Έθνους μας.

Την πεποίθησή του αυτή ο Εύγενίδης εκδήλωσε με τη γενναιοφρόνα πράξη εύεργεσίας, να κληροδοτήσει σεβαστό ποσό για τη σύσταση Ίδρυματος που θα είχε σκοπό να συμβάλλει στην τεχνική εκπαίδευση των νέων της Ελλάδας.

Έτσι τό Φεβρουάριο του 1956 συστήθηκε τό «Ίδρυμα Εύγενίδου», του οποίου τήν διοίκηση ανέλαβε ή αδελφή του κυρία Μαριάνθη Σίμου, σύμφωνα με τήν επιθυμία του διαθέτη.

Από τό 1956 μέχρι σήμερα ή συμβολή του Ίδρυματος στην τεχνική εκπαίδευση πραγματοποιείται με διάφορες δραστηριότητες. Όμως άπ' αυτές ή σημαντικότερη, που κρίθηκε από τήν άρχή ως πρώτης ανάγκης, είναι ή έκδοση βιβλίων για τούς μαθητές των τεχνικών σχολών.

Μέχρι σήμερα εκδόθηκαν 150 τόμοι βιβλίων, που έχουν διατεθεί σε πολλά εκατομμύρια τεύχη, και καλύπτουν ανάγκες των Κατώτερων και Μέσων Τεχνικών Σχολών του Ύψ. Παιδείας, των Σχολών του Όργανισμού Άπασχολήσεως Έργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) και των Δημοσίων Σχολών Έμπορικού Ναυτικού.

Μοναδική φροντίδα του Ίδρυματος σ' αυτή τήν έκδοτική του προσπάθεια ήταν και είναι ή ποιότητα των βιβλίων, από άποψη όχι μόνον επιστημονική, παιδαγωγική και γλωσσική, αλλά και από άποψη εμφάνισεως, ώστε τό βιβλίό να άγαπηθεί από τούς νέους.

Γιά τήν επιστημονική και παιδαγωγική ποιότητα των βιβλίων, τά κείμενα ύποβάλλονται σε πολλές έπεξεργασίες και βελτιώνονται πριν από κάθε νέα έκδοση.

Ίδιαίτερη σημασία απέδωσε τό Ίδρυμα από τήν άρχή στην ποιότητα των βιβλίων από γλωσσική άποψη, γιατί πιστεύει ότι και τά τεχνικά βιβλία, όταν είναι γραμμένα σε γλώσσα άρτια και ομοίομορφη αλλά και κατάλληλη για τή στάθμη των μαθητών, μπορούν να συμβάλλουν στην γλωσσική διαπαιδαγώγηση των μαθητών.

Έτσι με άπόφαση που πάρθηκε ήδη από τό 1956 όλα τά βιβλία τής Βιβλιοθήκης του Τεχνίτη, δηλαδή τά βιβλία για τίς Κατώτερες Τεχνικές Σχολές, όπως άργότερα και για τίς Σχολές του ΟΑΕΔ, είναι γραμμένα σε γλώσσα δημοτική με βάση τήν γραμματική του Τριανταφυλλίδη, ενώ όλα τά άλλα βιβλία είναι γραμμένα στην άπλή καθαρεύουσα. Η γλωσσική έπεξεργασία των βιβλίων γίνεται από φιλόλογους του Ίδρυματος και έτσι εξασφαλίζεται ή ένιαία σύνταξη και όρολογία κάθε κατηγορίας βιβλίων.

Ἡ ποιότητα τοῦ χαρτιοῦ, τὸ εἶδος τῶν τυπογραφικῶν στοιχείων, τὰ σωστά σχήματα καὶ ἡ καλαισθητὴ σελιδοποίηση, τὸ ἐξώφυλλο καὶ τὸ μέγεθος τοῦ βιβλίου περιλαμβάνονται καὶ αὐτὰ στίς φροντίδες τοῦ Ἰδρύματος.

Τὸ Ἴδρυμα θεώρησε ὅτι εἶναι ὑποχρέωσή του, σύμφωνα μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ἰδρυτῆ του, νὰ θέσει στὴν διάθεση τοῦ Κράτους ὅλη αὐτὴ τὴν πείρα του τῶν 20 ἐτῶν, ἀναλαμβάνοντας τὴν ἐκδόση τῶν βιβλίων καὶ γιὰ τίς νέες Τεχνικὲς καὶ Ἐπαγγελματικὲς Σχολὲς καὶ τὰ νέα Τεχνικὰ καὶ Ἐπαγγελματικὰ Λύκεια, σύμφωνα μὲ τὰ Ἀναλυτικὰ Προγράμματα τοῦ Κ.Ε.Μ.Ε.

Τὰ χρονικὰ περιθώρια γι' αὐτὴ τὴν νέα ἐκδοτικὴ προσπάθεια ἦταν πολὺ περιορισμένα καὶ ἴσως γι' αὐτό, ἰδίως τὰ πρῶτα βιβλία αὐτῆς τῆς σειρᾶς, νὰ παρουσιάσουν ἀτέλειες στὴ συγγραφή ἢ στὴν ἐκτύπωση, ποὺ θὰ διορθωθοῦν στὴ νέα τους ἐκδόση. Γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ ἐπικαλούμαστε τὴν βοήθεια ὅλων ὅσων θὰ χρησιμοποιοῦσιν τὰ βιβλία, ὥστε νὰ μᾶς γνωστοποιήσουν κάθε παρατήρησή τους γιὰ νὰ συμβάλλουν καὶ αὐτοὶ στὴ βελτίωση τῶν βιβλίων.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΕΥΓΕΝΙΔΟΥ

Ἀλέξανδρος Ι. Παππᾶς, Ὁμ. Καθηγητῆς ΕΜΠ, Πρόεδρος.

Χρυσόστομος Φ. Καβουνίδης, Διπλ.-Μηχ.-Ἡλ. ΕΜΠ, Διοικητῆς Ο.Τ.Ε., Ἀντιπρόεδρος.

Μιχαὴλ Γ. Ἀγγελόπουλος, Τακτικὸς Καθηγητῆς ΕΜΠ, Διοικητῆς ΔΕΗ.

Παναγιώτης Χατζηγιάννου, Μηχ.-Ἡλ. ΕΜΠ, Γεν. Δ/ντῆς Ἐπαγ/κῆς Ἐκπ. Ὑπ. Παιδείας.

Ἐπιστ.μ. Σύμβουλος, **Γ. Ροῦσσος**, Χημ.-Μηχ. ΕΜΠ.

Σύμβουλος ἐπὶ τῶν ἐκδόσεων τοῦ Ἰδρύματος, **Κ. Α. Μανάφης**, Μόν. Ἐπικ. Καθηγητῆς Παν/μίου Ἀθηνῶν.

Γραμματεὺς, **Δ. Π. Μεγαρίτης**.

Διατελέσαντα μέλη ἢ σύμβουλοι τῆς Ἐπιτροπῆς

Γεώργιος Κακριδῆς † (1955 - 1959) Καθηγητῆς ΕΜΠ, **Ἄγγελος Καλογεράς** † (1957 - 1970)

Καθηγητῆς ΕΜΠ, **Δημήτριος Νιάνιας** (1957 - 1965) Καθηγητῆς ΕΜΠ, **Μιχαὴλ Σπεταιέρος** (1956 -

1959), **Νικόλαος Βασιώτης** (1960 - 1967) **Θεόδωρος Κουζέλης** (1968 - 1976) Μηχ.-Ἡλ. ΕΜΠ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Πάντα όταν βρισκόμαστε μπροστά σε ένα σταυροδρόμι αντιμετωπίζουμε τό δίλημμα της έκλογής.

Ή από τούς δύο ή τρεις ή περισσότερους δρόμους πού ξανοίγονται μπροστά μας άναρωτιόμαστε ποιόν νά ακολουθήσομε; Ποιός άπ' αυτούς θά μās όδηγήσει πιό σύντομα, πιό εύκολα, πιό όμαλά, πιό άποτελεσματικά στόν τελικό προορισμό μας;

Σέ ένα τέτοιο σταυροδρόμι βρίσκεται κάθε άνθρωπος σε όρισμένη περίοδο της ζωής του. Είναι ή στιγμή πού καλείται νά άποφασίσει ποιό θά είναι τό επάγγελμα μέ τό όποιο θά συνδέσει τή ζωή του, ποιός θά είναι ό δρόμος, ποιά ή κατεύθυνση πού θά ακολουθήσει στην επαγγελματική του σταδιοδρομία.

Τρία πράγματα δίνουν ξεχωρη βαρύτητα και ξεχωρη σοβαρότητα στο δίλημμα αυτό για τόν άνθρωπο:

— Ή βασική σημασία πού έχει ή επαγγελματική έκλογή για όλόκληρη τήν άκόλουθη ζωή του.

— Τό γεγονός ότι είναι ύποχρεωμένος νά κάνει αυτή τήν έκλογή σε μία ηλικία πού δέν έχει άκόμα τήν άπαιτούμενη έμπειρία ούτε τήν άπαιτούμενη ώριμότητα για μία καλά μελετημένη, σωστή και επιτυχημένη έκλογή.

— Τό ότι μία επιτυχημένη επαγγελματική έκλογή και σταδιοδρομία είναι συνάρτηση πολλών παραγόντων ύποκειμενικών (κλίσεων, ικανοτήτων, διαθέσεων) και άντικειμενικών (δυνατοτήτων κατάλληλης προετοιμασίας και εκπαίδευσης, καθώς και άμεσης και ικανοποιητικής άποκαταστάσεως).

Κατά τήν αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος, οι νέοι μας έχουν άμεση και ζωτική ανάγκη κάποιος νά βρεθεί κοντά τους. Κάποιος πού αντιλαμβάνεται τό μέγεθος και τή σημασία του όλου προβλήματος και πού μέ τήν ώριμότητά του θά άναπληρώσει τή δική τους άνωριμότητα. Κάποιος τέλος πού μέ τίς γνώσεις, τήν έμπειρία και τήν κατάρτισή του θά συμπληρώσει στους τομείς αυτούς τίς δικές τους σοβαρές άπό κάθε άποψη έλλείψεις.

Σε κάθε καλά οργανωμένη προσπάθεια μελετημένης και συστηματικής αντιμετώπισεως αυτών των προβλημάτων, τό ρόλο αυτού του «κάποιου» αναλαμβάνει μία ύπηρεσία Έπαγγελματικού Προσανατολισμού, πού είναι σωστά οργανωμένη.

Άλλά στις περιπτώσεις πού αυτή ή ύπηρεσία δέν έχει άκόμα οργανωθεί, δέν πρέπει νά μείνουν μόνοι τους και άβοήθητοι οι νέοι.

Στό σταυροδρόμι της επαγγελματικής έκλογής, πού άναφέραμε παραπάνω, βρίσκονται και οι μαθητές των Έπαγγελματικών Λυκείων στην άρχή της εκπαίδευσεώς τους.

Με τή σημερινή δομή της Έπαγγελματικής Έκπαίδευσεως τρεις είναι οι δρόμοι ή οι βασικές κατευθύνσεις ή οι τομείς, πού ξανοίγονται μπροστά τους.

Δέν γνωρίζουν άσφαλώς τί τους κρύβει και τί τους επιφυλάσσει κάθε μία άπό τίς τρεις κατευθύνσεις ή τομείς. Για τό λόγο αυτό έχουν ανάγκη, όπως άλλωστε

είναι φυσικό, να πληροφορηθούν και να ενημερωθούν ποιές είναι οι συνθήκες εργασίας, ποιές είναι οι προϋποθέσεις και ποιές είναι οι δυνατότητες για να επιτύχουν στην επαγγελματική τους αποκατάσταση σε κάθε έναν από τους παραπάνω τρεις τομείς.

"Ένας από τους τομείς αυτούς είναι ο Γεωργοκτηνοτροφικός.

Οι άλλοι δύο είναι: ο τομέας Οικονομίας και Διοικήσεως και ο Κοινωνικός τομέας.

Θά άπορήσει ίσως κανείς βλέποντας να συμπεριλαμβάνεται στους τομείς της επαγγελματικής κατευθύνσεως και ο Γεωργοκτηνοτροφικός τομέας. Καί είναι φυσικό να δημιουργηθούν όρισμένα έρωτηματικά όπως:

Μπορεί ο τομέας της γεωργίας και της κτηνοτροφίας ή ο τομέας της γεωργοκτηνοτροφικής παραγωγής, όπως λέγεται επίσης, να θεωρείται ως τομέας επαγγελματικής αποκαταστάσεως; Μπορεί να φιλοδοξήσει σήμερα ένας νέος να σταδιοδρομήσει σε ένα, τέτοιο τομέα;

Δέν είναι η εργασία του γεωργού και του κτηνοτρόφου ή εργασία στην οποία αναγκάζεται να καταφύγει όποιος δέν τά κατάφερε να επιτύχει πουθενά άλλο; Δέν είναι η εργασία πού και αυτοί άκόμα οι γεωργοκτηνοτρόφοι πού είναι δεμένοι μαζί της, θέλουν και άγωνίζονται να την εγκαταλείψουν;

Στίς σελίδες πού άκολουθούν, θά καταβληθεί προσπάθεια ώστε με άπλό και άντικειμενικό τρόπο να ενημερωθούν και να κατατοπισθούν οι μαθητές σε ό,τι άφορά σε μιά πετυχημένη σταδιοδρομία στό Γεωργοκτηνοτροφικό τομέα.

Στό περιεχόμενο του βιβλίου, σύμφωνα προς τό αντίστοιχο άναλυτικό πρόγραμμα πού έκπονήθηκε από τό ΚΕΜΕ, θά βρούν οι μαθητές των Έπαγγελματικών Λυκείων με ύπευθυνότητα όλα τά στοιχεία, πού θά τους βοηθήσουν στην πλήρη και άντικειμενική τους κατατόπιση.

"Έτσι, με σύνεση, με προσοχή, με άπόλυτη ήρεμία ψυχική, αλλά και με συναίσθηση της σοβαρότητας του προβλήματος, θά πάρουν την άπόφασή τους για την τελική έκλογή.

E.A. Ζάχαρης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Η ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1.1 Η εμφάνιση και εξέλιξη τής εξειδικεύσεως.

“Ένα από τὰ κύρια χαρακτηριστικά τής εποχής μας είναι ή καταπληκτική από κάθε άποψη τεχνολογική εξέλιξη και ανάπτυξη τής κοινωνίας.

Ή εξέλιξη αυτή είχε ως φυσικό επακόλουθο τήν παράλληλη εξειδίκευση τής ανθρώπινης εργασίας σέ όλους τούς τομείς τής τεχνολογίας.

“Όσο οί τεχνολογικές γνώσεις του ανθρώπου ήταν πολύ περιορισμένες, περιορισμένες ήταν και οί τεχνικές εργασίες, στίς όποιες ο ίδιος θά μπορούσε νά ειδικευθεί.

Κατά τή μακρόχρονη περίοδο πού ο πρωτόγονος άνθρωπος ζούσε από τό κυνήγι, δέν είχε λόγους νά ειδικευθεί σέ οποιαδήποτε άλλη εργασία. Τό κυνήγι τών άγρίων ζώων και ή προστασία του από τούς έχθρους και τίς αντίξοότητες του περιβάλλοντος, ήταν οί μόνες εργασίες, πού έπρεπε νά είναι σέ θέση νά έκτελεί γιά τή συντήρησή του στή ζωή.

“Όταν, πολύ άργότερα, προχώρησε στήν εξημέρωση όρισμένων ζώων και στήν πρωτόγονη καλλιέργεια τής γής και δημιούργησε τούς πρώτους οικισμούς γιά μόνιμη εγκατάσταση και διαμονή, ήταν έπόμενο νά ειδικευθεί στήν έκτέλεση περισσότερων εργασιών.

Ή ανακάλυψη και ή έπεξεργασία τών μετάλλων, γύρω στά 4.000 χρόνια πρό Χριστού, επέφεραν σημαντικότερες ακόμα αλλαγές στήν εργασία του ανθρώπου. Ή έπεξεργασία τών μετάλλων δέν ήταν τόσο εύκολη εργασία, όπως ή πρωτόγονη καλλιέργεια τής γής. Άπαιτούσε όχι μόνο ειδικές εγκαταστάσεις, ειδικές ικανότητες, εξάσκηση και εξειδίκευση σημαντική, αλλά και πλήρη άπασχόληση. “Έτσι, δέν ήταν πιά δυνατό τά ίδια άτομα νά άσχολούνται μέ τήν έπεξεργασία τών μετάλλων και παράλληλα νά καλλιεργούν τή γή ή νά διατρέφουν διάφορα ζώα.

“Έπρεπε όρισμένοι από τούς ανθρώπους νά άφιερωθούν άποκλειστικά στήν έπεξεργασία τών μετάλλων και νά ειδικευθούν στήν έκτέλεση αυτής τής εργασίας.

Ή ανάγκη αυτή όδήγησε στήν πρώτη, θά λέγαμε, ουσιαστική εξειδίκευση του ανθρώπου στόν τομέα τής εργασίας.

Ή εμφάνιση άργότερα άλλων εξειδικευμένων εργασιών και ή δημιουργία διαφόρων βιοτεχνικών εργαστηρίων συνετέλεσε, όπως ήταν έπόμενο, σέ μεγαλύτερη εξειδίκευση τής ανθρώπινης εργασίας.

Ή ανακάλυψη και ή χρήση, κατά τόν 18ο αιώνα, του άτμου και άργότερα του ηλεκτρισμού, μέ τή βιομηχανική επανάσταση πού άκολούθησε, άνέπτυξαν σέ πολύ

μεγαλύτερο βαθμό και καθιέρωσαν την απασχόληση του ανθρώπου στην εκτέλεση καθαρά εξειδικευμένων εργασιών.

Η πρόοδος των διαφόρων επιστημών και η θαυμαστή ανάπτυξη της τεχνολογίας τόσο κατά τον 19ο αλλά κυρίως κατά τον 20ο αιώνα και ιδιαίτερα μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, οδήγησαν στην εξειδίκευση του ανθρώπου στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό κατά την επαγγελματική απασχόλησή του.

Η όλη εξέλιξη διάρθρωση των συγχρόνων κοινωνιών και η ανάπτυξη του σύγχρονου πολιτισμού δημιούργησαν την ανάγκη πολλών εξειδικευμένων εργασιών, στην εκτέλεση των οποίων ο σύγχρονος άνθρωπος είναι υποχρεωμένος να ειδικευθεί.

Οι λόγοι που επιβάλλουν την εξειδίκευση αυτή είναι βασικά οι ακόλουθοι:

— Οι επιστημονικές γνώσεις και οι τεχνολογικές ανακαλύψεις, που έχει σήμερα στην διάθεσή του ο άνθρωπος, είναι τόσο πολλές, ώστε κάθε άνθρωπος να είναι δυνατόν να αφομοιώσει μόνο ένα μικρό τμήμα από αυτές και να καταστήσει κτήμα του ουσιαστικό. Έτσι, αναγκάζεται να περιορισθεί και να ειδικευθεί σε ένα μονάχα επιστημονικό ή τεχνολογικό τομέα.

— Το σύγχρονο κοινωνικό σύνολο έχει ανάγκη από ψηλής ποιότητας επιστημονικές υπηρεσίες ή ψηλής ποιότητας προϊόντα, τα οποία μόνο άτομα σε ιδιαίτερο βαθμό ειδικευμένα είναι δυνατό να εξασφαλίσουν.

— Η σύγχρονη οικονομία απαιτεί προϊόντα και υπηρεσίες όχι μόνο εκλεκτά σε ποιότητα αλλά και στο χαμηλότερο δυνατό κόστος. Τη μείωση όμως του κόστους τόσο στην παραγωγή προϊόντων, όσο και στην παροχή υπηρεσιών, μόνο άτομα ειδικευμένα μπορούν να επιτύχουν.

— Η ανάπτυξη του πολιτισμού έχει ως αποτέλεσμα τη μεγάλη αύξηση των αναγκών του σύγχρονου ανθρώπου. Για την ικανοποίηση αυτών των αύξημένων αναγκών απαιτούνται μεγάλες ποσότητες προϊόντων ή μεγάλος αριθμός υπηρεσιών, πράγμα που μόνο η εξειδίκευση μπορεί να εξασφαλίσει.

— Όσο και αν έχει προχωρήσει η ανάπτυξη της τεχνολογίας και του πολιτισμού, υπάρχουν πάντοτε περιθώρια μεγαλύτερης ανάπτυξής τους. Στην ευρύτερη αυτή ανάπτυξη τους μόνο άτομα ειδικευμένα σε συγκεκριμένους τεχνικούς και πολιτιστικούς τομείς μπορούν να συμβάλλουν αποτελεσματικά.

1.2 Η εξειδίκευση στη σύγχρονη τεχνολογία.

“Αν σ’ όλους τους τομείς της ανθρώπινης απασχόλησεως έχει ιδιαίτερη σημασία η εξειδίκευση, η σημασία της είναι ασφαλώς πολύ περισσότερο σημαντική στη σύγχρονη τεχνολογία.

Κάθε τεχνολογική ανακάλυψη τότε μόνο επηρεάζει τη ζωή μας, όταν μπορεί να αξιοποιηθεί από κάθε σύγχρονο άνθρωπο στην καθημερινή ζωή του. Αυτό όμως, για να επιτευχθεί, απαιτεί και το κατάλληλο ειδικευμένο τεχνικό προσωπικό.

Τεράστιες είναι π.χ. οι υπηρεσίες που προσφέρει στην καθημερινή ζωή μας η ανακάλυψη του ηλεκτρισμού. Αυτό όμως, για να γίνει δυνατό, χρειάζονται οι ειδικευμένοι τεχνικοί και επιστήμονες που θα άσχοληθούν με την παραγωγή και τη μεταφορά του ηλεκτρικού ρεύματος. Χρειάζονται οι τεχνικοί που θα κατασκευάσουν τα διάφορα ηλεκτρικά είδη και υλικά. Χρειάζονται οι τεχνίτες που θα

έγκαταστήσουν τις απαραίτητες ηλεκτρικές εγκαταστάσεις. 'Ακόμη τὰ άτομα δλων αὐτῶν τῶν κατηγοριῶν πρέπει νά εἶναι σε τέτοιο βαθμὸ εἰδικευμένα, στὸν τομέα του τὸ καθένα, ὥστε τὰ προϊόντα τῆς ἐργασίας τους νά προσφέρονται σέ χαμηλὸ κόστος, γιὰ νά εἶναι προσιτὰ ἀπὸ κάθε σύγχρονο ἄνθρωπο.

"Ἐπειτα, ἡ σύγχρονη τεχνολογία περιλαμβάνει σέ κάθε τομέα τῆς ἐργασίας τόσο ἐξειδικευμένες τεχνικά, ὥστε ἡ σωστὴ ἐκτέλεσή τους νά ἀπαιτεῖ ἄτομα εἰδικευμένα σέ ἕνα περιορισμένο σχετικὰ τεχνικὸ τομέα. 'Αποτέλεσμα αὐτοῦ εἶναι ἡ μεγαλύτερη ἐξειδίκευση ὧσων ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἐκτέλεση τεχνικῶν ἐργασιῶν. "Ἐχει ἀκόμη ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐμφάνιση νέων τεχνικῶν εἰδικοτήτων κάθε φορὰ πού καινούργιες ἀνακαλύψεις ἔρχονται νά προστεθοῦν στὴν ὑπάρχουσα τεχνολογία.

Πρὶν ἀπὸ τὸ δεῦτερο παγκόσμιο πόλεμο ἦταν ἄγνωστη σχεδόν στὴ χώρα μας ἡ εἰδικότητα τοῦ ἠλεκτρονικοῦ. Πρὶν ἀπὸ λίγα ἀκόμη χρόνια ἦταν ἄγνωστη ἡ εἰδικότητα τοῦ ψυκτικοῦ, γιὰ νά περιορισθοῦμε σέ δύο ἀπλὰ παραδείγματα.

"Ἡ ἐμφάνιση καὶ ἡ ἀνάπτυξη τῶν ἠλεκτρονικῶν ὀργάνων καὶ ἡ ἀνάπτυξη τῆς ψύξεως καὶ τοῦ κλιματισμοῦ, ἐπέβαλαν τὴν ἀνάγκη τῆς ἐξειδικεύσεως ἀτόμων στοὺς ἀντίστοιχους τομεῖς καὶ στὴ δημιουργία δύο νέων εἰδικοτήτων.

1.3 Κατάταξη καὶ ὁμαδοποίηση τῶν επαγγελματιῶν.

"Ἡ μεγάλη ἐξειδίκευση στὸ χώρο τῆς σύγχρονης τεχνολογίας, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐξειδίκευση σέ κάθε τομέα ἀπασχολήσεως τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου, συντέλεσαν στὸ νά δημιουργηθεῖ ἕνας ὑπερβολικὰ μεγάλος ἀριθμὸς επαγγελματιῶν. Λεξικά ἐπαγγέλματων, πού κυκλοφοροῦν σέ ἀνεπτυγμένες χώρες, ἀριθμοῦν σέ πολλές χιλιάδες τὰ ἀσκούμενα σήμερα διαφορετικὰ ἐπαγγέλματα.

"Ὁ μεγάλος αὐτὸς ἀριθμὸς τῶν επαγγελματιῶν δημιούργησε τὴν ἀνάγκη τῆς κατὰξέως τους σέ μεγάλες ὁμάδες ὁμοειδῶν επαγγελματιῶν.

"Ἡ κατάταξη αὐτὴ εἶναι βασικὰ ἀπαραίτητη στὶς ὑπηρεσίες πού ἀσχολοῦνται μὲ τὰ θέματα τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ καὶ στὶς ὑπηρεσίες πού ἀσχολοῦνται μὲ τὴν οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη τῆς χώρας, καθὼς καὶ μὲ τὰ θέματα τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ τοῦ κοινωνικοῦ προγραμματισμοῦ.

Εἶναι ἐπίσης βασικὰ ἀπαραίτητη καὶ στὶς ὑπηρεσίες πού ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἐκπαίδευση τῶν νέων. 'Απαραίτητη τόσο γιὰ νά προγραμματίσουν σωστὰ τὶς μορφές ἐκπαίδευσσεως, πού πρέπει νά ἀναπτυχθοῦν, ὅσο καὶ γιὰ νά ἐνημερώσουν καὶ νά κατευθύνουν κατάλληλα κάθε νέο γιὰ τὴ σωστὴ ἐπαγγελματικὴ του ἐκλογὴ.

Στὴ χώρα μας ἡ 'Ἐθνικὴ Στατιστικὴ 'Υπηρεσία ἔχει προβεῖ σέ μιά ἐθνικὴ τέτοια κατάταξη τῶν ἀσκουμένων σήμερα ἐπαγγέλματων.

Στὴν προσπάθειά της αὐτὴ ἔχει κατανεῖμει τὸ σύνολο τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητας τῆς χώρας στοὺς ἀκόλουθους κλάδους οἰκονομικῆς δραστηριότητας:

Κλάδοι Οἰκονομικῆς Δραστηριότητας.

Γεωργία (Γεωργία, Κτηνοτροφία, Δάση, 'Αλιεία).

'Ορυχεῖα, Μεταλλεία, κ.λ.π.

Βιομηχανία, Βιοτεχνία.

'Ἡλεκτρισμὸς, Φωταερίο.

Οἰκοδόμηση, Δημόσια Ἔργα.

Ἐμπόριο.

Μεταφορές, Ἐπικοινωνίες, Ἀποθηκεύσεις.

Τράπεζες, Ἀσφάλειες.

Ἰπηρεσίες.

Λοιποὶ Κλάδοι.

Ἡ ἴδια ὑπηρεσία ἔχει κατανείμει τὰ ἀσκούμενα ἐπαγγέλματα στὶς ἀκόλουθες ὁμάδες ἀτομικῶν ἐπαγγελμάτων:

Ὅμαδες ἀτομικῶν ἐπαγγελμάτων.

1. Πρόσωπα πού ἀσκοῦν ἐπιστημονικά καὶ ἐλεύθερα ἐπαγγέλματα καὶ οἱ τεχνικοὶ βοηθοὶ τους.

2. Διευθύνοντες καὶ ἀνώτερα Διοικητικά στελέχη.

3. Ὑπάλληλοι Γραφείου.

4. Ἐμποροὶ καὶ Πωλητές.

5. Ἀπασχολούμενοι μὲ τὴν παροχὴ ὑπηρεσιῶν.

6. Ἀπασχολούμενοι στὴ Γεωργία, Κτηνοτροφία, Δασοκομία, κ.λ.π.

7. Τεχνίτες καὶ ἐργάτες (ἐκτός τῆς Γεωργίας) καὶ χειριστὲς μεταφορικῶν μέσων.

8. Πρόσωπα πού δὲν εἶναι δυνατόν νά καταταγοῦν κατὰ ἐπάγγελμα.

Πέρα ἀπὸ τὰ στενὰ ὅρια τῆς χώρας, ἡ ἀνάγκη τῆς κατάλληλης κατατάξεως τῶν ἀσκουμένων ἐπαγγελμάτων παρουσιάσθηκε καὶ σὲ διεθνή κλίμακα μὲ τὴν ἀνάπτυξη τῶν διεθνῶν σχέσεων καὶ τῆς διεθνούς συνεργασίας ὕστερα ἀπὸ τὸ δεῦτερο παγκόσμιο πόλεμο.

Ἔτσι, τὸ Διεθνὲς Γραφεῖο Ἐργασίας ἀσχολήθηκε εἰδικὰ μὲ τὴν ταξινόμηση αὐτὴ καὶ ἐξέδωσε τὸ 1958 Διεθνή Κώδικα Κατατάξεως Ἐπαγγελμάτων. Ὁ Κώδικας αὐτός, ἐκτός τοῦ ὅτι θά ἀποτελοῦσε τὴ βάση γιὰ τίς διεθνεῖς καὶ διακρατικὲς συνεννοήσεις καὶ συνεργασίες σὲ θέματα ἐργατικῆς δυναμικῆς, θά μπορούσε νά ἀποτελέσει τὴν βάση καὶ γιὰ τὴν ἐκπόνηση καὶ ἐκδοσὴ ἀπὸ κάθε χώρα Ἐθνικοῦ Κώδικα Ἐπαγγελμάτων, προσαρμοσμένου στὶς εἰδικὲς συνθηκὲς καὶ ἀνάγκες ἀλλὰ καὶ στὰ ἀσκούμενα σὲ κάθε χώρα ἀτομικά ἐπαγγέλματα.

Στὴ χώρα μας ἀνατέθηκε σὲ εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ ἡ ἐκπόνηση καὶ σύνταξη Ἐθνικοῦ Κώδικα Ἐπαγγελμάτων. Στὴν Ἐπιτροπὴ αὐτὴ συμμετείχαν ἐκπρόσωποι τῶν Ὑπουργείων Συντονισμοῦ, Ἐργασίας, Βιομηχανίας, Ἐμπορίου, τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ἰπηρεσίας καὶ τοῦ Ὄργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως Ἐργατικῆς Δυναμικῆς.

Ἀποτέλεσμα τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς τῆς Ἐπιτροπῆς ἦταν ἡ ἐκδοσὴ κατὰ τὸ 1970, ἀπὸ τὸν Ὄργανισμὸ Ἀπασχολήσεως Ἐργατικῆς Δυναμικῆς, τοῦ Ἐθνικοῦ Κώδικα Ἐπαγγελμάτων σὲ τρεῖς πολυγραφημένους τόμους.

Στὸν πρῶτο τόμο κατατάσσονται τὰ ἀσκούμενα στὴ χώρα μας ἐπαγγέλματα σὲ κατηγορίες, τάξεις καὶ ὁμάδες ἐπαγγελμάτων καὶ ἀναφέρονται ὀνομαστικὰ τὰ ἀσκούμενα σὲ κάθε κατηγορία ἀτομικά ἐπαγγέλματα.

Στοὺς ἄλλους δύο τόμους περιγράφεται μὲ συντομία κάθε ἀτομικὸ ἐπάγγελμα, πράγμα πού εἶναι ἀπαραίτητο γιὰ τίς ὑπηρεσίες Ἐπαγγελματικῆς Προσανατολισμοῦ τοῦ Ὄργανισμοῦ.

Οἱ κατηγορίες τῶν ἐπαγγελμάτων καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀτομικῶν ἐπαγγελμάτων κάθε κατηγορίας ἀναφέρονται στὸν ἀκόλουθο πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.3.1.**Κατηγορίες επαγγελματιών και αριθμός ατομικών επαγγελματιών κατά κατηγορία.**

Τίτλος Κατηγορίας	Αριθμός ατομικών επαγγελματιών
- Άσκούντες ελεύθερα επαγγέλματα, Τεχνικοί και όσοι εξομοιώνονται μ' αυτούς.	267
- Διευθύνοντες και ανώτερα διοικητικά στελέχη.	30
- Υπάλληλοι Γραφείου.	42
- Πωλητές.	30
- Γεωργοί, Κτηνοτρόφοι, Άλιεις, Κυνηγοί, Δασικοί κλπ.	78
- Όρυκτες, Λατόμοι και όσοι εξομοιώνονται με αυτούς	41
- Απασχολούμενοι σε μεταφορές και επικοινωνίες.	105
- Έργατες και Τεχνίτες απασχολούμενοι στη Βιομηχανία και εργάτες που δεν κατατάσσονται άλλοι.	948
- Άσχολούμενοι με την παροχή υπηρεσιών, περιλαμβανομένων και των του άθλητισμού και Ψυχαγωγίας.	103
- Πρόσωπα που δεν μπορούν να καταταγούν κατά επάγγελμα.	9

Ερωτήσεις - Άσκησης.

1. Πού οφείλεται βασικά η εξειδίκευση στην ανθρώπινη εργασία;
2. Ποιά τεχνολογική ανακάλυψη, μετά την πρωτόγονη ζωή των ανθρώπων, συνετέλεσε πρώτη στην εξειδίκευση της ανθρώπινης εργασίας;
3. Αναφέρετε τρεις από τους λόγους που επιβάλλουν την εξειδίκευση της ανθρώπινης εργασίας.
4. Αναφέρετε τέσσερις από τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας στη Χώρα μας.
5. Διαλέξτε δύο από τις ομάδες ατομικών επαγγελματιών. Για κάθε μία χωριστά να γράψετε όσο τό δυνατόν περισσότερα από τα γνωστά σας επαγγέλματα, που κατά τη γνώμη σας ανήκουν σ' αυτήν.
6. Ποιά Ύπηρεσία έχει εκδόσει στη χώρα μας τον Έθνικό Κώδικα Έπαγγελματιών;
7. Ποιά κατηγορία επαγγελματιών περιλαμβάνει τα περισσότερα ατομικά επαγγέλματα;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

2.1 Έμφάνιση και εξέλιξη τής εξειδικεύσεως στη γεωργία.

Παρά τό γεγονός ότι ή γεωργία άποτελεϊ μιά από τίς παλαιότερες άπασχολήσεις του άνθρώπου, πολύ άργά παρουσιάσθηκε σ' αυτήν ή εξειδίκευση τής εργασίας.

Άρχικά, γιά πολλούς αιώνες, γιά χιλιετηρίδες θά μπορούσε νά πει κανείς, δέν υπήρχε καμιά άπόλυτα εξειδίκευση στο χώρο τής γεωργίας.

Ή πρώτη εξειδίκευση θά παρουσιάσθηκε, άσφαλώς, όταν όρισμένοι γεωργοί άσχολήθηκαν ειδικότερα μέ τήν έκτροφή διαφόρων παραγωγικών ζώων, πράγμα πού όδήγησε σιγά-σιγά στο σχηματισμό του κλάδου τής Κτηνοτροφίας.

Άργότερα, ή διαπίστωση ότι όρισμένα καλλιεργούμενα φυτά εύδοκίμουν καλύτερα σέ όρισμένες περιοχές, όδήγησε στην κάποια εξειδίκευση των καλλιεργητών κάθε περιοχής, πού θά καλλιεργούσαν τά φυτά πού εύδοκίμουσαν σ' αυτήν πίο πολύ.

Πέρα όμως άπό αυτές τίς ύποτυπώδεις σχεδόν εξειδικεύσεις, μόλις τά τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα μετά τό δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, θά μπορούσε νά μιλήσει κανείς γιά συστηματική εξειδίκευση στη γεωργία.

Ή ανάπτυξη τής τεχνολογίας, άλλα καί ή εξέλιξη του πολιτισμού μέ τήν αύξηση των ανθρωπίνων αναγκών, επέβαλαν τήν ανάγκη εξειδικεύσεως καί στη γεωργία.

Ή εξειδίκευση αυτή έχει ιδιαίτερα άναπτυχθεί στις χώρες πού ή γεωργία έχει πάρει τή μεγαλύτερη δυνατή εξέλιξη καί ανάπτυξη της, στις χώρες, ιδιαίτερα, πού έχει άναπτυχθεί σέ μορφή καθαρά έπιχειρηματική.

Παρά τό γεγονός ότι στη χώρα μας ή εξειδίκευση αυτή δέν έχει προχωρήσει σέ ιδιαίτερα μεγάλο βαθμό, έχει όμως άναπτυχθεί σέ βαθμό σημαντικό σέ σύγκριση μέ παλαιότερες έποχές.

Έτσι, ενώ παλαιότερα έπικρατούσε ή μορφή τής κλειστής γεωργικής οικονομίας, σήμερα έχομε προχωρήσει στη δημιουργία εξειδικευμένων σέ όρισμένους τομείς γεωργικών έκμεταλλεύσεων γεωργών. Αυτό κάνει έντελώς διάφορη τήν εικόνα του σύγχρονου γεωργού ή κτηνοτρόφου άπό τήν εικόνα του γεωργού ή κτηνοτρόφου των παλαιότερων έποχών.

Παλαιότερα ό γεωργός ήταν ύποχρεωμένος νά άσχολείται μέ τήν καλλιέργεια πολλών παράλληλα γεωργικών ειδών, όσων εύδοκίμουσαν στην περιοχή του, μέ βασική έπίδιωξη νά είναι όσο τό δυνατόν περισσότερο αυτόάρκης στην κάλυψη των

ανάγκων συντηρήσεώς του. Διέτρεφε παράλληλα και περιορισμένο αριθμό παραγωγικών ζώων για να καλύπτει τις ανάγκες του σε προϊόντα ζωοκομικά.

Οί κτηνοτρόφοι επίσης ασχολούμενοι βασικά με την ποιμενική κτηνοτροφία ζούσαν και εργάζονταν κάτω από ιδιαίτερα δύσκολες συνθήκες και ήταν ικανοποιημένοι αν κατόρθωναν να ικανοποιούν τις βασικές ανάγκες συντηρήσεώς τους.

Σήμερα τά πράγματα έχουν αλλάξει σε βαθμό πολύ σημαντικό. "Αν και δέν έλλειψαν ακόμα οί περιπτώσεις της κλειστής γεωργικής οικονομίας, που παρατηρείται σε όρισμένες όρεινές κυρίως περιοχές, ή εξειδίκευση έχει προχωρήσει και στη γεωργία σε αξιόλογο βαθμό.

Η ανάπτυξη της δενδροκομίας σε όρισμένες περιοχές, ή έκμηχάνηση της καλλιέργειας των δημητριακών και των βιομηχανικών φυτών, ή ανάπτυξη της λαχανοκομίας, ή ανάπτυξη ειδικών κτηνοτροφικών κλάδων (άγελαδοτροφίας, χοιροτροφίας, πτηνοτροφίας), ή ανάπτυξη διαφόρων γεωργικών βιομηχανιών και ή ανάπτυξη του κλάδου των γεωργικών μηχανημάτων έχουν επιφέρει, όπως ήταν επόμενο, την εξειδίκευση στο χώρο της γεωργίας. Η εξειδίκευση αυτή είναι βέβαιο ότι θά επεκτεινεται όλο και περισσότερο, αν λάβει κανείς υπόψη του τους παράγοντες, που επηρεάζουν σήμερα και θά επηρεάζουν στο μέλλον όλο και πίο πολύ την ανάπτυξη της γεωργίας.

2.2 Λόγοι που επιβάλλουν την εξειδίκευση στη γεωργία.

Οί λόγοι που επιβάλλουν την εξειδίκευση στη γεωργία είναι κυρίως οί ακόλουθοι:

— Η όλη ανάπτυξη της οικονομίας και ή αύξηση του έθνικου εισοδήματος έχει αύξησει την αγοραστική δύναμη του καταναλωτικού κοινού. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της ζήτησεως σε προϊόντα γεωργικά και ζωοκομικά. Η ζήτηση αυτή είναι όχι μόνο ποσοτική αλλά παράλληλα και ποιοτική.

Η ικανοποίηση της ζήτησεως αυτής άπαιτεί την ιδιαίτερη και κατάλληλη ανάπτυξη όρισμένων κλάδων γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής για την εξασφάλιση των άπαιτούμένων προϊόντων, τόσο από την άποψη της ποσότητας όσο και από την άποψη της ποιότητας. Η αύξηση της γεωργικής παραγωγής που επιτυγχάνεται με τον τρόπο αυτό, άπαιτεί εξειδικευμένους παραγωγούς στους διάφορους τομείς γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής.

— Μέσα στον όλο ρυθμό ανάπτυξεως της σύγχρονης οικονομίας, ή οποιαδήποτε γεωργική εκμετάλλευση της γης, ή ανάπτυξη όποιουδήποτε κλάδου κτηνοτροφικού τότε μονάχα θά μπορούν να επιτύχουν οικονομικά, όταν οργανωθούν σε μορφή καθαρά επιχειρηματική. Η ανάπτυξη όμως της γεωργίας ή της κτηνοτροφίας σε μορφή επιχειρηματική, άπαιτεί και τον περιορισμό της άπασχολήσεως κάθε γεωργού ή κτηνοτρόφου σε ένα συγκεκριμένο τομέα γεωργικό ή κτηνοτροφικό. Ο περιορισμός αυτός οδηγεί αλλά και επιβάλλει την αντίστοιχη εξειδίκευση του παραγωγού.

— Η ανάπτυξη της σύγχρονης τεχνολογίας και στον τομέα της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής έχει θέσει στη διάθεση του σύγχρονου αγρότη ένα μεγάλο ποσό γνώσεων και δεξιοτήτων τεχνικών.

Τις γνώσεις και τις δεξιότητες αυτές ο αγρότης μόνο περιοριζόμενος σε ένα τομέα θα μπορούσε σε ικανοποιητικό βαθμό να εξασφαλίσει.

— Η εισοδός μας ως ισοτίμου μέλους στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα θα φέρει τους αγρότες μας σε έναν ελεύθερο και με ίσους όρους συναγωνισμό με τους αγρότες των άλλων χωρών, μελών της Άγορας. Στο συναγωνισμό αυτόν οι αγρότες μας τότε μόνο θα μπορούν να ανταπεξέλθουν αποτελεσματικά, όταν οργανώσουν την εκμετάλλευσή τους στο ίδιο επίπεδο με τις εκμεταλλεύσεις των άλλων Ευρωπαϊκών χωρών. Θά αποτελέσει άλλωστε βασική υποχρέωση της χώρας μας η οργάνωση της γεωργικής μας παραγωγής στο επίπεδο και στα πλαίσια οργανώσεως της γεωργικής παραγωγής στις χώρες της Κοινής Άγορας.

Η οργάνωση αυτή απαιτεί, όπως είναι επόμενο, κατάλληλη και ανάλογη εξειδίκευση σε όλους τους τομείς της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής.

— Εκτός από τον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής, η έμπορία γεωργικών μηχανημάτων, εργαλείων και ειδών γεωργικής παραγωγής (σπόρων, φαρμάκων, λιπασμάτων, κλπ.), η επεξεργασία, η διακίνηση και η έμπορία των γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων, αλλά και η οργάνωση διαφόρων σχετικών με τη γεωργοκτηνοτροφική παραγωγή υπηρεσιών, έχει δημιουργήσει ένα μεγάλο αριθμό επαγγελματικών ειδικοτήτων, στις οποίες ένας νέος μπορεί να ειδικευθεί και να σταδιοδρομήσει επαγγελματικά.

Χαρακτηριστικό της εξειδικεύσεως στή γεωργία και της δημιουργίας όλων αυτών των ειδικοτήτων είναι τó γεγονός ότι ο Κώδικας Έπαγγελμάτων του Όργανισμού Άπασχολήσεως Έργατικού Δυναμικού, γιά τόν όποιο μιλήσαμε παραπάνω, αναφέρει 78 επί μέρους άτομικά επαγγέλματα στή κατηγορία με τόν τίτλο: «Γεωργοί, Κτηνοτρόφοι, Άλιείς, Κυνηγοί, Δασικοί και όσοι εξομοιώνονται μ' αυτούς».

2.3 Τομείς επαγγελματικής άπασχολήσεως στό χώρο τής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Σέ τέσσερις βασικά τομείς θά μπορούσαν νά ταξινομηθούν οι επαγγελματικές άπασχολήσεις στό χώρο τής γεωργίας και κτηνοτροφίας:

1. Τομέας φυτικής παραγωγής.
2. Τομέας ζωϊκής παραγωγής.
3. Τομέας γεωργικών μηχανημάτων.
4. Τομέας παροχής υπηρεσιών, πού σχετίζονται με τή γεωργική και κτηνοτροφική παραγωγή.

Έρωτήσεις - Άσκήσεις.

1. Πότε είναι πιθανό νά παρουσιάσθηκε ή πρώτη εξειδίκευση στή γεωργία;
2. Πότε αναπτύχθηκε συστηματικά ή εξειδίκευση στή γεωργία;
3. Νά διαλέξετε έναν από τούς λόγους πού επιβάλλουν τήν εξειδίκευση στή γεωργία και νά τόν αναπτύξετε με δικά σας λόγια όσο καλύτερα μπορείτε.
4. Σημειώστε τά εξειδικευμένα γεωργικά επαγγέλματα πού άσκούνται στήν περιοχή σας.
5. Έξηγηστε γιати ή εισοδός μας στήν Ευρωπαϊκή Κοινή Άγορά επιβάλλει τήν εξειδίκευση στή γεωργία.
6. Ποιοί είναι οι τομείς επαγγελματικής άπασχολήσεως στό χώρο τής γεωργίας και κτηνοτροφίας στή χώρα μας;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΤΟΜΕΑΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

3.1 Κλάδοι φυτικής παραγωγής.

Ἡ φυτική παραγωγή καλύπτει, ὅπως εἶναι γνωστό, τό μεγαλύτερο μέρος τῆς ὅλης δραστηριότητας στό χώρο τῆς γεωργίας τόσο ὡς πρός τήν ἔκταση πού καλλιεργεῖται ὅσο καί ὡς πρός τό ἀπασχολούμενο ἐργατικό δυναμικό καί τόν ὄγκο καί τήν ἀξία τῶν παραγομένων προϊόντων.

Στό χώρο τῆς φυτικής παραγωγῆς, καί ἀναφερόμαστε βέβαια στήν καθαρά γεωργική καί ὄχι καί στή δασική πρωτογενή παραγωγή, περιλαμβάνονται:

- Τά δημητριακά.
- Τά κτηνοτροφικά καί βιομηχανικά φυτά.
- Ὅλα τά εἶδη τῆς καρποφόρας δενδροκομίας.
- Τά λαχανοκομικά καί ἀνθοκομικά φυτά.

3.2 Καλλιεργούμενη ἔκταση.

Τό σύνολο τῆς καλλιεργούμενης ἐκτάσεως τῆς χώρας μας κατά τό 1975 ἔφθασε τά 38.879.000 στρέμματα.

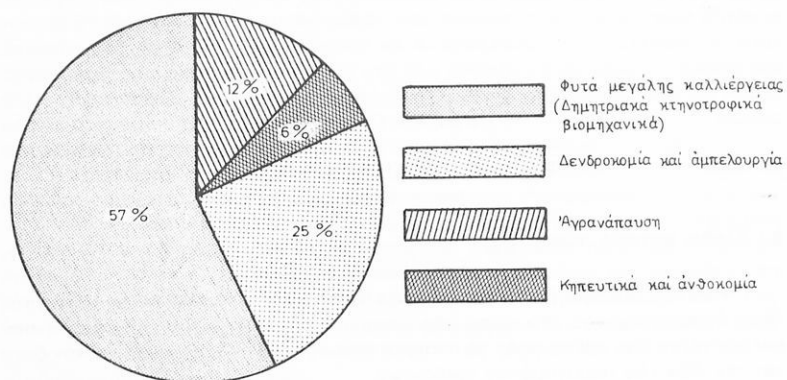
Ἡ κατανομή τῆς ἐκτάσεως αὐτῆς κατά κλάδο παραγωγῆς ἀναφέρεται στόν ἀκόλουθο πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2.1.

Κατανομή τῆς καλλιεργούμενης ἐκτάσεως κατά κλάδο παραγωγῆς σέ στρέμματα.

Φυτά μεγάλης καλλιέργειας (δημητριακά, κτηνοτροφικά, βιομηχανικά φυτά):	23.304.500
Κηπευτικά καί ἀνθοκομικά:	1.969.100
Δενδροκομία καί ἀμπελοουργία:	10.285.900
Ἄγρανάπαυση:	5.043.000
	<hr/>
	40.602.500
Μεῖον στρέμματα διπλῆς καλλιέργειας:	1.723.500
	<hr/>
Συνολική ἔκταση:	38.879.000

Η ποσοστιαία κατανομή της καλλιεργούμενης έκτασεως στους διάφορους κλάδους φυτικής παραγωγής παρουσιάζεται σχηματικά στο σχήμα 3.2.

Σχ. 3.2.

Κατανομή της καλλιεργούμενης έκτασεως κατά κλάδο παραγωγής.

3.3 Άπασχολούμενο έργατικό δυναμικό.

Ο συνολικός οικονομικά ένεργος πληθυσμός της χώρας, σύμφωνα με την απογραφή του 1971, ανέρχεται σε 3.383.880.

Ο πληθυσμός αυτός κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας κατανέμεται σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3.1.

Κατανομή του οικονομικά ένεργου πληθυσμού κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας.

Γεωργία	1.330.320
Όρυχεία — Μεταλλεία	20.980
Βιομηχανία — Βιοτεχνία	539.880
Ήλεκτρισμός	24.960
Οικοδόμηση — Δημοσία έργα	255.020
Έμπόριο	350.420
Μεταφορές — Έπικοινωνίες	213.140
Τράπεζες — Ασφάλειες	78.140
Υπηρεσίες	409.220
Λοιποί κλάδοι	61.800

Κατά ομάδα ατομικών επαγγελματιών ο ίδιος πληθυσμός κατανέμεται σύμφωνα με τον Πίνακα 3.3.2.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3.2.

Κατανομή του οικονομικά ενεργού πληθυσμού κατά ομάδα ατομικών επαγγελμάτων.

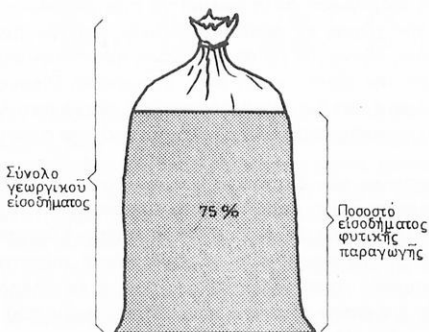
Όμάδα επαγγελμάτων	Άπασχολούμενα άτομα
1. Άτομα που ασκούν επιστημονικά επαγγέλματα	186.220
2. Διευθύνοντες και άνωτερα διοικητικά στελέχη	22.380
3. Υπάλληλοι Γραφείου	249.380
4. Έμποροι και πωλητές	231.680
5. Άσχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών	228.680
6. Άσχολούμενοι στη γεωργία	1.330.480
7. Τεχνίτες και Έργατες	966.220
8. Πρόσωπα που δέν μπορούν να καταγοῦν κατ' επάγγελμα	69.500

Άπο τό σύνολο του οικονομικά ενεργού πληθυσμού τής χώρας, που άσχολείται μέ τή γεωργία καί που γιά τό 1975 ὑπολογίζεται σέ 1.150.000 άτομα, τό μεγαλύτερο ποσοστό άσχολείται μέ τή φυτική παραγωγή.

Συγκεκριμένα, κατά τό 1974 τά ήμερομίσθια που άπαιτήθηκαν γιά τό σύνολο τής γεωργίας ὑπολογίσθηκαν σέ 255.000.000. Άπ' αὐτά 180.000.000 ὑπολογίζεται ὅτι χρειάσθηκαν γιά τή φυτική παραγωγή, δηλαδή ποσοστό 70,5%, καί 75.000.000 γιά τή ζωική παραγωγή, δηλαδή ποσοστό 29,5%.

3.4 Άξια φυτικής παραγωγής.

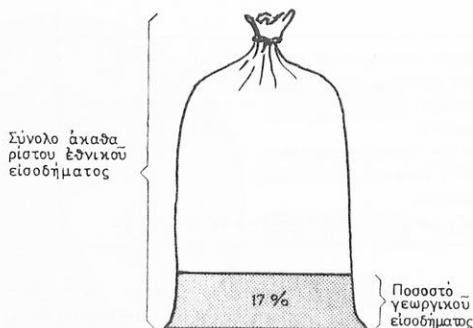
Τό συνολικό άκαθάριστο γεωργικό εισόδημα κατά τό 1975 ὑπολογίζεται σέ 125.300.000.000 δραχμές. Άπό αὐτά ή φυτική παραγωγή καλύπτει τά 93.997.000.000 δραχμές, ποσοστό δηλαδή 75% (σχ. 3.4α).

Σχ. 3.4α.

Ποσοστό άκαθάριστο εισοδήματος φυτικής παραγωγής σέ σχέση μέ τό συνολικό άκαθάριστο γεωργικό εισόδημα κατά τό 1975.

Πρέπει να σημειωθεί ότι το συνολικό ακαθάριστο γεωργικό εισόδημα κατά τό 1974 κάλυψε ποσοστό 17% του συνολικού ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος της χώρας (σχ. 3.4β).

Σχ. 3.4β.

Ποσοστό γεωργικού εισοδήματος σε σχέση με το συνολικό ακαθάριστο εθνικό εισόδημα κατά τό 1975.

3.5 Προοπτικές ευρύτερης ανάπτυξεως της φυτικής παραγωγής.

Περιορισμένες είναι οι δυνατότητες ανάπτυξεως της φυτικής παραγωγής από την άποψη των καλλιεργουμένων εκτάσεων.

Η όλη διαμόρφωση του εδάφους στη χώρα μας δεν επιτρέπει την επέκταση σε σημαντικό βαθμό της καλλιεργούμενης εκτάσεως. Έκείνο όμως που μπορεί να επιτευχθεί είναι η καλύτερη διάρθρωση του τρόπου αξιοποίησης της εκτάσεως, που διατίθεται για τη φυτική παραγωγή.

Κριτήρια για τη διάρθρωση αυτή πρέπει να αποτελέσουν:

- Οι ανάγκες της χώρας σε προϊόντα φυτικής παραγωγής.
- Οι δυνατότητες εξαγωγής σε άλλες χώρες προϊόντων φυτικής παραγωγής, ιδιαίτερα στα πλαίσια της εισόδου μας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.
- Η καταλληλότητα των διαφόρων εδαφών και των κλιματολογικών συνθηκών, για τα διάφορα είδη φυτικής παραγωγής και η δυνατότητα άρδεύσεως για άρδευόμενες καλλιέργειες.

— Η παραγωγικότητα των διαφόρων κλάδων φυτικής παραγωγής.

— Η όλη διάρθρωση και η μορφή που πρέπει να πάρει η όλη μας γεωργική παραγωγή κατά την είσοδό μας ως ισότιμου μέλους στην Ευρωπαϊκή Κοινή Άγορά.

Έχοντας ως βάση τα κριτήρια αυτά επιδιώκεται πάντοτε, με τα διάφορα προγράμματα οικονομικής ανάπτυξεως της χώρας, η κατάλληλη διάρθρωση των καλλιεργειών και η επέκταση εκείνων των καλλιεργειών που εξασφαλίζουν το καλύτερο οικονομικό αποτέλεσμα.

Με βάση τα σημερινά δεδομένα επιδιώκεται η ανάπτυξη των ακόλουθων κλάδων φυτικής παραγωγής με αύξηση της καλλιεργούμενης εκτάσεως:

Από τα σιτηρά: του σκληρού σιταριού και του κριθαριού.

Από τα κτηνοτροφικά φυτά κυρίως του τριφυλλίου (μηδικής) για σανό.

Από τα βιομηχανικά φυτά: του καπνού, των ζαχαρότευτλων και ιδιαίτερα του βαμβακιού.

Τά κηπευτικά και άνοκομικά.

Από τις δενδρώδεις καλλιέργειες κυρίως τά έσπεριδοειδή και τά έλαιόδενδρα για παραγωγή βρώσιμης έλης καθώς και τά άμπέλια για έπιτραπέζια σταφύλια.

Έκτός από αυτά, για όλους τούς κλάδους τής φυτικής παραγωγής υπάρχουν περιθώρια αύξησης τής ποσότητας πού παράγεται από κάθε μονάδα καλλιεργούμενης έκτάσεως, καθώς επίσης και περιθώρια βελτίωσης τής ποιότητας και μείωσης τού κόστους τών παραγομένων προϊόντων.

Όλα αυτά είναι εύκολο νά έπιτευχθούν άν έξουδετερωθούν **οί παράγοντες πού έπιδρούν άνασταλτικά στην ίκανοποιητική όικονομική άπόδοση τών διαφόρων καλλιεργειών**. Οί κυριότεροι άπό τούς παράγοντες αυτούς είναι οί άκόλουθοι:

α) **Ό μικρός σέ έκταση γεωργικός κλήρος**: Ό μέσος γεωργικός κλήρος στή χώρα μας φθάνει τά 35 περίπου στρέμματα.

Στόν παρακάτω Πίνακα 3.5.1 παρουσιάζεται ή κατάταξη τών γεωργικών μας έκμεταλλεύσεων μέ βάση τό μέγεθός τους, σύμφωνα μέ στοιχεία τής άπογραφής τού 1971:

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5.1.

Κατανομή τών έκμεταλλεύσεων μέ βάση τό μέγεθός τους.

Μέγεθος σέ στρέμματα	Άριθμός έκμεταλλεύ- σεων	Ποσοστό %	Κατεχόμενη έκταση	Ποσοστό %	Μέσο μέγεθος σέ στρέμματα
1 - 9	225.820	21,56	1.034.820	2,89	4,58
10 - 29	384.320	36,70	7.025.860	19,59	18,28
30 - 49	209.640	20,02	7.924.740	22,10	37,80
50 - 99	164.340	15,69	10.926.000	30,47	66,48
100 - 199	42.760	4,08	5.529.880	15,42	129,32
200 - 499	8.840	0,84	2.432.580	6,78	275,18
500 και πάνω	880	0,08	880.060	2,48	1.010,30

Από τόν πίνακα αυτόν παρατηρούμε ότι ποσοστό 58,5% τών γεωργικών μας έκμεταλλεύσεων έχουν γεωργικό κλήρο έκτάσεως μικρότερης άπό 30 στρέμματα και καλύπτουν μόνο τό 22,5% τής όλης καλλιεργούμενης έκτάσεως. Παρατηρούμε επίσης ότι τό 20,5% τών έκμεταλλεύσεων έχουν κλήρο μικρότερο άπό 50 και μεγαλύτερο άπό 30 στρέμματα και καλλιεργούν ποσοστό 22% τής όλης έκτάσεως. Ποσοστό 16% τών έκμεταλλεύσεων μέ κλήρο άπό 50-99 στρέμματα καλλιεργούν τό 30,5 τών έκτάσεων, ενώ ποσοστό 5% τών έκμεταλλεύσεων μέ κλήρο πάνω άπό 100 στρέμματα καλλιεργούν τό 25% τών καλλιεργούμενων έκτάσεων.

Παραστατικά οί άναλογίες αυτές παρουσιάζονται στό σήμα 3.5.

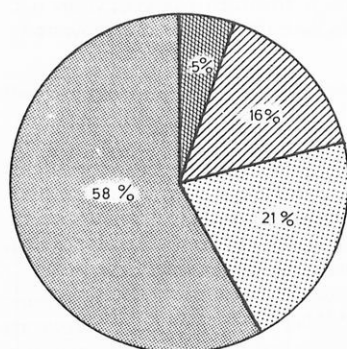
Στό σύνολο τών χωρών τής Κοινής Άγοράς ό μέσος γεωργικός κλήρος είναι 110 περίπου στρέμματα.

Τό 66% τού συνόλου τών έκμεταλλεύσεων στίς χώρες αυτές διαθέτουν καλλιεργούμενη έκταση μικρότερη άπό 100 στρέμματα και τό 19% τών έκμεταλλεύ-

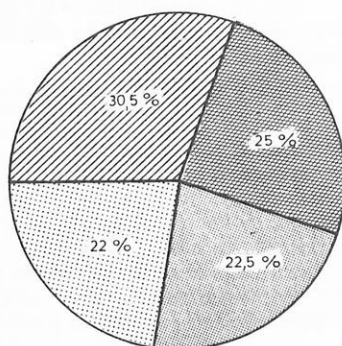
σεων έκταση μεταξύ 100 και 200 στρεμμάτων. Γενικότερα ποσοστό μεγαλύτερο από 80% των αγροτών των χωρών της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας ασχολούνται με έκμεταλλεύσεις που το σύνολο της εκτάσεώς τους αντιπροσωπεύει το 50% της συνολικής ωφέλιμης γεωργικής έκτασεως της Κοινότητας.

Στή Γαλλία συγκεκριμένα ή ανάλογα ποσοστού των έκμεταλλεύσεων με το μέγεθος της καλλιεργούμενης έκτασεως είναι η ακόλουθη:

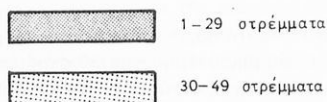
Ποσοστό έκμεταλλεύσεων	Μέγεθος καλλιεργούμενης έκτασεως σε στρέμματα
29%	μέχρι 50
18%	50 - 99
24,5%	100 - 199
23,5%	200 - 499
5%	Πάνω από 500

Κατανομή γεωργικών έκμεταλλεύσεων με βάση το μέγεθος του κλήρου.

Κατανομή καλλιεργούμενης έκτασεως με βάση το μέγεθος του κλήρου

Σχ. 3.5.

Σχέσεις ποσοστού γεωργικών έκμεταλλεύσεων ανάλογα με το μέγεθος του κλήρου και ποσοστού κατεχόμενης καλλιεργούμενης έκτασεως.

Το μικρό μέγεθος του κλήρου στή χώρα μας έχει ως αποτέλεσμα να είναι δύσκολη ή οργάνωση καθαρά επιχειρηματικής μορφής γεωργικών έκμεταλλεύσεων. Δέν είναι δυνατή ή εκμηχάνηση τής γεωργίας. Δέν είναι πάντοτε δυνατή ή εφαρμογή των νεωτέρων δεδομένων τής γεωργικής τεχνολογίας στήν καλλιέργεια των διαφόρων ειδών φυτικής παραγωγής. Δέν είναι δυνατή, γενικότερα, ή οργάνω-

ση σε καθαρά οικονομικές βάσεις μιας εκμεταλλεύσεως με τόσο περιορισμένο σε έκταση γεωργικό κλήρο.

"Έχουν άρχισει, βέβαια, προσπάθειες για την αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού με την οργάνωση συνεταιρισμών εκμεταλλεύσεως, ομάδων καλλιεργειών, ομάδων καλλιεργητών, κλπ., αλλά οι προσπάθειες αυτές μικρό ποσοστό των καλλιεργουμένων εκτάσεων έχουν καλύψει μέχρι σήμερα.

β) **Ο πολυτεμαχισμός της αγροτικής ιδιοκτησίας:** Οι δυσμενείς επιπτώσεις από τον περιορισμένο σε έκταση γεωργικό κλήρο επιτείνονται ακόμα περισσότερο από τον πολυτεμαχισμό της αγροτικής μας ιδιοκτησίας. Υπολογίζεται ότι ο μέσος κλήρος αποτελείται από 7 κατά μέσο όρο τεμάχια.

Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι ο αριθμός των αγροτεμαχίων φθάνει τα 6.000.000 τό δε μέσο μέγεθος των τεμαχίων φθάνει τα 5,4 στρέμματα. Τα άκραία μεγέθη είναι: 0,34 στρέμματα τό μικρότερο και 1.006,8 στρέμματα τό μεγαλύτερο.

Η κατάτμηση αυτή ανεβάζει ιδιαίτερα τό κόστος των παραγομένων προϊόντων, δεδομένου ότι γίνεται προβληματική ή χρησιμοποίηση μηχανημάτων και γενικότερα ή οργάνωση των εκμεταλλεύσεων σε μορφή καθαρά επιχειρηματική.

Τό πρόβλημα αυτό αντιμετωπίζεται ως ένα όρισμένο βαθμό με την εφαρμογή του **άναδασμού**. Στόν ακόλουθο πίνακα 3.5.2 φαίνεται ή πορεία εφαρμογής του άναδασμού κατά την περίοδο 1970-1975.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5.2.

Πορεία εφαρμογής του άναδασμού κατά την περίοδο 1970-1975.

Χρόνος	Αριθμός χωριών	Στρέμματα
1970	82	431.935
1971	78	450.600
1972	59	375.000
1973	87	509.710
1974	75	410.770
1975	46	247.645
Σύνολο	263	2.425.660

Τό δυσάρεστο στην εφαρμογή του άναδασμού είναι ότι είναι πολύ βραδύς ο ρυθμός της εφαρμογής του. Από τό 1960, πού άρχισε ή εφαρμογή του, ως τό 1975 έχει εφαρμοσθεί σε συνολική έκταση 5.700.000 στρέμματα, ενώ μένουν ακόμα 13.000.000 στρέμματα στά όποια μπορεί νά εφαρμοσθεί ή άναδασμός και στά όποια όμως ή εφαρμογή του θά καθυστερήσει πάρα πολύ.

γ) **Τό μεγάλο ποσοστό του αγροτικού μας πληθυσμού:** Όπως αναφέρθηκε στά προηγούμενα, τό ποσοστό του οικονομικά ένεργου μας πληθυσμού, πού άσχολείται με τή γεωργία, φθάνει (σύμφωνα με τήν άπογραφή του 1971) στό 34%. Τό ποσοστό αυτό ύπολογίζεται σήμερα σε 28-30%.

Τό ποσοστό του πληθυσμού πού άσχολείται με τή γεωργία αποτελεί σήμερα ένα βασικό κριτήριο του βαθμού οικονομικής ανάπτυξεως κάθε χώρας. "Έτσι, όσο μεγαλύτερο είναι αυτό τό ποσοστό, τόσο μικρότερος είναι ή βαθμός οικονομικής ανάπτυξεως της χώρας. Είναι άρκετά ένδεικτικό ότι τό ποσοστό αυτό στίς ιδιαίτερα άνεπτυγμένες χώρες φθάνει μόνο στό 3-4%.

Στις χώρες της Κοινής Άγοράς το ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού καλύπτει κατά μέσο όρο τό 9% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, μέ τή διαφορά ότι στίς χώρες αυτές ώς οικονομικά ενεργός πληθυσμός ύπολογίζεται ό πληθυσμός μεταξύ τών 14 καί 65 χρόνων ηλικίας, ενώ σέ μάς ώς οικονομικά ενεργός πληθυσμός ύπολογίζεται ό πληθυσμός ηλικίας 10 χρόνων καί έπάνω.

Ό μεγάλος αριθμός τών ατόμων πού άσχολούνται μέ τή γεωργία άνεβάζει πολύ σημαντικά τό κόστος τών παραγομένων προϊόντων. Καί τούτο γιατί στήν περίπτωση αυτή τό κόστος επιβαρύνεται μέ υπερβολικό αριθμό ήμερομισθίων.

δ) **Τό χαμηλό μορφωτικό επίπεδο καί τό επίπεδο τεχνικής κατάρτισης τών άγροτών μας:** Από τήν άποψη του μορφωτικού επιπέδου, τό σύνολο του άσχολούμενου στή γεωργία οικονομικά ενεργού μας πληθυσμού κατατάσσεται, σύμφωνα μέ τόν άκόλουθο πίνακα 3.5.3 (μέ στοιχεία τής άπογραφής του 1971):

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5.3.
Μορφωτικό επίπεδο οικονομικά ενεργού άγροτικού πληθυσμού.

Φύλο	Δίπλωμα Άνωτάτων Σχολών	Δίπλωμα Μέσης Έκ- παιδείσεως	Άπόφοιτοι Δημοτικού Σχολείου	Δέν άπεφ. του Δημοτ. Σχολείου	Δίπλωμα Τεχνικής έκπ/όσεως
Άνδρες	800	10.680	480.300	336.180	460
Γυναίκες	80	1.600	193.740	257.800	120
Σύνολο:	880	12.280	674.040	593.980	580

Στις 593.980 πού δέν άπεφοίτησαν άπ' τό Δημοτικό Σχολείο περιλαμβάνονται καί οι μαθηταί τής 5ης καί 6ης τάξεως του Δημοτικού Σχολείου πού είχαν κατά τήν άπογραφή ηλικία 10 χρόνων καί έπάνω (περίπου 300.000). Άριθμός 49.300 ατόμων δέν δήλωσαν επίπεδο εκπαιδείσεως.

Άπό τόν πίνακα αυτό βγαίνουν εύκολα τά άκόλουθα συμπεράσματα:

— 22% του άγροτικού μας πληθυσμού (δέν ύπολογίζονται οι ηλικίας 10-12 χρόνων μαθητές του Δημοτικού Σχολείου) στερείται καί αυτής άκόμα τής στοιχειώδους μορφώσεως.

— 50% έχει ώς μόνο έφόδιο μορφώσεως τίς γνώσεις του έξατάξιου Δημοτικού Σχολείου, ενώ μόνο 0,9% έχουν μόρφωση γυμνασιακή.

Περισσότερο άποκαρδιωτική είναι άκόμη ή κατάσταση στό χώρο τής τεχνικής κατάρτισης τών άγροτών μας. Μέ βάση πάλι τά στοιχεία τής άπογραφής του 1971, μόνο 580 άτομα, δηλαδή ποσοστό 0,04% είναι άπόφοιτοι Σχολείων Γεωργικής Έκπαιδείσεως.

Καταβάλλεται βέβαια μεγάλη προσπάθεια τεχνικής ένημερώσεως τών άγροτών μας μέ τό πρόγραμμα Γεωργικών Έφαρμογών καί Έκπαιδείσεως του Έπουργείου Γεωργίας, άλλα, όπως είναι έπόμενο, τό πρόγραμμα αυτό δέν μπορεί νά άντικαταστήσει τή συστηματική γεωργική εκπαίδευση.

Άπό τά παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι είναι άδύνατο σχεδόν νά οργανώσουμε τή γεωργία μας σέ μορφή επιχειρηματική, όταν τό ανθρώπινο δυναμικό πού άσχολεϊται μέ τόν κλάδο αυτόν τής οικονομικής δραστηριότητας, βρίσκεται σέ τόσο χαμηλή μορφωτική στάθμη καί στερείται σέ τέτοιο βαθμό μιās όποιασδήποτε κατάρτισης τεχνικής.

Ἡ ἐξουδετέρωση τῶν ἀνασταλτικῶν παραγόντων τῆς γεωργικῆς προόδου, πού ἀναφέρθηκαν στά προηγούμενα, δηλαδή ὁ μικρός σέ ἔκταση γεωργικός κλῆρος, ὁ πολυτεμαχισμός τῆς ἀγροτικῆς ἰδιοκτησίας, τό μεγάλο ποσοστό τοῦ ἀγροτικοῦ μας πληθυσμοῦ καί τό χαμηλό μορφωτικό του ἐπίπεδο, θά ἐπιτύχει ἀσφαλῶς τήν ὄλη ἀνάπτυξη τῆς γεωργικῆς μας παραγωγῆς, στήν εὐρύτερη ἀνάπτυξη τῆς ὅλης μας γεωργικῆς οἰκονομίας.

Ἐρωτήσεις.

1. Ποιές εἶναι οἱ μεγάλες κατηγορίες καλλιεργουμένων φυτῶν πού περιλαμβάνονται στό χώρο τῆς φυτικῆς παραγωγῆς;
2. Ποιά κατηγορία καλλιεργουμένων φυτῶν καταλαμβάνει τή μεγαλύτερη ἔκταση;
3. Ποιός κλάδος οἰκονομικῆς δραστηριότητος ἀπασχολεῖ τό μεγαλύτερο ποσοστό τοῦ οἰκονομικά ἐνεργοῦ μας πληθυσμοῦ;
4. Τί ποσοστό ἀπό τό συνολικό ἐθνικό ἀκαθάριστο εἰσόδημα καλύπτει τό συνολικό ἀκαθάριστο γεωργικό εἰσόδημα στή χώρα μας;
5. Τί ποσοστό τοῦ συνολικοῦ ἀκαθάριστου γεωργικοῦ εἰσοδήματος καλύπτει τό εἰσόδημα ἀπό τή φυτική παραγωγή;
6. Σέ ποιά κριτήρια πρέπει κυρίως νά στηριχθεῖ ἡ καλύτερη διάρθρωση τῆς ἀξιοποιήσεως τῶν ἐκτάσεων, πού διατίθενται γιά τή φυτική παραγωγή;
7. Ποιός εἶναι ὁ μέσος γεωργικός κλῆρος στή χώρα μας;
8. Ποιός εἶναι ὁ μέσος γεωργικός κλῆρος στίς χώρες τῆς Κοινῆς Ἀγοράς;
9. Γιατί ὁ μικρός γεωργικός κλῆρος καί ὁ πολυτεμαχισμός τῆς ἀγροτικῆς ἰδιοκτησίας ἐμποδίζουν τήν ὀργάνωση τῶν γεωργικῶν ἐκμεταλλεύσεων σέ μορφή ἐπιχειρηματικῆ;
10. Γιατί τό ποσοστό τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ ἀποτελεῖ κριτήριο τοῦ βαθμοῦ οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως κάθε χώρας;
11. Ποιό εἶναι τό ποσοστό τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ στή χώρα μας καί ποιό, κατά μέσο ὄρο, στίς χώρες τῆς Κοινῆς Ἀγοράς;
12. Ποιό εἶναι τό μορφωτικό ἐπίπεδο τοῦ μεγαλύτερου ποσοστοῦ τοῦ οἰκονομικά ἐνεργοῦ ἀγροτικοῦ μας πληθυσμοῦ;

3.6 Ἐσκούμενα στό χώρο τῆς φυτικῆς παραγωγῆς επαγγέλματα.

Ἀπό τά ἀναφερόμενα στόν Κώδικα Ἐπαγγελμάτων τοῦ Ὄργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως Ἐργατικοῦ Δυναμικοῦ, γεωργικά επαγγέλματα μποροῦν νά θεωρηθοῦν ὅτι ἐπιπίπτουν στό χώρο τῆς φυτικῆς παραγωγῆς τά ἀκόλουθα:

1. Γεωργοί καί κτηνοτρόφοι διευθύνοντες ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις.
2. Γεωργοί καί κτηνοτρόφοι διευθύνοντες ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις καλλιέργειας καί ἐκτροφῆς ζώων.
3. Γεωργοί γενικῆς ἀπασχολήσεως.
4. Καλλιεργητές κτημάτων (χωραφιῶν).
5. Γεωργοί σιτηρῶν χορτονομῆς.
6. Ὄρουζοκαλλιεργητές.
7. Καλλιεργητές λαχανικῶν (λαχανοκηπουροί, κλπ).
8. Καλλιεργητές ἐλαιοδένδρων.
9. Καλλιεργητές ὀπωροφόρων δένδρων καί ξηρῶν καρπῶν.
10. Ἀμπελοουργοί (παραγωγοί ἐπιτραπέζιων σταφυλιῶν καί σταφυλιῶν οἰνοποιίας).
11. Σταφιδοπαραγωγοί.

12. Καλλιεργητές καπνού (καπνοπαραγωγοί).
13. Καλλιεργητές βαμβακιού (βαμβακοπαραγωγοί).
14. Καλλιεργητές φυτωρίων.
15. Άνθοκόμοι.
16. Κηποτέχνες (κηπουροί καλλωπιστικών φυτών).
17. Καλλιεργητές μαστίχας (μαστιχοπαραγωγοί).
18. Άσχολούμενοι σέ γεωργικές και κτηνοτροφικές εργασίες.
19. Γεωργοτεχνίτες γενικά.
20. Γεωργοτεχνίτες φυτικής παραγωγής.
21. Κηποτεχνίτες.
22. Τεχνίτες φυτωρίων.
23. Τεχνίτες άνθοκόμοι και κηποτέχνες.
24. Γεωργοεργάτες (άνειδίκευτοι χειρώνακτες).
25. Κλαδευτές και έμβολιαστές άμπελιού, έλαιοδένδρων κλπ.

Γενικά τά επαγγέλματα, πού άνάγονται στό χώρο τής φυτικής παραγωγής, είναι εκείνα πού καλύπτουν τό μεγαλύτερο χώρο τής σύγχρονης γεωργίας. Είναι τά επαγγέλματα τών παραγωγών, τών κατόχων γεωργικών εκτάσεων πού άσχολούνται μέ τήν παραγωγή προϊόντων όλων τών ειδών φυτικής παραγωγής.

Βασικές κατηγορίες αυτών τών επαγγελμάτων μπορούν νά θεωρηθούν οι ακόλουθες:

- Παραγωγός προϊόντων φυτών μεγάλης καλλιέργειας (δημητριακών, κτηνοτροφικών, βιομηχανικών).
- Παραγωγός προϊόντων δένδροκομικής παραγωγής.
- Παραγωγός προϊόντων λαχανοκομίας.
- Παραγωγός άνθοκομικών προϊόντων.

Παρά τό γεγονός ότι σέ πολλές περιπτώσεις τό ίδιο άτομο καλύπτει σήμερα περισσότερες από μία από τις παραπάνω βασικές κατηγορίες του επαγγελματία παραγωγού ειδών φυτικής παραγωγής, υπάρχουν σέ ικανοποιητικό βαθμό άτομα πού άσχολούνται μέ μία μονάχα από τις βασικές αυτές επαγγελματικές άπασχολήσεις.

Σέ πολλές περιοχές, όπου επικρατούν τά φυτά μεγάλης καλλιέργειας, στίς πεδιάδες τής Θεσσαλίας, τής Μακεδονίας, τής Θράκης, τής Κωπαΐδας και άλλου, οι παραγωγοί άσχολούνται μόνο μέ τήν παραγωγή προϊόντων φυτών μεγάλης καλλιέργειας.

Σέ περιοχές, όπου επικρατεί η δένδροκομική παραγωγή (Δυτική Μακεδονία, Κορινθία, Άργολίδα, Κρήτη, κ.λ.π.), έχομε τήν κατηγορία του παραγωγού προϊόντων δένδροκομικής παραγωγής. Σέ περιοχές κοντά στα μεγάλα αστικά κέντρα παρουσιάζεται σέ ανάλογο βαθμό η κατηγορία του παραγωγού λαχανοκομικών προϊόντων. Περισσότερο περιορισμένος είναι ο αριθμός τών παραγωγών πού άνήκουν άποκλειστικά στην 4η κατηγορία, δηλαδή τών παραγωγών άνθοκομικών προϊόντων.

Άλλά άς δοϋμε περισσότερο αναλυτικά τις τέσσερις αυτές κατηγορίες επαγγελμάτων στό χώρο τής φυτικής παραγωγής.

3.7 Παραγωγός προϊόντων φυτών μεγάλης καλλιέργειας.

Είναι τό επαγγελμα πού ανταποκρίνεται περισσότερο στην έννοια του όρου:

γεωργός. Το έπαγγελμα αυτό μπορεί βασικά να θεωρηθεί ως η συνέχεια του γεωργού των παλαιότερων εποχών, του γεωργού δηλαδή της κλειστής γεωργικής οικονομίας.

Βασικό χαρακτηριστικό του επαγγέλματος αυτού είναι η έκτακτη καλλιέργεια, ή μεγάλη σχετική αγροτική ιδιοκτησία.

α) Συνθήκες άσκησης του επαγγέλματος.

Οι συνθήκες άσκησης του επαγγέλματος αυτού σήμερα είναι έντελως διάφορες από τις συνθήκες άσκησης του σε πολύ παλιότερες εποχές, αλλά και από τις συνθήκες άσκησης του ακόμα και άμεσως πριν από το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο.

Η εργασία του γεωργού τις παλαιότερες εποχές ήταν ιδιαίτερα κοπιαστική, αν σκεφθεί κανείς ότι ως μόνους βοηθούς είχε τα διάφορα ζώα εργασίας.

Η απόδοση των καλλιεργουμένων εκτάσεων ήταν πολύ περιορισμένη δεδομένου ότι και οι καλλιεργούμενες ποικιλίες δεν ήταν αποδοτικές αλλά και τα χημικά λιπάσματα ήταν έντελως άγνωστα σχεδόν. Πολλοί επίσης έχθροι και ασθένειες των καλλιεργειών, που αποδεκάτιζαν την παραγωγή, έμεναν σχεδόν ανενόχλητοι, γιατί δεν είχαν ακόμα έπινοηθεί αποτελεσματικά μέσα αντιμετώπισής τους.

Η παραγωγή ήταν έκθεσιμη σε χίλιους δυό κινδύνους, ενώ καμιά ασφάλεια και καμιά σχεδόν προστασία δεν υπήρχε για τον παραγωγό.

Όλα αυτά είχαν ως αποτέλεσμα ο παραγωγός, παρά την εξαντλητική εργασία, τόσο του ίδιου όσο και όλων των μελών της οικογένειάς του, μόλις να κατορθώνει να εξασφαλίζει τα μέσα για την απλή συντήρησή του. Σήμερα οι συνθήκες αυτές έχουν αλλάξει ριζικά. Ός κυριότερες αλλαγές θά μπορούσαν να σημειωθούν οι ακόλουθες:

1) **Άλλαγή στο μέγεθος της καλλιεργούμενης εκτάσεως:** Άλλαγή έχει σημειωθεί πρώτα απ' όλα στο μέγεθος της καλλιεργούμενης εκτάσεως από κάθε παραγωγό.

Παρατηρείται τα τελευταία χρόνια μία σημαντική μείωση του αγροτικού μας πληθυσμού. Τα άτομα, που μετακινούνται από τη γεωργία σε άλλους τομείς επαγγελματικής απασχολήσεως, αλλάζουν συνήθως και τόπο διαμονής. Έτσι η ιδιοκτησία τους ή κτηματική, ή όποια δεν είναι δυνατό να μετακινηθεί, περνάει στα χέρια εκείνων που παραμένουν στην ελληνική ύπαιθρο, είτε με τον τρόπο της αγοράς είτε με τον τρόπο της ενοικίασεως.

Αυτό συντελεί ώστε τα άτομα, που παραμένουν στο έπαγγελμα του γεωργού, να έχουν στη διάθεσή τους πολύ περισσότερες εκτάσεις, πράγμα που συντελεί στη αύξηση του εισοδήματός τους.

Είναι βέβαια ακόμα, όπως σημειώθηκε και άλλοι, περιορισμένο το μέγεθος του γεωργικού μας κλήρου. Είναι όμως αρκετά μεγαλύτερο από το μέσο γεωργικό κληρο παλαιότερων εποχών, ενώ παράλληλα καταβάλλεται κάθε προσπάθεια, για τη μεγαλύτερη αύξηση του.

2) **Άλλαγή στα μέσα εργασίας:** Άλλαγή έχει σημειωθεί επίσης και στα μέσα εργασίας.

Τόσο τα ζώα εργασίας όσο και η ίδια η προσωπική χειρωνακτική εργασία του παραγωγού και των μελών της οικογένειάς του έχουν αντικατασταθεί σήμερα με τα τόσα γεωργικά μηχανήματα, που η σύγχρονη τεχνολογία έχει θέσει στη διάθεσή του (σχ. 3.7α).

Σχ. 3.7α.

Τά ζώα άποτελοϋσαν σέ παλιότερες έποχές τό μόνο μέσο μεταφοράς καί μετακινήσεως τών άγροτών μας.

Μέ τή χρήση αύτών τών μηχανημάτων δέν έγινε μόνο πιό ξεκούραστη καί πιό εύχάριστη ή έργασία τοϋ γεωργού. Τοϋ δόθηκε ή δυνατότητα νά καλλιεργήσει πολύ περισσότερες έκτάσεις, νά μειώσει σημαντικά τό κόστος παραγωγής, νά αύξησει τήν ποσότητα καί νά βελτιώσει τήν ποιότητα τών παραγομένων προϊόντων (σχ. 3.7β).

Σχ. 3.7β.

Σήμερα οί έλκυστήρες (τρακτέρ) έχουν αντικαταστήσει τά ζώα τόσο στήν καλλιέργεια όσο καί στή μεταφορά τών προϊόντων.

3) **Άλλαγή στην τεχνολογία της παραγωγής:** Η σύγχρονη γεωργική τεχνολογία προσφέρει στον αγρότη τεράστια μέσα αύξησης και βελτιώσεως της παραγωγής.

Έκλεκτές και ιδιαίτερα αποδοτικές ποικιλίες καλλιεργουμένων φυτών, χημικά λιπάσματα που διατηρούν και αυξάνουν τη γονιμότητα των καλλιεργουμένων εδαφών, φυτοφάρμακα που λύνουν άπολεσματικά τό θέμα της προστασίας της παραγωγής από τους διάφορους έχθρους και άσθένειες, και η τεχνική καλλιεργητικών έργσιών που αυξάνει την ποσότητα και βελτιώνει την ποιότητα των παραγομένων προϊόντων, έχουν άποβεί άπολεσματικά όπλα στα χέρια του παραγωγού και έχουν καταστήσει πολύ πιό άποδοτική την καθημερινή του έργασία.

4) **Άλλαγή στην ασφάλεια και την προστασία της παραγωγής:** Ένα άπο τό βασικά μειονεκτήματα της γεωργικής παραγωγής είναι ό τι όχι μόνο μέχρι την έποχή της συγκομιδής, αλλά και ώς την έποχή της διαθέσεως πολλές φορές είναι έκτεθειμένη σε χίλιους δυό κινδύνους, που επιβουλεύονται τό μόχθο και τόν ιδρώτα του παραγωγού. Δυσμενείς καιρικές συνθήκες, άπρόβλεπτοι ή δύσκολοι στην αντιμετώπιση τους έχθροί και άσθένειες, κρίση στη διάθεση των προϊόντων ή άκόμη και πτώση των τιμών, ήταν δυνατόν παλαιότερα νά εκμηδενίσουν τό εισόδημα του παραγωγού. Σήμερα για όλες αυτές τίς περιπτώσεις έχουν ληφθεί μέτρα προστατευτικά για τόν παραγωγό.

Ό Όργανισμός Γεωργικών Άσφαλίσεων έπεμβαίνει στις περιπτώσεις καταστροφής της παραγωγής άπο δυσμενείς καιρικές συνθήκες και άποζημιώνει άνάλογα τόν παραγωγό.

Ό καθορισμός τιμών ασφάλειας για τά διάφορα γεωργικά προϊόντα, η συγκέντρωση άπο την Πολιτεία των πλεονασμάτων της γεωργικής παραγωγής και η έπίδότηση πολλών γεωργικών προϊόντων, άποτελούν πολύτιμη ασφαλιστική δικλείδα για τόν παραγωγό και τόν άπαλλάσσουν άπο τό άγχος των κινδύνων που διατρέχει η γεωργική παραγωγή.

Ύστερα άπο όσα σημειώθηκαν ώς έδω είναι φανερό πόσο εύνοϊκές είναι σήμερα οι συνθήκες άσκήσεως του επαγγέλματος του παραγωγού, ιδιαίτερα αν οι συνθήκες αυτές συγκριθούν με τίς συνθήκες άσκήσεως του επαγγέλματος σε παλαιότερες έποχές.

Βέβαια, δέν άρκοουν μόνο οι εύνοϊκές συνθήκες. Έκτός άπο αυτές, για νά ύπάρχει η δυνατότητα άποδοτικής και έπιτυχημένης άσκήσεως του επαγγέλματος αυτού, χρειάζονται και όρισμένες βασικές προϋποθέσεις.

β) Προϋποθέσεις άσκήσεως του επαγγέλματος του παραγωγού προϊόντων φυτών μεγάλης καλλιέργειας.

1) **Έπαρκής καλλιεργούμενη έκταση:** Η έπαρκής καλλιεργούμενη έκταση άποτελεί την πιό βασική προϋπόθεση για την άσκηση του επαγγέλματος του παραγωγού προϊόντων φυτών μεγάλης καλλιέργειας. Και ό τίτλος του είδους της καλλιέργειας φανερώνει ό τι η έκταση αυτή πρέπει νά ύπάρχει σε μεγάλο μέγεθος.

Τά κύρια χαρακτηριστικά της απαιτούμενης εκτάσεως για την άποδοτική άσκηση του επαγγέλματος αυτού είναι: τό **μέγεθος της εκτάσεως**, ή **ποιότητα του εδάφους** και ή **ύπαρξη διαθέσιμου νερού** άρδεύσεως, για όρισμένες καλλιέργειες.

Τόσο τό μέγεθος της εκτάσεως όσο και τό είδος του εδάφους αλλά και η δυνατότητα άρδεύσεως είναι παράγοντες προσδιοριστικοί του είδους των φυτών

μεγάλης καλλιέργειας, πού προτίθεται ή πού θά μπορεί νά καλλιεργήσει ο παραγωγός.

Ή από τήν άποψη του μεγέθους τής απαιτούμενης έκτάσεως, όσο μικρότερο είναι τό πιθανό καθαρό κέρδος κατά στρέμμα από τά φυτά, πού ο παραγωγός προτίθεται νά καλλιεργήσει, τόσο μεγαλύτερο είναι τό απαιτούμενο μέγεθος τής έκμεταλλεύσεως. Έτσι, τό μεγαλύτερο μέγεθος απαιτείται γιά τήν καλλιέργεια τών δημητριακών. Στή συνέχεια μπορεί νά τοποθετηθούν τά κτηνοτροφικά φυτά και τελευταία τά βιομηχανικά μέ τελευταίο από όλα τόν καπνό.

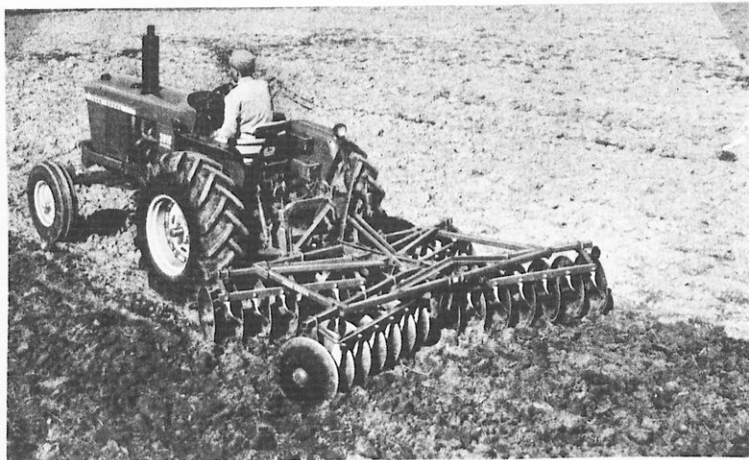
Ή από τήν άποψη τής ποιότητας τών εδαφών, επειδή αυτή δέν είναι δυνατό νά μεταβληθεί, ο παραγωγός είναι ύποχρεωμένος νά προσαρμόσει στήν ποιότητα τών διαθεσίμων εδαφών τό είδος τών φυτών πού θά καλλιεργήσει.

Ή δυνατότητα επίσης άρδεύσεως τών εδαφών και ή ποσότητα του διαθέσιμου γιά άρδευση νερού είναι παράγοντες, πού καθορίζουν τό είδος τών φυτών μεγάλης καλλιέργειας πού θά καλλιεργηθούν.

2) **Κατάλληλος μηχανικός εξοπλισμός:** Τά φυτά μεγάλης καλλιέργειας είναι εκείνα, στά όποια έχει επιτευχθεί στό μεγαλύτερο βαθμό ή έκμηχάνηση τής καλλιέργειας (σχ. 3.7γ).

Είναι περιττό βέβαια νά τονισθεί ότι ο γεωργικός μηχανικός εξοπλισμός θά πρέπει νά είναι ανάλογος μέ τό μέγεθος τής έκτάσεως και μέ τά είδη τών φυτών πού πρόκειται νά καλλιεργηθούν.

Σέ περίπτωση μεγάλων και μεγάλης άξιας μηχανημάτων (θεριζοαλωνιστικές

Σχ. 3.7γ.

Ο κατάλληλος μηχανικός εξοπλισμός άποτελεί επίσης βασική προϋπόθεση γιά τήν άσκηση του επαγγέλματος του παραγωγού προϊόντων φυτών μεγάλης καλλιέργειας.

σιτηρών, συλλεκτικές βαμβακιού κ.λ.π..) πού δέν συμφέρει ή προμήθειά τους από κάθε παραγωγό χωριστά. Ή ύπαρξη τέτοιων μηχανημάτων είναι άπαραίτητη στήν

περιοχή, όπου θά μπορούν, μέ σχετική πληρωμή, νά καλύψουν τίς ανάγκες τής μικρής ή μέσης έκμεταλλεύσεως στόν κατάλληλο χρόνο.

"Άλλος τρόπος αντιμετώπισεως του προβλήματος προμήθειας τέτοιων μηχανημάτων είναι ή συγκρότηση ομάδων κοινής καλλιέργειας. Οί παραγωγοί πού άνήκουν σέ μία τέτοια ομάδα προμηθεύονται γιά κοινή χρήση τά μεγάλα γεωργικά μηχανήματα. Τέτοιες ομάδες έχουν συγκροτηθεί σέ διάφορες περιοχές γιά τήν καλλιέργεια του βαμβακιού, μέ άποτέλεσμα νά μειώσουν τό κόστος παραγωγής κατά 40%.

3) **Έπάρκεια σέ έργατικά χέρια:** "Όσο καί άν ή καλλιέργεια τών φυτών μεγάλης καλλιέργειας χρησιμοποιεί τά γεωργικά μηχανήματα, άπαιτούνται όπωσοδήποτε όρισμένα ήμερομίσθια του ίδιου του παραγωγού ή έργατών καί τεχνιτών γεωργίας. Ό χειρισμός τών διαφόρων γεωργικών μηχανημάτων άποτελεί μία από τίς βασικές έργασίες πού πρέπει νά εκτελεσθούν από ανθρώπινα χέρια. Έκτός από αυτό οί έργασίες, πού εκτελούν τά γεωργικά μηχανήματα, θέλουν πολλές φορές συμπλήρωση από κατάλληλα έργατικά χέρια. Επίσης είναι ένδεχόμενο γιά όρισμένες καλλιέργειες νά υπάρχουν έργασίες πού θά πρέπει νά εκτελεσθούν μόνο από έργατικά χέρια.

Γιά όλες αυτές τίς περιπτώσεις πρέπει νά υπάρχουν διαθέσιμα έργατικά χέρια ή νά είναι εύκολη ή έξασφάλισή τους όταν χρειασθούν, δεδομένου ότι ή εκτέλεση όρισμένων έργασιών δέν επιδέχεται άναβολή.

4) **Έπάρκεια σέ γνώσεις καί δεξιότητες τεχνικές:** Η νεώτερη γεωργική τεχνολογία έχει θέσει στή διάθεση του παραγωγού καινούργια δεδομένα, πού άφορούν στήν τεχνική τής καλλιέργειας τών διαφόρων παραγωγικών φυτών.

Νεώτερες ποικιλίες γιά κάθε καλλιεργούμενο φυτό, κατάλληλες καλλιεργητικές έργασίες, είδη καί τρόποι χρήσεως διαφόρων λιπασμάτων, διάφορα φυτοφάρμακα καί τρόποι αντιμετώπισεως τών διαφόρων έχθρών καί άσθενειών, νεώτεροι τρόποι συγκομιδής, άποτελούν άντικείμενα αυτών τών δεδομένων τής νεώτερης γεωργικής τεχνολογίας.

"Όλα αυτά πρέπει νά τά έχει ύπόψη του ό παραγωγός, πού θά άσχοληθεί μέ τήν καλλιέργεια παραγωγικών φυτών, τά όποία έντάσσονται στά φυτά μεγάλης καλλιέργειας.

Πέρα από αυτά, ανάλογα μέ τό μέγεθος τής εκμεταλλεύσεως, χρειάζονται από τήν πλευρά του παραγωγού καί ειδικές γνώσεις άναφερόμενες στά θέματα όργανώσεως καί διοικήσεως τών γεωργικών εκμεταλλεύσεων, ώστε νά είναι σέ θέση ό παραγωγός νά όργανώσει πάνω σέ επιχειρηματικές οικονομικές βάσεις τήν εκμετάλλευσή του.

Τίς άπαιτούμενες τεχνικές γνώσεις καί δεξιότητες θά άποκτήσουν οί άπόφοιτοι του Γεωργοκτηνοτροφικού τομέα τών Έπαγγελματικών Λυκείων γιά τήν καλλιέργεια τών φυτών μεγάλης καλλιέργειας.

Γιά τά θέματα όργανώσεως καί διοικήσεως τών γεωργικών εκμεταλλεύσεων θά είναι σέ θέση νά αντιμετώπισουν τίς σχετικές ανάγκες γιά μικρού ή μεσαίου μεγέθους εκμεταλλεύσεις, ένω γιά μεγάλες σχετικά εκμεταλλεύσεις θά είναι σκόπιμο τή σχετική εύθύνη νά αναλαμβάνουν Τεχνολόγοι Γεωπονίας ειδικευμένοι στά σχετικά θέματα ή Γεωπόνοι, πτυχιούχοι Άνωτάτων Σχολών.

5) **Σωματική ύγεία καί άντοχή:** Δέν είναι πολύ εύκολη άσφαλώς ή δουλειά του γεωργού. Δέν είναι πάντοτε εύνοϊκές οί συνθήκες κάτω από τίς όποιες θά είναι άναγκασμένος νά έργάζεται.

“Όσο και άν τά κατάλληλα γεωργικά μηχανήματα καθιστούν εύκολότερες τις διάφορες καλλιεργητικές εργασίες, άκόμα και ό χειρισμός τών μηχανημάτων άπαιτεί άρκετή σωματική άντοχή.

Υπάρχουν επίσης άρκετές εργασίες, πού δέν είναι δυνατό νά γίνουν μέ μηχανήματα και για τήν έκτέλεση τών όποιων άπαιτείται σωματική άντοχή.

Έκτός άπό αυτό, πολλές εργασίες πρέπει νά γίνουν σέ όρισμένη έποχή και σέ περιορισμένα χρονικά περιθώρια και συχνά κάτω άπό άρκετά δύσκολες καιρικές συνθήκες, όπως ή σπορά, ή συγκομιδή, ή καταπολέμηση τών διαφόρων έχθρών και άσθενειών. Η έκτέλεση αύτων τών εργασιών και οι συνθήκες έκτελέσεώς τους άπαιτούν επίσης άρκετή σωματική άντοχή.

γ) Κινητρα για τήν άσκηση του επαγγέλματος του παραγωγού.

Ποιά είναι τά κίνητρα πού θά μπορούσαν νά ώθήσουν ένα νέο στό έπάγγελμα του παραγωγού, του καλλιεργητή φυτών μεγάλης καλλιέργειας;

“Όσο και άν είναι δύσκολη ή δουλειά του παραγωγού, δέν παύει νά έχει και πλεονεκτήματα ιδιαίτερα άξιόλογα, πλεονεκτήματα πού όταν κατάλληλα άξιολογηθούν μπορούν εύκολα νά ώθήσουν ένα νέο σ' αυτή τήν κατεύθυνση τήν επαγγελματική. Ός κίνητρα του είδους αυτού θά μπορούσαν νά θεωρηθούν τά άκόλουθα:

1) **Τό οικονομικό άποτέλεσμα:** “Όταν υπάρχουν οι άπαιτούμενες προϋποθέσεις είναι άρκετά συμφέρουσα σήμερα οικονομικά ή άπασχόληση μέ τήν καλλιέργεια φυτών μεγάλης καλλιέργειας.

Δέν είναι, βέβαια, εύκολο νά δοθούν συγκεκριμένα στοιχεία σχετικά μέ τό καθαρό οικονομικό άποτέλεσμα τών διαφόρων καλλιεργειών. Και τουτο γιατί τό άποτέλεσμα αυτό είναι συνάρτηση πολλών παραγόντων, πού διαφέρουν σημαντικά άπό έκμετάλλευση σέ έκμετάλλευση.

Μιά συνοπτική εικόνα τής άποδόσεως τών κυριότερων φυτών μεγάλης καλλιέργειας μās δίνει ό Πίνακας 3.7.1 για τό 1975, στον όποιο παρουσιάζεται ή έκταση πού καλλιεργήθηκε σ' όλόκληρη τή χώρα, ή μέση στρεμματική άπόδοση και ή μέση τιμή διαθέσεως του προϊόντος άπό τόν παραγωγό.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.7.1.

Στοιχεία καλλιέργειας και άποδόσεως φυτών μεγάλης καλλιέργειας.

Καλλιέργεια	Έκταση σέ χιλ. στρέμματα	Μέση στρεμ. άπόδοση σέ χιλιόγραμμα	Τιμή διαθέσεως κατά χιλιόγραμμα
Σιτάρι μαλακό	7.245	237	4,35
Σιτάρι σκληρό	1.855	193	5,30
Κριθάρι	4.044	228	4,53
Καλαμπόκι	1.064	418	5,20
Ρύζι	202,5	503	8,30
Καπνός	981	119	88,2
			41,4
Βαμβάκι	1.350	263	14,10
Ζαχαρότευτλα	435	6,115	1,01
Μηδική σανός	2.206	1.044	2,60

Θά πρέπει νά σημειωθεί ὅτι οἱ ἀποδόσεις πού ἀναφέρονται στὸν πίνακα αὐτὸν ἀποτελοῦν τὴ μέση στρεμματική ἀπόδοση γιὰ κάθε προϊόν σέ ὁλόκληρη τὴ χώρα. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι σέ μιά καλὰ ὀργανωμένη γεωργική ἐκμετάλλευση οἱ ἀποδόσεις εἶναι πολὺ μεγαλύτερες καὶ φυσικά καὶ τὸ ἀκαθάριστο εἰσόδημα πολὺ ψηλότερο.

Σέ μιά καλὰ ὀργανωμένη ἐπίσης γεωργική ἐκμετάλλευση τὸ κόστος παραγωγῆς εἶναι πολὺ χαμηλὸ, πράγμα πού ἀνεβάζει σημαντικά τὸ καθαρὸ εἰσόδημα τοῦ παραγωγοῦ.

Ἐνδεικτικά ἀναφέρομε γιὰ τὸ σιτάρι ὅτι σέ γόνιμα ἐδάφη καὶ σέ μιά καλὴ καλλιέργεια εἶναι συνηθισμένες οἱ ἀποδόσεις τῶν 400-450 kg τὸ στρέμμα. Μὲ μιά μέση τιμὴ σήμερα 7,5 δραχμὲς τὸ κιλό, ἔχομε συνολικὴ ἀκαθάριστη πρόσοδο: 3.000-3.375 δραχμὲς κατὰ στρέμμα τὸ χρόνο.

Τὰ συνολικά ἐξοδα, ἂν ὑπολογίσουμε καὶ τὸ ἐνοίκιο τῶν χωραφῶν καὶ τὴν ἀξία τῆς ἐργασίας τοῦ παραγωγοῦ καὶ τῶν μηχανημάτων, δέν ξεπερνοῦν τίς 1.000 δραχμὲς τὸ στρέμμα. Ἐχομε δηλαδή καθαρή πρόσοδο 2.000-2375 δραχμὲς τὸ χρόνο κατὰ στρέμμα.

2) **Ἵγιεινὲς συνθήκες ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος:** Ἡ ζωὴ ἔξω στὴν ὑπαίθρο καὶ ἡ ἀσκηση τοῦ ὀργανισμοῦ σέ κοπιαστικές ἐργασίες, συντελοῦν ιδιαίτερα σημαντικά σέ μιά ὑγιεινὴ διαβίωση γιὰ τὰ ἄτομα πού ἀσχολοῦνται μὲ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ γεωργοῦ.

Δεδομένου ἄλλωστε ὅτι οἱ τεχνικὲς ἀνέσεις τοῦ σύγχρονου πολιτισμοῦ ἔχουν φθάσει καὶ στὴν πιὸ ἀπόμερη γεωργικὴ περιοχή, ὁ γεωργὸς συνδυάζει τίς ἀνέσεις τοῦ τεχνικοῦ πολιτισμοῦ μὲ τίς πιὸ ὑγιεινὲς συνθήκες ἐργασίας, πράγμα πού τὸν τοποθετεῖ σέ θέση ιδιαίτερα πλεονεκτικὴ σέ σχέση μὲ ἄλλους ἐπαγγελματίες, πού εἶναι δεμένοι σέ μεγάλα ἀστικά κέντρα.

3) **Εὐνοϊκὲς ψυχολογικὲς συνθήκες ἐργασίας:** Μιά καὶ ὁ παραγωγὸς εἶναι ὁ μόνος καὶ ὁ κύριος ὑπεύθυνος γιὰ τὴ γεωργικὴ ἐκμετάλλευση πού ἀσκεῖ, εἶναι ἀπαλλαγμένος ἀπὸ τὸ κύκλωμα τῶν προϊσταμένων καὶ ὑφισταμένων, πού ὑφίσταται σέ ἄλλες ἐπαγγελματικὲς ἀπασχολήσεις. Ἡ ἔλλειψη αὐτῆς ἱεραρχικῆς ἐξαρτήσεως ἀπὸ ἄλλα ἄτομα καὶ ἡ δυνατότητα νά ἀποφασίζει καὶ νά ρυθμίζει αὐτὸς ὅλα τὰ θέματα τῆς καθημερινῆς του ἐργασίας, τοῦ ἐξασφαλίζει μιά ιδιαίτερα ἀξιόλογη ἀνεξαρτησία, πού τοῦ δημιουργεῖ εὐνοϊκὲς ψυχολογικὲς συνθήκες.

Τὸ γεγονός, ἐπίσης, ὅτι στὴν ἐργασία του ἀπασχολεῖ κατὰ κύριο λόγο ἄλλα ἄτομα τῆς οικογενείας του, τοῦ ἐξασφαλίζει εὐνοϊκὲς καὶ εὐχάριστες συνθήκες ἀρμονικῆς καὶ ἀποδοτικῆς συνεργασίας καὶ κατάλληλο ἀπὸ κάθε ἀποψη ψυχολογικὸ περιβάλλον.

δ) **Ἔργασίες πού ἐκτελεῖ ὁ παραγωγὸς προϊόντων φυτῶν μεγάλης καλλιέργειας.**

Οἱ ἐργασίες, πού μὲ τὴν ἐκτέλεσή τους ἀσχολεῖται ὁ παραγωγὸς προϊόντων φυτῶν μεγάλης καλλιέργειας, εἶναι βασικά οἱ ἀκόλουθες:

— Προγραμματίζει τὸν τρόπο ἀξιοποιήσεως κάθε χρόνου τῶν καλλιεργησίων ἐκτάσεων τῆς ἐκμεταλλεύσεώς του, καθορίζοντας τὸ εἶδος τῶν φυτῶν καὶ τίς ποικιλίες τους πού θά καλλιεργήσει, τὴν ἔκταση καὶ τὴν τοποθεσία πού τὸ καθένα θά καλλιεργηθεῖ.

— Φροντίζει γιὰ τὴν ἐγκαιρὴ προμήθεια τῶν ἀπαιτουμένων σπόρων καὶ λιπαμάτων γιὰ τὴν ἐκμετάλλευσή του.

— Ἐλέγχει ἀρκετὰ πρὶν ἀπ' τὴν ἐποχὴ τῆς χρησιμοποίησέως τους τὴν καλὴ

κατάσταση τῶν γεωργικῶν του μηχανημάτων καί εκτελεῖ ἢ φροντίζει νά ἐκτελεσθοῦν οἱ ἀπαραίτητες ἐργασίες συντηρήσεως καί ἐπισκευῆς.

— Σέ περίπτωση πού θά χρησιμοποιήσει ξένα μηχανήματα μέ πληρωμή, συνεννοεῖται ἔγκαιρα μέ τούς ἰδιοκτῆτες αὐτῶν τῶν μηχανημάτων γιά τήν ἔγκαιρη ἐξασφάλισή τους.

— Φροντίζει γιά τήν τυχόν ἀπαιτούμενη ἀπολύμανση τῶν σπόρων ἢ τήν ἀπολύμανση τῶν ἔδαφῶν, ἂν ὑπάρχει σχετική ἀνάγκη.

— Ὅδηγει, χειρίζεται καί συντηρεῖ τά γεωργικά μηχανήματα τῆς ἐκμεταλλεύσεώς του. Σέ περίπτωση πού τό μέγεθος τῆς ἐκμεταλλεύσεώς του ἢ ἄλλοι λόγοι τόν ἀναγκάζουν νά χρησιμοποιεῖ τεχνίτη γεωργικῶν μηχανημάτων, τότε ἐπιβλέπει τήν καλή ἐκτέλεση τῶν διαφόρων ἐργασιῶν, τήν καλή ὁδήγησή, τόν κατάλληλο χειρισμό καί τήν καλή συντήρηση τῶν μηχανημάτων ἀπό τόν τεχνίτη.

— Ἐκτελεῖ τίς ἀπαραίτητες καλλιεργητικές ἐργασίες, γιά τήν προετοιμασία τῶν ἐκτάσεῶν του γιά τή σπορά.

— Φροντίζει γιά τήν ἔγκαιρη καί κατάλληλη ἐγκατάσταση σπορειῶν καπνοῦ, ἂν ἀσχολεῖται μέ τήν καπνοκαλλιέργεια.

— Ἐκτελεῖ τήν ἐργασία προσθήκης λιπασμάτων στό ἔδαφος καί τήν ἐργασία τῆς σποράς τῶν διαφόρων φυτῶν μεγάλης καλλιέργειας τήν κατάλληλη γιά τό καθένα ἐποχή.

— Φροντίζει γιά τήν ἔγκαιρη καί κατάλληλη μεταφύτευση τῶν φυτωρίων τοῦ καπνοῦ ἀπό τό σπορεῖο στούς καπναγρούς.

— Ἐκτελεῖ ὅλες τίς ἀπαραίτητες γιά κάθε καλλιεργούμενο φυτό καλλιεργητικές ἐργασίες (σκαλίσματα, κ.λ.π.)

— Φροντίζει γιά τήν ἔγκαιρη καί ἀποτελεσματική ἀντιμετώπιση τῶν διαφόρων ἐχθρῶν καί ἀσθενειῶν τῶν καλλιεργειῶν (ζιζανίων, ἐντόμων, μυκητολογικῶν ἀσθενειῶν, κλπ.) χρησιμοποιώντας τά κατάλληλα φυτοφάρμακα καί τήν κατάλληλη τεχνική χρησιμοποίησέ τους.

— Ἐφαρμόζει ἐπιφανειακές λιπάνσεις, ὅπου ὑπάρχει σχετική ἀνάγκη.

— Φροντίζει γιά τήν ἔγκαιρη καί κατάλληλη ἄρδευση τῶν ἄρδευομένων καλλιεργειῶν.

— Φροντίζει γιά τήν ἔγκαιρη καί προσεκτική συγκομιδῆ τῶν προϊόντων, χρησιμοποιώντας τά κατάλληλα γιά κάθε καλλιέργεια μηχανήματα ἢ φροντίζοντας νά ἐξασφαλίσαι ἔγκαιρα τά ἀπαιτούμενα ἐργατικά χέρια.

— Φροντίζει γιά τήν ἔγκαιρη μεταφορά, ἐπεξεργασία καί ἀποθήκευση τῶν γεωργικῶν του προϊόντων καί τήν προστασία τους ἀπό τούς διάφορους ἐχθρούς μέχρι τή διάθεση ἢ τήν χρησιμοποίησή τους.

— Φροντίζει γιά τήν ἔγκαιρη καί μέ τίς καλύτερες δυνατές προϋποθέσεις διάθεση τῶν γεωργικῶν του προϊόντων.

— Καθαρίζει καί συντηρεῖ κατάλληλα τά γεωργικά μηχανήματα καί τά ἐξαρτήματά τους.

— Φροντίζει γιά τήν κατάλληλη ἀποθήκευση τῶν μηχανημάτων, ἐξαρτημάτων καί ἐργαλείων πού δέν πρόκειται γιά μεγάλο χρονικό διάστημα νά χρησιμοποιηθοῦν.

— Σημειώνει σέ κατάλληλο βιβλίο λογαριασμῶν τά ἐξοδα καί τά ἔσοδα τῆς ἐκμεταλλεύσεώς του, ἂν εἶναι δυνατόν ξεχωριστά γιά κάθε καλλιέργεια, καί ἀξιολογεῖ τά συμπεράσματα ἀπό αὐτούς τούς λογαριασμούς.

— Συνεργάζεται μέ τούς συναδέλφους του παραγωγούς τῆς περιοχῆς στά

πλαίσια Όργανώσεως Συνεταιριστικών ή Όμάδων Παραγωγής για την καλύτερη δυνατή κοινή αντιμετώπιση των προβλημάτων των εκμεταλλεύσεών τους.

— Συνεργάζεται στενά με τούς γεωπόνους και τούς άλλους γεωτεχνικούς υπαλλήλους του Έπουργείου Γεωργίας, τής Άγροτικής Τράπεζας ή των διαφόρων Γεωργικών Όργανισμών για όλα τά θέματα τής εκμεταλλεύσεώς του.

— Άκολουθεί πιστά και προσεκτικά κάθε υπόδειξη και οδηγία των Γεωπόνων και των άλλων γεωτεχνικών υπαλλήλων.

— Συμμετέχει ενεργά και δημιουργικά σέ κάθε προσπάθεια ευρύτερης οικονομικής και πολιτιστικής ανάπτυξεως τής περιοχής του.

Έρωτήσεις - Άσκήσεις.

1. Ποιά είναι τό βασικό χαρακτηριστικό του επαγγέλματος του παραγωγού προϊόντων φυτών μεγάλης καλλιέργειας;
2. Άναφέρετε τίς κυριότερες αλλαγές στις συνθήκες άσκήσεως του επαγγέλματος του παραγωγού προϊόντων φυτών μεγάλης καλλιέργειας ανάμεσα στή σύγχρονη και σέ παλιότερες εποχές.
3. Ποιά είναι τά κύρια χαρακτηριστικά των απαιτουμένων εκτάσεων για την άσκηση του επαγγέλματος του παραγωγού προϊόντων φυτών μεγάλης καλλιέργειας;
4. Ποιές είναι οι κυριότερες προϋποθέσεις άσκήσεως του επαγγέλματος του παραγωγού προϊόντων φυτών μεγάλης καλλιέργειας;
5. Ποιά είναι τά κυριότερα κίνητρα για την άσκηση του επαγγέλματος του παραγωγού φυτών μεγάλης καλλιέργειας;
6. Νά σημειώσετε τά κυριότερα φυτά μεγάλης καλλιέργειας, πού καλλιεργούνται στήν περιοχή σας.
7. Έπισκεφθείτε έναν παραγωγό προϊόντων φυτών μεγάλης καλλιέργειας. Συζητήστε μαζί του κάθε τι πού αναφέρεται στήν επαγγελματική του άπασχόληση. Γράψτε μιά σύντομη έκθεση με τίς παρατηρήσεις σας άπό τή συζήτηση αυτή.
8. Σημειώστε τή μέση στρεμματική άπόδοση και τίς τιμές κατά χιλιόγραμμα των κυριότερων προϊόντων μεγάλης καλλιέργειας τής περιοχής σας.
9. Σημειώστε όρισμένες άπό τίς εργασίες πού έκτελει ό παραγωγός προϊόντων φυτών μεγάλης καλλιέργειας.
10. Άναφέρετε για ποιούς λόγους θά θέλατε νά ακολουθήσετε τό επάγγελμα του παραγωγού προϊόντων φυτών μεγάλης καλλιέργειας ή για ποιούς λόγους δέν θά θέλατε νά ακολουθήσετε τό επάγγελμα αυτό.

3.8 Παραγωγός προϊόντων δενδροκομικής και άμπελοαγωγικής παραγωγής.

α) Έξέλιξη τής δενδροκομικής παραγωγής.

Ένα άπό τά κύρια χαρακτηριστικά τής γεωργίας μας κατά τά τελευταία χρόνια είναι ή μεγάλη αύξηση των καρποφόρων δένδρων και ή μεγλη ανάπτυξη τής παραγωγικής δενδροκομίας. Στόν πίνακα 3.8.1 δίνεται ή εξέλιξη του άριθμού των καρποφόρων δένδρων άπό τό 1970 μέχρι τό 1974.

Στήν ανάπτυξη αυτή συνετέλεσαν:

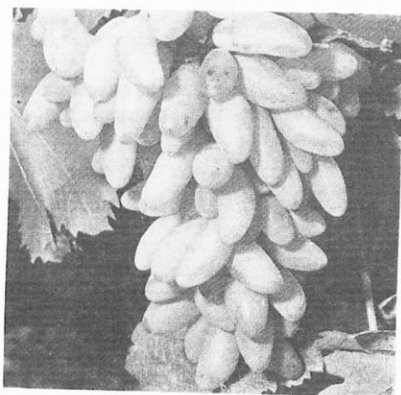
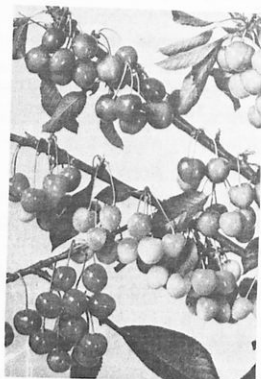
— Η δημιουργία ιδιαίτερα άποδοτικών τόσο σέ ποσότητα όσο και σέ ποιότητα ποικιλιών (σχ. 3.8α).

— Η άνακάλυψη ιδιαίτερα άποτελεσματικών φυτοφαρμάκων για την αντιμετώ-

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.8.1.

Έξελιξη του αριθμού των καρποφόρων δένδρων κατά την περίοδο 1970-1974.

Είδος δένδρου	Αριθμός δένδρων σε χιλιάδες				
	1970	1971	1972	1973	1974
1. Πορτοκαλιές	13.897	14.550	14.239	14.388	14.460
2. Λεμονιές	4.920	4.940	5.106	5.131	5.300
3. Μανδαρινιές	1.396	1.473	1.583	1.619	1.596
4. Ροδακινιές	7.678	8.074	9.953	10.201	10.504
5. Μηλιές	5.747	5.831	5.613	5.745	5.664
6. Άχλαδιές	6.572	6.616	6.704	6.878	6.821
7. Βερικοκκιές	1.827	1.987	1.990	2.280	2.171
8. Κερασιές	1.122	1.176	1.136	1.320	1.254
9. Έλαιόδενδρα	98.233	99.974	103.158	104.930	107.179
Στρέμματα σε χιλιάδες					
10. Άμπέλια για κρασί	1.230	1.182	1.156	1.141	1.120
11. Κορινθιακή	415,0	416,7	387,0	377,7	373,7
12. Σουλτανίνα	340,8	338,7	337,6	336,1	330,4
13. Σταφύλια έπιτραπέζια	196,3	198,1	199,8	199,7	198,8

Σχ. 3.8α.

Νέες, ιδιαίτερα αποδοτικές ποικιλίες καρποφόρων δένδρων και σταφυλιών έχουν συντελέσει στην ανάπτυξη της δενδροκομίας και της αμπελουργίας κατά τα τελευταία χρόνια.

πιση των έχθρων και ασθενειών των καρποφόρων δένδρων.

— Η έκμηχάνηση σε μεγάλο βαθμό των διαφόρων καλλιεργητικών έργασιών στη δενδροκομία.

— Η αύξηση της ζήτησεως στην έσωτερική κατανάλωση, αποτέλεσμα της άνόδου του βιοτικού επιπέδου του λαού μας και της αύξησεως της αγοραστικής δυνάμεως του καταναλωτικού κοινού.

— Η ανάπτυξη της βιομηχανίας ψύξεως, που κατέστησε δυνατή τή διατήρηση για μεγάλο χρονικό διάστημα των φθαρτών δενδροκομικών προϊόντων.

— Η δημιουργία βιομηχανιών έπεξεργασίας δενδροκομικών προϊόντων.

— Η αύξηση των εξαγωγών σε δενδροκομικά προϊόντα. Ο πίνακας 3.8.2 που ακολουθεί μας δίνει μία εικόνα της εξέλιξεως των εξαγωγών τα τελευταία χρόνια.

— Τά ειδικά μέτρα που έλαβε ή πολιτεία για τήν ανάπτυξη της δενδροκομίας.

— Τό ψηλό εισόδημα που εξασφαλίζει στον παραγωγό ή δενδροκομία σε σύγκριση με άλλους κλάδους φυτικής παραγωγής, ιδιαίτερα με τά φυτά μεγάλης καλλιέργειας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.8.2.

Έξέλιξη των εξαγωγών δενδροκομικών προϊόντων κατά τήν περίοδο 1970-1975.

Είδος Προϊόντος	Έξαχθεισεσ ποσότητες σε χιλιάδες τόνους					
	1970	1971	1972	1973	1974	1975
1. Σταφύλια νωπά	13,4	25,9	25,9	17,9	34,9	32,9
2. Σταφίδα Κορινθιακή	54,1	49,4	65,8	49,5	43,0	46,7
3. Σταφίδα Σουλτανία	70,6	76,0	76,2	43,1	61,1	66,2
4. Κρασιά	114,6	132,3	153,8	123,6	62,6	104,0
5. Χυμοί φρούτων	57,1	38,2	58,9	93,9	40,2	69,0
6. Πορτοκάλια	91,6	79,0	119,6	95,4	123,1	167,1
7. Λεμόνια	62,9	58,3	51,4	50,9	75,2	92,9
8. Ροδάκινα νωπά	67,3	58,3	86,0	83,4	97,5	166,2
9. Βερίκοκκα	14,5	17,3	14,5	11,1	22,1	25,7
10. Φρούτα κονσερβ.	29,8	41,6	64,7	82,9	69,3	109,8
11. Έληές	15,5	16,3	22,9	31,2	30,1	36,6
12. Έλαιόλαδο	3,2	3,8	9,5	3,6	5,6	10,8

Χάρη στα ιδιαίτερα πλεονεκτήματά της ή δενδροκομία αποτελεί σήμερα έναν από τούς κυριότερους και τούς πιό παραγωγικούς κλάδους της γεωργικής μας παραγωγής.

Οι ιδιαίτερα ευνοϊκές κλιματολογικές συνθήκες για τήν παραγωγή προϊόντων σε έκλεκτή ποιότητα συντελούν στην επίδιωξη μεγαλύτερης ακόμα αναπτύξεως της, πράγμα που επίδιώνει ή πολιτεία για τό καλό τόσο των παραγωγών όσο και της Έθνικης μας Οικονομίας. Στόν πίνακα 3.8.3 που ακολουθεί φαίνονται οι επιδιώξεις και οι προοπτικές αναπτύξεως της δενδροκομίας για τό 1980.

“Όλα όσα σημειώθηκαν πιό πάνω δείχνουν αρκετά χαρακτηριστικά ότι ή παραγωγική δενδροκομία αποτελεί έναν εξαιρετικά ένδιαφέροντα τομέα για έπιτυ-

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.8.3.
Έπιδιώξεις στην εξέλιξη της δενδροκομίας.

Είδος δένδρου	1975		1980	
	Έκταση σε χιλ. στρέμ.	Παραγωγή σε χιλ. τόν.	Έκταση σε χιλ. στρέμ.	Παραγωγή σε χιλ. τόν.
1. Πορτοκαλιές	321,3	463	335	610
2. Λεμονιές	151,4	187	170	220
3. Μανδαρινιές	29,0	34	35	50
4. Ροδακινιές	308,9	301	350	430
5. Βερικοκκιές	62,0	61	70	75
6. Άχλαδιές	243,6	124	265	130
7. Μηλιές	226,6	250	240	260
8. Κερασιές	60,4	23	70	30
9. Έληές για λάδι	5.170	212	5.320	230
10. Έληές για βρώση	883	62	1.070	85
11. Οινόμπελοι	1.120,7	742	1.000	806
12. Άμπέλια για επι-τραπέζια σταφ.	198,8	230	200	235
13. Κορινθιακή	373,8	68	300	66
14. Σουλτανίνα	330,4	87	320	85

χημένη επαγγελματική σταδιοδρομία ενός νέου, που επιθυμεί να σταδιοδρομήσει στο χώρο γενικότερα της γεωργίας.

β) Συνθήκες άσκησης του επαγγέλματος.

Όσα αναφέρθηκαν στο επάγγελμα του καλλιεργητή φυτών μεγάλης καλλιέργειας σχετικά με τις συνθήκες άσκησης του επαγγέλματος, ισχύουν και για την περίπτωση του δενδροκαλλιεργητή, όπως άλλωστε, και για κάθε κλάδο φυτικής παραγωγής.

Εκτός όμως από αυτά, η άσκηση του επαγγέλματος του παραγωγού προϊόντων δενδροκομικής παραγωγής συνδέεται και με όρισμένες άλλες ειδικότερες συνθήκες.

Η εργασία του δενδροκαλλιεργητή είναι περισσότερο έντατική και λιγότερο έκτακτη εργασία. Απαιτεί συνήθως έγκαιρους, κατάλληλους και υπεύθυνους χειρισμούς. Συνδέεται περισσότερο με εξειδικευμένες τεχνικές εργασίες, που θέλουν προσοχή και επιμέλεια κατά την εκτέλεσή τους. Τό κλάδεμα των δένδρων, ιδιαίτερα δε οι ψεκασμοί για την αντιμετώπιση των διαφόρων εχθρών και ασθενειών, είναι εργασίες που θέλουν προσοχή τόσο στον τρόπο όσο και στο χρόνο εκτελέσεώς τους.

Ίδιομορφία παρουσιάζει, επίσης, η δενδροκομική παραγωγή στη συγκομιδή και έμπορία των προϊόντων της.

Τά περισσότερα από τα προϊόντα της δενδροκομίας είναι ιδιαίτερα εύπαθη και απαιτούν έγκαιρη και κατάλληλη συγκομιδή αλλά και έγκαιρη διάθεση στην αγορά.

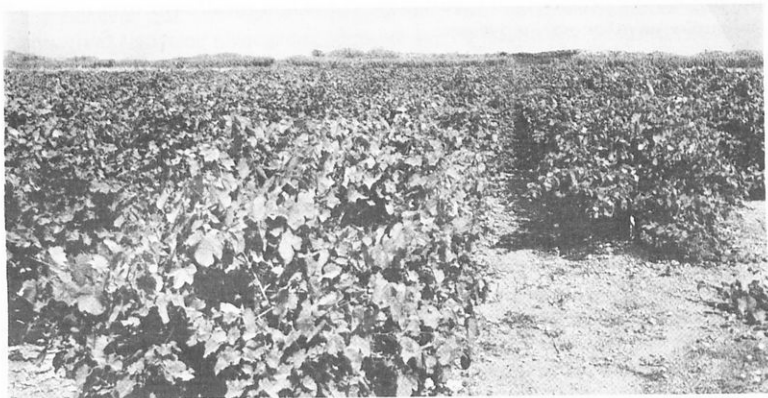
“Ετοι ό παραγωγός είναι ύποχρεωμένος πολύ πριν άπό τήν έποχή τής συγκομιδής νά εξασφαλίσει τόν τρόπο διαθέσεως τών προϊόντων του. Ή όλη όργάνωση τής συγκομιδής επιβάλλει ιδιαίτερη προσοχή, ώστε όχι μόνο νά γίνει έγκαιρα, αλλά και νά συντελέσει στή διατήρηση τής ποιότητας τών προϊόντων.

Ή ανάλογα έξ άλλου μέ τό είδος τών καλλιεργουμένων καρποφόρων δένδρων θά ύπάρχουν περίοδοι αιχμής στήν άπασχόληση του δενδροκαλλιεργητή και περίοδοι σημαντικής ύποαπασχόλησέας του. “Ετοι ή δενδροκαλλιέργεια ώς εξειδικευμένη παραγωγική έργασία άπαιτεί κατάλληλη όργάνωση και κατάλληλο προγραμματισμό, τόσο γιά τήν αντιμετώπιση τών άναγκών κατά τήν περίοδο τής αιχμής, όσο και γιά τήν έξασφάλιση συνεχούς άπασχόλησεως του παραγωγού και τών μελών τής οικογένειάς του.

Γενικότερα θά μπορούσε νά λεχθεϊ ότι ή καλλιέργεια τών δένδρων άπαιτεί περισσότερο και τή διανοητική συμβολή του καλλιεργητή, παράλληλα μέ τή χειρωνακτική του έργασία.

γ) Προϋποθέσεις άσκήσεως του έπαγγέλματος του δενδροκαλλιεργητή.

1) **Ήπαρκείς και κατάλληλες έκτάσεις:** Τό έδαφος άποτελεϊ, όπως είναι γνωστό, τόν κύριο συντελεστή τής γεωργικής παραγωγής (σχ. 3.8β). Ήδιατερα στό χώρο τής δενδροκομίας δέν άπαιτείται μόνο έπαρκής σέ έκταση ιδιοκτησία. Ήπαιτούνται και

Σχ. 3.8β.

Ήπαρκείς και κατάλληλες έκτάσεις άποτελούν βασική προϋπόθεση γιά τήν ανάπτυξη τής άμπελοφυτικής.

ορισμένης ποιότητας έδάφη καθώς και κατάλληλες γιά κάθε είδος καρποφόρου δένδρου κλιματολογικές συνθήκες. Ήπαιτείται επίσης και διαθέσιμο νερό, άφού τά περισσότερα καρποφόρα δένδρα μόνο σέ άρδευόμενες έκτάσεις ευδοκίμουν.

Ή άπαιτούμενη γιά μία δενδροκομική έπιχείρηση έκταση είναι συνάρτηση πολλών παραγόντων, όπως π.χ. του είδους τών καρποφόρων δένδρων που πρόκειται νά καλλιεργηθούν, του βαθμού έκμηχανήσεως τής παραγωγής και τών άλλων

προϋποθέσεων, που απαιτούνται για την οργάνωση μιάς επιτυχημένης δενδροκομικής έκμεταλλεύσεως.

Έτσι στο χώρο της δενδροκομίας για μία μέσου μεγέθους δενδροκομική έκμετάλλευση, ή απαιτούμενη έκταση είναι πολύ μικρότερη από την αντίστοιχη έκταση μιάς έκμεταλλεύσεως φυτών μεγάλης καλλιέργειας, με εξαίρεση ίσως τον καπνό. Οι απαιτήσεις από την άποψη της ποιότητας των έδαφών και των κλιματολογικών συνθηκών είναι πολύ περισσότερο εξειδικευμένες στην περίπτωση της δενδροκομίας.

2) **Μηχανικός εξοπλισμός:** "Αν και η έκμηχάνηση στη δενδροκομία δέν έχει προχωρήσει στο βαθμό έκμηχάνεσως στο χώρο των φυτών μεγάλης καλλιέργειας, ή έκμηχάνηση και εδώ είναι ιδιαίτερα σημαντική.

"Έτσι ή εξασφάλιση των καταλλήλων και των περισσότερο ένδεικνυομένων μηχανημάτων, ανάλογο με τό μέγεθος και τό είδος της έκμεταλλεύσεως, αποτελεί βασική προϋπόθεση για τήν κατάλληλη και όρθολογική οργάνωσή της.

Η χρήση των καταλλήλων μηχανημάτων κάνει πιό εύκολη και πιό ξεκούραστη τήν έργασία του δενδροκαλλιεργητή, αύξάνει τίς δυνατότητες για τήν καλλιέργεια μεγαλύτερου αριθμού δένδρων, εξασφαλίζει καλύτερης ποιότητας προϊόντα και μειώνει σημαντικά τό κόστος της παραγωγής.

3) **Απαιτούμενα έργατικά χέρια:** Παρά τή χρήση γεωργικών μηχανημάτων στην καλλιέργεια των καρποφόρων δένδρων, απαιτούνται στη δενδροκομία για όρισμένες έργασίες περισσότερα έργατικά χέρια από όσα χρειάζονται στην περίπτωση των φυτών μεγάλης καλλιέργειας.

Όρισμένες εξειδικευμένες έργασίες, όπως τό κλάδεμα, τό άραιώμα των καρπών, ή καταπολέμηση πολλών έχθρών και άσθενειών και περισσότερο από όλα ή συγκομιδή, απαιτούν έργατικά χέρια για τήν έκτέλεσή τους.

Έπειδή μάλιστα όρισμένες δενδροκομικές έργασίες πρέπει νά έκτελεσθούν σε όρισμένη έποχή, δέν είναι άρκετό μονάχα νά ύπάρχουν έργατικά χέρια. Πρέπει τά χέρια αυτά νά είναι διαθέσιμα στην κατάλληλη έποχή, για νά εξασφαλίζεται ή έγκαιρη έκτέλεση των σχετικών έργασιών. Ίδιαίτερη προσοχή από τήν άποψη αυτή χρειάζεται ή έργασία της συγκομιδής. Όποιαδήποτε καθυστέρηση στη συγκομιδή έπηρεάζει σημαντικά τόσο τήν ποιότητα των προϊόντων όσο και τή δυνατότητα της εύκολης διαθέσεώς τους στην αγορά.

4) **Γνώσεις και δεξιότητες τεχνικές:** Η καλλιέργεια των δένδρων αποτελεί εξειδικευμένη γεωργική έργασία: γι' αυτό και απαιτεί από τόν δενδροκαλλιεργητή ειδικές γνώσεις και δεξιότητες τεχνικές.

Η κάλυψη των σχετικών αναγκών από ήμερομίσθιους τεχνίτες, έκτός του ότι είναι ένδεχόμενο νά προσκρούσει στη δυσκολία έξευρέσεως τέτοιων τεχνιτών, άνεβάζει σημαντικά τό κόστος της παραγωγής.

"Έτσι ό δενδροκαλλιεργητής πρέπει νά είναι άπόφοιτος ενός σχολείου γεωργικής έκπαιδεύσεως. Η έκπαιδευση στο Γεωργοκτηνοτροφικό τομέα των Έπαγγελματικών Λυκείων θά εξασφαλίζει, άσφαλώς, τήν εξειδίκευση αυτή.

Η δενδροκαλλιέργεια επίσης ως πολυσύνθετη γεωργική έκμετάλλευση έχει ιδιαίτερη ανάγκη από κατάλληλη οργάνωση και διοίκηση, για νά επιτύχει και νά εύδοκιμήσει οικονομικά. Για μικρού ή μέτριου μεγέθους δενδροκομικές έκμεταλλεύσεις, τίς σχετικές άνάγκες μπορεί νά άντιμετωπίσει ό άπόφοιτος των Έπαγγελματικών Λυκείων. Για μεγάλες δενδροκομικές έπιχειρήσεις τίς εύθυνες αυτές

πρέπει να αναλαμβάνει Τεχνολόγος Γεωπονίας ή Γεωπόνος πτυχιούχος 'Ανώτατης Σχολής.

5) **Πιστώσεις πρώτης έγκαταστάσεως:** 'Η έναρξη μίας δενδροκομικής επιχειρήσεως απαιτεί αρκετές πιστώσεις για την πρώτη εγκατάσταση του δενδροκομείου.

'Η κατάλληλη κατεργασία του εδάφους, ή προμήθεια των δενδρυλλίων, τό άνοιγμα των λάκκων και τό φύτευμα των δενδρυλλίων αποτελούν βασικές έργασίες εγκαταστάσεως, πού απαιτούν αρκετές πιστώσεις για την εκτέλεσή τους.

'Αλλά τά έξοδα δέν σταματούν μόνο έδω. Τά νέα δενδρύλλια, για να αποδώσουν πλήρη παραγωγή, χρειάζονται όρισμένα χρόνια, ώπου να αναπτυχθούν. Κατά την περίοδο αυτών των χρόνων ή δενδροκομική έκμετάλλευση έχει μόνο δαπάνες.

'Η εξασφάλιση των πιστώσεων, πού απαιτούνται για την αρχική εγκατάσταση και για την καλλιέργεια του δενδροκομείου ως την εποχή πού τά δένδρα θά μπουں στην παραγωγή, αποτελεί βασική προϋπόθεση για την άσκηση του επαγγέλματος του δενδροκαλλιεργητή.

6) **'Εξασφάλιση δυνατότητας διαθέσεως των προϊόντων:** Δέν είναι αρκετή μονάχα ή παραγωγή των προϊόντων για να ευδοκιμήσει οικονομικά μιά οποιαδήποτε γεωργική εκμετάλλευση. 'Η έγκαιρη διάθεση των προϊόντων και ή διάθεσή τους σε τιμές ικανοποιητικές αποτελεί τό έπιστέγασμα των κόπων και των μόχθων του παραγωγού.

Αυτό άποκτά ιδιαίτερη σημασία για τή δενδροκομία, τόσο γιατί οι δαπάνες πού καταβάλλονται για την αρχική εγκατάσταση του δενδροκομείου αλλά και οι δαπάνες καλλιέργειας είναι ψηλές, όσο και γιατί ή παραγωγή όρισμένων δένδρων, όπως των όπωροφόρων, είναι ιδιαίτερα εύπαθής και απαιτεί έγκαιρη συγκομιδή και έγκαιρη διάθεσή της στην κατανάλωση.

'Εδω βρίσκεται ένα από τά πιά αδύνατα σημεία τής ελληνικής δενδροκομικής παραγωγής.

Οι παραγωγοί μας δέν έχουν όργανώσει μόνοι τους τό θέμα τής διαθέσεως των δενδροκομικών τους προϊόντων, και ιδιαίτερα των περισσότερο εύπαθων. "Ετσι τά προϊόντα τους φθάνουν στην αγορά με τή βοήθεια μεσαζόντων με άποτέλεσμα ή τιμή αγοράς από τούς παραγωγούς να διαφέρει πάρα πολύ από την τιμή διαθέσεως στους καταναλωτές.

Την άδυναμία αυτή τής ελληνικής δενδροκομίας θά πρέπει να αντιμετώπισουν με τή βοήθεια του κράτους μόνοι τους οι δενδροκαλλιεργητές μας. 'Η όργάνωσή τους σε συνεταιρισμούς διαθέσεως των προϊόντων τους αποτελεί μιά από τις καλύτερες και άποτελεσματικότερες λύσεις για τό πρόβλημα αυτό.

'Η ύπαρξη επίσης σχετικών γεωργικών βιομηχανιών για τή βιομηχανοποίηση των πλεονασμάτων τής παραγωγής αποτελεί βασική ασφαλιστική δικλείδα για τή διάθεση τής παραγωγής.

δ) Κίνητρα για την άσκηση του επαγγέλματος του δενδροκαλλιεργητή.

Τό οικονομικό κίνητρο αποτελεί και στην περίπτωση τής δενδροκομίας τό βασικό παράγοντα, πού μπορεί να ώθήσει ένα νέο στο έπάγγελμα του δενδροκόμου.

Σέ σύγκριση με τά δημητριακά, τά κτηνοτροφικά και τά βιομηχανικά φυτά, τά καρποφόρα δένδρα αποτελούν καλλιέργειες πολύ περισσότερο άποδοτικές. Τόσο ό όγκος τής έπιτυχανόμενης παραγωγής όσο και οι τιμές των δενδροκομικών προϊόντων εξασφαλίζουν ένα ιδιαίτερα σημαντικό εισόδημα για τόν παραγωγό.

Μερικά παραδείγματα παραγωγής και αποδόσεως καρποφόρων δένδρων θα είναι εύκολο νά μας δώσουν μιὰ αντίπροσωπευτική εικόνα τῆς αποδόσεως τῆς δενδροκομίας. Δίνεται στά παραδείγματα πού ἀκολουθοῦν μόνο ἡ μέση ἀκαθάριστη πρόσοδος κατά στρέμμα, γιατί τό καθαρό κέρδος εἶναι συνάρτηση τοῦ κόστους παραγωγῆς. Τό κόστος ὅμως παραγωγῆς ἐπηρεάζεται ἀπό πολλούς παράγοντες, πού δέν εἶναι εύκολο νά σταθμισθοῦν καί εἶναι συνάρτηση ὄχι μονάχα τοῦ μεγέθους τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἀλλά κυρίως τοῦ βαθμοῦ τῆς καλῆς ὀργανώσεώς τῆς.

— **Ἀμυγδαλιά:** Μέση στρεμματική ἀπόδοση: 300-400 κιλά ἀμύγδαλα πρὸς 70 δραχμές τό κιλό. Ἐκαθάριστη πρόσοδος: 21.000-28.000 δραχμ. κατά στρέμμα.

— **Μηλιά:** Μέση στρεμματική ἀπόδοση: 3.000 κιλά περίπου πρὸς 10 δραχμές τό κιλό: 30.000 δραχμές ἀκαθάριστη πρόσοδο κατά στρέμμα.

— **Ἀχλαδιά:** Μέση παραγωγή: 3.000 κιλά περίπου κατά στρέμμα. Μὲ 12 δραχμές τό κιλό ἔχομε ἀκαθάριστη πρόσοδο: 36.000 κατά στρέμμα. Σέ περίπτωση ἰδιαίτερα ἐντακτικῆς καί βελτιωμένης καλλιέργειας μὲ κατάλληλες ποικιλίες καί γραμμικά σχήματα κλαδέματος εἶναι δυνατὴ ἡ παραγωγή 5.000-8.000 κιλῶν κατά στρέμμα, ὁπότε ἡ ἀκαθάριστη πρόσοδος ἀνέρχεται στίς 60.000-96.000 δραχμές κατά στρέμμα.

— **Ροδακινιά:** Μέση στρεμματική ἀπόδοση: 3.000 κιλά περίπου. Μὲ 6-7 δρχ. τό κιλό ἔχομε ἀκαθάριστη πρόσοδο: 18.000-21.000 δραχμές.

Ἰδιαίτερα σημαντικό γιὰ τὴ ροδακινιά εἶναι τό θέμα τῆς ἐξασφαλίσεως διαθέσεως τῆς παραγωγῆς σέ ἀγορές στό ἐξωτερικό, γιατί τότε κυρίως ἐξασφαλίζεται ἡ διάθεση τῆς παραγωγῆς καί ἡ διάθεσή τῆς σέ τιμές ἱκανοποιητικῆς.

— **Βερικοκκιά:** Μέση στρεμματική ἀπόδοση: 4.000 κιλά περίπου πρὸς 10 δραχμές τό κιλό. Ἐκαθάριστη πρόσοδος: 40.000 δραχμές τό στρέμμα.

— **Πορτοκαλιά:** Μέση στρεμματική ἀπόδοση: 3.000-4.000 κιλά πρὸς 5 δραχμές τό κιλό: 15.000-20.000 δραχμές ἀκαθάριστη πρόσοδο.

Σύμφωνα μὲ παρατηρήσεις τοῦ Δενδροκομικοῦ Σταθμοῦ Πόρου, δένδρα ἀπαλλαγμένα ἀπὸ τίς ἀσθένειες πού εἶναι γνωστές ὡς ἰώσεις, δίνουν παραγωγή 5.000-8.000 κιλά κατά στρέμμα. Ἐτοι ἡ ἀκαθάριστη πρόσοδος ἀνέρχεται σέ 25.000-40.000 δραχμές τό στρέμμα.

— **Λεμονιά:** Μέση στρεμματική ἀπόδοση: 3.500 κιλά περίπου πρὸς 8 δραχμ. τό κιλό. Ἐκαθάριστη πρόσοδος: 28.000 δραχμές τό στρέμμα.

— **Γκρέϊπ-Φρούτ:** Μέση ἀπόδοση κατά στρέμμα: 6.000 κιλά περίπου πρὸς 7 δραχμές τό κιλό ἔχομε ἀκαθάριστη πρόσοδο: 42.000 δραχμές.

— **Ἀμπέλια γιὰ ἐπιτραπέζια σταφύλια:** Μέση ἀπόδοση κατά στρέμμα 3.000 κιλά. Πρὸς 10 δραχμές τό κιλό ἔχομε μιὰ ἀκαθάριστη πρόσοδο τό στρέμμα 30.000 δρχ.

Οἱ ποσότητες στρεμματικῶν ἀποδόσεων, πού ἀναφέρθηκαν παραπάνω παρουσιάζουν τὴ μέση παραγωγή. Εὐνόητο εἶναι ὅτι σέ μιὰ καλὰ ὀργανωμένη δενδροκομικὴ καί ἀμπελοργικὴ ἐκμετάλλευση ἡ ἀπόδοση μπορεῖ νά εἶναι, καί εἶναι συνήθως, ἀρκετὰ μεγαλύτερη μὲ ἀντίστοιχη αὔξηση τῆς ἀκαθάριστης προσόδου καί τοῦ καθαροῦ κέρδους τοῦ παραγωγοῦ.

Τὰ πλεονεκτήματα τῶν ὑγιεινῶν συνθηκῶν ἐργασίας καί ζωῆς καί τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν δενδροκαλλιεργητῶν ἰσχύουν καί ἐδῶ, ὅπως καί τὴν περίπτωση τοῦ καλλιεργητῆ φυτῶν μεγάλης καλλιέργειας.

Τό καθαρό κέρδος πού ἐξασφαλίζουν οἱ δενδροκαλλιεργητές τοὺς παρέχει τὴ δυνατότητα νά χαίρονται τίς ἀνέσεις τῆς σύγχρονης ζωῆς, γι' αὐτό καί τό ἐπίπεδο διαβιώσεώς τους εἶναι ἰδιαίτερα ἱκανοποιητικό.

ε) Έργασίες που εκτελεί ο παραγωγός δένδροκομικών και άμπελοουργικών προϊόντων.**Περίπτωση πρώτης εγκαταστάσεως της έκμεταλλεύσεως:**

— Σταθμίζει προσεκτικά όλους τούς παράγοντες που επηρεάζουν την όργανωση και έπιτυχία μιάς έκμεταλλεύσεως δένδροκομικής ή άμπελοουργικής.

— Καθορίζει τό μέγεθος τής έκμεταλλεύσεως, τό είδος των καρποφόρων δένδρων ή τών άμπελιών μέ τήν καλλιέργεια τών όποίων θά άσχοληθει καθώς και τήν έκταση που θά καλύψει τό καθένα άπ' αυτά.

— Συνεργάζεται μέ τούς γεωπόνους τής περιοχής προκειμένου νά άποφασίσει γιά όλα τά όργανωτικά θέματα τής έκμεταλλεύσεως του και ιδιαίτερα γιά τίς ποικιλίες τών δένδρων ή τού άμπελιού που θά πρέπει νά επιλέξει.

— Φροντίζει γιά τήν έγκαιρη εξασφάλιση τών άπαιτουμένων δενδρυλλίων τών καταλλήλων ποικιλιών.

— Έκτελεί έγκαιρα όλες τίς έργασίες προετοιμασίας τού εδάφους γιά τή φύτευση τών δενδρυλλίων.

— Φροντίζει γιά τήν έγκαιρη προμήθεια και μεταφορά τών δενδρυλλίων και τά εξετάζει προσεκτικά γιά τήν καλή ποιότητα και ανάπτυξη τους.

— Έκτελει ή φροντίζει νά εκτελεσθούν τήν κατάλληλη έποχή και μέ τόν κατάλληλο τρόπο ή φύτευση τών δενδρυλλίων ή τών φυτών τού άμπελιού.

— Έκτελει τίς άπαραίτητες καλλιεργητικές φροντίδες κατά τήν περίοδο που ακολουθεί τή φύτευση τών δενδρυλλίων.

Περίπτωση έγκατεστημένης δένδροκομικής ή άμπελοουργικής έκμεταλλεύσεως:

— Φροντίζει γιά τήν έγκαιρη εξασφάλιση όλων τών άπαιτουμένων μέσων και υλικών γιά τίς ανάγκες τής έκμεταλλεύσεως του.

— Έλέγχει κατά τήν άρχή τής περιόδου τήν καλή κατάσταση τών μηχανημάτων και έργαλείων που χρησιμοποιεί στή δένδροκομική ή άμπελοουργική έκμετάλλευσή του, εκτελει ή φροντίζει νά εκτελεσθούν οι άπαιτούμενες έπισκευές, προμηθεύεται τά άπαιτούμενα τυχόν άνταλλακτικά και εκτελει τίς άπαραίτητες έργασίες συντηρήσεως τους.

— Έκτελει στήν κατάλληλη γιά κάθε περίπτωση έποχή τούς άπαιτούμενους ψεκασμούς ή άλλες σχετικές έπεμβάσεις γιά τήν αντιμετώπιση τών διαφόρων έχθρων και άσθενειών τών καρποφόρων δένδρων ή τών άμπελιών τής έκμεταλλεύσεως του.

— Φροντίζει γιά τό ένδεικνυόμενο τυχόν άραιώμα τών καρπών προκειμένου νά εξασφαλίσει καλής ποιότητας καρπούς.

— Έκτελει τήν κατάλληλη έποχή τά χλωρά κλαδέματα στά άμπέλια.

— Έπιθεωρεί τακτικά τήν έκμετάλλευσή του προκειμένου νά επέμβει έγκαιρα, όπου και όταν χρειασθεί, γιά τήν αντιμετώπιση τυχόν αϊφνίδιας προσβολής άπό έχθρούς ή άσθένειες.

— Έκτελει προσεκτικά τίς έργασίες λιπάνσεως και άρδεύσεως τών δένδρων.

— Φροντίζει έγκαιρα γιά τήν εξασφάλιση τής καλύτερης δυνατής διαθέσεως τών προϊόντων του, ιδιαίτερα εκείνων που τό είδος τους δέν επιτρέπει τήν καθυστέρηση στή διάθεσή τους μετά τή συγκομιδή.

— Έκτελει προσεκτικά και σύμφωνα μέ όλους τούς κανόνες τής δένδροκομι-

κής τεχνολογίας τή συγκομιδή τών καρπών μέ βασική επίδιωξη τό μικρό κόστος συγκομιδής καί τή διατήρηση τής καλής ποιότητας τών προϊόντων.

— Φροντίζει γιά τήν κατάλληλη συσκευασία τών καρπών καί τών επιτραπέζιων σταφυλιών προκειμένου νά τά προωθήσει στήν αγορά.

— Προβαίνει στήν κατάλληλη εποχή στόν τρυγητό τών σταφυλιών οίνοποιίας καί φροντίζει γιά τή σωστή έπεξεργασία τους, ώστε νά προωθηθοϋν άλλα γιά τήν οίνοποίηση καί άλλα γιά τή διάθεσή τους σέ σχετικές βιομηχανίες.

— Στήν περίπτωση πού διαθέτει σέ έμπορο τήν παραγωγή του, πρίν άκόμα τή συλλέξει (ήρτημένη παραγωγή), επιβλέπει κατά τή συγκομιδή τούς έργάτες τοϋ έμπορου γιά τήν άποφυγή ζημιών στά δένδρα.

— Φροντίζει γιά τήν κατάλληλη έπεξεργασία καί άποθήκευση τών προϊόντων πού άντέχουν στή διατήρηση — ξηρών καρπών — ώσπου νά επιτύχει τήν καλύτερη δυνατή τιμή γιά τήν πώλησή τους.

— Σημειώνει σέ ειδικό βιβλιάριο λογαριασμών όλα τά έξοδα καί έσοδα τής έκμεταλλεύσεώς του, άν είναι δυνατόν, χωριστά γιά κάθε είδος καρποφόρου δένδρου πού καλλιεργεί, καί αξιολογοεί τά συμπεράσματα αυτών τών λογαριασμών.

— Μελετά μέ βάση τά συμπεράσματα τών λογαριασμών καί τήν κίνηση τής αγοράς, τήν ανάγκη μετατροπής τής έκμεταλλεύσεώς του μέ τόν περιορισμό ή τήν επέκταση όρισμένων δενδροκομικών ή άμπελουργικών καλλιεργειών.

— Συνεργάζεται μέ συναδέλφους του δενδροκαλλιεργητές τής περιοχής γιά τήν κοινή άντιμετώπιση τών προβλημάτων τής έκμεταλλεύσεώς τους στά πλαίσια Συνεταιρισμών Παραγωγής ή Διαθέσεως τών προϊόντων ή Όμάδων Παραγωγής.

— Συνεργάζεται μέ τούς γεωπόνους τής περιοχής γιά όλα τά ζητήματα παραγωγής καί διαθέσεως τών προϊόντων τής έκμεταλλεύσεώς του.

— Συμμετέχει ένεργά σέ κάθε προσπάθεια οικονομικής, κοινωνικής καί πολιτιστικής άναπτύξεως τής περιοχής.

στ) Άλλα επαγγέλματα στό χώρο τής δενδροκομίας καί άμπελουργίας.

Ό Κώδικας Έπαγγελμάτων τοϋ Όργανισμού Έπασχολήσεως Έργατικού Δυναμικού πού αναφέρθηκε στά προηγούμενα, περιέχει καί τά άκόλουθα άτομικά επαγγέλματα στό χώρο τής δενδροκομικής παραγωγής:

— Καλλιεργητές έλαιοδένδρων

— Καλλιεργητές έσπεριδοειδών

— Καλλιεργητές όπωροφόρων δένδρων καί ξηρών καρπών

— Άμπελουργοί (παραγωγοί επιτραπέζιων σταφυλιών καί σταφυλιών οίνοποιίας)

— Σταφιδοπαραγωγοί

— Καλλιεργητές φυτωρίων γενικά

— Καλλιεργητές μαστίχας (μαστιχοπαραγωγοί)

— Τεχνίτες φυτωρίων

— Κλαδευτές καί έμβολιαστές άμπέλου, έλαιοδένδρων καί άλλων όπωροφόρων δένδρων.

Τά περισσότερα, βέβαια, άπό τά επαγγέλματα αυτά έμπίπτουν στή γενική κατηγορία τοϋ δενδροκαλλιεργητή, στήν όποία αναφερθήκαμε πιά πάνω. Στήν κατηγορία αυτή έμπίπτουν καί οι άμπελουργοί καί οι σταφιδοπαραγωγοί.

Τά επαγγέλματα στό χώρο τής δενδροκομίας, πού θά μπορούσαν αναφερθοϋν

ιδιαίτερα, από όσα γενικά είπαμε για τον δενδροκαλλιεργητή, είναι το επάγγελμα των φυτωριούχων γενικά και το επάγγελμα του ειδικευμένου τεχνίτη δενδροκομίας.

ζ) Καλλιεργητής φυτωρίων ή φυτωριούχος.

Η ανάπτυξη της δενδροκομίας κατά τα τελευταία χρόνια δημιούργησε την ανάγκη οργάνωσης φυτωρίων καρποφόρων δένδρων. Από αυτά εξασφαλίζονται τα απαιτούμενα δενδρύλλια για την εγκατάσταση νέων δενδροκομιών. Έτσι, πολλοί παραγωγοί περιορίσαν σ' αυτόν τον τομέα την επαγγελματική τους εργασία και έρριξαν το μεγαλύτερο βάρος της απασχολήσεώς τους.

Οι προϋποθέσεις που απαιτούνται ως προς την απαιτούμενη έδαφική έκταση για την εγκατάσταση ενός φυτωρίου είναι πολύ διάφορες από εκείνες που απαιτούνται για τα δενδροκομεία. Συγκεκριμένα ο καλλιεργητής φυτωρίων χρειάζεται περιορισμένες εκτάσεις.

Ός προς την ποιότητα οι εκτάσεις αυτές θά πρέπει να είναι γόνιμες, επίπεδες και να διαθέτουν άφθονο νερό.

Ο μηχανικός εξοπλισμός που απαιτείται για τα φυτώρια είναι σχετικά περιορισμένος, δεδομένου ότι πολλές εργασίες γίνονται με τα χέρια, πράγμα που απαιτεί διαθέσιμο εργατικό δυναμικό. Έπειδή μάλιστα πολλές εργασίες στα φυτώρια είναι τεχνικές, όπως ιδιαίτερα ο έμβολιασμός, απαιτούνται ειδικευμένοι τεχνίτες.

Τα φυτώρια ως εξειδικευμένη τεχνική καλλιέργεια, χρειάζονται όπωσδήποτε γνώσεις και δεξιότητες τεχνικές. Οι γνώσεις αυτές δεν είναι δυνατόν να εξασφαλισθούν με μόνη την έμπειρία. Απαιτείται συστηματική εκπαίδευση και κατάρτιση τεχνική.

Ο γεωργοκτηνοτροφικός τομέας των Έπαγγελματικών Λυκείων θά εξασφαλίσει την εκπαίδευση και την κατάρτιση αυτή και οι απόφοιτοί του θά μπορούν να ασχοληθούν επιτυχημένα με την εγκατάσταση φυτωρίων καρποφόρων δένδρων.

Όπως είναι γνωστό, τα προϊόντα των φυτωρίων προορίζονται για όρισμένες περιοχές και για όρισμένη κατηγορία καλλιεργητών. Θά πρέπει λοιπόν να ύπολογίζονται καλά οι δυνατότητες διαθέσεως των δενδρυλλίων και να οργανώνεται σέ σωστές βάσεις ή διάθεσή τους. Η ύπαρξη καταλλήλων μεταφορικών μέσων για τη μεταφορά των δενδρυλλίων από τό φυτώριο στίς περιοχές των αγοραστών διευκολύνει σημαντικά τη διάθεσή τους.

Τό οικονομικό αποτέλεσμα από την καλλιέργεια των δενδρυλλίων σέ φυτώρια είναι ιδιαίτερα ίκανοποιητικό. Οι τιμές των δενδρυλλίων κυμαίνονται από 15 ως 30 δραχμές κατά δενδρύλλιο για τά φυλλοβόλα και 75 ως 100 δραχμές για τά άειθαλή. Τό κόστος, βέβαια, παραγωγής των δενδρυλλίων είναι ύψηλό, αλλά οι τιμές διαθέσεώς τους και ιδιαίτερα ο μεγάλος αριθμός των δενδρυλλίων που πωλούνται κάνει την εργασία αυτή ιδιαίτερα παραγωγική.

Τό γεγονός, επίσης, ότι για την εγκατάσταση των φυτωρίων και την καλλιέργειά τους απαιτούνται ιδιαίτερες γνώσεις και δεξιότητες τεχνικές κάνει την εργασία αυτή να προσφέρεται περισσότερο για νέους με συστηματική επαγγελματική εκπαίδευση στον τομέα της δενδροκομίας.

η) Εργασίες που έκτελεί ό καλλιεργητής φυτωρίων ή φυτωριούχος.

— Σταθμίζει προσεκτικά τις ανάγκες της αγοράς σέ δενδρύλλια καρποφόρων δένδρων ή άμπελιού, προκειμένου να καθορίσει τό μέγεθος του φυτωρίου, που θά

έγκαταστήσει, και τό είδος των δενδρυλλίων πού θά παράγει.

— Έξετάζει όλες τίς άλλες άπαραίτητες προϋποθέσεις πού μπορεί νά εξασφαλίσει, γιά νά καθορίσει τό μέγεθος τής έκμεταλλεύσεώς του (κατάλληλη έκταση, διαθέσιμο γιά άρδευση νερό, κλιματολογικές συνθήκες, διαθέσιμα έργατικά χέρια, κ.λ.π.).

— Προμηθεύεται έγκαιρα τούς άπαιτούμενους σπόρους ή μοσχεύματα γιά τήν έγκατάσταση του φυτωρίου.

— Έκτελεί όλες τίς άπαιτούμενες έργασίες γιά τήν έγκατάσταση σπορείου ή τήν καλή στρωμάτωση των σπόρων.

— Προβαίνει στην κατάλληλη κοπή και προετοιμασία των μοσχευμάτων και τήν κατάλληλη στρωμάτωσή τους.

— Έκτελει όλες τίς άπαιτούμενες έργασίες προετοιμασίας, άπολυμάνσεως και διαρρυθμίσεως του έδάφους, γιά τήν έγκατάσταση του φυτωρίου.

— Φροντίζει γιά τήν καλή κατάσταση ή τήν έγκαιρη έπισκευή των μηχανημάτων και έργαλείων πού θά χρησιμοποιήσει στην έκμετάλλευσή του.

— Μεταφυτεύει στην κατάλληλη έποχή τούς στρωματωμένους σπόρους ή φυτεύει φυτάριο άμπελιού ή στρωματωμένα μοσχεύματα στο φυτώριο ή σε ειδικές πλαστικές σακκούλες (στην περίπτωση παραγωγής δενδρυλλίων άειθαλών δένδρων) τίς όποιες έχει προηγούμενα κατάλληλα προετοιμάσει.

— Έκτελεί όλες τίς άπαιτούμενες καλλιεργητικές έργασίες στα φυτώρια: σκαλίσματα, βοτανίσματα, ποτίσματα, λιπάνσεις κ.λ.π., είτε αυτά είναι άμτευθείας στο έδαφος είτε σε ειδικές πλαστικές σακκούλες.

— Μεταφυτεύει στην κατάλληλη έποχή δενδρύλλια ή μοσχεύματα, όταν παρίσταται ανάγκη.

— Έκτελεί όλα τά άπαιτούμενα χλωρά κλαδέματα στα δενδρύλλια — μονοβεργίσματα — τήν κατάλληλη έποχή.

— Έξασφαλίζει έγκαιρα τά άπαιτούμενα κατάλληλα έμβόλια από τίς ένδεικνυόμενες ποικιλίες καρποφόρων δένδρων.

— Έμβολιάζει ή φροντίζει γιά τόν έμβολιασμό των δενδρυλλίων τήν κατάλληλη έποχή.

— Πραγματοποιεί όλες τίς άπαιτούμενες μετά τόν έμβολιασμό περίποιήσεις στα έμβολιασμένα δενδρύλλια.

— Ψεκάζει όσες φορές άπαιτείται τά δενδρύλια ή έπεμβαίνει σε κάθε περίπτωση πού άπαιτείται γιά τήν άποτελεσματική προστασία των δενδρυλλίων από κάθε έχθρό και άσθένεια.

— Φροντίζει γιά τήν έγκαιρη εξασφάλιση αγοράς γιά τή διάθεση των δενδρυλλίων σε καλές τιμές και στην κατάλληλη έποχή.

— Έκτελεί τήν εξαγωγή των δενδρυλλίων από τό έδαφος του φυτωρίου μέ τό σωστό τρόπο και φροντίζει γιά τήν κατάλληλη συσκευασία τους, πρίν διατεθούν στην αγορά.

— Χρησιμοποιεί κατάλληλα τά διάφορα γεωργικά μηχανήματα και έργαλεία γιά τίς καλλιεργητικές και άλλες άνάγκες του φυτωρίου.

— Καθαρίζει τήν έκταση του φυτωρίου, ύστερα από τή διάθεση των δενδρυλλίων, και τό προετοιμάζει γιά τή νέα καλλιέργειά του.

— Σημειώνει σε ειδικό βιβλίο λογαριασμών τά έξοδα και τά έσοδα τής έκμεταλλεύσεώς του και άξιολογεί τά άποτελέσματα των λογαριασμών.

— Συνεργάζεται στενά με τούς γεωπόνους της περιοχής για όλα τα θέματα οργανώσεως, έγκαταστάσεως και καλλιέργειας του φυτωρίου.

— Συνεργάζεται με τούς συναδέλφους του φυτωριόχου της περιοχής για τήν κοινή αντιμετώπιση όλων τών θεμάτων τών έκμεταλλεύσεών τους.

θ) Ειδικευμένος τεχνίτης δενδροκομίας.

Ή μεγάλη ανάπτυξη της δενδροκομίας κατά τα τελευταία χρόνια με τις τεχνικές εργασίες πού απαιτεί, δημιούργησε τήν ανάγκη ειδικευμένων τεχνιτών για τήν εκτέλεση αύτων τών εργασιών. Δεδομένου ότι πολλοί δενδροκαλλιεργητές δέν διαθέτουν οι ίδιοι τήν κατάλληλη τεχνική κατάρτιση, αναγκάζονται πολλές φορές νά αναθέτουν σέ ειδικευμένους τεχνίτες τήν εκτέλεση ορισμένων τεχνικών εργασιών, όπως είναι ιδιαίτερα τό κλάδεμα. Άλλά και άν ακόμα ό ιδιοκτήτης καλλιεργητής διαθέτει τις απαιτούμενες γνώσεις, έχει όμως μεγάλο μεγέθους δενδροκομικές έκμεταλλεύσεις, δέν έπαρκει νά εκτελέσει μόνος του όλες τις απαραίτητες τεχνικές εργασίες. Αυτό τόν αναγκάζει νά καταφεύγει σέ ειδικευμένους τεχνίτες δενδροκομίας για τήν κάλυψη τών σχετικών αναγκών της έκμεταλλεύσεώς του.

Έτσι δημιουργούνται ιδιαίτερα εύνοϊκές συνθήκες εργασίας για τεχνίτες ειδικευμένους σέ τεχνικές δενδροκομικές εργασίες.

Βασικές προϋποθέσεις για μία έπιτυχημένη στό χώρο αυτόν επαγγελματική σταδιοδρομία αποτελούν ή κλίση και τό ενδιαφέρον για τις σχετικές δενδροκομικές εργασίες, ή κατάλληλη εκπαίδευση και ή άσκηση για νά αποκτηθεί ή απαιτούμενη έμπειρία και δεξιότητα.

Ή φύση της εργασίας, έπειδή εκτελείται πάντα στήν ύπαιθρο, απαιτεί άρκετή σωματική άντοχή και μάλιστα ιδιαίτερη άντοχή σέ δύσκολες καιρικές συνθήκες.

Έπειδή οι περισσότερες από τις τεχνικές δενδροκομικές εργασίες είναι βασικά εργασίες έποχιακές, ό τεχνίτης δενδροκομίας πρέπει νά έχει άπαραίτητα και παράλληλη άπασχόληση για τήν ύπόλοιπη περίοδο του χρόνου ή σέ άτομική δενδροκομική έκμετάλλευση ή σέ άλλη σχετική εργασία.

Συχνά μεγάλες δενδροκομικές επιχειρήσεις προσλαμβάνουν για όλόκληρο τό χρόνο ειδικευμένους τεχνίτες, στους όποιους αναθέτουν τήν εκτέλεση όλων γενικά τών δενδροκομικών εργασιών.

Ή άμοιβή της εργασίας τών ειδικευμένων τεχνιτών δενδροκομίας είναι άρκετά ικανοποιητική και πολλές φορές ή άμοιβή αύξομειώνεται, πάνω από τό βασικό μισθό, ανάλογα με τή δεξιότητα και τήν άπόδοση του τεχνίτη.

Έρωτήσεις - Άσκήσεις.

1. Ποιού καρποφόρου δένδρου ή καλλιέργεια αναπτύχθηκε περισσότερο κατά τήν περίοδο 1970-1974;
2. Άναφέρετε πέντε από τούς κυριότερους λόγους πού συνετέλεσαν στήν ανάπτυξη της καλλιέργειας τών καρποφόρων δένδρων κατά τα τελευταία χρόνια.
3. Ποιών δενδροκομικών προϊόντων αύξηθηκαν περισσότερο οι εξαγωγές κατά τήν περίοδο 1970-1975;
4. Ποιών καρποφόρων δένδρων επιδιώκεται περισσότερο ή ανάπτυξη κατά τα άμέσως έπόμενα χρόνια;
5. Ποιές είναι οι κυριότερες διαφορές άνάμεσα στις συνθήκες εργασίας ενός δενδροκαλλιεργητή και ενός παραγωγού προϊόντων φυτών μεγάλης καλλιέργειας;

6. Ποιές είναι οι κυριότερες προϋποθέσεις άσκησης του επαγγέλματος του δενδροκαλλιεργητή; 'Αναπτύξτε περισσότερο μία από αυτές.
7. Ποιά είναι τὰ προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι δενδροκαλλιεργητές στη διάθεση τῶν προϊόντων τους;
8. Τό Ραδιόφωνο (σταθμός τῆς ΕΡΤ) μεταδίδει κάθε βράδυ στὴν 8.30' περίπου δελτίο τιμῶν χονδρικής πωλήσεως λαχανικῶν καὶ φρούτων στὴν ἀγορὰ 'Αθηνῶν. Φροντίστε νὰ ἀκούσετε ἕνα βράδυ τὴν ἐκπομπὴ καὶ σημειώστε τὶς τιμές ὅσων εἰδῶν ἀπὸ τὰ φρούτα μπορέσετε. Συγκρίνετε τὶς τιμές αὐτές μὲ τὶς τιμές πωλήσεως τῶν ἴδιων φρούτων στὴ γειτονιά σας.
9. Σημειώστε τὰ καλλιεργούμενα στὴν περιοχή σας εἶδη καρποφόρων δένδρων.
10. Ἐπισκεφθεῖτε, ἂν εἶναι δυνατόν, ἕναν δενδροκαλλιεργητὴ στὴν περιοχή σας καὶ συζητεῖστε μαζί του τὰ προβλήματα πού αντιμετωπίζει στὸ ἐπάγγελμα του. Γράψτε μετὰ σέ μιά ἔκθεση τὰ συμπεράσματά σας ἀπὸ τὴ συζήτηση αὐτή.
11. Ἀπὸ τὶς ἐργασίες πού ἐκτελεῖ ὁ δενδροκαλλιεργητὴς σημειώστε ποιές σας φαίνονται οἱ περισσότερο δύσκολες καὶ ποιές οἱ περισσότερο εὐκολες καὶ εὐχάριστες.
12. Ἀναφέρετε γιὰ ποιούς λόγους θὰ θέλατε νὰ ἀσκήσετε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ δενδροκαλλιεργητῆ ἢ ἀμπελοουργοῦ.
13. Ἀναφέρετε μερικά ἀπὸ τὰ ἐπάγγελα δενδροκαλλιεργητῆ πού ἀναφέρει ὁ Κώδικας Ἐπαγγελμάτων.
14. Τί εἶναι ἐκεῖνο πού ἀπαιτεῖ ἰδιαίτερα ἢ ἐργασία τοῦ φυτωριοῦχου ὡς ἐργασία πού ἀσχολεῖται μὲ μιά ἐξειδικευμένη τεχνικά καλλιέργεια.

3.9 Παραγωγὸς προϊόντων λαχανοκομίας.

(Λαχανοκόμος ἢ λαχανοκηπουρός ἢ καλλιεργητὴς λαχανικῶν).

α) Ἐξέλιξη καὶ ἀνάπτυξη τῆς λαχανοκομίας.

Παράλληλα μὲ τὴν ἀνάπτυξη τῆς δενδροκομίας ἀναπτύχθηκε καὶ ἡ λαχανοκομία κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια.

Ἡ δημιουργία νέων ποικιλιῶν περισσότερο ἀποδοτικῶν ἀλλὰ καὶ βελτιωμένων ποιοτικά, ἡ χρῆση τῶν χημικῶν λιπασμάτων καὶ ἡ ἀποτελεσματικὴ ἀντιμετώπιση μὲ τὰ νεώτερα φυτοφάρμακα τῶν διαφόρων ἐχθρῶν καὶ ἀσθενειῶν, κατέστησαν τὴν καλλιέργεια τῶν λαχανικῶν ἰδιαίτερα συμφέρουσα οἰκονομικά.

Ἡ ἀνοδος ἐξάλλου τοῦ βιοτικῆς ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ μας συνετέλεσε σημαντικὰ στὴν αὔξηση τῆς καταναλώσεως τῶν λαχανικῶν, ἐνῶ παράλληλα ἔδωσε σημαντικὴ ὥθηση στὴν καλλιέργεια τῶν ἐκτός ἐποχῆς λαχανικῶν, πού εἶναι καὶ ἰδιαίτερα προσοδοφόρα γιὰ τοὺς καλλιεργητές.

Ἡ ἀνάπτυξη τῆς βιομηχανίας ἐπεξεργασίας διαφόρων προϊόντων λαχανοκομικῶν, καὶ κυρίως ἡ κονσερβοποίηση, ἀλλὰ καὶ ἡ κατάψυξη, ἐξασφάλισε τὴν ἀπορρόφηση μεγάλων ποσοτήτων λαχανοκομικῶν προϊόντων.

Χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ ἐξέλιξη τῆς καλλιέργειας τῶν λαχανικῶν ἀπὸ τὸ 1970 ὡς τὸ 1975 ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς καλλιεργούμενης ἐκτάσεως, τοῦ ὄγκου τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς μέσης ἀποδόσεως κατὰ στρέμμα, ὅπως παρουσιάζεται στὸν Πίνακα 3.9.1.

Χαρακτηριστικὴ εἶναι ἐπίσης ἡ ἐπιδικώμενη αὔξηση τῆς καλλιέργειας λαχανικῶν κάτω ἀπὸ κάλυψη. Τὰ προβλεπόμενα σχετικὰ στοιχεῖα γιὰ τὸ 1980 ἀναφέρονται στὸν πίνακα 3.9.2.

Τὰ στοιχεῖα πού ἀναφέρθηκαν πῶς πάνω ἀποδεικνύουν ὅτι ὑπάρχουν πολλές δυνατότητες καὶ προοπτικὲς νὰ ἀναπτυχθεῖ εὐρύτερα ἡ λαχανοκομία στὴ χώρα μας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.9.1.

*Έξελιξη της καλλιέργειας των λαχανικών μεταξύ του 1970 και του 1975.**I. Λαχανικά σε ελεύθερη καλλιέργεια.*

Είδος Λαχανικού	1970			1975		
	Έκταση σε στρέμ.	Παραγωγή σε τόν.	Μ.Σ.Α. χιλιόγρ.	Έκταση σε στρέμ.	Παραγωγή σε τόν.	Μ.Σ.Α. χιλιόγρ.
1. Τομάτα	306.575	1.021.483	3.332	400.902	1.746.000	4.354
2. Άγγουρια	34.507	75.224	2.180	25.279	92.548	3.702
3. Κρεμμύδια ξερά	102.990	140.951	1.369	108.977	142.142	1.304
4. Πιπεριά	22.065	27.438	1.244	25.516	40.185	1.546
5. Μελιντζάνα	33.060	53.573	1.620	29.357	62.765	2.164
6. Κολοκυθάκια	38.440	60.309	1.569	38.084	57.031	1.498
7. Φασόλια	85.316	61.200	720	87.055	67.466	775
8. Πατάτες	537.330	769.451	1.483	539.493	867.887	1.610
9. Πεπόνια	80.375	106.490	1.331	71.526	98.456	1.367
10. Καπούζια	250.605	552.432	2.210	253.863	756.851	2.980
11. Φράουλα	5.835	4.422	758	9.361	8.418	942

II. Λαχανικά κάτω από κάλυψη.

Είδος Λαχανικού	1970		1975	
	Έκταση σε στρέμ.	παραγωγή σε τόν.	Έκταση σε στρέμ.	Παραγωγή σε τόν.
1. Άγγουρι	6.014	59.530	5.228	55.385
2. Τομάτα	10.248	44.141	11.347	72.569
3. Μελιντζάνα	501	1.486	1.366	5.718
4. Πιπεριά	171	644	725	3.774
5. Κολοκυθάκι	1.882	4.627	2.203	6.423
6. Πεπονοειδή	13.790	36.508	15.182	52.210
7. Φασόλια νωπά	381	466	214	221
8. Φράουλα			897	1.525
9. Μαρούλι			11	35

πράγμα που δείχνει ότι στο χώρο αυτόν υπάρχουν ιδιαίτερα ευνοϊκές προϋποθέσεις και δυνατότητες για αξιολογη επαγγελματική απασχόληση.

Άρχικά η λαχανοκομία ξεκίνησε ως συμπληρωματικός κλάδος άλλων γεωργικών έκμεταλλεύσεων. Σήμερα όμως λιγότευει όλο και περισσότερο η καλλιέργεια των λαχανικών ως συμπληρωματική καλλιέργεια και αναπτύσσεται όλο και περισσότερο ως ανεξάρτητη και καλά οργανωμένη γεωργική έκμετάλλευση.

β) Συνθήκες άσκησης του επαγγέλματος του λαχανοκαλλιεργητή.

Οι συνθήκες άσκησης του επαγγέλματος του καλλιεργητή λαχανικών δέν διαφέρουν σημαντικά από τις συνθήκες άσκησης του επαγγέλματος του καλλιεργητή άλλων ειδών φυτικής παραγωγής.

Ίδιαίτερο χαρακτηριστικό της καλλιέργειας των λαχανικών είναι η μικρή σχετικά έκταση κατά έκμετάλλευση σε σύγκριση με τις έκμεταλλεύσεις φυτών μεγάλης καλλιέργειας ή τις δενδροκομικές. Χαρακτηριστικό επίσης της καλλιέργειας των λαχανικών είναι η ανάγκη προσφοράς περισσότερης χειρωνακτικής εργασίας, η ανάγκη συχνής, καθημερινής σχεδόν, συγκομιδής και η ευπάθεια των προϊόντων της, πράγμα που επιβάλλει τη σύντομη διάθεσή τους στην αγορά.

Ένώ, δηλαδή, στις περιπτώσεις καλλιέργειας άλλων ειδών φυτικής παραγωγής ο παραγωγός είναι έντατικά απασχολημένος όρισμένες μονάχα περιόδους, στην περίπτωση της λαχανοκομίας η ένταση στην απασχόληση είναι σχεδόν αδιάκοπη σε όλη τη διάρκεια του χρόνου. Σ' αυτό συντελεί και τό γεγονός ότι την καλλιέργεια

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.9.2.

Προβλεπόμενη καλλιέργεια λαχανικών κάτω από κάλυψη κατά τό 1980.

Είδος λαχανικού	Έκταση σε στρ.	Παραγωγή σε τόν.
1. Άγγούρι	6.700	75.700
2. Τομάτα	12.500	90.000
3. Μελιτζάνα	2.100	9.400
4. Πιπεριά	1.050	6.050
5. Κολοκυθάκι	2.500	8.000
6. Πεπονειδή	30.200	100.000
7. Φασόλια νωπά	250	280
8. Φράουλα	1.200	2.600
9. Μαρούλι	100	350

του ενός λαχανικού διαδέχεται ή καλλιέργεια του άλλου και ή ίδια έκταση χρησιμοποιείται γιά περισσότερες από μία καλλιέργειες λαχανικών μέσα στον ίδιο χρόνο.

Η διαδοχή, εξάλλου, των διαφόρων καλλιεργειών άπαιτεί και κατάλληλο προγραμματισμό των καλλιεργητικών εργασιών, ώστε ή μία νά διαδέχεται τήν άλλη έγκαιρα και όμαλά.

Ίδιαίτερα έντατική είναι ή απασχόληση στις καλλιέργειες των εκτός έποχης λαχανικών (πρώιμη ή όψιμη καλλιέργεια) σε ειδικά καλυμμένες και πολλές φορές ειδικά θερμενόμενες εκτάσεις.

Η σύγχρονη γεωργική τεχνολογία έχει, βέβαια, βελτιώσει ιδιαίτερα σημαντικά τις συνθήκες και τήν τεχνική της καλλιέργειας των λαχανικών. Τά κατάλληλα γεωργικά μηχανήματα έχουν μειώσει τό κόστος της παραγωγής και έχουν συντελέσει στην αύξηση του μέσου μεγέθους των λαχανοκομικών επιχειρήσεων.

Παρ' όλα αυτά ή καλλιέργεια των λαχανικών δέν παύει νά άποτελεί καλλιέργεια που άπαιτεί τήν έντονη και συνεχή απασχόληση του παραγωγού. Τό γεγονός, επίσης, ότι πολλές εργασίες δέν επιδέχονται άναβολή στην εκτέλεσή τους, εξαναγκάζει τόν παραγωγό νά εργάζεται και κάτω από δυσμενείς καιρικές συνθήκες.

Η απόδοση όμως των λαχανικών και το επιτυγχανόμενο οικονομικό αποτέλεσμα, καθιστά ιδιαίτερα συμφέρουσα την εργασία του λαχανοκαλλιεργητή.

γ) Προϋποθέσεις άσκησης του επαγγέλματος του καλλιεργητή λαχανικών.

1) **Κατάλληλη και έπαρκής σε μέγεθος έκταση:** "Όπως σε κάθε καλλιέργεια, έτσι και στην καλλιέργεια των λαχανικών, το έδαφος αποτελεί τό βασικότερο συντελεστή της παραγωγής. Δεδομένου ότι στην περίπτωση της λαχανοκομίας η εκμετάλλευση του εδάφους είναι ιδιαίτερα έντατική, ξέχωρη σημασία αποκτά κυρίως η ποιότητα του εδάφους, ενώ από την άποψη της έκτάσεως οι απαιτήσεις είναι πολύ περιορισμένες όπως είπαμε, σε σύγκριση μάλιστα με τά φυτά μεγάλης καλλιέργειας.

Τό οριζόντιο του εδάφους και ή σύστασή του έχουν ιδιαίτερη σημασία γιά τήν καλλιέργεια τών λαχανικών.

Τό μέγεθος της έκτάσεως κατά εκμετάλλευση είναι συνάρτηση του είδους τών λαχανικών πού πρόκειται νά καλλιεργηθούν, της έντατικότητας μέ τήν όποία τό έδαφος πρόκειται νά αξιοποιηθεί και τών άλλων βασικών προϋποθέσεων πού απαιτούνται γιά τήν καλλιέργεια τών λαχανικών (σχ. 3.9α).

Σχ. 3.9α.

2) **Έπαρκεια νερού για την άρδευση των λαχανικών:** Η καλλιέργεια των λαχανικών απαιτεί ιδιαίτερα μεγάλες ποσότητες νερού. Έτσι, δεν μπορεί να αναπτυχθεί η καλλιέργεια αυτή όπου δεν υπάρχει άφθονο διαθέσιμο νερό.

3) **Κατάλληλος μηχανικός εξοπλισμός:** Αν και στην περίπτωση των λαχανικών πολλές καλλιεργητικές εργασίες εκτελούνται με τὰ χέρια, έχουν επινοηθεί αρκετά μηχανήματα για όρισμένες εργασίες. Η εξασφάλιση αυτών των μηχανημάτων αποτελεί βασική προϋπόθεση για μιά καλά οργανωμένη λαχανοκομική έκμετάλλευση. Έτσι εξουδετερώνονται σέ αρκετό βαθμό οι δυσκολίες που αντιμετωπίζονται στην εξεύρεση κατά την κατάλληλη εποχή των απαιτούμενων εργατικών χεριών αλλά και νά μειώνεται τό κόστος παραγωγής των λαχανοκομικών προϊόντων.

Απαραίτητη είναι, επίσης, ή ύπαρξη μεταφορικού μέσου, όταν τή μεταφορά των λαχανικών στην αγορά τήν εκτελεί ό ίδιος ό παραγωγός.

Σχ. 3.9β.

Στή λαχανοκαλλιέργεια χρειάζονται εργατικά χέρια.

4) **΄Απαιτούμενα έργατικά χέρια:** ΄Η καλλιέργεια τῶν λαχανικῶν ἀπαιτεῖ περισσότερο ἀπὸ τὴν καλλιέργεια ἄλλων εἰδῶν φυτικῆς παραγωγῆς, ἐργατικά χέρια γιὰ τὴν ἐκτέλεση πολλῶν ἐργασιῶν. Παρ΄ ὅλη τὴν ἐκμηχάνησή της σέ σημαντικό βαθμό, παραμένουν ἀκόμα πολλές ἐργασίες πού μόνο μέ τὰ χέρια μποροῦν νά ἐκτελεσθοῦν (σχ. 3.9β)

Καί ἡ ἐργασία, ἐπίσης, πολλῶν μηχανημάτων συνδυάζεται μέ τὴν παράλληλη ἐργασία ἐργατῶν ἐκτός ἀπὸ τὸ χειριστὴ κάθε μηχανήματος.

΄Ετσι, γιὰ τὴν ἐγκατάσταση ὅποιασδήποτε λαχανοκομικῆς ἐκμεταλλεύσεως πρέπει νά ἐξετάζεται καί ἡ δυνατότητα ἐξασφαλίσεως τῶν ἀπαιτουμένων γιὰ κάθε ἐποχὴ ἐργατικῶν χειριῶν.

5) **Δαπάνες πρώτης ἐγκαταστάσεως γιὰ καλλιέργεια κάτω ἀπὸ κάλυψη:** Στὴν περίπτωση πού πρόκειται νά καλλιεργηθοῦν λαχανικά κάτω ἀπὸ κάλυψη γιὰ παραγωγή ἐκτός ἐποχῆς προϊόντων (πρώιμα ἢ ὄψιμα λαχανικά) ἀπαιτοῦνται ἀρκετές πιστώσεις νιὰ τίς δαπάνες ἐγκαταστάσεως (σχ. 3.9γ).

Σχ. 3.9γ.

΄Η καλλιέργεια λαχανικῶν κάτω ἀπὸ κάλυψη ἔχει ἀναπτυχθεῖ ιδιαίτερα τὰ τελευταῖα χρόνια στὴ χώρα μας.

Τὸ ὕψος τῶν πιστώσεων εἶναι συνάρτηση τῆς ἐκτάσεως πού πρόκειται νά καλυφθεῖ, τοῦ εἴδους τῆς καλύψεως πού πρόκειται νά ἐφαρμοσθεῖ, τῆς ἐγκαταστάσεως ἢ ὄχι συστήματος ἐλεγχόμενης θερμοκρασίας καί ἄλλων σχετικῶν παραγόντων.

Η Άγροτική Τράπεζα δανειοδοτεί όσους έχουν τις υπόλοιπες προϋποθέσεις για τη δημιουργία τέτοιων εγκαταστάσεων, με συμφέροντες για τον παραγωγό όρους. Δεδομένου ότι η καλλιέργεια αυτού του είδους είναι ιδιαίτερα αποδοτική, συμφέρει ασφαλώς η διάθεση των πιστώσεων για τις απαιτούμενες ειδικές εγκαταστάσεις.

6) **Τεχνικές γνώσεις και δεξιότητες:** Όπως και στην περίπτωση της δενδροκομίας, έτσι και για την καλλιέργεια των λαχανικών απαιτούνται τεχνικές γνώσεις και δεξιότητες.

Η λαχανοκομία ως εξειδικευμένη καλλιέργεια και ως καλλιέργεια ιδιαίτερα εντατική απαιτεί ειδικές τεχνικές γνώσεις και δεξιότητες που αναφέρονται στην τεχνική της καλλιέργειας των λαχανικών.

Η επιλογή των καταλλήλων ποικιλιών, η έγκαιρη έκτέλεση των διαφόρων καλλιεργητικών εργασιών, ο προγραμματισμός της καλύτερης δυνατής αξιοποίησης της διαθέσιμης εκτάσεως, ο προγραμματισμός της σποράς ή φυτεύσεως των λαχανικών, ώστε η συγκομιδή να συμπέσει με περίοδο ζήτησης, η κατάλληλη και έγκαιρη αντιμετώπιση των εχθρών και ασθενειών, η έγκαιρη συγκομιδή και η κατάλληλη συσκευασία, αποτελούν τις κυριότερες τεχνικές εργασίες, που πρέπει να είναι σε θέση να εκτελεί ο καλλιεργητής λαχανικών.

Ιδιαίτερες τεχνικές γνώσεις απαιτούνται για την καλλιέργεια λαχανικών εκτός εποχής κάτω από κάλυψη, δεδομένου ότι στις περιπτώσεις αυτές είναι διάφορη η καλλιέργεια των λαχανικών από την ελεύθερη κάτω από φυσικές συνθήκες καλλιέργειά τους.

Ο απόφοιτος του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα των Ήπαγγελματικών Λυκείων θά έχει την πρόποσα τεχνική κατάρτιση για την κατάλληλη έκτέλεση των απαιτούμενων εργασιών τόσο για ελεύθερη καλλιέργεια λαχανικών όσο και για καλλιέργεια κάτω από κάλυψη. Θά είναι άκόμα ικανός να αντιμετωπίζει τά θέματα όργανώσεως και διοικήσεως μέτριου μεγέθους λαχανοκομικών εκμεταλλεύσεως, ενώ για μεγάλες σχετικά εκμεταλλεύσεις τις σχετικές εϋθύνες πρέπει να αναλαμβάνουν τεχνολόγοι γεωπονίας ειδικευμένοι στα σχετικά θέματα ή γεωπόνοι, πτυχιούχοι άνωτάτων σχολών.

7) **Σωματική υγεία και άντοχή:** Η έντατική άπασχόληση που απαιτεί η καλλιέργεια των λαχανικών προϋποθέτει σωματική υγεία και άντοχή εκ μέρους των καλλιεργητών. Η άνάγκη εξάλλου έκτελέσεως πολλών εργασιών κάτω από δυσμενείς πολλές φορές καιρικές συνθήκες προϋποθέτει την άντοχή του καλλιεργητή στην έκτέλεση τέτοιων εργασιών ή τουλάχιστον να μπορεί να παραμένει στην ύπαιθρο κάτω από τέτοιες συνθήκες, για την παρακολούθηση της εργασίας των εργατών.

8) **Δυνατότητα διαθέσεως των προϊόντων:** Τά λαχανικά, και αυτό ισχύει για τά περισσότερα άπ' αυτά, είναι ιδιαίτερα εύπαθή και απαιτούν σύντομη κατανάλωση μετά τη συγκομιδή. Έπειδή, εξάλλου, ο χρόνος της συγκομιδής έπηρεάζει πολλές φορές την ποιότητα των προϊόντων, είναι άπαραίτητη πάντα η έγκαιρη συγκομιδή.

Έτσι, για να εϋδοκιμήσει οικονομικά μία οποιαδήποτε λαχανοκομική εκμετάλλευση, πρέπει να έχει εξασφαλισμένη κατά τό δυνατόν την έγκαιρη διάθεση των προϊόντων της.

Η άνοδος του μορφωτικού επιπέδου των παραγωγών και η όργάνωσή τους σε Συνεταιρισμούς διαθέσεως των προϊόντων τους θά τους βοηθήσει σημαντικά στην

επίλυση του προβλήματος αυτού, ώστε να μην εξαρτώνται μόνο από τους εμπορείους.

Η ύπαρξη στην περιοχή βιομηχανιών επεξεργασίας λαχανικών εξασφαλίζει την απορρόφηση ενός μέρους της παραγωγής. Δεν δίνει, βέβαια, ή βιομηχανία τις τιμές που εξασφαλίζει ή διάθεση των λαχανικών στην κατανάλωση, αποτελεί όμως μία ασφαλιστική δικλείδα για τον παραγωγό, ώστε να προσφέρει τα πλεονάσματα της παραγωγής, που δεν είναι δυνατόν να διατεθούν στην αγορά.

δ) Κίνητρα για την άσκηση του επαγγέλματος του καλλιεργητή λαχανικών.

Τό καθαρό κέρδος, που εξασφαλίζει ή καλλιέργεια των λαχανικών, αποτελεί τό κυριότερο κίνητρο για τήν άσκηση του επαγγέλματος του λαχανοκαλλιεργητή.

Μέ εξαίρεση τήν άνθοκομία, ή λαχανοκομία εξασφαλίζει τήν μεγαλύτερη ακαθάριστη πρόσοδο κατά μονάδα καλλιεργούμενης εκτάσεως. Δεν είναι μόνο ή μεγάλη σέ όγκο απόδοση των λαχανικών. Είναι ακόμα καί τό γεγονός ότι ή ίδια έκταση καλλιεργείται περισσότερες από μία φορές μέσα στόν ίδιο χρόνο καί μάς εξασφαλίζει περισσότερες από μία έσοδοεις.

Στήν περίπτωση, π.χ. τής τομάτας, από ένα στρέμμα μπορούμε να έχομε 4.000-5.000 κιλά. Μέ μία μέση τιμή 5 δραχμές τό κιλό, εξασφαλίζομαι ακαθάριστη πρόσοδο: 20.000-25.000 δραχμές κατά στρέμμα. Τήν ίδια έκταση μπορούμε στή συνέχεια να τήν καλλιεργήσομε μέ λάχανο ή κουνουπίδι. Μέ απόδοση 3.000 κιλά τό στρέμμα καί μέση τιμή 4 δραχμές τό κιλό, έχομε πρόσθετη πρόσοδο 12.000 δραχμές από κάθε στρέμμα.

Σέ περίπτωση που υπάρχει μικρή σέ έκταση άρδευόμενη γεωργική ιδιοκτησία, ή καλλιέργεια των λαχανικών προσφέρεται περισσότερο από κάθε άλλη καλλιέργεια για τήν καλύτερη δυνατή αξιοποίησή της.

Πολύ περισσότερο άποδοτική είναι ή καλλιέργεια εκτός έποχής λαχανικών σέ έλεύθερη καλλιέργεια ή σέ καλλιέργεια κάτω από κάλυψη.

Χαρακτηριστικά αναφέρομε ότι καλλιέργεια εκτός έποχής λαχανικών χωρίς κάλυψη, αλλά μέ έντατική μορφή, μάς εξασφαλίζει ακαθάριστη πρόσοδο 40.000 κατά στρέμμα. Καλλιέργεια μέ πρόσκαιρη κάλυψη μάς εξασφαλίζει ακαθάριστη πρόσοδο 45.000 δραχμές κατά στρέμμα περίπου.

Καλλιέργεια κηπευτικών εκτός έποχής σέ συστηματικό θερμοκήπιο καί μέ έντατική μορφή, μάς εξασφαλίζει ακαθάριστη πρόσοδο 200.000 δραχμές τό στρέμμα περίπου.

Στά λαχανικά, περισσότερο από τίς περιπτώσεις άλλων καλλιεργειών, είναι δύσκολο να υπολογίσει κανείς τό καθαρό κέρδος κατά καλλιεργούμενο φυτό. Έκτός από τό βαθμό καλής όργανώσεως τής παραγωγής, που έπηρεάζει τήν απόδοση καί τό κόστος των προϊόντων, καί ή όργάνωση τής διαθέσεως παίζει ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στό ύψος του έπιτυχανόμενου καθαρού κέρδους. Πολλές φορές καί μία μέρα μονάχα διαφορά στήν προσκόμιση τής παραγωγής στήν αγορά, μπορεί να αύξομειώσει σέ σημαντικό βαθμό τήν έπιτυχανόμενη τιμή.

Φυσικά καί ή καλλιέργεια των λαχανικών εξασφαλίζει τίς ύγιεινές καί εύνοϊκές συνθηκες έργασίας όπως καί οι άλλες καλλιέργειες που αναφέρθηκαν σέ προηγούμενες σελίδες.

ε) Έργασίες που έκτελει ό παραγωγός λαχανοκομικών προϊόντων.

— Όρίζει τά είδη των λαχανικών που θά καλλιεργήσει καί τήν έκταση στήν

οποία θά καλλιεργήσει τό καθένα.

— Προγραμματίζει τήν κατάλληλη διαδοχή τών λαχανικῶν στήν καλλιεργούμενη μέ λαχανικά ἕκτασή του γιά τήν καλύτερη δυνατή ἀξιοποίησή της.

— Προμηθεύεται ἔγκαιρα τούς κατάλληλους σπόρους λαχανικῶν.

— Φροντίζει γιά τήν ἔγκαιρη προετοιμασία καί σπορά τών σπορείων, ἀνάλογα μέ τήν ἕκταση καί τό εἶδος τών λαχανικῶν πού πρόκειται νά καλλιεργήσει.

— Ἐκτελεῖ ὄλες τίς ἀπαιτούμενες ἐργασίες στά σπορεία, γιά τήν κατάλληλη καί υγιεινή ἀνάπτυξη τών φυτῶν.

— Ἐκτελεῖ ὄλες τίς ἀπαιτούμενες ἐργασίες προετοιμασίας τών χωραφῶν, πού θά καλλιεργήσει μέ λαχανικά.

— Ἐκτελεῖ ἢ φροντίζει νά ἐκτελεσθεῖ ἔγκαιρα καί κατάλληλα ἡ μεταφύτευση τών λαχανικῶν ἢ ἡ σπορά ἀπ' εὐθείας τών διαφόρων λαχανικῶν στό χωράφι.

— Ἐκτελεῖ τήν κατάλληλη ἐποχή ὄλες τίς ἀπαιτούμενες καλλιεργητικές ἐργασίες στά διάφορα λαχανικά (σκαλίσματα, ἀραιώματα, λιπάνσεις, ποτίσματα κλπ.).

— Χρησιμοποιεῖ τά κατάλληλα φυτοφάρμακα καί ἐπεμβαίνει τήν κατάλληλη ἐποχή καί μέ τόν κατάλληλο τρόπο, γιά τήν προστασία τών λαχανικῶν ἀπό τούς διάφορους ἐχθρούς καί ἀσθένειες.

— Φροντίζει γιά τήν ἔγκαιρη συγκομιδή τών λαχανοκομικῶν προϊόντων, τήν καλή συσκευασία καί τήν προώθησή τους στήν ἀγορά.

— Φροντίζει γιά τήν κατάλληλη συγκομιδή λαχανικῶν πού προορίζονται γιά βιομηχανοποίηση καί τήν ἔγκαιρη μεταφορά τους στό ἐργοστάσιο.

— Ἐξετάζει τήν κατάσταση στήν ὅποια βρίσκονται τά διάφορα μηχανήματα καί ἐργαλεῖα, πού χρησιμοποιεῖ κατά τήν ἐκμετάλλευσή του, καί ἐκτελεῖ ἢ φροντίζει νά ἐκτελεσθοῦν οἱ τυχόν ἀπαιτούμενες ἐργασίες ἐπισκευῆς.

— Χειρίζεται τά διάφορα γεωργικά μηχανήματα καί ἐργαλεῖα πού χρησιμοποιεῖ στήν ἐκμετάλλευσή του.

— Φροντίζει γιά τήν καλή συντήρηση καί τήν κατάλληλη στέγαση τών μηχανημάτων καί ἐργαλείων, πού δέν θά χρησιμοποιηθοῦν γιά ἄρκετο διάστημα.

— Καθαρίζει τίς ἐκτάσεις πού καλλιεργεῖ μέ λαχανικά ἀπό τά ὑπολείμματα τών καλλιεργειῶν, ὥστε νά εἶναι ἔτοιμα γιά νέα καλλιέργεια.

— Σημειώνει σέ κατάλληλο βιβλίο λογαριασμῶν τά ἐξοδα καί τά ἔσοδα τῆς ἐκμεταλλεύσεώς του, ἂν εἶναι δυνατόν, κατά καλλιεργούμενο λαχανικό.

— Ἐξετάζει προσεκτικά τά ἀποτελέσματα τών λογαριασμῶν, ὥστε νά τά χρησιμοποιήσει κατάλληλα στήν καλύτερη ὀργάνωση τῆς ἐκμεταλλεύσεώς του.

Σέ περίπτωση καλλιέργειας λαχανικῶν σέ ἐλεγχόμενο περιβάλλον, κάτω ἀπό κάλυψη, (θερμοκήπια):

— Ἐξετάζει προσεκτικά τίς δυνατότητες καλλιέργειας λαχανικῶν σέ καλυπτόμενες ἐκτάσεις-θερμοκήπια.

— Συνεργάζεται μέ τούς γεωπόνους τῆς περιοχῆς προκειμένου νά καθορίσει τό μέγεθος καί τό εἶδος τῆς κάτω ἀπό κάλυψη καλλιέργειας, τό εἶδος τῆς καλύψεως καί ὄλες τίς ἀπαιτούμενες σχετικές προϋποθέσεις γιά τήν ὀργάνωση μιᾶς τέτοιας καλλιέργειας.

— Φροντίζει γιά τήν ἔγκαιρη ἐγκατάσταση τοῦ θερμοκηπίου καί τήν ἐξασφάλιση ὅλων τών ἀπαιτουμένων προϋποθέσεων γιά τήν ὁμαλή καί ἀποδοτική λειτουργία του.

— Ἐκτελεῖ ὄλες τίς ἀπαιτούμενες ἐργασίες γιά τήν ἐγκατάσταση σπορείων, τήν

προετοιμασία του εδάφους, την κατάλληλη διαρρύθμισή του και την σωστή στήν κατάλληλη εποχή μεταφύτευση φυταρίων σπορείου ή κατευθείαν σπορά των λαχανικών.

— Έκτελει έγκαιρα και προσεκτικά όλες τις απαραίτητες καλλιεργητικές εργασίες (σκαλίσματα, λιπάνσεις, ποτίσματα, κλπ.) ανάλογα με τό είδος των καλλιεργουμένων φυτών.

— Έκτελει όλες τις απαιτούμενες επεμβάσεις με τά κατάλληλα φυτοφάρμακα (ψεκασμούς κλπ.), για την προστασία των λαχανικών από έχθρους και άσθένειες, ιδιαίτερα αυτές που αναπτύσσονται περισσότερο στό περιβάλλον του θερμοκηπίου.

— Φροντίζει για την έγκαιρη τμηματική συγκομιδή των προϊόντων, την κατάλληλη συσκευασία και την προώθησή τους στην αγορά.

— Χρησιμοποιεί τά κατάλληλα μηχανήματα και εργαλεία για την εκτέλεση των διαφόρων εργασιών και φροντίζει για την καλή και προσεκτική συντήρησή τους.

— Καθαρίζει την έκταση του θερμοκηπίου ύστερα άπ' τό τέλος της συγκομιδής από τά υπολείμματα των καλλιεργειών, για νά είναι έτοιμο για νέα καλλιέργεια.

— Έκτελει τίς απαιτούμενες εργασίες έπισκευής και συντηρήσεως του θερμοκηπίου και των εγκαταστάσεών του.

— Σημειώνει σέ είδικό βιβλίο λογαριασμών όλα τά έξοδα και έσοδα κατά καλλιεργούμενο φυτό και άξιολογει τά άποτελέσματα των λογαριασμών για την καλύτερη μελλοντική όργάνωση της έκμεταλλεύσεώς του.

— Συνεργάζεται στενά με τούς συναδέλφους του λαχανόκομους της περιοχής για την καλύτερη όργάνωση της παραγωγής και ιδιαίτερα της διαθέσεως των προϊόντων τους.

— Συμμετέχει ένεργά σέ κάθε προσπάθεια οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξεως της περιοχής.

Ερωτήσεις - Άσκήσεις.

1. Ποιοί λόγοι συντέλεσαν βασικά στην ανάπτυξη της λαχανοκομίας κατά τά τελευταία χρόνια;
2. Ποιών λαχανικών, σέ έλεύθερη καλλιέργεια, αύξηθηκε περισσότερο ή καλλιέργεια κατά την περίοδο 1970-1975;
3. Ποιών λαχανικών, σέ καλλιέργεια κάτω άπό κάλυψη, αύξηθηκε περισσότερο ή καλλιέργεια κατά την περίοδο 1970-1975;
4. Ποιές είναι οι βασικότερες διαφορές ανάμεσα στις συνθήκες εργασίας του λαχανόκομου και του δενδροκαλλιεργητή ή του παραγωγού προϊόντων φυτών μεγάλης καλλιέργειας;
5. Ποιές είναι οι κυριότερες προϋποθέσεις άσκήσεως του επαγγέλματος του λαχανοκαλλιεργητή; Άναπτύξτε με δικά σας λόγια περισσότερο μία από αυτές.
6. Άναφέρετε τά κυριότερα λαχανικά που καλλιεργούνται στην περιοχή σας.
7. Έπισημειώστε, άν είναι δυνατόν, ένα λαχανοκαλλιεργητή στην περιοχή σας και συζητήστε μαζί του τά προβλήματα του επαγγέλματός του. Γράψτε μία έκθεση σχετική με τά συμπεράσματά σας άπό τή συζήτηση αυτή.
8. Άναφέρετε γιατί ή καλλιέργεια των λαχανικών κάτω άπό κάλυψη έξασφαλίζει μεγαλύτερο άκαθάριστο εισόδημα.
9. Ποιές είναι οι πιό δύσκολες εργασίες άπό αυτές που έκτελει ό λαχανοκαλλιεργητής;
10. Ποιές είναι οι πιό εύκολες εργασίες άπό τίς εργασίες που έκτελει ό λαχανοκαλλιεργητής;
11. Για ποιούς λόγους θά ήθελες νά άσκήσεις τό επάγγελμα του λαχανοκαλλιεργητή;
12. Για ποιούς λόγους δέν θά ήθελες νά άκολουθήσεις τό επάγγελμα του λαχανοκαλλιεργητή;

3.10 Παραγωγὸς ἀνθοκομικῶν προϊόντων.

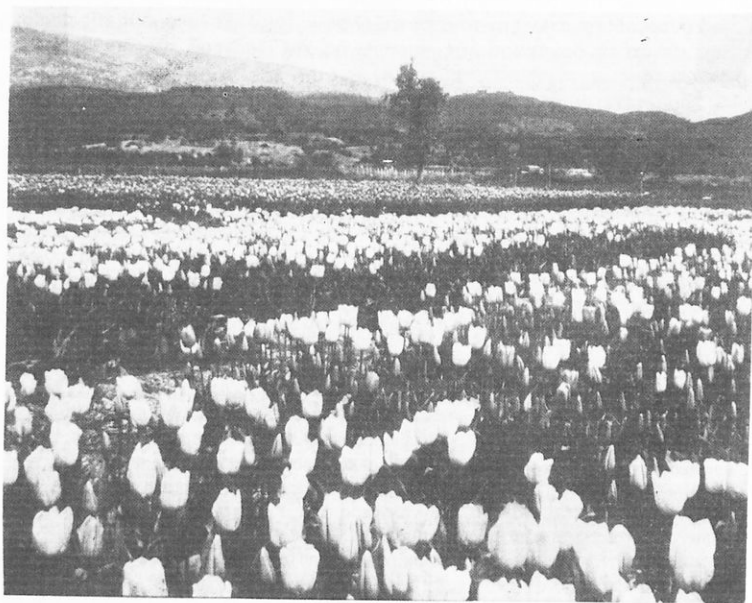
α) Ἡ ἀνάπτυξη τῆς ἀνθοκομίας.

Ἰδιαίτερα σημαντικὴ εἶναι τὰ τελευταῖα χρόνια ἡ ἀνάπτυξη τῆς ἀνθοκομίας στὴ χώρα μας.

Ἡ ἀνοδος τοῦ βιοτικῆ ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ μας καὶ ἡ αὔξηση τοῦ εἰσοδήματός του τοῦ ἔδωσε τὴ δυνατότητα νὰ ικανοποιεῖ καὶ ἄλλες ἀνάγκες, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς βασικὲς ἀνάγκες συντηρήσεώς του. Αὐτὸ συνετέλεσε καὶ στὴν αὔξηση τῆς ζητήσεως ἀνθοκομικῶν προϊόντων, ἡ ὁποία εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀνάπτυξη τῆς καλλιέργειας τῶν λουλουδιῶν.

Ἡ δημιουργία ἐξάλλου βιομηχανιῶν ἐπεξεργασίας τῶν λουλουδιῶν γιὰ τὴν παραγωγὴ ἀρωμάτων, προώθησε ἀκόμη περισσότερο τὴν ἀνάπτυξη τῆς ἀνθοκομίας καὶ τὴν καλλιέργεια ἀνθοκομικῶν φυτῶν. Ἡ δυνατότητα ἀκόμη ἐξαγωγῆς ἀνθοκομικῶν προϊόντων σὲ εὐρωπαϊκὲς κυρίως χώρες, ἀποτελεῖ ἓνα πρόσθετο παράγοντα πού συντελεῖ στὴν ἐπέκταση τῆς ἀνθοκομίας.

Οἱ ἐξαιρετικὰ εὐνοϊκὲς κλιματολογικὲς συνθῆκες πού ἐπικρατοῦν σὲ πολλὰς περιοχὲς τῆς χώρας μας εὐνοοῦν τὴν παραγωγὴ στὴν κατάλληλη ἐποχὴ ἐκλεκτῆς ποιότητος ἀνθοκομικῶν προϊόντων καὶ καθιστοῦν ἰδιαίτερα συμφέρον τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς καλλιέργειας (σχ. 3.10α).

Σχ. 3.10α.

Οἱ ἐξαιρετικὰ εὐνοϊκὲς κλιματολογικὲς συνθῆκες στὴ χώρα μας καθιστοῦν ἰδιαίτερα ἀποδοτικὴ τὴν καλλιέργεια ἀνθοκομικῶν εἰδῶν ἀκόμα καὶ σὲ ἐλεύθερη καλλιέργεια.

Ἡ άνθοκομία προσφέρεται επίσης ὅπως καί ἡ λαχανοκομία, γιά τήν έντατική ἐκμετάλλευση τῆς ἐκτάσεως, πού διατίθεται γιά τήν ανάπτυξη τῆς καί ἐξασφαλίζει ἀπό μικρή σχετικά ἔκταση σημαντική ἀκαθάριστη πρόσοδο.

Ἰδιαίτερα ἀναπτύχθηκε κατά τά τελευταία χρόνια ἡ καλλιέργεια άνθοκομικῶν προϊόντων σέ θερμοκήπια.

Χαρακτηριστικό τῆς ἀναπτύξεως τῆς άνθοκομίας εἶναι τό γεγονός ὅτι ἡ ἔκταση πού καλλιεργεῖται σήμερα μέ άνθοκομικά φυτά φθάνει τά 7500 στρέμματα, ἐνῶ οἱ καλυμμένες ἐκτάσεις πού καλλιεργοῦνται μέ λουλούδια ἀπό 250 περίπου στρέμματα τό 1970 ξεπερνοῦν τώρα τά 1000 στρέμματα.

Ἰδιαίτερα εὐνοϊκές εἶναι οἱ προοπτικές καί γιά τήν εὐρύτερη μελλοντική ἀνάπτυξη τῆς άνθοκομίας στή χώρα μας. Εἰδικότερα προβλέπεται ὅτι μέχρι τό 1980 ἡ καλλιέργεια τῶν άνθοκομικῶν εἰδῶν θά φθάσει τά 10.000 στρέμματα περίπου γιά ἐλεύθερη καλλιέργεια, ἐνῶ ἡ καλλιέργεια κάτω ἀπό κάλυψη προβλέπεται νά φθάσει τά 2500 στρέμματα. Μέ τήν ἀνάπτυξη αὐτή ἐπιδιώκεται νά καλυφθοῦν οἱ ἀνάγκες τῆς ἐσωτερικῆς ἀγοράς, νά μειωθοῦν οἱ εἰσαγωγές ὀρισμένων λουλουδιῶν ἀπό ξένες χώρες καί νά αὐξηθοῦν ἀντίστοιχα οἱ ἐξαγωγές άνθοκομικῶν προϊόντων.

β) Συνθήκες ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ άνθοκόμου ἢ άνθοκαλλιεργητῆ.

Σέ σύγκριση μέ τίς ἄλλες καλλιέργειες, εἶναι ἰδιαίτερα εὐνοϊκές οἱ συνθήκες ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ άνθοκαλλιεργητῆ.

Εὐαίσθητα ὅπως εἶναι τά διάφορα άνθοκομικά φυτά ἀπαιτοῦν λεπτές περισσό-τερο ἐργασίες καί λιγότερο ἐργασίες κοπιαστικές.

Ἐπειδὴ οἱ άνθοκαλλιέργειες γιά τήν ἀνάπτυξή τους ἀπαιτοῦν εὐνοϊκές κλιματολογικές συνθήκες, φυσικό εἶναι καί οἱ άνθοκόμοι νά ἐργάζονται κάτω ἀπό εὐνοϊκές ἐπίσης συνθήκες. Τό ὄλο ἐπίσης περιβάλλον πού δημιουργοῦν τά ἀναπτυσσόμενα άνθοκομικά φυτά κάνει ἰδιαίτερα εὐχάριστη τήν ἐργασία τῶν παραγωγῶν. Ἡ ἐργασία ἐξάλλου τῆς συγκομιδῆς, πού δέν εἶναι ἰδιαίτερα κοπιαστική, κάνει ἀκόμα πιό εὐχάριστη τήν ὅλη ἀπασχόληση μέ τήν άνθοκομία.

Στήν άνθοκαλλιέργεια ἀπαιτεῖται, ὅπως καί στή λαχανοκομία, μικρή σχετικά ἔκταση, γιατί πρόκειται γιά έντατική καί ὄχι γιά ἐκτατική καλλιέργεια.

Τά προϊόντα τῆς άνθοκομίας εἶναι ἰδιαίτερα εὐπαθῆ καί ἀπαιτοῦν ἐγκαιρὴ συγκομιδὴ καί διάθεση στήν ἀγορά. Ἔτσι, κατά τήν ἐποχὴ τῆς συγκομιδῆς ὁ καλλιεργητῆς ἀπασχολεῖται έντατικά, μιά καί εἶναι ὑποχρεωμένος νά προβαίνει σέ συχνές κατά μικρά χρονικά διαστήματα συγκομιδές.

γ) Προϋποθέσεις ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ άνθοκαλλιεργητῆ.

1) Ἐπιτατούμενη κατάλληλη ἔκταση: Ἡ κατάλληλη ἔκταση ἀποτελεῖ καί ἐδῶ τήν πιό βασική προϋπόθεση. Ὅπως καί στήν περίπτωση τῆς λαχανοκομίας, περισσότερο ἀκόμα στήν άνθοκομία, σημασία ἔχει κυρίως ἡ ποιότητα τοῦ ἐδάφους. Σημασία ἔχει ἐπίσης καί ἡ περιοχή, γιατί οἱ κατάλληλες κλιματολογικές συνθήκες ἐπιτρέπουν τήν καλλιέργεια τῶν λουλουδιῶν σέ περιβάλλον φυσικό, πράγμα πού μειώνει σημαντικά τό κόστος τῆς παραγωγῆς.

Φυσικά, εἶναι δυνατή ἡ καλλιέργεια λουλουδιῶν καί σέ ἀκατάλληλες ἀπό κλιματολογική ἀποψη περιοχές, ἡ καλλιέργεια ὅμως στίς περιπτώσεις αὐτές γίνεται σέ εἰδικές μέ ἐλεγχόμενο περιβάλλον ἐγκαταστάσεις, καί αὐτό ἀνεβάζει σημαντικά τό κόστος τῆς παραγωγῆς. Ἡ καλλιέργεια τοῦ εἶδους αὐτοῦ ἐφαρμόζεται γιά τήν παραγωγή ἐκτός ἐποχῆς λουλουδιῶν, τά ὅποια μέ τήν ψηλὴ τιμὴ διαθέσεως, πού

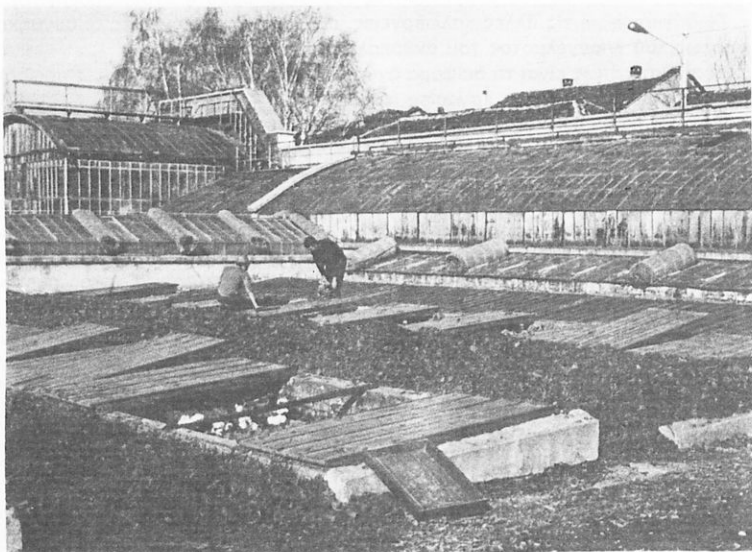
ἐξασφαλίζουν, παρέχουν στὸν παραγωγὸ ἐξαιρετικὰ ἱκανοποιητικὴ ἀκαθάριστη πρόσοδο.

Ἀπαραίτητη εἶναι ἐπίσης καὶ ἡ ὑπαρξὴ ἀρκετῆς ποσότητας νεροῦ, γιὰ νὰ ἐξασφαλίζονται τὰ ἀπαραίτητα συχνὰ ποτίσματα τῶν καλλιιεργειῶν.

2) **Μηχανικός ἐξοπλισμός:** Λίγα εἶναι σχετικὰ τὰ μηχανήματα πού μποροῦν νὰ χρησιμοποιηθοῦν στὴν καλλιιεργεῖα τῶν ἀνθοκομικῶν φυτῶν. Εἶναι κυρίως τὰ μηχανήματα κατεργασίας τοῦ ἐδάφους καὶ ἐκεῖνα πού ἀπαιτοῦνται γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν ἐχθρῶν καὶ ἀσθενειῶν.

Τὸ γεγονός ὅτι καὶ οἱ δύο ἐργασίες πρέπει νὰ γίνουν σὲ σύντομο χρονικὸ διάστημα καὶ σὲ ψηλὸ σχετικὰ βαθμὸ ποιότητας ἐργασίας εἶναι ἀπαραίτητο νὰ χρησιμοποιοῦνται τὰ κατάλληλα μηχανήματα. Ἡ χρῆση τους ἐξάλλου συμφέρει στὸν παραγωγό, γιὰτὶ τοῦ ἐξασφαλίζει χαμηλὸ κόστος ἐργασίας.

Γιὰ τὶς περιπτώσεις καλλιιεργεῖας ἀνθοκομικῶν φυτῶν κάτω ἀπὸ κάλυψη καὶ μὲ ἐλεγχόμενο κλιματολογικὸ περιβάλλον, ἀπαιτοῦνται, ὅπως εἶναι φυσικὸ, κατάλληλες ἐγκαταστάσεις μὲ ὅλο τὸν ἀπαραίτητο ἐξοπλισμὸ (σχ. 3.10β).

Σχ. 3.10β.

Γιὰ τὴν καλλιιεργεῖα ἀνθοκομικῶν φυτῶν σὲ θερμοκήπια, χρειάζονται ὀρισμένες ἐγκαταστάσεις.

3) **Ἀπαιτούμενα ἐργατικὰ χέρια:** Πολλές ἐργασίες στὴν καλλιιεργεῖα τῶν λουλουδιῶν εἶναι ἀπαραίτητο νὰ γίνουν μὲ τὰ χέρια. Γι' αὐτὸ ἡ ἐξασφάλιση τῶν ἀπαιτουμένων ἐργατικῶν χεριῶν ἀποτελεῖ βασικὴ προϋπόθεση γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῆς ἀνθοκομίας.

Έκτός από αυτό, οι άνθοκομικές εργασίες είναι περισσότερο εξειδικευμένες και γι' αυτό χρειάζονται εργάτες εξειδικευμένους ή με αρκετή σχετική εμπειρία. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για την καλλιέργεια σε ελεγχόμενο περιβάλλον.

4) **Ειδικές γνώσεις και δεξιότητες:** Ός ειδικευμένη καλλιέργεια ή άνθοκομία απαιτεί σε ιδιαίτερο βαθμό ειδικές τεχνικές γνώσεις και δεξιότητες από την πλευρά του επιχειρηματία καλλιεργητή.

Η κατάλληλη προετοιμασία τῶ εδάφους, ή επιλογή τῶν καταλλήλων φυτῶν και ποικιλιῶν, ή ἐγκατάσταση τοῦ άνθοκομείου, οι διάφορες καλλιεργητικές εργασίες, ή αντιμετώπιση τῶν ἐχθρῶν και ἀσθενειῶν και ιδιαίτερα ή κατάλληλη συγκομιδή, ἀποτελοῦν τίς κυριότερες εργασίες, πού ή ἐκτέλεσή τους ἀπαιτεί ειδική τεχνική κατάρτιση και δεξιότητα.

Η ἐκπαίδευση στό Γεωργοκτηνοτροφικό τομέα τῶν Ἐπαγγελματικῶν Λυκείων ἐξασφαλίζει αὐτή τήν κατάρτιση. Για τήν ὀργάνωση βέβαια και τή διοίκηση μεγάλων άνθοκομικῶν επιχειρήσεων χρειάζεται κατάρτιση Τεχνολόγου Γεωπονίας ή Γεωπό-νου, πτυχίουχου Ἀνωτάτης Σχολής.

5) **Σωματική ὑγεία και ἀντοχή:** Ἐάν και οι καλλιεργητικές εργασίες στήν άνθοκομία δέν είναι τόσο κοπιαστικές, ὅσο στους ἄλλους κλάδους φυτικής παραγωγής, είναι ὅμως συνεχείς και ἀπό τήν ἀποψη αὐτή ὄχι λιγότερο κοπιαστικές. Ἐτσι και ή καλλιέργεια τῶν λουλουδιῶν ἀπαιτεί ἀρκετή σωματική ἀντοχή, γερούς ἀπό κάθε ἀποψη ὀργανισμούς. Ὑπάρχουν, βέβαια και ἐργασίες, ὅπως ή συγκομιδή, πού δέν ἀπαιτοῦν πολὺ κόπο σωματικό, δέν παύουν ὅμως και αὐτές νά είναι σέ ἀρκετό βαθμό κουραστικές.

6) **Δυνατότητες διαθέσεως τῶν προϊόντων:** Ὅπως και τά προϊόντα τῆς λαχανοκομίας, τά προϊόντα τῆς άνθοκομίας είναι ιδιαίτερα εὐπαθῆ και ἀπαιτοῦν σύντομη διάθεση στήν ἀγορά μετά τή συγκομιδή. Ἐξαίρεση ἀποτελοῦν τά φυτά μέσα σέ γλάστρες.

Γι' αὐτό ή μελέτη τῆς ζήτησεως και τῆς ποσότητας τῶν άνθοκομικῶν προϊόντων, πού μπορεῖ νά ἀπορροφήσει ή ἀγορά, ἀποτελοῦν βασικές προϋποθέσεις για τήν κατάλληλη ὀργάνωση κάθε άνθοκομικῆς ἐκμεταλλεύσεως.

Σέ περίπτωση πού τά προϊόντα προορίζονται για βιομηχανική ἐπεξεργασία, τότε είναι πιό εὐκόλη ή διάθεση τῆς παραγωγής.

Σοβαρά θά πρέπει ἐπίσης νά μελετηθοῦν και οι δυνατότητες ἐξαγωγῆς άνθοκομικῶν ειδῶν.

δ) Κίνητρα για τήν ἄσκηση τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ άνθοκαλλιεργητή.

Και ἐδῶ τό βασικό κίνητρο είναι τό καθαρό εισόδημα πού ή άνθοκομία μπορεῖ νά ἐξασφαλίζει στόν άνθοκαλλιεργητή.

Τό εισόδημα αὐτό, κατά μονάδα καλλιεργούμενης ἐκτάσεως, είναι συνήθως μεγαλύτερο και ἀπό τό εισόδημα τῆς λαχανοκομίας, ὅταν βέβαια ή καλή ὀργάνωση τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἐξασφαλίζει μικρό κόστος παραγωγής.

Ἐναφέρομε ἐνδεικτικά στοιχεία, για τήν ἀκαθάριστη πρόσοδο ὀρισμένων άνθοκομικῶν καλλιεργειῶν σέ ἐλεύθερη καλλιέργεια στό ὑπαιθρο και σέ καλλιέργεια κάτω ἀπό κάλυψη (θερμοκήπια). Στοιχεία για καθαρό κέρδος δέν είναι δυνατόν νά δοθοῦν, γιατί και ἐδῶ, ὅπως σέ κάθε καλλιέργεια, τό καθαρό κέρδος είναι συνάρτηση τοῦ κόστους παραγωγής. Και τό κόστος αὐτό διαφέρει σημαντικά ἀπό ἐκμετάλλευση σέ ἐκμετάλλευση ἀνάλογα μέ τό βαθμό καλῆς ὀργανώσεως τῆς.

Γαρύφαλλο: Καλλιέργεια στό ύπαιθρο: Άκαθάριστη πρόσοδο κατά στρέμμα: 130.000 δραχμές περίπου.

Καλλιέργεια σέ θερμοκήπιο: 300.000 δραχμές περίπου άκαθάριστη πρόσοδο κατά στρέμμα (150.000 γαρύφαλλα πρός 2 δραχμές τό καθένα).

Τριαντάφυλλο: Καλλιέργεια στό ύπαιθρο: 50.000 δραχμές άκαθάριστη πρόσοδο τό στρέμμα.

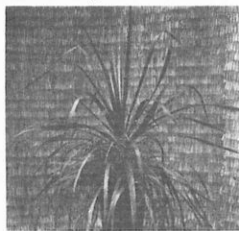
Καλλιέργεια σέ θερμοκήπιο: 500.000 δραχμές (100.000 τριαντάφυλλα πρός 5 δραχμές τό ένα).

Λουλούδια μέ βολβούς καί ριζώματα: Καλλιέργεια στό ύπαιθρο: 50.000 δραχμές τό στρέμμα.

Καλλιέργεια σέ θερμοκήπιο: 100.000 δραχμές τό στρέμμα.

Ή επί πλέον διαφορά τής άκαθάριστης προσόδου στήν περίπτωση καλλιέργειας σέ θερμοκήπιο όφείλεται στό ότι έχομε παραγωγή λουλουδιών έκτός έποχής, σέ περιόδους πού ή ζήτηση είναι μεγάλη καί οι τιμές διαθέσεως πολύ ψηλές.

Ίδιαίτερα άποδοτική είναι ή καλλιέργεια λουλουδιών, έτησίων καί πολυετών, καθώς καί καλλωπιστικών θάμνων σέ γλάστρες ή ειδικές πλαστικές σακκούλες. Ή καλλιέργεια αύτή έχει τό πρόσθετο προσόν νά μήν είναι τόσο έπιτακτική ή άνάγκη τής άμεσης διαθέσεως τών προϊόντων, γιατί τά φυτά σέ γλάστρες μποροϋν νά περιμένουν άρκετά γιά τή διάθεσή τους (σχ. 3.10γ).

Σχ. 3.10γ.

Καλλωπιστικά φυτά σέ γλάστρες.

Με καλλιέργεια στο ύπαιθρο υπολογίζουμε παραγωγή 10.000 φυτών στο στρέμμα. Με 30-40 δραχμές τό φυτό, έχομε άκαθάριστη πρόσοδο: 300.000-400.000 χιλιάδες δραχμές τό στρέμμα.

Με καλλιέργεια σέ θερμοκήπιο φθάνομε άκαθάριστη πρόσοδο μέχρι 750.000 δραχμές περίπου τό στρέμμα. Ή μεγάλη αύτή πρόσοδος όφείλεται στό ότι στα θερμοκήπια καλλιεργούμε γλαστρικά φυτά μεγάλης άξίας, πού διατίθενται σέ πολύ ψηλότερη τιμή στην άγορά.

ε) Έργασίες πού έκτελεί ό παραγωγός άνθοκομικών προϊόντων.

— Μελετά τις άνάγκες τής άγοράς και τις δυνατότητες του προκειμένου νά καθορίσει τό είδος των άνθοκομικών ειδών, πού θά καλλιεργήσει, και τήν έκταση στην όποία θά καλλιεργήσει τό καθένα.

— Προγραμματίζει τις διάφορες βασικές έργασίες, πού πρέπει νά έκτελεσθούν στην έκμετάλλευσή του.

— Έκτελεί τις άπαραίτητες καλλιεργητικές έργασίες προετοιμασίας του έδάφους για τή φύτευση των άνθοκομικών φυτών.

— Έκτελεί τις άπαραίτητες έργασίες για τήν έγκατάσταση των άπαιτουμένων σοπρειών άνθοκομικών φυτών.

— Έκτελεί τήν κατάλληλη έποχή και μέ τόν κατάλληλο τρόπο τή σοπα ή τή μεταφύτευση άνθοκομικών φυτών.

— Έκτελεί τήν κατάλληλη έποχή τή σοπα, τή φύτευση ή τή μεταφύτευση άνθοκομικών φυτών σέ γλάστρες για παραγωγή γλαστρικών φυτών.

— Έκτελεί προσεκτικά και τήν κατάλληλη έποχή όλες τις άπαραίτητες καλλιεργητικές έργασίες στις άνθοκομικές καλλιέργειες άνάλογα μέ τό είδος των καλλιεργουμένων φυτών.

— Χρησιμοποιεί τήν κατάλληλη έποχή και μέ τόν κατάλληλο τρόπο τά ένδεικνυόμενα για κάθε περίπτωση φυτοφαρμακα, για τήν άποτελεσματική αντιμετώπιση των διαφόρων έχθρων και άσθενειών τής έκμεταλλεύσεώς του.

— Έκτελεί έγκαιρα τήν κοπή των «δρεπτών» λουλουδιών, τήν κατάλληλη συσκευασία και τήν προώθησή τους στην άγορά.

— Προωθεί στην άγορά ή φροντίζει για τήν έγκαιρη διάθεση των γλαστρικών φυτών.

Σέ περίπτωση καλλιέργειας άνθοκομικών φυτών σέ θερμοκήπια έκτός από τις έργασίες, πού άναφέραμε προηγουμένως, έκτελεί και τις άκόλουθες έργασίες:

— Ύπολογίζει προσεκτικά τό μέγεθος, πού θά καταλάβει ή καλλιέργειά του σέ θερμοκήπιο, τό είδος τής καλύψεως, πού θά χρησιμοποιήσει και τό είδος των άνθοκομικών φυτών πού θά καλλιεργήσει.

— Φροντίζει για τήν έγκαιρη και κατάλληλη έγκατάσταση του θερμοκηπίου ή του είδους τής καλύψεως πού έχει επιλέξει.

— Φροντίζει για τή διατήρηση των καταλλήλων κλιματολογικών συνθηκών στό έσωτερικό του θερμοκηπίου και για τή διατήρηση όλων των έγκαταστάσεων του θερμοκηπίου σέ καλή κατάσταση.

— Χρησιμοποιεί τά κατάλληλα μηχανήματα και έργαλεία για τήν κατάλληλη έκτέλεση όλων των άπαιτουμένων καλλιεργητικών έργασιών.

— Έκτελεί όλες τις έργασίες συντηρήσεως και έπισκευής των μηχανημάτων και έργαλειών, πού χρησιμοποιεί στην έκμετάλλευσή του.

— Καθαρίζει ύστερα από τό τέλος τής συγκομιδής τό άνθοκομείο του από τά υπολείμματα τών καλλιιεργειών, γιά νά είναι έτοιμο γιά νέες καλλιιεργειες.

— Συνεργάζεται μέ συναδέλφους του άνθοκαλλιιεργητές γιά τήν καλύτερη δυνατή όργάνωση τής παραγωγής καί ιδιαίτερα τής διαθέσεως τών άνθοκομικών προϊόντων στήν έσωτερική καί έξωτερική αγορά.

— Συνεργάζεται στενά μέ τούς αρμόδιους γεωπόνους τής περιοχής, του Ύπουργείου Γεωργίας καί τής Άγροτικής Τράπεζας, γιά τήν καλύτερη δυνατή όργάνωση τής έκμεταλλεύσεώς του καί τή διάθεση τών προϊόντων του.

— Συμμετέχει ένεργά στήν όλη οικονομική, κοινωνική καί πολιτιστική ανάπτυξη τής περιοχής του.

στ) Είδικευμένοι τεχνίτες άνθοκομίας.

Έκτός από τούς καλλιιεργητές άνθοκομικών ειδών (τούς ιδιοκτήτες άνθοκομικών έκμεταλλεύσεων), ένα άλλο επάγγελμα ιδιαίτερα αξιόλογο στό χώρο τής άνθοκομίας είναι τό επάγγελμα του ειδικευμένου τεχνίτη άνθοκομίας.

Στόν Κώδικα Έπαγγελμάτων του Όργανισμού Άπασχολήσεως Έργατικού Δυναμικού αναφέρεται μέ τόν τίτλο: **Τεχνίτης άνθοκομίας καί κηποτέχνης.**

Οί απόφοιτοι του Γεωργοκτηνοτροφικού τομέα τών Έπαγγελματικών Λυκείων θά μπορούν, άν παρακολουθήσουν τήν ειδικότητα αυτή, νά ασχολούνται μέ τήν εκτέλεση τών ακόλουθων εργασιών:

Τήν περιποίηση κήπων σέ επαύλεις, μονοκατοικίες ή πολυκατοικίες στό μεγάλα αστικά κέντρα. Μέ τό κλάδεμα, τόν έμβολιασμό καλλωπιστικών θάμνων καί γενικά μέ κάθε εργασία που σχετίζεται μέ τή συντήρηση τών άνθοκήπων, ή τήν από τήν αρχή εγκατάσταση νέων άνθοκήπων.

Ή άμοιβή τών τεχνιτών αυτών είναι ιδιαίτερα ικανοποιητική.

Πολλοί από αυτούς που εργάζονται σήμερα στό επάγγελμα αυτό έχουν αναλάβει μόνιμα τήν ευθύνη συντηρήσεως όρισμένων ιδιωτικών άνθοκήπων, ενώ αξιοποιούν τό χρόνο, που τούς περισσεύει, γιά τήν εκτέλεση άλλων έποχιακών άνθοκομικών εργασιών σέ άλλους ιδιωτικούς άνθοκήπους.

Έρωτήσεις - Άσκήσεις.

1. Ποιοί είναι οί λόγοι που συνετέλεσαν στήν ανάπτυξη τής άνθοκομίας κατά τά τελευταία χρόνια;
2. Ποιές είναι οί κυριότερες συνθήκες άσκήσεως του επάγγελματος του άνθοκόμου;
3. Ποιές είναι οί κυριότερες προϋποθέσεις γιά τήν άσκηση του επάγγελματος του άνθοκόμου; Αναπτύξτε περισσότερο μέ δικά σας λόγια μιά από αυτές.
4. Γιατί ή καλλιιεργεια άνθοκομικών ειδών κάτω από κάλυψη δίνει μεγαλύτερο άκαθάριστο εισόδημα;
5. Έπισκεφθείτε ένα άνθοπωλείο ή ένα κατάστημα πωλήσεως άνθοκομικών ειδών. Σημειώστε τίς τιμές τών διαφόρων λουλουδιών καί ιδιαίτερα τών φυτών σέ γλάστρες.
6. Αναφέρετε τίς κυριότερες εργασίες που εκτελεί ό άνθοκόμος σέ καλλιιεργεια λουλουδιών κάτω από κάλυψη.
7. Έπισκεφθείτε, άν είναι δυνατόν, έναν άνθοκαλλιιεργητή στήν περιοχή σας. Συζητήστε μαζί του τά προβλήματα που παρουσιάζει τό επάγγελμά του καί γράψτε μιά σύντομη έκθεση μέ τά συμπεράσματά σας από τή συζήτηση αυτή.

8. Ποιά είναι τὰ κυριότερα προβλήματα πού αντιμετώπιζουν οί άνθοκαλλιεργητές;
 9. 'Υπάρχουν άνθοκομικές έκμεταλλεύσεις στην περιοχή σας; "Αν ναι, πού όφείλεται κατά τή γνώμη σας ή ανάπτυξη τους;
 10. "Αν δέν υπάρχουν άνθοκομικές έκμεταλλεύσεις στην περιοχή σας, πού αποδίδετε κυρίως τήν έλλειψη αυτή;
 11. 'Υπάρχουν δυνατότητες ανάπτυξεως τής άνθοκομίας στην περιοχή σας;
 12. 'Αναφέρετε γιά ποιούς λόγους θά θέλατε νά ασκήσετε τό επάγγελμα του άνθοκαλλιεργητή.
-

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΤΟΜΕΑΣ ΖΩΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

4.1 Έξελιξη και ανάπτυξη της κτηνοτροφίας.

Μετά τη φυτική παραγωγή, ο άλλος κλάδος της πρωτογενούς παραγωγής είναι, όπως αναφέρθηκε στα προηγούμενα, ο τομέας της ζωικής παραγωγής.

“Όταν ο άνθρωπος άρχισε να ασχολείται με την καλλιέργεια της γης, άρχισε παράλληλα να ασχολείται και με την έκτροφή παραγωγικών ζώων και ζώων εργασίας, που είχε κατορθώσει να εξημερώσει.” Έτσι στη διαδρομή των αιώνων αναπτύχθηκαν παράλληλα η γεωργία και η κτηνοτροφία. Καί όχι μόνο αναπτύχθηκαν παράλληλα, αλλά τίς περισσότερες φορές ήταν και είναι και σήμερα ένωμένοι αυτοί οί δύο κλάδοι παραγωγής στην ίδια εκμετάλλευση, στην ίδια γεωργική επιχείρηση.

Οί γεωργοί σέ παλαιότερες εποχές συνήθιζαν, και πολλοί συνήθιζουν ακόμα και σήμερα, να εκτρέφουν ένα μικρό αριθμό παραγωγικών ζώων για να καλύπτουν τίς ανάγκες τους σέ προϊόντα ζωοκομικά. “Όταν ο αριθμός αυτός ξεπερνούσε ένα όρισμένο όριο και ο παραγωγός, εκτός από την κάλυψη των αναγκών του διέθετε ή διαθέτει όρισμένα ζωοκομικά προϊόντα στην αγορά, τότε είχε ή έχει την ιδιότητα όχι του **γεωργού** αλλά του **γεωργοκτηνοτρόφου**.”

Κτηνοτρόφοι, επίσης, που διέθεταν ή διαθέτουν και σήμερα γεωργικές εκτάσεις, ασχολούνται παράλληλα με την έκτροφή των ζώων και με την καλλιέργεια των εκτάσεων αυτών, κυρίως για την παραγωγή ζωοτροφών που χρησιμοποιούν στη διατροφή των ζώων. Δεδομένου ότι οί δαπάνες διατροφής είναι και οί σημαντικότερες δαπάνες στην κτηνοτροφία, κατορθώνουν με τόν τρόπο αυτό να αξιοποιούν τη γεωργική τους παραγωγή και παράλληλα να εξασφαλίζουν χαμηλού κόστους ζωοκομικά προϊόντα. Καί πάλι εδώ έχομε την ιδιότητα όχι του κτηνοτρόφου αλλά του γεωργοκτηνοτρόφου.

“Άλλωστε ή γεωργία και ή κτηνοτροφία από την πρώτη εμφάνισή τους συμπλήρωναν πάντοτε ή μία την άλλη και αυτό διευκόλυνε σημαντικά την παράλληλη ανάπτυξή τους.”

‘Η κτηνοτροφία σημείωσε ιδιαίτερα μεγάλη ανάπτυξη τά τελευταία χρόνια και στη χώρα μας (σχ. 4.1). Στην ανάπτυξη αυτή συνετέλεσαν:

— ‘Η ύπαρξη νέων ιδιαίτερα αποδοτικών φυλών παραγωγικών ζώων, που ή έκτροφή τους αυξάνει σημαντικά τό καθαρό κέρδος του κτηνοτρόφου.

— ‘Η δημιουργία νέων ποικιλιών κτηνοτροφικών φυτών, που εξασφαλίζουν αρκετές σέ ποσότητα και έκλεκτές σέ ποιότητα ζωοτροφές.

Σχ. 4.1.

‘Η δημιουργία νέων ιδιαίτερα παραγωγικών φυλών ζώων συνετέλεσε σημαντικά στην ανάπτυξη της κτηνοτροφίας τά τελευταία χρόνια στή χώρα μας.

— Τά νεώτερα δεδομένα τής τεχνολογίας στό χώρο τής κτηνοτροφίας καί ή επινόηση κατάλληλου μηχανικού έξοπλισμού, πού καθιστούν περισσότερο εύκολη καί περισσότερο συμφέρουσα τήν έκτροφή παραγωγικών ζώων.

— ‘Η αύξηση τής καταναλώσεως σέ προϊόντα ζωοκομικά, αύξηση πού όφείλεται στήν άνοδο του βιοτικού επιπέδου αλλά καί στή μεγάλη θρεπτική άξία των ζωοκομικών προϊόντων, γιατί έχουν μεγάλη περιεκτικότητα σέ ζωικό λεύκωμα.

Στόν Πίνακα 4.1.1 φαίνεται η αύξηση του αριθμού όρισμένων παραγωγικών ζώων ανάμεσα στο 1971 και στο 1974.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.1.1.
Έξελιξη αριθμού παραγωγικών ζώων κατά την περίοδο 1971-1974.

Είδος ζώου	Αριθμός ζώων σε χιλιάδες	
	1971	1974
Βοειδή για κρέας	955	1.244
Άγελάδες για γάλα	447,5	514,5
Πρόβατα	7.355	8.403
Κατσίκια	4.033	4.514

Χαρακτηριστική είναι επίσης και η αύξηση στην παραγωγή ζωοκομικών προϊόντων από το 1971 ως το 1975 (Πίνακας 4.1.2).

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.1.2.
Έξελιξη παραγωγής ζωοκομικών προϊόντων κατά την περίοδο 1971-1975.

Είδος προϊόντος	1971	1975
	(Παραγωγή σε τόνους)	
Κρέας βοοειδών	88.303	110.179
» πρόβειο	60.110	77.327
» κατσικίσιο	30.086	36.334
» χοιρινό	55.000	104.189
» πουλερικών	67.404	109.426
Αύγα	100.628	108.301
Γάλα αγελάδων	570.100	762.600
» προβάτων	439.000	554.000
» κατσίκας	330.000	394.000

Τά κύρια χαρακτηριστικά στην εξέλιξη της κτηνοτροφίας, αλλά και τά κύρια χαρακτηριστικά της σημερινής μορφής της, είναι τά ακόλουθα:

1) Μετάβαση από την ποιμενική στην ένσταυλισμένη κτηνοτροφία:

Σ' αυτό συνετέλεσαν:

— Ο περιορισμός των εκτάσεων, πού ήταν ελεύθερος για την ποιμενική κτηνοτροφία.

Η απαγόρευση της βοσκής μικρών παραγωγικών ζώων σε δασικές εκτάσεις απέτελεσε την πρώτη άφορμή αυτού του περιορισμού.

Η χρήση των χημικών λιπασμάτων και η επέκταση των γεωργικών μηχανημάτων οδήγησαν στην καλλιέργεια όλων των καλλιεργησίμων εκτάσεων. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την κατάργηση της αγραναπαύσεως με ανάλογο, επίσης, περιορισμό των εκτάσεων πού διατίθενται για βοσκή.

— ‘Η δημιουργία νέων έξευγενισμένων φυλών παραγωγικών ζώων, πού έχουν άνάγκη από βελτιωμένες συνθήκες έκτροφής κχι πού δέν προσφέρονται γιά τήν ποιμενική κτηνοτροφία.

— ‘Η αύξηση στή ζήτηση ζωοκομικών προϊόντων· ή αύξηση αυτή σέ συνδυασμό μέ τήν αύξηση τής τιμής διαθέσεώς τους έκανε συμφέρουσα τήν έκτροφή ένσταυλισμένων παραγωγικών ζώων.

— Τά νεώτερα τεχνολογικά μέσα, πού κατέστησαν πολύ πιό εύκολη τή διατροφή κχι περιποίηση μεγάλου άριθμού ένσταυλισμένων παραγωγικών ζώων.

— ‘Η δυσκολία στήν έξεύρεση βοηθητικού προσωπικού (βοσκών) γιά τήν ποιμενική κτηνοτροφία. ‘Η εύκολη έξεύρεση έργασίας κάτω από πολύ καλύτερες συνθήκες κχι μέ πολύ ίκανοποιητική άμοιβή, συνετέλεσαν ώστε νά εξαφανισθεί σχεδόν ή τάξη τών βοσκών.

2) Άνάπτυξη όρισμένων κλάδων κτηνοτροφίας.

‘Αναπτύχθηκαν κχι άναπτύσσονται κυρίως οί κλάδοι εκείνοι τής κτηνοτροφίας πού άνταποκρίνονται περισσότερο στίς άνάγκες τής σύγχρονης καταναλώσεως. “Έτσι, έχομε ιδιαίτερη άνάπτυξη τής άγελαδοτροφίας τόσο γιά τήν παραγωγή γάλατος, όσο κχι γιά τήν παραγωγή κρέατος· τήν άνάπτυξη τής χοιροτροφίας, τής προβατοτροφίας σέ ένσταυλισμένη ή ήμιένσταυλισμένη μορφή κχι ιδιαίτερα τήν άνάπτυξη τής πτηνοτροφίας τόσο γιά τήν παραγωγή κρέατος, όσο κχι γιά τήν παραγωγή αύγών.

3) Έφαρμογή τών νεωτέρων δεδομένων τής τεχνολογίας στήν έκτροφή τών ζώων.

‘Η έφαρμογή αυτή συνετέλεσε όχι μόνο στήν αύξηση τής παραγωγής ζωοκομικών προϊόντων κχι στή μείωση του κόστους τής παραγωγής, αλλά κχι στή σημαντική βελτίωση τής ποιότητάς τους.

4) Δημιουργία μεγάλων κτηνοτροφικών έπιχειρήσεων.

Στό χώρο τής άγελαδοτροφίας, τής χοιροτροφίας κχι τής πτηνοτροφίας, δημιουργήθηκαν μεγάλες κτηνοτροφικές μονάδες κχι πήρε ή κτηνοτροφία μορφή καθαρά έπιχειρηματική.

5) Δημιουργία βιομηχανιών έπεξεργασίας ζωοκομικών προϊόντων.

‘Η έξασφάλιση παραγωγής μεγάλων ποσοτήτων ζωοκομικών προϊόντων οδήγησε στή δημιουργία μεγάλου άριθμού βιομηχανιών έπεξεργασίας ζωοκομικών προϊόντων. Τέτοιες είναι οί βιομηχανίες πού άσχολούνται μέ τήν έπεξεργασία του γάλατος κχι τήν παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων αλλά κχι οί βιομηχανίες έπεξεργασίας του κρέατος κχι κυρίως άλλαντοποιΐας.

“Όλες αυτές οί συνθήκες έχουν δημιουργήσει τήν άνάγκη συστηματικά κχι καλά εκπαιδευμένων κτηνοτρόφων, δεδομένου ότι ή σύγχρονη βελτιωμένη κτηνοτροφία άπαιτεί άνθρώπινο δυναμικό μέ κατάλληλη τεχνική κατάρτιση κχι εκπαίδευση.

Τις άνάγκες αυτές θά μπορούν σέ ιδιαίτερα σημαντικό βαθμό νά καλύψουν οί άπόφοιτοι του Γεωργοκτηνοτροφικού τομέα τών ‘Επαγγελματικών Λυκείων τόσο ως έπιχειρηματίες κτηνοτρόφοι μέ μεσαίες κτηνοτροφικές έκμεταλλεύσεις, όσο κχι ως ειδικευμένο τεχνικό προσωπικό γιά μεγάλες κχι καλά όργανωμένες κτηνοτροφικές έπιχειρήσεις.

Ερωτήσεις.

1. Τι προσφέρει η γεωργία στην κτηνοτροφία και τί η κτηνοτρόφια στη γεωργία;
2. Αναφέρετε τους κυριότερους λόγους που συνετέλεσαν στην ανάπτυξη της κτηνοτροφίας κατά τα τελευταία χρόνια.
3. Ποιοί λόγοι συνετέλεσαν κυρίως στη μετάβαση από την ποιμενική στην έντοσυλλισμένη κτηνοτροφία;
4. Ποιών ζωοκομικών προϊόντων η παραγωγή παρουσιάζει τη μεγαλύτερη αύξηση κατά την περίοδο 1971-1975;
5. Ποιοί κλάδοι της κτηνοτροφίας αναπτύχθηκαν περισσότερο κατά τα τελευταία χρόνια;
6. Ποιά ζωοκομικά προϊόντα εισήχθησαν στις μεγαλύτερες ποσότητες κατά τό 1975;
7. Ποιών ζωοκομικών προϊόντων η παραγωγή προβλέπεται να αυξηθεί περισσότερο κατά τα άμέσως επόμενα χρόνια;
8. Ποιά είναι τα επαγγέλματα που μπορεί να άσκηθούν στον τομέα της ζωικής παραγωγής;

4.2 Προοπτικές ευρύτερης ανάπτυξεως της κτηνοτροφίας.

Παρά τη σημαντική μέχρι σήμερα ανάπτυξη της κτηνοτροφίας, όπως αναφέρθηκε στις προηγούμενες σελίδες, υπάρχουν ακόμα μεγάλα περιθώρια ευρύτερης ανάπτυξέως της.

"Ετσι, ενώ έχει αύξηθεί η παραγωγή ζωοκομικών προϊόντων, η κτηνοτροφία μας δέν κατόρθωσε ακόμα να καλύψει τις ανάγκες της εγχώριας καταναλώσεως. "Ετσι είμαστε υποχρεωμένοι να εισάγομε κάθε χρόνο μεγάλες ποσότητες ζωοκομικών προϊόντων, ιδιαίτερα κρέατος και γάλατος. Αυτό συνεπάγεται εξαγωγή πολύτιμου συναλλάγματος σε ξένες χώρες, και ζημία βέβαια της εθνικής μας οικονομίας.

Στόν Πίνακα 4.2.1 αναφέρεται η εξέλιξη των εισαγωγών ζωοκομικών προϊόντων από τό 1970 ως τό 1975.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.2.1.*Έξέλιξη εισαγωγών ζωοκομικών προϊόντων μεταξύ 1970 και 1975.*

Είδος προϊόντος	Εισαχθείσες ποσότητες σε χιλιάδες τόννους					
	1970	1971	1972	1973	1974	1975
1. Κρέας βοοειδών	68,8	46,6	41,7	63,2	24,4	37,4
2. Κρέας αίγοπροβάτων	45,6	60,2	46,8	43,5	7,8	12,0
3. » χοίρων	—	—	—	—	0,2	—
4. » πουλερικών	2,8	2,7	1,8	5,4	1,3	0,2
5. Άλλαντικά, κονοέρβες κρέατος	5,1	5,0	4,9	8,1	6,0	0,3
6. Γάλα γενικά	65,4	70,7	66,6	84,7	97,6	83,5
7. Βούτυρο	1,0	0,4	0,5	1,4	1,3	0,2
8. Τυρί	3,2	2,8	2,3	7,9	5,3	2,0
9. Αυγά	0,1	0,2	0,2	0,3	—	—

Παρά τη σημειωθείσα, όπως φαίνεται στόν Πίνακα 4.2.1, αξιόλογη μείωση των

εισαγωγών από το 1970 ως το 1975, παραμένουν ακόμα σε ψηλά επίπεδα οι εισαγόμενες ποσότητες, ιδιαίτερα σε κρέας και γάλα.

Από τα στοιχεία του ίδιου πίνακα συμπεραίνουμε ότι υπάρχουν μεγάλα περιθώρια αύξησης της παραγωγής κρέατος και γάλατος για την κάλυψη των αναγκών της εσωτερικής καταναλώσεως. Αλλά και για την ποιοτική βελτίωση της κτηνοτροφίας και της όλης οργανώσεως των κτηνοτροφικών μας έκμεταλλεύσεων υπάρχουν επίσης μεγάλες δυνατότητες ώστε να αυξηθεί η απόδοση των έκτρεφομένων ζώων και ιδιαίτερα να μειωθεί το κόστος των παραγομένων προϊόντων.

Η ανάγκη αυτή γίνεται περισσότερο επιτακτική με την επικείμενη και επιδιωκόμενη εισοδό μας στην Κοινή Αγορά, δεδομένου ότι πολλές από τις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας είναι χώρες που εξαγουν τέτοια προϊόντα, ιδιαίτερα δε προϊόντα γαλακτοκομικά. Επομένως αν δεν μειωθεί σημαντικά το κόστος της παραγωγής τους θα είναι δύσκολο τα δικά μας αντίστοιχα προϊόντα να αντιμετωπίσουν άποτελεσματικά τα προϊόντα αυτών των χωρών στο χώρο του ελεύθερου συναγωνισμού.

Με βάση τα προγράμματα οικονομικής ανάπτυξης της χώρας μας, η προβλεπόμενη αύξηση του αριθμού των παραγωγικών ζώων από το 1975 ως το 1980 παρουσιάζεται στον Πίνακα 4.2.2.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.2.2.

Προβλεπόμενη αύξηση αριθμού παραγωγικών ζώων κατά τα έτη 1975 ως 1980.

Είδος ζώου	Αριθμός ζώων σε χιλιάδες	
	1975	1980
1. Βοοειδή	1.244	1.400
2. Πρόβατα	8.403	9.000
3. Κατσίκια	4.514	4.500
4. Όρνιθες για αυγά	6.449	7.000

Η αντίστοιχη προβλεπόμενη εξέλιξη στην παραγωγή ζωοκομικών προϊόντων παρουσιάζεται στον Πίνακα 4.2.3.

Είναι εύνοητο, ύστερα απ' όλα αυτά, πόσο σημαντική θα είναι η συμβολή των αποφοίτων του Γεωργοκτηνοτροφικού τομέα των Έπαγγελματικών Λυκείων στην όλη ανάπτυξη της κτηνοτροφίας, τόσο στην όλη οργάνωσή της σύμφωνα με τα δεδομένα της σύγχρονης τεχνολογίας όσο και στην οργάνωσή της σε μορφή καθαρά επιχειρηματική. Και τούτο όχι μονάχα για να καλυφθούν οι ανάγκες της εσωτερικής καταναλώσεως σε προϊόντα ζωοκομικά, αλλά και για να εξισωθούν τα προϊόντα μας αυτά με τα αντίστοιχα προϊόντα των άλλων Ευρωπαϊκών χωρών και ως προς την ποιότητα και ως προς το κόστος παραγωγής.

Οί κλάδοι, στους οποίους θα μπορεί να σταδιοδρομήσει επαγγελματικά ο απόφοιτος του Έπαγγελματικού Λυκείου στον τομέα της ζωικής παραγωγής ή στον τομέα της κτηνοτροφίας, είναι βασικά οί ακόλουθοι:

— Τεχνίτης ή κτηνοτρόφος άγελαδοτρόφος

- Τεχνίτης ή κτηνοτρόφος προβατοτρόφος
- Τεχνίτης ή κτηνοτρόφος χοιροτρόφος
- Τεχνίτης πτηνοτρόφος
- Τεχνίτης μελισσοκόμος.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.2.3.

Προβλεπόμενη εξέλιξη παραγωγής ζωοκομικών προϊόντων.

Είδος προϊόντος	Παραγωγή σε τόννους	
	1975	1980
1. Κρέας Βοοειδών	109.626	123.000
2. » πρόβειο	77.325	82.000
3. » κατσίκιο	36.800	38.000
4. » πουλερικών	108.292	142.000
5. Γάλα αγελάδων	762.600	915.000
6. » προβάτων	554.000	627.000
7. » κατσικιών	394.000	420.000
8. Αύγα	109.861	120.000

4.3 Τεχνίτης ή κτηνοτρόφος άγελαδοτρόφος.

Η άγελαδοτροφία είναι ένας από τούς κυριότερους κλάδους της σύγχρονης κτηνοτροφίας.

Ίδιαίτερη άξία έδωσε στην άγελαδοτροφία τό γεγονός ότι τό κρέας, πού μās εξασφαλίζει, ιδιαίτερα τό μοσχαρίσιο, είναι από τά καλύτερα ως προς τή θρεπτική του άξία καί από τά υγιεινότερα γιά τόν άνθρωπινο οργανισμό.

Τό γάλα, έπίσης, πού μās παρέχει ή άγελαδοτροφία έχει ιδιαίτερη σημασία, γιati μās εξασφαλίζει μεγάλη ποσότητα γάλατος κατá εκτρεφόμενο παραγωγικό ζώο.

Στοιχεία γιά τήν ανάπτυξη καί εξέλιξη τής άγελαδοτροφίας δόθηκαν στά όσα αναφέρθηκαν στίς προηγούμενες σελίδες γιά τήν εξέλιξη καί τήν ανάπτυξη τής κτηνοτροφίας στό σύνολό της.

Έκείνο πού αξίζει ιδιαίτερα νά σημειωθεί είναι ότι στά προγράμματα γιά τήν ανάπτυξη τής άγελαδοτροφίας καταβάλλεται ιδιαίτερη μέριμνα γιά νά αύξηθει ό αριθμός τών έγχωρίων βελτιωμένων ζώων καί τών έξευγενισμένων ξενικών καί νά μειωθεί παράλληλα ό αριθμός τών άβελτιώτων έγχωρίων.

Χαρακτηριστικά αναφέρομε ότι ενώ γιά τά άβελτιώτα έγχώρια επιδιώκεται ή μείωσή τους από 199.000 τό 1975 σέ 180.000 τό 1980, γιά τά έγχώρια βελτιωμένα επιδιώκεται ή αύξησή τους από 895.000 τό 1975 σέ 1.040.000 τό 1980 καί γιά τά έξευγενισμένα ξενικά ή αύξησή τους από 150.000 τό 1975 σέ 180.000 τό 1980.

α) Συνθήκες άσκήσεως τού επαγγέλματος τού άγελαδοτρόφου.

Η εργασία τού άγελαδοτρόφου χαρακτηρίζεται από ειδικές συνθήκες, πού πρέπει νά τηρούνται, γιά νά επιτευχθεί ή μεγαλύτερη δυνατή έκμετάλλευσή του.

Χαρακτηριστικά ή έργασία αυτή είναι:

1) **Έξαιρετικά υπεύθυνη έργασία:** Τά έκτρεφόμενα ζώα, ώς ζωντανοί οργανισμοί, έχουν ανάγκη από προσεκτική παρακολούθηση και επιμελημένη περιποίηση.

Οί έκτρεφόμενες εξάλλου παραγωγικές άλλε εξευγενισμένες φυλέσ άγελάδων έχουν πολύ μεγαλύτερες άπαιτήσεις από κατάλληλη περιποίηση. Οί συνθηκές ενσταυλισμού, ή κατάλληλη διατροφή, τό κατάλληλο άρμεγμα, ή προσεκτική παρακολούθηση τής ύγιεινής τών ζώων, άποτελοϋν ιδιαίτερα υπεύθυνες έργασίες γιά τόν άγελαδοτρόφο. Ή παραμέληση όποιασδήποτε από αυτές, άν δέν θέσει σέ κίνδυνο τή ζωή ή τήν υγεία τών ζώων, θά μειώσει άσφαλώς τήν άπόδοσή τους και θά αύξήσει τό κόστος παραγωγής, πράγμα πού είναι πάντοτε σέ βάρος τοϋ κτηνοτρόφου.

2) **Συνεχής και άδιάκοπη έργασία:** Ή έκτροφή τών άγελάδων, όπως και όλων τών παραγωγικών ζώων, άπασχολεί συνεχώς τόν υπεύθυνο κτηνοτρόφο. Οί διάφορες έργασίες έκτροφής θά πρέπει νά γίνονται πάντοτε σέ τακτά χρονικά διαστήματα. Έτσι ή έκτροφή τών άγελάδων δέν δίνει μεγάλα περιθώρια ελεύθερου χρόνου στόν κτηνοτρόφο και αυτό ισχύει γιά κάθε μέρα, άδιάφορο άν είναι γιορτή ή καθημερινή, χειμώνας ή καλοκαίρι, άν είναι εϋνοϊκές ή όχι οί καιρικές συνθηκές. Πάντοτε πρέπει νά ύπάρχει ένα υπεύθυνο πρόσωπο διαθέσιμο γιά τήν έκτέλεση τών διαφόρων έργασιών στόν καθορισμένο γιά τήν κάθε μιά χρόνο.

Ή σύγχρονη τεχνολογία έχει βέβαια επινοήσει όρισμένους άυτοματισμούς στην όλη διαδικασία τής έκτροφής άγελάδων, αλλά αύτοί οί άυτοματισμοί, έκτός τοϋ ότι μόνο σέ μεγάλες κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις μποροϋν νά χρησιμοποιηθοϋν, δέν αντικαθιστοϋν έντελώς τήν ανθρώπινη έργασία και ιδιαίτερα τήν ανθρώπινη παρουσία κατά τήν έκτροφή.

Έπίσης στην άγελαδοτροφία επικρατοϋν και **ειδικές συνθηκές έργασίας**. Οί έργασίες π.χ. πού έκτελοϋνται σέ ένα σταϋλο άγελάδων, όσο καθαρός και καλά κατασκευασμένος και άν είναι αύτός, παρουσιάζουν όρισμένη ιδιομορφία και δυσκολίες. Γιά νά ξεπεραστοϋν όλα αύτά χρειάζεται άρκετή άγάπη γιά τά ζώα αλλά και ενδιαφέρον γιά τήν άγελαδοτροφία.

β) Προϋποθέσεις άσκήσεως τοϋ επαγγέλματος τοϋ άγελαδοτρόφου.

Οί προϋποθέσεις πού άπαιτοϋνται γιά τήν άσκηση τοϋ επαγγέλματος τοϋ άγελαδοτρόφου είναι:

1) **Άρκετές και κατάλληλες εκτάσεις:** Παρά τό γεγονός ότι ή άγελαδοτροφία άσκειται σήμερα κυρίως σέ καθαρά ενσταυλισμένη μορφή, ιδιαίτερα όταν αναφέρεται στην παραγωγή γάλατος, χρειάζεται πάντοτε μιά κατάλληλη έκταση.

Ή έκταση αύτή άπαιτείται τόσο γιά τήν έγκατάσταση τοϋ σταϋλου και τών άλλων άπαραιτήτων βοηθητικών έγκαταστάσεων (άποθήκης ζωοτροφών, κλπ.), όσο και γιά τήν ελεύθερη κίνηση τών ζώων ή τήν παραμονή τους γιά όρισμένες ώρες τήν ήμέρα στό ύπαιθρο.

Ή έκταση αύτή πρέπει νά βρίσκεται επίσης σέ κατάλληλη τοποθεσία και συνήθως κοντά στό χώρο διαθέσεως τών προϊόντων, ιδιαίτερα τοϋ γάλατος, γιά νά άποφεϋγονται οί μεγάλες μεταφορές.

Πρέπει ακόμα ή θέση τών εκτάσεων αυτών νά είναι τέτοια, ώστε νά εξασφαλίζεται ή παροχή νεροϋ και ή ηλεκτροδότηση τών έγκαταστάσεων, γιατί έκτός από τόν άπαραίτητο φωτισμό και πολλά μηχανήματα, πού χρησιμοποιϋνται στην έκτροφή, άπαιτοϋν ηλεκτρικό ρεύμα γιά νά τεθοϋν σέ λειτουργία.

Στήν περίπτωση που επιδιώκεται και η παράλληλη παραγωγή των απαιτούμενων κτηνοτροφών ή τουλάχιστον ενός μέρους απ' αυτές, απαιτείται και η ανάλογη γεωργική έκταση και φυσικά όλες οι προϋποθέσεις για την καλλιέργεια των καταλλήλων κτηνοτροφικών φυτών.

2) **Κατάλληλες εγκαταστάσεις:** 'Η ένσταυλισμένη άγελαδοτροφία απαιτεί, όπως είναι επόμενο, κατάλληλες εγκαταστάσεις.

'Ο χώρος ένσταυλισμού των ζώων πρέπει να είναι κατασκευασμένος σύμφωνα με τὰ δεδομένα της σύγχρονης άγελαδοτροφίας, για να καλύπτει απόλυτα όλες τις ανάγκες μιάς καλά οργανωμένης άγελαδοτροφικής έκμεταλλεύσεως. Δέ χρειάζεται βέβαια να εξασφαλίσομε πολυτέλεια στά ζώα. χρειάζεται όμως να τούς εξασφαλίσομε απόλυτα υγιεινές συνθήκες ένσταυλισμού, για να επιτύχομε ικανοποιητικό καθαρό κέρδος από την έκτροφή τους.

Πέρα από τό χώρο ένσταυλισμού των ζώων, χρειάζονται και άλλες βοηθητικές εγκαταστάσεις, όπως: άποθήκες κτηνοτροφών, χώρος πρώτης επεξεργασίας του γάλατος, άποθήκες εργαλείων και άλλων απαιτούμενων στην έκτροφή άντικειμένων κλπ. Οι βοηθητικές αυτές εγκαταστάσεις είναι πάντοτε ανάλογες μέ-τό μέγεθος και τή μορφή της έκτροφής.

3) **Κατάλληλος μηχανικός εξοπλισμός:** 'Ανάλογα μέ τό βαθμό έκμηχανήσεως της έκτροφής άπαιτείται και ό κατάλληλος μηχανικός εξοπλισμός. Μηχανήματα προετοιμασίας της τροφής, άρμεκτικές μηχανές, συσκευές πρώτου καθαρισμού του γάλατος και τὰ άπαραίτητα εργαλεία για τις διάφορες εργασίες της έκτροφής άποτελούν άντικείμενα του μηχανικού εξοπλισμού μιάς επιχειρήσεως έκτροφής άγελάδων.

'Ο εξοπλισμός αυτός θά πρέπει όχι μονάχα να είναι άνάλογος μέ τό μέγεθος και τή μορφή της έκτροφής, αλλά και να συντηρείται και να διατηρείται πάντοτε σε καλή κατάσταση.

4) **'Απαραίτητα κεφάλαια για την πρώτη εγκατάσταση της έκτροφής:** Για την πρώτη εγκατάσταση της έκτροφής άπαιτούνται, όπως είναι επόμενο, άρκετά κεφάλαια.

'Η κατασκευή των εγκαταστάσεων, ή άγορά των πρώτων παραγωγικών ζώων, ή κάλυψη των δαπανών έκτροφής ώπου αυτή να άρχίσει να άποδίδει, άπαιτούν την ύπαρξη έπαρκών κεφαλαίων από τόν κτηνοτρόφο-άγελαδοτρόφο.

Τά κεφάλαια αυτά μπορεί, ως προς όρισμένο ύψος τουλάχιστον, να τὰ εξασφαλίσει και μέ δανεισμό από την 'Αγροτική Τράπεζα.

5) **Τεχνικές γνώσεις και δεξιότητες σχετικές μέ την έκτροφή:** "Όπως τονίσθηκε και σε άλλο σημείο, ή έκτροφή παραγωγικών ζώων άποτελεί μιά έξειδικευμένη εργασία και είναι επόμενο να άπαιτεί έξειδικευμένες τεχνικές γνώσεις από τόν επιχειρηματία κτηνοτρόφο.

Γιά μικρού ή μέτριου μεγέθους άγελαδοτροφικές έκμεταλλεύσεις οι γνώσεις και δεξιότητες των άποφοίτων του Γεωργοκτηνοτροφικού τομέα των 'Επαγγελματικών Λυκείων είναι άρκετές. Για μεγαλύτερες όμως άγελαδοτροφικές επιχειρήσεις είναι άπαραίτητες οι γνώσεις ενός Τεχνολόγου γεωπονίας ή ενός Γεωπόνου, πτυχιούχου 'Ανωτάτης Σχολής. Για ιδιαίτερα μεγάλες κτηνοτροφικές έκμεταλλεύσεις και επιχειρήσεις είναι άπαραίτητες και οι ύπηρεσίες ενός Κτηνιάτρου, για την παρακολούθηση της υγιεινής των ζώων.

6) **'Επαρκή εργατικά χέρια:** Τά άπαιτούμενα εργατικά χέρια είναι, όπως είναι

έτιομενο, ανάλογο με τό μέγεθος τής έκτροφής.

Γιά μικρού ή μέτριου μεγέθους έκτροφές ό ιδιοκτήτης αγελαδοτρόφος, βοηθούμενος καί από τά άλλα μέλη τής οίκογενείας του, μπορεί νά καλύψει τίς σχετικές ανάγκες σέ έργασία. "Όταν όμως τά μέλη τής οίκογενείας δέν μπορούν νά βοηθήσουν ή όταν τό μέγεθος τής έκτροφής είναι μεγάλο, τότε θά πρέπει νά εξασφαλισθούν τά άπαραίτητα έργατικά χέρια.

Κατά τήν πρόσληψη του έργατικού προσωπικού πρέπει νά λαμβάνονται υπόψη οί ειδικές συνθήκες έργασίας, όπως αναφέρθηκαν παραπάνω, αλλά καί ή ανάγκη ειδικών τεχνικών γνώσεων καί δεξιοτήτων γιά τή σωστή έκτέλεση τών διαφόρων έργασιών.

7) Δυνατότητες διαθέσεως τών προϊόντων: Τά προϊόντα τής αγελαδοτροφίας καί ιδιαίτερα τό γάλα είναι τόσο εύπαθή, ώστε άπαιτούν άμεση διάθεση στήν κατανάλωση.

Ή ύπαρξη σέ μικρή σχετικά απόσταση μονάδων έπεξεργασίας του γάλατος καί διαθέσεως του στήν αγορά άποτελεί βασική προϋπόθεση γιά τήν όργάνωση αγελαδοτροφικής έκμεταλλεύσεως.

Ή δυνατότητα έπίσης διαθέσεως του κρέατος τών ζώων κρεατοπαραγωγής έχει ιδιαίτερη σημασία, γιατί ή καθυστέρηση στή σφαγή τών ζώων, ύστερα από μία όρισμένη περίοδο, αυξάνει τό κόστος παραγωγής καί μειώνει τό καθαρό κέρδος του αγελαδοτρόφου.

γ) Κίνητρα γιά τήν άσκηση του επαγγέλματος του αγελαδοτρόφου.

Τό οικονομικό κίνητρο είναι στήν περίπτωση έκτροφής αγελάδων ιδιαίτερα σημαντικό.

Ή έκτροφή τών αγελάδων, όταν είναι καλά όργανωμένη, μπορεί νά εξασφαλίσει πολύ αξιόλογο εισόδημα γιά τόν επιχειρηματία αγελαδοτρόφο. Τό εισόδημα βέβαια αυτό είναι ανάλογο τόσο με τόν αριθμό τών έκτρεφόμενων ζώων, όσο καί με τό βαθμό όργάνωσης τής έκτροφής, ό όποιος επηρεάζει σημαντικά τό κόστος τών παραγομένων προϊόντων.

Σέ μία έκτροφή π.χ. με δέκα αγελάδες γαλακτοπαραγωγής, αν υπολογίσουμε 4000 κιλά γάλα τό χρόνο από τήν καθεμιά, έχομε 40.000 κιλά γάλα συνολικά. Με μέση τιμή 7 δραχμές τό κιλό, έχομε συνολικό άκαθάριστο εισόδημα: 280.000 δραχμές. "Αν σ' αυτό προσθέσουμε καί τήν αξία δέκα μοσχарιών πού θά γεννηθούν με 5000 δραχμές τό ένα, τό άκαθάριστο εισόδημα φθάνει τίς 330.000 δραχμές.

"Ας δούμε τώρα τί συμβαίνει σέ μία έκτροφή μοσχарιών γιά πάχυνση. "Αν έχομε π.χ. 20 μοσχάρια σέ κάθε έκτροφή, τά όποία προμηθευόμαστε με ζωντανό βάρος 125 κιλά, τά διατρέφομε ώσπου νά άποκτήσουν ζωντανό βάρος 450 κιλά όποτε μας δίνουν 240 κιλά καθαρό κρέας κατά μέσο όρο. Με μέση τιμή 100 δραχμές περίπου τό κιλό, έχομε μία άκαθάριστη πρόσοδο 24.000 δραχμές. "Απ' αυτές αφαιρούμε τήν αρχική αξία του μοσχарιού: 11.500 δραχμές καί έχομε τελική άκαθάριστη πρόσοδο από κάθε μοσχάρι παχύνσεως: 12.500 δραχμές. Γιά 20 μοσχάρια ή άκαθάριστη πρόσοδος φθάνει τίς 250.000 δραχμές.

Καί έδώ βέβαια τό καθαρό κέρδος πού μένει εξαρτάται από τό κόστος παραγωγής πού είναι συνάρτηση τής όρθολογικής ή μη όργάνωσης τής έκτροφής.

Έκτός από τό οικονομικό κίνητρο καί οί συνθήκες έργασίας, σέ σύγκριση με τίς συνθήκες έργασίας στους τομείς φυτικής παραγωγής, άποτελούν πολλές φορές κίνητρο γιά τήν επαγγελματική άπασχόληση στήν έργασία αυτή.

Ἡ ἐργασία σέ ἓνα συγκεκριμένο στεγασμένο χῶρο, συχνά κοντά στό σπίτι τοῦ ἰδιοκτῆτη κτηνοτρόφου, εἶναι ἀρκετά ἐλκυστική.

Ἡ ἀπασχόληση ἐξάλλου μέ τά ζῶα εἶναι γιά πολλά ἄτομα ἰδιαίτερα ἐνδιαφέρουσα, δεδομένου ὅτι τά ζῶα ἀποτελοῦν ζωντανούς ὀργανισμούς καί ὄχι ἀψυχα ἀντικείμενα.

Ἡ ἐξασφαλισμένη διάθεση τῶν προϊόντων καί ἡ ἄμεση καί τακτική εἰσπραξη τῆς ἀξίας τους ἀποτελοῦν πρόσθετους παράγοντες γιά τήν ὑποκίνηση στήν ὀργάνωση ἀγελαδοτροφικῶν ἐκμεταλλεύσεων.

δ) Ἔργασίες πού ἐκτελεῖ ὁ κτηνοτρόφος ἀγελαδοτρόφος.

— Σταθμίζει προσεκτικά ὅλους τοὺς παράγοντες καί ὅλες τίς προϋποθέσεις ὀργανώσεως μιᾶς ἀγελαδοτροφικῆς ἐκμεταλλεύσεως ἢ μιᾶς ἐκτροφῆς παχύνσεως μοσχარიῶν, προκειμένου νά καθορίσει τό μέγεθος καί τό εἶδος τῆς μονάδας πού θά ὀργανώσει.

— Συνεργάζεται στενά μέ τοὺς γεωπόνους τῆς περιοχῆς, γιά τήν ὅλη ὀργάνωση τῆς ἐκμεταλλεύσεώς του.

— Φροντίζει γιά τήν ἐξασφάλιση ὅλων τῶν ἀπαιτουμένων ἐγκαταστάσεων ἀνάλογα μέ τό εἶδος καί τό μέγεθος τῆς μονάδας πού προτίθεται νά ἀναπτύξει.

— Φροντίζει γιά τήν ἔγκαιρη προμήθεια ὅλου τοῦ μηχανικοῦ καί ἐργαλειακοῦ ἐξοπλισμοῦ τῆς ἐκμεταλλεύσεώς του.

— Προμηθεύεται ἀπό κατάλληλη καί ἐγγυημένη μονάδα τά ἀρχικά ζῶα παραγωγῆς στήν περίπτωση ἀγελαδοτροφικῆς μονάδας.

— Προμηθεύεται ἀπό κατάλληλη καί ἐγγυημένη μονάδα τά μοσχάρια γιά πάχυνση.

— Φροντίζει γιά τήν ἔγκαιρη ἐξασφάλιση ὅλων τῶν ἀπαιτουμένων γιά τήν ἐκτροφή τῶν ζῶων κτηνοτροφῶν εἴτε μέ τήν καλλιέργεια κτηνοτροφικῶν φυτῶν σέ δική του γεωργική ἐκμετάλλευση, εἴτε μέ τήν ἀγορά ἀπό ἄλλους παραγωγούς ἢ τό ἐμπόριο.

— Φροντίζει γιά τήν κατάλληλη ἀποθήκευση τῶν κτηνοτροφῶν κατά τρόπο πού νά προστατεύονται ἀπό ὅποιαδήποτε φθορά ἢ ἀλλοίωση.

— Ἐκτελεῖ ἢ φροντίζει νά ἐκτελοῦνται κατά τά κατάλληλα χρονικά διαστήματα ὅλες τίς ἐργασίες διατροφῆς καί περιποιήσεως τῶν ζῶων σύμφωνα μέ τοὺς κανόνες τῆς σύγχρονης ἀγελαδοτροφίας.

— Φροντίζει γιά τήν ἔγκαιρη τεχνητή γονιμοποίηση τῶν ἀγελάδων μέ σπέρμα ταύρου κατάλληλης φυλῆς.

— Ἐκτελεῖ ἢ φροντίζει νά ἐκτελεῖται τίς κατάλληλες ὥρες τό προσεκτικό ἄρμεγμα τῶν ἀγελάδων εἴτε μέ τό χέρι εἴτε μέ ἄρμεκτικές μηχανές, ἀνάλογα μέ τό μέγεθος καί τήν ὀργάνωση τῆς μονάδας.

— Φροντίζει γιά τήν κατάλληλη πρώτη ἐπεξεργασία τοῦ γάλατος καί τήν ἔγκαιρη πρῶθσησῆς του στήν ἀγορά.

— Παρακολουθεῖ προσεκτικά τίς ἀγελάδες πού ἐγκυμονοῦν, ἰδιαίτερα ὅταν πλησιάζει ὁ τοκετός, γιά τήν ἐξασφάλιση καλοῦ, ὁμαλοῦ καί χωρίς προβλήματα τοκετοῦ.

— Παρέχει τίς ἀπαραίτητες φροντίδες στά νεογέννητα μοσχάρια καί φροντίζει γιά τήν ἔγκαιρη διάθεσή τους.

— Ἐξασφαλίζει τίς κατάλληλες περιποιήσεις στά μοσχάρια ἀναπαραγωγῆς, πού

πρόκειται να διατηρήσει, είτε για την αύξηση του αριθμού των ζώων, είτε για την αντικατάσταση όρισμένων άγελάδων.

— Φροντίζει την έξοδο των ζώων για όρισμένες ώρες την ημέρα στο ύπαιθρο ή στη βοσκή, άν υπάρχουν σχετικές δυνατότητες (για βοσκή).

— Φροντίζει για την τακτική απομάκρυνση της κοπριάς άπ' τό χώρο παραμονής των ζώων και τή μετακίνησή της στην έγκατάσταση του κοπροσωρού ή τή διάθεσή της σέ παραγωγούς προϊόντων φυτικής παραγωγής.

— Φροντίζει για την τήρηση όλων των κανόνων καθαριότητας και ύγιεινης στις έγκαταστάσεις της έκμεταλλεύσεώς του.

— Έφαρμόζει όλα τά μέτρα προστασίας της ύγιεινης των ζώων, άκολουθώντας προσεκτικά τίς σχετικές οδηγίες του κτηνιάτρου.

— Χειρίζεται όλα τά μηχανήματα και έργαλεία πού χρησιμοποιεί στη μονάδα του και φροντίζει για τή καλή συντήρησή τους.

— Φροντίζει για τήν έγκαιρη διάθεση στην αγορά των μοσχαριών πού έκτρέφει για πάχυνση, γιατί κάθε καθυστέρηση στη διάθεσή τους, ύστερα από μιά όρισμένη περίοδο, μειώνει τό καθαρό κέρδος της έκτροφής.

— Σημειώνει σέ ειδικό βιβλίο λογαριασμών όλα τά έξοδα και έσοδα της μονάδας του και άξιολογεί τά συμπεράσματα των λογαριασμών για τήν καλύτερη μελλοντική όργάνωση της έκμεταλλεύσεώς του.

— Συνεργάζεται στενά μέ τούς γεωπόνους και τόν κτηνίατρο της περιοχής για όλα τά θέματα της έκτροφικής του μονάδας.

— Συνεργάζεται στενά μέ τούς συναδέλφους του άγελαδοτρόφους και συμμετέχει σέ σχετικούς συνεταιρισμούς για τήν κοινή αντιμετώπιση όλων των προβλημάτων παραγωγής και διαθέσεως των προϊόντων τους.

— Φροντίζει να άποτελεί δημιουργικό παράγοντα στην περιοχή για όλα τά θέματα οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής άναπτύξεώς της.

ε) Τεχνίτης άγελαδοτροφίας.

Σέ περίπτωση πού ό άπόφοιτος του Έπαγγελματικού Λυκείου δέν θέλει ή δέν διαθέτει τίς άπαιτούμενες προϋποθέσεις για να όργανώσει δική του άγελαδοτροφική έκμετάλλευση, μπορεί να έργασθει ως τεχνίτης άγελαδοτροφίας.

Μεγάλες κτηνοτροφικές έπιχειρήσεις έχουν ανάγκη από ειδικευμένους τεχνίτες, γι' αυτό και δέν θά είναι δύσκολο να βρει άπασχόληση σέ τέτοιες έπιχειρήσεις. Δεδομένου έξάλλου ότι θά προσφέρει καθαρά τεχνικές ύπηρεσίες ή άμοιβή του θά είναι άρκετά ικανοποιητική, άν λάβει κανένας ύπόψη του ότι λείπουν σήμερα στη χώρα μας ειδικευμένοι τεχνίτες σ' αυτή τήν έργασία.

Έπίσης ως τεχνίτης μπορεί να έργασθει για όρισμένα χρόνια στην άρχή και όταν άργότερα άποκτήσει άρκετή πείρα, αλλά και τά άπαιτούμενα κεφάλαια για ξεκίνημα, θά μπορεί να άρχισει μιά δική του άγελαδοτροφική έκμετάλλευση.

Έρωτήσεις — Άσκήσεις.

1. Ποιοί είναι οί λόγοι πού κάνουν τήν άγελαδοτροφία έναν από τούς κυριότερους κλάδους της σύγχρονης κτηνοτροφίας;
2. Ποιές είναι οί συνθήκες άσκήσεως του έπαγγέλματος του άγελαδοτρόφου;
3. Ποιές είναι οί κυριότερες προϋποθέσεις άσκήσεως του έπαγγέλματος του άγελαδοτρόφου; Άναπτύξτε περισσότερο μία από αυτές.

4. 'Επισκεφθείτε, αν είναι δυνατόν, έναν αγελαδοτρόφο, πού εκτρέφει αγελάδες γαλακτοπαραγωγής. Συζητήστε μαζί του τὰ προβλήματα πού παρουσιάζει ή εκμετάλλευσή του και γράψτε μιά σύντομη έκθεση με τὰ συμπεράσματά σας από τή συζήτηση αυτή.
5. 'Επισκεφθείτε έναν αγελαδοτρόφο, πού εκτρέφει μοσχάρια γιά πάχυνση. Συζητήστε μαζί του τὰ προβλήματα, πού παρουσιάζει ή κτηνοτροφική του μονάδα, και γράψτε μιά έκθεση με τὰ συμπεράσματα από τή συζήτηση αυτή.
6. 'Αναφέρετε όρισμένες από τίς εργασίες πού εκτελεί ό αγελαδοτρόφος.
7. Ποιές από τίς εργασίες πού εκτελεί ό αγελαδοτρόφος σάς φαίνονται περισσότερο δύσκολες;
8. 'Υπάρχουν προϋποθέσεις ανάπτυξεως τής αγελαδοτροφίας στήν περιοχή σας;
9. Ποιές είναι οι κυριότερες διαφορές ανάμεσα στο έπάγγελμα του αγελαδοτρόφου και του παραγωγού προϊόντων φυτών μεγάλης καλλιέργειας;
10. Γιά ποιούς λόγους θά θέλατε νά ασκήσετε τό έπάγγελμα του αγελαδοτρόφου;

4.4 Τεχνίτης ή κτηνοτρόφος προβατοτρόφος.

'Η προβατοτροφία παρουσιάζεται σήμερα στή χώρα μας και μέ τήν *ποιμενική* και μέ τήν *ένσταυλισμένη* ή *ήμιενσταυλισμένη* μορφή. 'Η ποιμενική προβατοτροφία παρουσιάζει πολλά προβλήματα και άρκετές δυσκολίες, γι' αυτό και αντικαθίσταται σιγά-σιγά από τήν ένσταυλισμένη ή τήν ήμιενσταυλισμένη μορφή (σχ 4.4).

Σχ. 4.4.

'Η ένσταυλισμένη προβατοτροφία εξασφαλίζει όχι μόνο μεγαλύτερο εισόδημα αλλά και διαφορετικές συνθήκες εργασίας γιά τόν προβατοτρόφο.

'Η ποιότητα των προϊόντων, πού μās εξασφαλίζει ή προβατοτροφία, τής δίνουν μιά αξιόλογη θέση στον όλο χώρο τής κτηνοτροφίας.

Τό γάλα μέ τή μεγάλη περιεκτικότητά του σέ λίπος, είναι έκλεκτό γιά όρισμένα προϊόντα, όπως τό γιαούρτι, τό βούτυρο καί ιδιαίτερα τό τυρί.

Τό κρέας, καί κυρίως τό κρέας του άρνιου, βρίσκει ευκόλη κατανάλωση καί σέ τιμή πολύ ικανοποιητική. Τό μαλλί επίσης των προβάτων δέν αντιμετωπίζει προβλήματα διαθέσεως.

Ή χώρα μας έχει παράδοση στην ποιμενική προβατοτροφία, όπως καί στην ποιμενική αίγοτροφία. Ύστερα όμως από τό δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο άρχισε νά αναπτύσσεται ή ένσταυλισμένη καί ή ήμιενσταυλισμένη προβατοτροφία. Σ' αυτό συνέτελεσε καί ή εισαγωγή βελτιωμένων φυλών προβάτων, οι όποιες παράλληλα μέ τίς αύξημένες αποδόσεις τους έχουν ανάγκη καί από βελτιωμένες συνθήκες έκτροφής.

Ό περιορισμός επίσης των διαθεσίμων γιά βοσκή έκτάσεων λιγοστεύει όλο καί περισσότερο την ποιμενική προβατοτροφία, ενώ ή επέκταση τής καλλιέργειας κτηνοτροφικών φυτών συντελεί στην ανάπτυξη τής ένσταυλισμένης ή τής ήμιενσταυλισμένης προβατοτροφίας.

Στοιχεία γιά την εξέλιξη καί ανάπτυξη τής προβατοτροφίας περιέχουν οι πίνακες των παραγράφων 4.1 καί 4.2.

Τά όσα αναφέρονται γιά την προβατοτροφία ισχύουν κατά μεγάλο ποσοστό καί γιά την αίγοτροφία, άν καί ή προβατοτροφία είναι εκείνη πού κυρίως αναπτύσσεται στον τομέα των μικρών παραγωγικών ζώων.

α) Συνθήκες άσκήσεως του επαγγέλματος του προβατοτρόφου.

Θά αναφερθούμε στην ένσταυλισμένη προβατοτροφία, γιατί αυτή κυρίως μπορεί νά αναπτυχθεί σέ μορφή επιχειρηματική.

Καί τά ένσταυλισμένα, βέβαια, πρόβατα έχουν ανάγκη νά βγαίνουν έξω καί γιά λίγες ώρες την ήμέρα στή βοσκή. Διαφέρει όμως σημαντικά ή έκτροφή τους από την ποιμενική προβατοτροφία όχι μόνο γιατί τά πρόβατα στή μορφή αυτή έκτροφής περνούν αρκετές ώρες καί την ήμέρα ακόμα στό σταύλο, αλλά καί γιατί τους χορηγείται έτοιμη ή περισσότερη από την απαιτούμενη τροφή.

Οί συνθήκες άσκήσεως του επαγγέλματος του προβατοτρόφου είναι κυρίως οι ακόλουθες:

1) **Ύπεύθυνη εργασία:** Όπως καί στην περίπτωση τής άγελαδοτροφίας, αλλά καί στην περίπτωση κάθε κτηνοτροφικής έκμεταλλεύσεως, ή εργασία είναι υπεύθυνη καί απαιτεί μεγάλη προσοχή. Κάθε άπροσεξία ή κάθε παράλειψη μπορεί νά έχει σοβαρές έπιπτώσεις στην ύγιεινή έκτροφή των ζώων καί στην απόδοσή τους.

2) **Ειδίκες συνθήκες εργασίας:** Ίσχύουν καί εδώ τά όσα είπαμε γιά την άγελαδοτροφία.

Άν καί ή έκτροφή των προβάτων είναι περισσότερο καθαρή από την έκτροφή των άγελάδων, δέν παύει πάντοτε νά αποτελεί μιά μορφή κτηνοτροφίας μέ όλα τά θετικά καί τά άρνητικά στοιχεία από την άποψη των συνθηκών εργασίας.

3) **Έντατική καί άδιάκοπη άπασχόληση:** Ή έκτροφή των προβάτων σέ μορφή ένσταυλισμένη καί συστηματική απαιτεί την προσφορά άδιάκοπης σχεδόν καί αρκετά έντάτικης εργασίας.

Ή διατροφή των ζώων, ό καθημερινός καθαρισμός του σταύλου, τό άρμεγμα καί ή διάθεση του γάλατος, ή εξασφάλιση των απαιτούμενων ζωοτροφών, ή όδήγηση των προβάτων στή βοσκή, έξω καί γιά λίγες ώρες την ήμέρα, είναι από τίς

κυριότερες άπασχολήσεις του προβατοτρόφου. Καί οι έργασίες αυτές πρέπει κάθε μία νά γίνει σέ τακτά χρονικά διαστήματα μέ προσοχή και ένδιαφέρον και φυσικά θά πρέπει νά γίνονται όλες τίς ήμέρες του χρόνου.

β) Προϋποθέσεις άσκήσεως του επαγγέλματος του προβατοτρόφου.

Γιά τήν άσκηση του επαγγέλματος του προβατοτρόφου άπαιτούνται:

1) **Κατάλληλη και άρκετή έκταση:** Η έγκατάσταση μιάς μονάδας προβατοτροφίας άπαιτεί όρισμένη και κατάλληλη έκταση. "Όπως και στήν περίπτωση των άγελάδων, άπαιτείται πρώτα άπ' όλα έκταση γιά τίς κατάλληλες και άπαραίτητες έγκαταστάσεις. Άλλά και γιά τήν παραμονή των προβάτων στό ύπαιθρο άπαιτούνται κατάλληλες έκτάσεις, στίς όποιες τά πρόβατα θά μπορούν νά βόσκουν όρισμένες ώρες τήν ήμέρα.

2) **Κατάλληλες έγκαταστάσεις και έξοπλισμός:** Η ένσταυλισμένη προβατοτροφία και ή έκτροφή βελτιωμένων φυλών, άπαιτούν κατάλληλες έγκαταστάσεις. Χρειάζεται επίσης και ό κατάλληλος μηχανικός έξοπλισμός γιά τήν έκτέλεση των διαφόρων έργασιών διατροφής και περιποιήσεως των ζώων.

3) **Έπαρκή έργατικά χέρια:** Έπειδή ή προβατοτροφία άπαιτεί άδιάκοπη άνθρώπινη έργασία, θά πρέπει νά υπάρχουν διαθέσιμα τά άπαιτούμενα έργατικά χέρια γιά τήν κάλυψη αυτών των άναγκών. Σέ μικρού ή μέτριου μεγέθους έκτροφές ό ίδιος ό κτηνοτρόφος μέ τά μέλη τής οικογένειάς του είναι δυνατό νά καλύψουν αυτές τίς άνάγκες. Σέ μεγάλες όμως έκτροφές, όταν δέν υπάρχουν διαθέσιμα μέλη τής οικογένειας του κτηνοτρόφου, τότε θά πρέπει νά είναι έξασφαλισμένα τά άπαιτούμενα έργατικά χέρια. Χρειάζεται επίσης προσοχή στήν έπιλογή των έργατών ώστε νά έκτελούνται σωστά και στήν ώρα τους οι διάφορες έργασίες τής έκτροφής.

4) **Ειδικές γνώσεις και δεξιότητες:** Όσο περισσότερο βελτιωμένη είναι μιά γεωργική ή κτηνοτροφική έργασία, τόσο περισσότερες γνώσεις άπαιτεί γιά τή σωστή έκτέλεσή τής. Καί ή έκτροφή βελτιωμένων φυλών προβάτων σέ ένσταυλισμένη μορφή είναι έργασία, πού άπαιτεί κατάλληλες τεχνικές γνώσεις.

Γιά μικρού μεγέθους έκτροφές οι άπόφοιτοι του Γεωργοκτηνοτροφικού τομέα των Έπαγγελματικών Λυκείων θά έχουν τίς τεχνικές γνώσεις πού άπαιτούνται. Θά είναι επίσης σέ θέση νά προσφέρουν τίς τεχνικές τους υπηρεσίες σέ μεγάλες έκτροφές. Μόνο γιά τά θέματα όργανώσεως και διοικήσεως αυτών των έκτροφών θά άπαιτούνται γνώσεις τεχνολόγου γεωπονίας.

5) **Κεφάλαια γιά τήν άρχική έγκατάσταση τής έκτροφής:** Όταν πρόκειται γιά μικρού μεγέθους έκτροφή, αυτή μπορεί νά άρχισει σιγά-σιγά μέ πολύ μικρό αριθμό ζώων στήν άρχή και μέ μικρές έγκαταστάσεις. Στήν περίπτωση αυτή δέν άπαιτούνται ιδιαίτερα κεφάλαια.

"Όταν όμως θέλομε νά άρχίσουμε τήν έκτροφή μέ μεγάλο αριθμό παραγωγικών ζώων και μέ όλες τίς άπαιτούμενες έγκαταστάσεις, τότε άπαιτούνται άρκετά κεφάλαια γιά τό ξεκίνημα. Ό δανεισμός από τήν Άγροτική Τράπεζα άποτελεί μιά πολύ καλή λύση στό πρόβλημα αυτό.

6) **Δυνατότητες διαθέσεως των προϊόντων:** Η δυνατότητα άμεσης και σέ ίκανοποιητικές τιμές διαθέσεως των προϊόντων άποτελεί και στήν προβατοτροφία, όπως και σέ κάθε άλλη γεωργική ή κτηνοτροφική έκμετάλλευση, βασική προϋπόθεση γιά τήν έγκατάσταση μιάς έκτροφής. Δεδομένου ότι τόσο τό γάλα όσο και τό κρέας των προβάτων είναι έκλεκτά σέ ποιότητα, δέν άντιμετωπίζουν σήμερα πρόβλημα διαθέσεώς τους.

Η ύπαρξη βέβαια στην περιοχή βιομηχανιών έπεξεργασίας του γάλατος διευκολύνει σημαντικά τη διάθεσή του από τον παραγωγό. Για τό κρέας δέν υπάρχει σήμερα κανένα πρόβλημα διαθέσεως, γιατί ή ζήτηση τής καταναλώσεως είναι πιό μεγάλη από τήν προσφορά.

γ) Κίνητρα γιά τήν άσκηση του επαγγέλματος του προβατοτρόφου.

Τό καθαρό κέρδος, πού μπορεί νά εξασφαλίσει μιά μονάδα έκτροφής προβάτων, είναι ιδιαίτερα σημαντικό. Έξαρτάται βέβαια από τίσ συνθήκες όργανώσεως τής μονάδας καί από τό κόστος παραγωγής. "Όταν όμως υπάρχουν οί κατάλληλες τεχνικές γνώσεις καί ή κατάλληλη όρθολογική όργάνωση τής έκτροφής, τότε τό κόστος μειώνεται στά κατώτερα δυνατά όρια καί αυξάνει τό καθαρό κέρδος.

Ένδεικτικά αναφέρουμε τά ακόλουθα στοιχεία σχετικά μέ τήν άκαθάριστη πρόσοδο μίας μονάδας προβατοτροφίας.

Σέ μιά μονάδα όρεινης περιοχής γιά κάθε 100 θηλυκά πρόβατα πού θέλομε νά άρμέγομε πρέπει νά διαθέτομε συνολικά 129 πρόβατα. Τά 29 επί πλέον είναι: 24 θηλυκά άντικαταστάσεως καί 5 κριάρια.

Άπό κάθε προβατίνα ύπολογίζομε 70 κιλά γάλα τό χρόνο. Ύπολογίζομε επίσης ότι από τά 100 άρμέγομε τά 95. "Έτσι έχομε: 95 προβατίνες πρός 70 κιλά γάλα: 6850 κιλά γάλα τό χρόνο συνολικά. Μέ μέση τιμή 13 δραχμές τό κιλό, έχομε άκαθάριστη πρόσοδο από τό γάλα: 89.050 δραχμές. Ύπολογίζομε ακόμα ότι θα μπορούμε νά διαθέσομε στην άγορά τό κρέας 76 άρνιων. Τό κάθε άρνί ζυγίζει 8 κιλά καθαρό κρέας. Μέ μέση τιμή 114 δραχμές τό κιλό, έχομε από τό κρέας: $76 \times 8 \times 114$: 70.000 δραχμές περίπου. Ύπολογίζομε ακόμα 130 κιλά μαλλι πρός 30 δραχμές τό κιλό: 5.000 δραχμές.

Συνολικά ή άκαθάριστη πρόσοδος από μιά τέτοια μονάδα φθάνει τίσ 164.000 δραχμές τό χρόνο.

Γιά μιά μονάδα προβατοτροφίας πεδινής ή ήμιορεινης περιοχής ισχύουν τά ακόλουθα στοιχεία:

Σύνθεση τής μονάδας: 20 θηλυκά πού άρμέγονται, 17 θηλυκά άντικαταστάσεως καί 4 κριάρια. Συνολικά: 121 πρόβατα.

95 άρμεγόμενα μέ απόδοση 90 κιλά γάλα τό χρόνο, παρέχουν συνολική παραγωγή γάλατος: 8.550 κιλά. Μέ μέση τιμή 13 δραχμές προσφέρουν άκαθάριστη πρόσοδο από τό γάλα: 115.150 δραχμές.

83 άρνιά γιά κρέας μέ 10 κιλά καθαρό κρέας τό καθένα μās δίνουν 830 κιλά κρέας. Μέ μέση τιμή διαθέσεως από τόν παραγωγό: 114 δραχμές τό κιλό, έχομε άκαθάριστη πρόσοδο από τό κρέας: 94.620 δραχμές.

120 κιλά μαλλι πρός 30 δραχμές τό κιλό: 3.600 δραχμές.

Συνολική άκαθάριστη πρόσοδο: 223.000 δραχμές περίπου.

Γιά βελτιωμένες φυλές καί γιά ένσταυλισμένες έκτροφές οί απόδόσεις είναι πολύ μεγαλύτερες καί φυσικά καί ή άκαθάριστη πρόσοδος πολύ μεγαλύτερη κατά έκτρεφόμενο παραγωγικό ζώο.

"Αν δέ συνδυάσομε τήν έκτροφή προβάτων μέ μιά καλά όργανωμένη γεωργική επιχείρηση, τότε τό κόστος μειώνεται ακόμα πιό πολύ όχι μονάχα γιατί θα διαθέτομε φθηνότερες ζωοτροφές, αλλά καί γιατί θα εκμεταλλευόμαστε τό χόρτο πού τά πρόβατα μπορούν νά βοσκήσουν στή γεωργική μας εκμετάλλευση μετά τή συγκομιδή.

Ἡ ἐνσταυλισμένη προβατοτροφία ἐξασφαλίζει πολύ καλύτερες συνθήκες ἐργασίας, ἐνῶ μέ τόν περιορισμό τῶν προβάτων στό ποιμνιοστάσιο κατά τή διάρκεια τῆς νύχτας, ἀπαλλάσσει τόν κτηνοτρόφο ἀπό τή δύσκολη ὑποχρέωση νά βρίσκεται κοντά στό κοπάδι, ὅπως συνέβαινε παλαιότερα στήν καθαρά ποιμενική προβατοτροφία. Τά πρόβατα ἐξάλλου, εἶναι ἀρκετά ἡμερα ζῶα, πράγμα πού κάνει γενικά πιό εὐκόλη καί πιό εὐχάριστη τήν ἀπασχόληση μέ τήν ἐκτροφή τους.

δ) Ἔργασίες πού ἐκτελεῖ ὁ κτηνοτρόφος προβατοτρόφος.

— Σταθμίζει προσεκτικά τίς δυνατότητες ἀναπτύξεως μιᾶς μονάδας προβατοτροφίας.

— Ἐξετάζει προσεκτικά τίς ὑπάρχουσες προϋποθέσεις καθώς καί ἐκεῖνες πού εἶναι δυνατόν νά ἐξασφαλίσει γιά νά καθορίσει τό μέγεθος καί τό εἶδος τῆς ἐκτροφῆς.

— Φροντίζει γιά τήν ἐξασφάλιση τῶν ἀπαιτουμένων ἐγκαταστάσεων ἀνάλογα μέ τό εἶδος τῆς ἐκτροφῆς, ποιμενικής, ἡμιενσταυλισμένης ἢ ἐνσταυλισμένης.

— Φροντίζει γιά τήν ἀγορά ἀπό κατάλληλη καί ἐγγυημένη μονάδα ζῶων ἀναπαραγωγῆς γιά τόν ἀρχικό σχηματισμό τῆς μονάδας του.

— Φροντίζει γιά τήν ἔγκαιρη ἐξασφάλιση τῶν ἀπαιτουμένων κτηνοτροφῶν γιά συμπληρωματική ἢ ὀλική διατροφή ἀνάλογα μέ τή μορφή τῆς μονάδας.

— Φροντίζει γιά τήν κατάλληλη ἀποθήκευση τῶν κτηνοτροφῶν, γιά τήν προστασία τους ἀπό φθορές καί ἀπώλειες ἢ ἀλλοιώσεις.

— Ἐκτελεῖ ὅλες τίς ἐργασίες διατροφῆς καί περιποιήσεως τῶν ζῶων.

— Ὄδηγεῖ τά ζῶα στή βοσκή τίς κατάλληλες ὥρες κάθε μέρα ἀνάλογα μέ τό εἶδος τῆς ἐκτροφῆς.

— Παρακολουθεῖ τά ζῶα, πού βρίσκονται σέ ἐγκυμοσύνη, ἰδιαίτερα τήν περίοδο τοῦ τοκετοῦ γιά νά διευκολύνει, ἂν παραστεῖ ἀνάγκη, τόν τοκετό.

— Ἀρμέγει ἢ φροντίζει νά ἀρμέγονται τίς κατάλληλες ὥρες τά ἀρμεγόμενα πρόβατα.

— Ἐκτελεῖ τήν πρώτη ἐπεξεργασία τοῦ γάλατος καί φροντίζει γιά τήν πρῶθησή του στήν ἀγορά ἢ τήν τυροκόμησή του.

— Ἐπιλέγει τά κατάλληλα ἀρνιά πού θά διατηρήσει γιά τήν αὔξηση τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐκτρεφόμενων ζῶων ἢ γιά τήν ἀντικατάσταση τῶν ἡλικιωμένων καί φροντίζει γιά τήν καλή ἀνάπτυξή τους.

— Φροντίζει γιά τήν ἔγκαιρη διάθεση τῶν ἀρνιῶν, πού πρόκειται νά διατεθοῦν στήν ἀγορά.

— Ἐκτελεῖ τίς ἐργασίες καθαρισμοῦ τοῦ ποιμνιοστασίου καί ἀπομακρύνσεως τῆς κοπριάς.

— Φροντίζει γιά τή διάθεση τῆς κοπριάς σέ παραγωγούς προϊόντων φυτικής παραγωγῆς ἢ γιά τή μεταφορά καί τό σκόρπισμά της σέ δικά του χωράφια.

— Ἐκτελεῖ τό κατάλληλη ἐποχή ἢ φροντίζει νά ἐκτελεσθεῖ τό κούρεμα τῶν προβάτων καί φροντίζει γιά τή διάθεση τοῦ μαλλιῦ.

— Ἐφαρμόζει ὅλα τά μέτρα ὑγιεινῆς καί προστασίας τῶν ζῶων ἀπό ἀσθένειες, σύμφωνα μέ σχετικές ὁδηγίες τοῦ κτηνιάτρου.

— Παρακολουθεῖ προσεκτικά τήν ὑγιεινή κατάσταση τῶν ζῶων καί καταφεύγει στόν κτηνίατρο, ὅταν κρίνει ὅτι ὑπάρχει ἀνάγκη.

— Σημειώνει σέ εἰδικό βιβλίο λογαριασμῶν ὅλα τά ἐξοδα καί ἔσοδα τῆς

έκμεταλλεύσεώς του και αξιολογεί τὰ συμπεράσματα τῶν λογαριασμῶν γιὰ τὴν καλύτερη ὀργάνωση τῆς ἐκμεταλλεύσεώς του.

— Συνεργάζεται στενά μέ τούς ἀρμόδιους γεωπόνους καί τόν κτηνίατρο τῆς περιοχῆς γιὰ ὅλα τὰ προβλήματα τῆς ἐκτροφῆς του.

— Συνεργάζεται στενά μέ τούς συναδέλφους του προβατοτρόφους τῆς περιοχῆς γιὰ τὴν κοινὴ ἀντιμετώπιση ὅλων τῶν προβλημάτων τῶν ἐκτροφῶν τους, ἰδιαίτερα τῶν προβλημάτων διαθέσεως τῶν προϊόντων τους.

— Συμμετέχει ἐνεργά σέ κάθε προσπάθεια οἰκονομικῆς, κοινωνικῆς καί πολιτιστικῆς ἀναπτύξεως τῆς περιοχῆς.

Ἐρωτήσεις — Ἀσκήσεις.

1. Ποιοί εἶναι οἱ λόγοι πού κάνουν τὴν προβατοτροφία ἓνα σημαντικό κλάδο τῆς κτηνοτροφίας;
2. Ποιές εἶναι οἱ κυριότερες συνθηκὲς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ προβατοτρόφου;
3. Ποιές εἶναι οἱ κυριότερες προϋποθέσεις ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ προβατοτρόφου;
4. Ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ προβατοτρόφου, ποιές εἶναι οἱ βασικότερες διαφορὲς ἀνάμεσα στὴν ποιμενικὴ καί στὴν ἐνσταυλισμένη προβατοτροφία;
5. Ποιὰ εἶναι συνήθως ἡ σύνθεση μιᾶς μονάδας ἐκτροφῆς προβάτων μέ 100 θηλυκά πού ἀρμέγονται;
6. Ἐπισκεφθεῖτε, ἂν εἶναι δυνατόν, ἓνα προβατοτρόφο τῆς περιοχῆς σας. Συζητήστε μαζί του τὰ προβλήματα πού παρουσιάζει ἡ μονάδα του καί γράψτε μιὰ σύντομη ἔκθεση μέ τὰ συμπεράσματά σας ἀπὸ τὴ συζήτηση αὐτῆ.
7. Ἀναφέρετε τίς κυριότερες ἐργασίες, πού ἐκτελεῖ ὁ προβατοτρόφος.
8. Ποιές ἀπὸ τίς ἐργασίες πού ἐκτελεῖ ὁ προβατοτρόφος σας φαίνονται περισσότερο εὐκόλες;
9. Ὑπάρχουν δυνατότητες ἀναπτύξεως τῆς προβατοτροφίας στὴν περιοχή σας;
10. Γιὰ ποιούς λόγους θὰ θέλατε νά ἀσχοληθεῖτε μέ τὴν προβατοτροφία;

4.5 Τεχνίτης ἢ κτηνοτρόφος χοιροτρόφος.

Ἡ χοιροτροφία ὡς κτηνοτροφικὴ ἐπιχείρηση ἀναπτύχθηκε στὴν πατρίδα μας ἰδιαίτερα κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια. Ἡ μεγάλη ζήτηση κρέατος, πού παρουσιάσθηκε τίς δύο τελευταῖες δεκαετίες, συνδυασμένη μέ τὴν παγκόσμια αὔξηση καταναλώσεως μοσχαρίσιου κρέατος καί τὴν αὔξηση τῆς τιμῆς του, ὀδήγησε στὴν ἀνάγκη εἰσαγωγῆς μεγάλων ποσοτήτων κρέατος ἀπὸ ξένες χώρες.

Αὐτὸ ὥθησε τίς ἀρμόδιες ὑπηρεσίες νά προσπαθήσουν νά στρέψουν τὴν παραγωγή σέ ἐκείνες τίς μορφές τῆς κτηνοτροφίας, πού μποροῦν σέ μικρὸ χρονικὸ διάστημα νά ἐξασφαλίσουν μεγάλες ποσότητες κρέατος. Καί μιὰ τέτοια μορφή κτηνοτροφίας εἶναι ἡ χοιροτροφία (βλ. 4.5.1).

Τὰ δύο βασικά πλεονεκτήματά της εἶναι ὁ μεγάλος ἀριθμὸς μικρῶν ζώων, πού μᾶς δίνει κάθε χοιρομητέρα σέ κάθε τοκετό καί ὁ γρήγορος ρυθμὸς ἀναπτύξεως τῶν χοιριδίων.

Ἡ μικρὴ διάρκεια τῆς ἐγκυμοσύνης (114 ἡμέρες) καί τὸ φαινόμενο τῆς πολυδυμίας (8-10 νεογνά σέ κάθε τοκετό) μᾶς ἐξασφαλίζουν τουλάχιστον 15 χοιρίδια τὸ χρόνο ἀπὸ κάθε ζῶο ἀναπαραγωγῆς.

Τά χοιρίδια επίσης μέ τό μεγάλο συντελεστή αύξησεως του ζωντανού βάρους, είναι πολύ σύντομα έτοιμα γιά τήν κατανάλωση.

Έτσι καμιά άλλη μορφή κτηνοτροφικής έκμεταλλεύσεως δέν μπορεί νά μάς δώσει στήν ίδια περίοδο χρόνου τόση ποσότητα κρέατος.

Ό βασικός άνασταλτικός παράγοντας στήν άνάπτυξη τής χοιροτροφίας είναι ότι τό καταναλωτικό κοινό δέν δείχνει άκόμα τόσο μεγάλη προτίμηση στό χοιρινό κρέας. Σέ μεγάλες σχετικά ποσότητες καταναλίσκεται κατά τίς γιορτές τών Χριστουγέννων καί γενικότερα κατά τό χειμώνα, ένώ περιορισμένη είναι ή κατανάλωσή του κατά τήν περίοδο του καλοκαιριου. Υπάρχει βέβαια ή δυνατότητα διαθέσεως τών πλεονασμάτων χοιρινου κρέατος στήν βιομηχανία άλλαντικων από τά όποια καταναλίσκονται μεγάλες ποσότητες όλο τό χρόνο.

Γιά τήν εξέλιξη τής χοιροτροφίας δόθηκαν στοιχεία στις παραγράφους 4.1 καί 4.2.

Ειδικά στόν Πίνακα 4.5.1 παρουσιάζεται ή εξέλιξη τής παραγωγής χοιρινου κρέατος καί ή εξέλιξη τής κατ' άτομο καταναλώσεως από τό 1970 μέχρι τό 1975.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.5.1.

Έξέλιξη τής παραγωγής καί τής κατά κεφαλή καταναλώσεως χοιρινου κρέατος μεταξύ του 1970 καί του 1975.

Χρόνος	Παραγωγή σε χιλιάδες τόννους	Κατανάλωση κατά κεφαλή σε χιλιογράμμα.
1970	55	6.3
1971	66	7.6
1972	73	8.3
1973	90	10.3
1974	104	11.7
1975	102	12.0

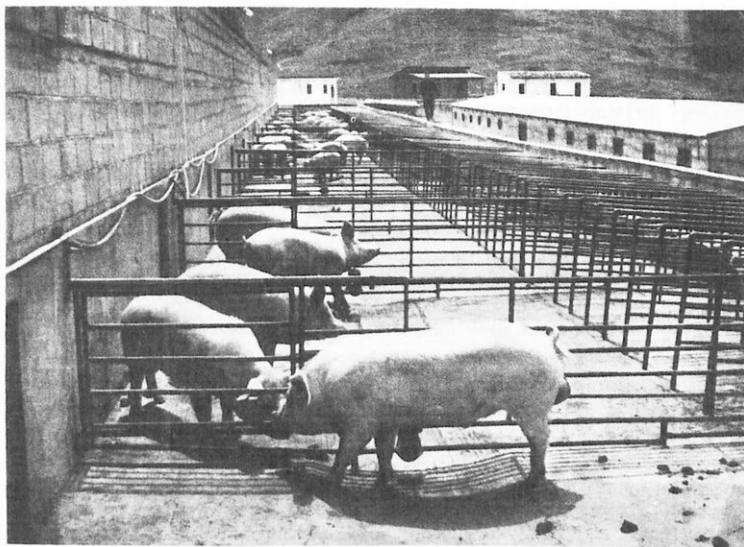
α) Συνθήκες άσκήσεως του επαγγέλματος του τεχνίτη ή κτηνοτρόφου χοιροτρόφου.

Δέν είναι πολύ διαφορετικές οι συνθήκες άσκήσεως του επαγγέλματος του χοιροτρόφου από τίς συνθήκες άσκήσεως του επαγγέλματος του άγελαδοτρόφου ή προβατοτρόφου.

Καί έδω ή εργασία είναι υπεύθυνη, καί έδω άπαιτείται άδιάκοπη άπασχόληση.

Οί ειδικές όμως συνθήκες εργασίας στή χοιροτροφία παρουσιάζουν διαφορές. Η φύση τών ζώων είναι τέτοια ώστε θέλουν μεγάλη καθαριότητα, συνεχή παρακολούθηση καί φροντίδα.

Αυτό κάνει τήν εργασία του χοιροτρόφου νά μήν είναι τόσο έλκυστική, ιδιαίτερα γιά τίς μικρές ή μέτριου μεγέθους χοιροτροφικές μονάδες. Στίς μεγάλες χοιροτροφικές επιχειρήσεις οι συνθήκες εργασίας είναι πολύ διαφορετικές καί αυτό γιατί οι έγκαταστάσεις καί ό όλος εξοπλισμός είναι τέτοιος, πού διευκολύνει σημαντικά όλες τίς εργασίες τής έκτροφής.

Σχ. 4.5.

Οι κατάλληλες εγκαταστάσεις αποτελούν βασική προϋπόθεση για την ανάπτυξη της επιχειρηματικής χοιροτροφίας.

β) Προϋποθέσεις άσκησης του επαγγέλματος του χοιροτρόφου.

Ός βασικότερη προϋπόθεση πρέπει να θεωρηθεί η δυνατότητα διαθέσεως του κρέατος που θά παραγάγει η χοιροτροφική μονάδα. Τά χοιρίδια, όταν φθάσουν σε όρισμένη ηλικία, πρέπει να διατεθούν στην αγορά, γιατί η διατήρησή τους για περισσότερο χρόνο μειώνει τό καθαρό κέρδος του παραγωγού.

Οί μεγάλες βέβαια χοιροτροφικές επιχειρήσεις έχουν λύσει τό πρόβλημα αυτό είτε μέ τή διατήρηση του κρέατος για όρισμένη περίοδο σε κατάλληλα ψυγεία, είτε μέ τή διάθεσή του σε βιομηχανίες άλλαντικών ή γενικά βιομηχανίες έπεξεργασίας χοιρινού κρέατος. Μερικές μάλιστα χοιροτροφικές έκμεταλλεύσεις έχουν δικές τους βιομηχανίες έπεξεργασίας του κρέατος, στίς όποίες άξιοποιούν τήν παραγωγή τους.

Οί άλλες προϋποθέσεις είναι οί ίδιες σχεδόν μέ τίς προϋποθέσεις τών άλλων κτηνοτροφικών έκμεταλλεύσεων. Άπαιτούνται δηλαδή έπαρκής καί κατάλληλη έκταση, κατάλληλες καί σύγχρονες εγκαταστάσεις, κατάλληλος έξοπλισμός, άρκετά καί έμπειρα ή ειδικευμένα έργατικά χέρια καί κεφάλαια για τήν άρχική εγκατάσταση καί τή λειτουργία τής έκτροφής κατά τό ξεκίνημά της.

Οί άπόφοιτοι τών Έπαγγελματικών Λυκείων θά μπορούν να άσχοληθούν μέ μικρού ή μέτριου μεγέθους έκτροφές ως υπεύθυνοι επιχειρηματίες χοιροτρόφοι, άν έχουν τίς άπαιτούμενες προϋποθέσεις καί κυρίως τή δυνατότητα διαθέσεως του κρέατος που θά παράγουν στην έκτροφή τους.

Εύκολα μπορούν να σταδιοδρομήσουν τουλάχιστον στο ξεκίνημά τους ως ειδικευμένοι τεχνίτες σε μεγάλες χοιροτροφικές επιχειρήσεις. Έκεί, εκτός απ' το οικονομικό όφελος, θα αποκτήσουν και πολύτιμη έμπειρία. Όταν αργότερα θα έχουν συγκεντρώσει ένα όρισμένο κεφάλαιο και με την έμπειρία που θα έχουν αποκτήσει, θα μπορούν να προχωρήσουν στην εγκατάσταση δικής τους χοιροτροφικής μονάδας.

γ) Κίνητρα για την άσκηση του επαγγέλματος του χοιροτρόφου.

Όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως, η χοιροτροφία εξασφαλίζει σε μικρό χρονικό διάστημα μεγάλες ποσότητες κρέατος. Αυτό αποτελεί ένα από τα κυριότερα κίνητρα για την ανάπτυξή της. Βέβαια όσο μεγαλύτερη είναι η χοιροτροφική μονάδα και όσο καλύτερα είναι οργανωμένη, τόσο μικρότερο είναι το κόστος παραγωγής και τόσο μεγαλύτερο το καθαρό κέρδος.

Σχετικά με την ακαθάριστη πρόσοδο μίας χοιροτροφικής μονάδας αναφέρομε ένδεικτικά τα ακόλουθα στοιχεία:

Μιά χοιρομητέρα μας δίνει 15 χοιρίδια κατά μέσο όρο το χρόνο. Τα χοιρίδια αυτά όλα μαζί κατά την περίοδο διαθέσεώς τους στην αγορά έχουν συνήθως 1450 κιλά ζωντανό βάρος ή 1100 κιλά καθαρό κρέας. Έπειδή οι παραγωγοί τα διαθέτουν ζωντανά με μέση τιμή 40 δραχμές το κιλό ζωντανό βάρος, από τα χοιρίδια αυτά εξασφαλίζει: 58.000 δραχμές ακαθάριστη πρόσοδο (1450×40).

Ανάλογη με τον αριθμό των χοιρομητέρων είναι και η συνολική ακαθάριστη πρόσοδος σε κάθε χοιροτροφική μονάδα. Έτσι από 10 χοιρομητέρες έχουμε ακαθάριστη πρόσοδο: 580.000 δραχμές το χρόνο και από 20 χοιρομητέρες έχουμε: 1.116.000 δραχμές το χρόνο.

Η φύση της εργασίας στις χοιροτροφικές μονάδες είναι τέτοια, πού ως κυριότερο κίνητρο μπορεί να προβληθεί το οικονομικό.

Βέβαια η αγάπη προς τα ζώα και προς την εργασία γενικότερα του κτηνοτρόφου αποτελεί βασικό κίνητρο για κάθε κτηνοτροφική εκμετάλλευση και φυσικά και για την άσκηση του επαγγέλματος του χοιροτρόφου.

δ) Έργασίες που έκτελει ό κτηνοτρόφος χοιροτρόφος.

— Σταθμίζει προσεκτικά όλους τούς παράγοντες ανάπτυξεως μίας χοιροτροφικής μονάδας, καθώς και τις δυνατότητες πού μπορεί να εξασφαλίσει, για να καθορίσει το μέγεθος της μονάδας.

— Συνεργάζεται στενά με τούς αρμόδιους γεωπόνους της περιοχής για όλα τα θέματα οργάνωσης της έκτροφής.

— Έξετάζει με ιδιαίτερη προσοχή τις δυνατότητες διαθέσεως των χοιριδίων στην αγορά.

— Φροντίζει για την κατασκευή των απαιτούμενων εγκαταστάσεων σύμφωνα με τα δεδομένα της σύγχρονης χοιροτροφίας και ανάλογα με το μέγεθος της μονάδας πού θα αναπτύξει.

— Φροντίζει για την εγκαίρη προμήθεια όλου του απαιτούμενου εξοπλισμού σε μηχανήματα, σκεύη και εργαλεία.

— Φροντίζει για την εξασφάλιση των απαιτούμενων για την έκτροφή κτηνοτροφών, την εγκαίρη προμήθεια και την κατάλληλη αποθήκευσή τους.

— Φροντίζει για την αγορά των πρώτων ζώων εγκαταστάσεως της μονάδας από έγγυημένη χοιροτροφική μονάδα.

— Έκτελει όλες τις εργασίες διατροφής και περιποιήσεως των ζώων σύμφωνα με τους κανόνες της σύγχρονης χοιροτροφίας.

— Φροντίζει ιδιαίτερα για τη διατήρηση συνθηκών καθαριότητας στο χοιροστάσιο, την τακτική απομάκρυνση της κοπριάς και τη συγκέντρωσή της σε κατάλληλο κοπροσωρό.

— Έφαρμόζει σχολαστικά όλα τα μέτρα υγιεινής των ζώων και προστασίας τους από διάφορες ασθένειες, ακολουθώντας προσεκτικά τις σχετικές οδηγίες του κτηνιάτρου.

— Προσέχει τα ζώα αναπαραγωγής ιδιαίτερα κατά την περίοδο του τοκετού.

— Φροντίζει για την κατάλληλη επιλογή των χοιριδίων, που θα διατηρήσει για την αύξηση του αριθμού των χοιρομητέρων ή την αντικατάσταση όρισμένων ζώων αναπαραγωγής.

— Φροντίζει έγκαιρα για την εξασφάλιση της διαθέσεως των χοιριδίων την κατάλληλη εποχή.

— Παρακολουθεί προσεκτικά την υγιεινή κατάσταση των ζώων, απομονώνει άμεσα κάθε ύποπτο για ασθένεια χοιρίδιο και καταφεύγει στον κτηνίατρο, όταν υπάρχει σχετική ανάγκη.

— Φροντίζει για τό τακτικό άδειασμα του κοπροσωρού και τη διάθεση της κόπρου σε παραγωγούς προϊόντων φυτικής παραγωγής.

— Συνεργάζεται στενά με τους συναδέλφους του χοιροτρόφους για την κοινή αντιμετώπιση των προβλημάτων των έκτροφων τους και ιδιαίτερα των προβλημάτων διαθέσεως των χοιριδίων.

— Σημειώνει σε ειδικό βιβλίο λογαριασμών όλα τα έξοδα και έσοδα της έκμεταλλεύσεώς του και αξιολογεί τα συμπεράσματα των λογαριασμών για την καλύτερη όργάνωση της μονάδας του.

— Συμμετέχει ένεργά σε κάθε προσπάθεια γενικής ανάπτυξεως της περιοχής του.

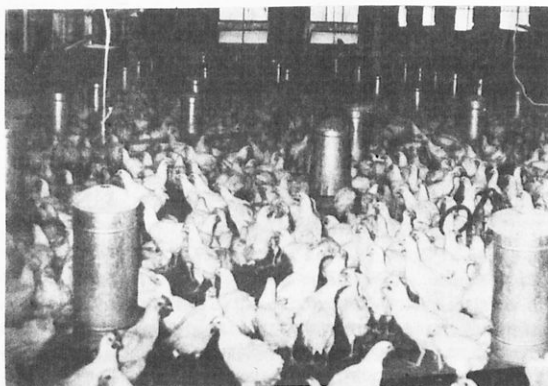
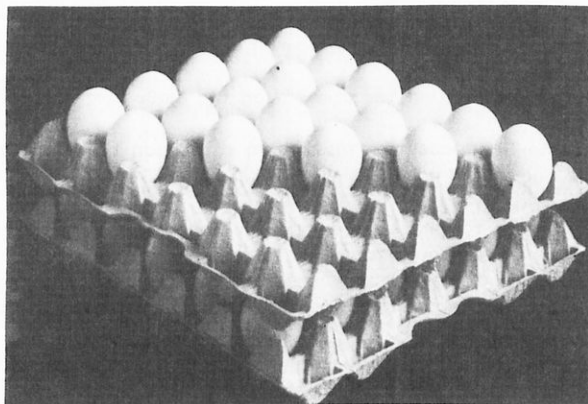
Έρωτήσεις — Άσκήσεις.

1. Ποιό είναι τό κυριότερο πλεονέκτημα της χοιροτροφίας;
2. Ποιός είναι ό κυριότερος άνασταλτικός παράγοντας στην ανάπτυξη της χοιροτροφίας;
3. Ποιές είναι οί συνθήκες άσκήσεως του έπαγγέλματος του χοιροτρόφου;
4. Ποιές είναι οί κυριότερες προϋποθέσεις άσκήσεως του έπαγγέλματος του χοιροτρόφου;
5. Έπισκεφθείτε, άν είναι δυνατόν, μιά χοιροτροφική μονάδα στην περιοχή σας. Συζητήστε με τόν ιδιοκτήτη χοιροτρόφο τά προβλήματα της μονάδας του και γράψτε μιά σύντομη έκθεση με τά συμπεράσματά σας από τή συζήτηση αυτή.
6. Ποιές είναι οί κυριότερες εργασίες που έκτελει ό χοιροτρόφος;
7. Ποιές από τίς εργασίες, που έκτελει ό χοιροτρόφος, είναι οί περισσότερο κοπιαστικές και οί λιγότερο εύχάριστες;
8. Πόσο καθαρό κρέας μπορεί νά μάς εξασφαλίσει τό χρόνο μιά χοιρομήτερα;
9. Υπάρχουν στην περιοχή σας συνθήκες και προϋποθέσεις για τήν ανάπτυξη της χοιροτροφίας;
10. Θά θέλατε νά άσκήσετε τό έπάγγελμα του χοιροτρόφου; Έξηγηστε τούς λόγους, είτε θετική είτε άρνητική είναι ή άπάντησή σας.

4.6 Πτηνοτρόφος ή τεχνίτης πτηνοτροφίας.

Ο κλάδος ζωικής παραγωγής, που έχει πάρει τη μεγαλύτερη ανάπτυξη τις δύο τελευταίες δεκαετίες, είναι ο κλάδος της **πτηνοτροφίας**.

Τά δυό βασικά προϊόντα της πτηνοτροφίας, τά αυγά καί τό κρέας, έχουν καθιερωθεί στη σύγχρονη διαίτολογία ως βασικές πηγές ζωικού λευκώματος, ώστε νά έχει αύξηθει ιδιαίτερα σημαντικά ή κατανάλωσή τους (σχ. 4.6α).

Σχ. 4.6α.

Τά αυγά καί τά κοτόπουλα άποτελοϋν έκλεκτή καί φθνή σχετικά τροφή γιά τόν άνθρωπο.

Πάντοτε βέβαια τά δυό αυτά ζωικά προϊόντα άποτελοϋσαν τή βασική πηγή λευκώματος γιά τίς άγροτικές οίκογένειες. Ή χωρική πτηνοτροφία ήταν πάντοτε στη χώρα μας άναπτυγμένη σε μεγάλο βαθμό. Άκόμα καί σήμερα θά είναι πολύ

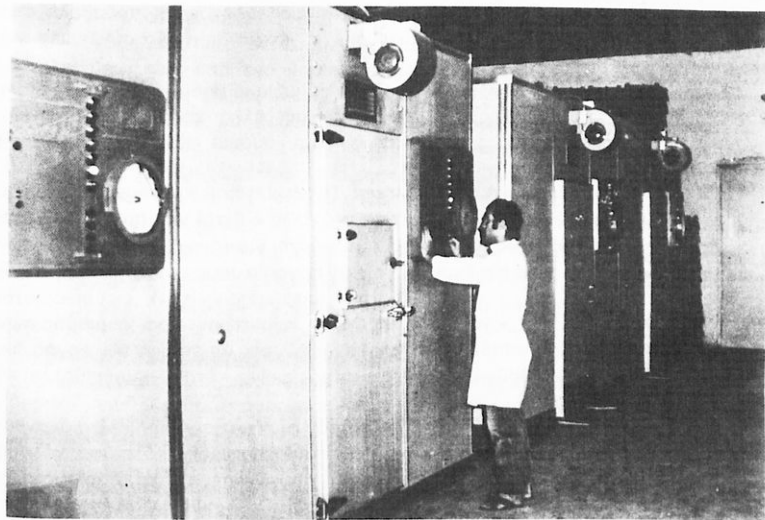
δύσκολο νά βρει κανένας αγροτική οικογένεια ή αγροτική επιχείρηση, πού νά μήν έχει έναν όρισμένο αριθμό παραγωγικών πτηνών, κυρίως όρνιθων, γιά τίς ανάγκες της σέ κρέας καί αύγά. Ή εύκολία έξασφάλισης τών άπαιτουμένων πτηνοτροφών από τή γεωργική έκμετάλλευση, οί περιορισμένες έγκαταστάσεις καί οί μικρές σχετικά περιποιήσεις πού άπαιτεί ή χωρική πτηνοτροφία, κάνουν εύκολη σχετικά τή διατήρηση άρκετου άριθμου πτηνών άπά κάθε αγροτική οικογένεια.

Χαρακτηριστικό είναι τό γεγονός ότι τό 1975 ό άριθμός τών ώσοτόκων όρνιθων στή χωρική πτηνοτροφία ήταν 10.192.000. Στή συστηματική πτηνοτροφία ό αντίστοιχος άριθμός ήταν: 6.449.000. Δεδομένου όμως ότι οί έκτρεφόμενες φυλές στή συστηματική πτηνοτροφία είναι πολύ περισσότερο άποδοτικές, ή αντίστοιχη παραγωγή αύγών σέ τόνους τόν ίδιο χρόνο ήταν: 51.221 γιά τή χωρική πτηνοτροφία καί 58.640 γιά τή συστηματική πτηνοτροφία.

Ή αύξηση τής ζητήσεως μεταξύ τών ανθρώπων σέ ζωικές λευκωματούχες τροφές άποτελεί τή βασική άφορμή γιά τήν ανάπτυξη τής συστηματικής πτηνοτροφίας.

Ή δημιουργία νέων ιδιαίτερα άποδοτικών φυλών τόσο γιά παραγωγή αύγών όσο καί γιά κρέας καί ή μηχανοποίηση τής έκτροφής συνετέλεσαν στήν παραγωγή προϊόντων πτηνοτροφικών μέ μικρό κόστος, πράγμα πού έξασφαλίζει τή δυνατότητα διαθέσεώς τους στήν άγορά σέ χαμηλές τιμές.

Ή δυνατότητα έπίσης παραγωγής μεγάλου άριθμου πτηνών μέ τήν τεχνητή έκκόλαψη καί ή δημιουργία μεγάλων αυτόματων έκκολαπτικών μηχανών, οί όποιες δέχονται συχνά δεκάδες χιλιάδες αύγά γιά έκκόλαψη, έδωσε καινούργια ώθηση στήν ανάπτυξη τής πτηνοτροφίας (σχ. 4.6β).

Σχ. 4.6β.

Τά μεγάλα έκκολαπήτρια άπαιτούν ιδιαίτερα έξειδικευμένες γνώσεις γιά τήν εκτέλεση τών σχετικών τεχνικών έργασιών.

α) Προοπτικές ανάπτυξεως της πτηνοτροφίας.

Σήμερα θά μπορούσε να πει κανείς ότι πλησιάζομε να καλύψομε τις ανάγκες της καταναλώσεως σε προϊόντα πτηνοτροφικά, αν και μερικές φορές, σε περιόδους μεγάλης ζητήσεως, εισάγομε, κυρίως αύγά, από ξένες χώρες.

Παρ' όλα αυτά υπάρχουν ακόμα περιθώρια ανάπτυξεως της πτηνοτροφίας και για την κάλυψη των αναγκών που σήμερα υπάρχουν και για την αντιμετώπιση των αναγκών που συνέχεια αυξάνουν.

Όπως αναφέρθηκε και στις προοπτικές ανάπτυξεως της κτηνοτροφίας γενικότερα, ο αριθμός των ωστόκων όρνιθων κατά τό 1980 υπολογίζεται να φθάσει τις 7.000.000 όρνιθες στη συστηματική πτηνοτροφία, ενώ η παραγωγή κρέατος πουλερικών υπολογίζεται να φθάσει τό 1980 τις 142.000 τόννους αντί για 108.292 τόννους κατά τό 1975.

β) Συνθήκες άσκήσεως του επαγγέλματος του πτηνοτρόφου.

Και ή άσκηση του επαγγέλματος του πτηνοτρόφου διέπεται από ειδικές συνθήκες. Αυτές είναι:

1) **Ίδιαίτερα υπεύθυνη εργασία:** Τό κύριο χαρακτηριστικό της εργασίας του πτηνοτρόφου είναι ότι άσχολείται με μεγάλο πληθυσμό έκτρεφομένων πτηνών. Και σε μέτριες ακόμα πτηνοτροφικές έκμεταλλεύσεις τά έκτρεφόμενα πουλερικά άριθμούνται σε χιλιάδες. Αυτό άπαιτεί μεγάλη προσοχή τόσο για την καλή διατροφή όσο και για την έξασφάλιση ύγιεινών συνθηκών διαμονής και ανάπτυξεως των πτηνών.

Ό συνωστισμός σε μικρό σχετικά χώρο μεγάλου άριθμού πτηνών επιβάλλει τή λήψη των άπαραιτητών μέτρων ύγιεινης, γιατί μιá ένδεχόμενη προσβολή από όρισμένες άσθένειες επιδημικές μπορεί να έχει καταστρεπτικές συνέπειες για όλόκληρη τήν έκτροφή.

Ό σύγχρονη τεχνολογία έχει έξασφαλίσει σε μεγάλο βαθμό τόν άυτόματισμό σε όλες σχεδόν τις εργασίες της πτηνοτροφίας, αλλά και ό χειρισμός των μηχανημάτων άυτόματισμού άπαιτεί, όπως είναι φυσικό, ιδιαίτερα υπεύθυνη εργασία.

2) **Άδιάκοπη και έντατική άπασχόληση:** Ό μείωση του κόστους παραγωγής πτηνοτροφικών προϊόντων στηρίζεται κοντά στά άλλα και στη μείωση της άπαιτούμενης εργασίας. Τά λίγα όμως άτομα που άπαιτούνται για τήν κάλυψη των βασικών αναγκών σε ανθρώπινη εργασία έχουν κατά τήν εργασία τους συνεχή και έντατική άπασχόληση.

Ό κατάλληλος και σε κατάλληλη για κάθε περίπτωση ώρα χειρισμός των μηχανημάτων αυτών, άπαιτεί ιδιαίτερη προσοχή. Ό ποιικιλία επίσης των εργασιών, που θά πρέπει να έκτελεσθούν από τόν πτηνοτρόφο είναι τέτοια, που επιβάλλει τή συνεχή άπασχόλησή του.

3) **Ειδικές συνθήκες εργασίας:** "Αν και με τόν άυτόματισμό πολύ λίγο αναγκάζεται ό πτηνοτρόφος να μπáινει στο χώρο του πτηνοτροφείου, ή όλη άπασχόλησή του με τήν προετοιμασία των πτηνοτροφών, τήν κίνηση και τό χειρισμό των μηχανημάτων, τή συγκέντρωση και τή συσκευασία των αυγών, τή σφαγή των πουλερικών που έκτρέφονται για κρέας, δημιουργούν, όπως είναι επόμενο, ειδικές συνθήκες εργασίας. Τις συνθήκες αυτές πρέπει να έχει ύπόψη του ό νέος, ό όποιος προσανατολίζεται προς τό επάγγελμα του πτηνοτρόφου.

γ) Προϋποθέσεις άσκήσεως του επαγγέλματος του πηνοτρόφου.

Γιά τήν επιτυχή άσκηση του επαγγέλματος του πηνοτρόφου άπαιτούνται:

1) **Άρκετή και κατάλληλη έκταση και κατάλληλες έγκαταστάσεις:** Δεδομένου ότι ή έκτροφή των πτηνών γίνεται σε κλειστό χώρο, ή άπαιτούμενη έκταση για μία πηνοτροφική επιχείρηση είναι εκείνη που άπαιτείται για τίς άπαραίτητες έγκαταστάσεις. Οί έγκαταστάσεις αυτές περιλαμβάνουν τό χώρο έκτροφής των πτηνών, τήν άποθήκη πηνοτροφών, τό χώρο έγκαταστάσεως των μηχανημάτων προετοιμασίας των πηνοτροφών και όλων των άλλων μηχανημάτων έκτροφής, άνάλογα μέ τό βαθμό έκμηχανήσεως τής έκμεταλλεύσεως, τό χώρο συγκεντρώσεως και τακτοποίησησε των αυγών κλπ.

2) **Κατάλληλος μηχανικός έξοπλισμός:** Ό βαθμός έκμηχανήσεως τής επιχειρήσεως καθορίζει τά είδη των άπαιτούμενων μηχανημάτων. Τό είδος καθώς επίσης και τό μέγεθος τής έκτροφής άποτελούν καθοριστικούς παράγοντες, για τό θέμα του μηχανικού και του εργαλειακού έξοπλισμού.

3) **Κατάλληλα εργατικά χέρια:** Σε πηνοτροφικές έκμεταλλεύσεις μικρού ή μεσαίου μεγέθους είναι δυνατό νά καλύπτονται οί άνάγκες σε εργατικά χέρια άπ' τόν ίδιο τόν παραγωγό ή τά μέλη τής οίκογένειάς του. Σε μεγάλες όμως πηνοτροφικές έκμεταλλεύσεις χρειάζεται περισσότερο και ειδικευμένο σε όρισμένες εργασίες προσωπικό. Μία μεγάλη επιχείρηση έκκολάψεως αυγών π.χ. χρειάζεται προσωπικό ειδικευμένο στή χρήση και τό χειρισμό των σχετικών μηχανημάτων και έγκαταστάσεων.

Μία πηνοτροφική επιχείρηση παραγωγής αυγών άπαιτεί προσωπικό ειδικευμένο και σε άλλες εργασίες, μία και διαφορετικές είναι οί άπαιτήσεις στήν έκτροφή πτηνών για κρεατοπαραγωγή.

Ή έξασφάλιση του άπαιτούμενου και κατάλληλου εργατικού προσωπικού άποτελεί, όπως είναι επόμενο, βασική προϋπόθεση για τήν εγκατάσταση οποιασδήποτε πηνοτροφικής επιχειρήσεως.

4) **Ειδικές γνώσεις και δεξιότητες:** Ό επιχειρηματίας πηνοτρόφος πρέπει νά είναι ειδικά καταρτισμένος στα θέματα τής πηνοτροφίας. Και όταν άκόμα στηρίζει τή λειτουργία τής επιχειρήσεώς του σε καλά ειδικευμένο προσωπικό, πρέπει νά είναι καταρτισμένος και ό ίδιος στα σχετικά θέματα, γιατί μόνο έτσι θά μπορεί νά έλέγχει τή σωστή έκτέλεση των διαφόρων εργασιών.

Γιά μικρού και μέτριου μεγέθους πηνοτροφικές επιχειρήσεις είναι άρκετή ή τεχνική κατάρτιση των άποφοίτων του Γεωργοκτηνοτροφικού τομέα των Έπαγγελματικών Λυκείων. Σε μεγάλες όμως επιχειρήσεις ή όλη όργάνωση, διοίκηση και διαχείρησή της πρέπει νά άναλαμβάνεται άπό Τεχνολόγο γεωπονίας ή άπό Γεωπόνο, πτυχιούχο Άνωτάτης Σχολής.

5) **Άπαιτούμενες πιστώσεις για τήν όργάνωση τής έκτροφής:** Και όταν ύπάρχει ή άπαιτούμενη έκταση, ή άνέργση των άπαιτούμενων έγκαταστάσεων, ή προμήθεια του άπαιτούμενου έξοπλισμού, ή προμήθεια των πρώτων παραγωγικών πτηνών ή των πρώτων νεοσσών και ή αντιμετώπιση των δαπανών λειτουργίας τής έκτροφής προϋποθέτουν έπαρκείς πιστώσεις για τήν εγκατάσταση και τό ξεκίνημά της.

6) **Δυνατότητα διαθέσεως των προϊόντων:** Όπως σε κάθε επιχείρηση έτσι και στήν περίπτωση τής πηνοτροφίας, ό πηνοτρόφος πρέπει νά ξεκινήσει άπό τήν έξέταση τής δυνατότητας διαθέσεως των προϊόντων τής επιχειρήσεώς του.

Όυτε τά αυγά, αλλά ούτε και τά κοτόπουλα όταν φθάσουν σε ένα όρισμένο

σημείο ανάπτυξης, μπορούν να περιμένουν για πολύ μέχρι να φθάσουν στην κατανάλωση. Τά αυγά, γιατί δεν μπορούν να διατηρηθούν επί πολύ και τὰ κοτόπουλα, γιατί αν δεν διατεθούν σε όρισμένη ηλικία, κάθε καθυστέρηση στη διάθεσή τους μειώνει τὸ καθαρό κέρδος για τὸν πτηνοτρόφο.

Οἱ μεγάλες βέβαια ἐπιχειρήσεις μελέτησαν καὶ μελετοῦν συνέχεια τὶς ἀνάγκες τῆς ἀγορᾶς καὶ ἔχουν σὲ καλὲς βάσεις ὀργανώσει τὴ διάθεση τῶν προϊόντων τους.

Μιά λύση ἰδιαίτερα ἱκανοποιητικὴ γιὰ τὶς μικρὲς καὶ μεσαίου μεγέθους πτηνοτροφικὲς ἐπιχειρήσεις εἶναι ἡ συμμετοχὴ τῶν πτηνοτρόφων σὲ πτηνοτροφικούς Συνεταιρισμούς, πού ἀναλαμβάνουν τὴν ὀργάνωση τῆς διαθέσεως τῶν προϊόντων τῶν συνεταίρων τους.

7) Κίνητρα γιὰ τὴν ἄσκηση τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ πτηνοτρόφου: Ἡ πτηνοτροφία ἔχει τὸ πλεονέκτημα νὰ μπορεῖ νὰ ἀναπτυχθεῖ σὲ ὅποιοδήποτε μέγεθος θέλει ἢ ἔχει τὴ δυνατότητα ὁ πτηνοτρόφος νὰ τὴν ἀναπτύξει.

Μπορεῖ λοιπὸν ὁ ἀπόφοιτος τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ Λυκείου νὰ ἀρχίσει μὲ μικρὲς σὲ μέγεθος μονάδες καὶ προοδευτικὰ νὰ προχωρήσει σὲ μεγαλύτερες.

Ἡ μικρὴ σχετικὰ ἔκταση πού ἀπαιτεῖται δὲν θὰ εἶναι δύσκολο νὰ ἐξασφαλισθεῖ, ἐνῶ ἡ δανειοδότηση ἀπὸ τὴν Ἀγροτικὴ Τράπεζα ἐξασφαλίζει τὶς ἀπαραίτητες πιστώσεις γιὰ τὸ πρῶτο ξεκίνημα.

Μπορεῖ ἐπίσης νὰ ἀναπτυχθεῖ μιά μικρὴ σὲ μέγεθος πτηνοτροφικὴ μονάδα ὡς συμπληρωματικὴ ἐκμετάλλευση ὅποιασδήποτε ἄλλης γεωργικῆς ἐπιχειρήσεως, ὅταν ὑπάρχουν τὰ κατάλληλα ἐργατικὰ χέρια.

Τὸ καθαρό κέρδος πού εἶναι δυνατόν νὰ ἀφήσει μιά πτηνοτροφικὴ ἐπιχείρηση εἶναι ἀσφαλῶς σημαντικό κίνητρο γιὰ τὴν ἄσκηση τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ πτηνοτρόφου.

Μιά ἐκτροφή π.χ. ἀπὸ 10.000 κότες αὐτοπαραγωγῆς μπορεῖ νὰ δώσει 2.200.000 αὐγά τὸ χρόνο. Μὲ μέση τιμὴ 2,2 δραχμὲς τὸ ἓνα, ἔχομε μιά ἀκαθάριστη πρόσοδο: 4.840.000 δραχμὲς τὸ χρόνο.

Μιά ἐκτροφή 1.000 νεοσσῶν κρεατοπαραγωγῆς μᾶς δίνει 1.700 κιλά ζωντανό βάρος κοτόπουλα. Ἀφαιροῦμε ἓνα ποσοστὸ 5% γιὰ ἀπώλειες καὶ ἔχομε γιὰ διάθεση: 1.600 κιλά περίπου. Μὲ μέση τιμὴ 33 δραχμὲς περίπου ἔχομε ἀκαθάριστη πρόσοδο: 52.800 δραχμὲς. Δεδομένου ὅτι στὶς ἴδιες ἐγκαταστάσεις μποροῦμε νὰ ἔχομε τέσσερις ἐκτροφές τὸ χρόνο, συμπληρώνομε συνολικὰ 211.200 δραχμὲς (52.800 × 4) ἀκαθάριστη πρόσοδο.

ε) Ἔργασίες πού ἐκτελεῖ ὁ κτηνοτρόφος.

— Σταθμίζει προσεκτικὰ τοὺς παράγοντες ἀνάπτυξης μιάς πτηνοτροφικῆς μονάδας καὶ τὶς προϋποθέσεις πού μπορεῖ νὰ ἐξασφαλίσει, γιὰ νὰ καθορίσει τὸ μέγεθος καὶ τὸ εἶδος τῆς ἐκτροφῆς.

— Συνεργάζεται στενά μὲ τοὺς ἀρμόδιους γεωπόνους τῆς περιοχῆς γιὰ ὅλα τὰ θέματα ὀργανώσεως τῆς μονάδας του.

— Φροντίζει γιὰ τὴν κατασκευὴ ὄλων τῶν ἀπαιτούμενων ἐγκαταστάσεων ἀνάλογα μὲ τὸ μέγεθος καὶ τὸ εἶδος τῆς μονάδας.

— Φροντίζει γιὰ τὴν προμήθεια ὄλου τοῦ ἀπαιτούμενου ἐξοπλισμοῦ ἀνάλογα μὲ τὸ εἶδος, τὸ μέγεθος καὶ τὴ μορφή τῆς ἐκτροφῆς.

— Φροντίζει γιὰ τὴν ἐγκαιρὴ προμήθεια ὄλων τῶν ἀπαιτούμενων μηχανημάτων αὐτοματισμοῦ ἀνάλογα μὲ τὸ βαθμὸ ἐκμηχανίσεως τῆς ἐκτροφῆς.

— Φροντίζει για την έγκαιρη προμήθεια και την κατάλληλη αποθήκευση των πτηνοτροφών ή των βασικών κτηνοτροφών και για την παρασκευή από τον ίδιο των καταλλήλων μιγμάτων πτηνοτροφών.

— Φροντίζει για την προμήθεια από έγγυημένη μονάδα των νεοσσών αύγοπαραγωγής ή κρεατοπαραγωγής.

— Φροντίζει για την εξασφάλιση καταλλήλων συνθηκών αναπτύξεως των νεοσσών και εκτελεί προσεκτικά όλες τις εργασίες διατροφής και περιποιήσεώς τους.

— Φροντίζει για την προσεκτική εκτέλεση όλων των εργασιών διατροφής και περιποιήσεως των πτηνών κατά τον τρόπο που προβλέπεται από την όλη οργάνωση της μονάδας του.

— Χειρίζεται τα μηχανήματα της έκτροφής για τη σωστή και ευρυθμη λειτουργία της.

— Φροντίζει για τη διατήρηση συνθηκών της απαιτούμενης καθαριότητας στο πτηνοτροφείο.

— Φροντίζει για την τακτική και προσεκτική απομάκρυνση της κοπριάς από το πτηνοτροφείο και τη συγκέντρωσή της στον κατάλληλο κοπροσωρό.

— Φροντίζει για την προσεκτική καθαριότητα και απολύμανση του πτηνοτροφείου στο τέλος κάθε έκτροφής νεοσσών κρεατοπαραγωγής.

— Φροντίζει για την τακτική και προσεκτική συγκέντρωση των αυγών, την ταξινόμηση, τη συσκευασία και την προώθησή τους στην αγορά.

— Φροντίζει για την έγκαιρη διάθεση των νεοσσών κρεατοπαραγωγής μόλις φθάσουν τό βάρος, στο οποίο εξασφαλίζουν τό μεγαλύτερο καθαρό κέρδος.

— Φροντίζει για την έγκαιρη προμήθεια νεοσσών αύγοπαραγωγής, για την αντικατάσταση, στην κατάλληλη εποχή, των όρνιθων αύγοπαραγωγής.

— Φροντίζει για τη διάθεση στην αγορά των απομακρυνόμενων από την παραγωγή όρνιθων αύγοπαραγωγής.

— Διενεργεί όλους τούς απαιτούμενους έμβολιασμούς στα έκτρεφόμενα πτηνά και γενικά εφαρμόζει όλα τά μέτρα υγιεινής και προστασίας των πτηνών από διάφορες ασθένειες και παράσιτα.

— Παρακολουθεί προσεκτικά την υγιεινή κατάσταση των πτηνών της έκτροφής του και απομονώνει κάθε ύποπτο για ασθένεια πτηνό, συνεργαζόμενος στενά με τόν άρμόδιο κτηνίατρο της περιοχής.

— Φροντίζει για την καλή κατάσταση των μηχανημάτων, εργαλείων και σκευών του πτηνοτροφείου, την έγκαιρη έπισκευή ή αντικατάστασή τους όταν υπάρχει ανάγκη.

— Συνεργάζεται με τούς συναδέλφους του πτηνοτρόφους και συμμετέχει σε συνεταιρισμούς πτηνοτρόφων για την κοινή αντιμετώπιση των θεμάτων παραγωγής και διαθέσεως των προϊόντων τους.

— Σημειώνει σε ειδικό βιβλίο λογαριασμών τά έξοδα και τά έσοδα της εκμεταλλεύσεώς του και αξιολογεί κατάλληλα τά συμπεράσματα των λογαριασμών για την καλύτερη οργάνωση της έκτροφής του.

— Συμμετέχει ενεργά σε κάθε προσπάθεια γενικής αναπτύξεως της περιοχής του.

στ) Τεχνίτης πτηνοτρόφος.

Έκτός από τό επάγγελμα του επαγγελματία πτηνοτρόφου, ο άπόφοιτος των

Ἐπαγγελματικῶν Λυκείων μπορεί νά ἐργασθεῖ καί ὡς τεχνίτης πτηνοτροφίας σέ μεγάλες πτηνοτροφικές ἐπιχειρήσεις.

Ὁ Κώδικας Ἐπαγγελμάτων τοῦ Ὄργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως Ἐργατικοῦ Δυναμικοῦ ἀναφέρει τά ἐπαγγέλματα τοῦ τεχνίτη ἐκκολαπτηρίων ὀρνιθοειδῶν καί τοῦ τεχνίτη πτηνοτροφίας.

Στὴν περιγραφή τῶν ἐργασιῶν, πού εἶναι σέ θέση νά ἐκτελοῦν οἱ τεχνίτες αὐτῶν τῶν δύο κατηγοριῶν, ἀναφέρει τά ἀκόλουθα:

1) Τεχνίτες ἐκκολαπτηρίων ὀρνιθοειδῶν.

— Ἐργάζονται σέ πτηνοτροφεία καί ἐκτελοῦν διάφορες ἐργασίες πού ἀπαιτοῦν γνώσεις ἐκκολάψεως αὐγῶν γιά ἐμπορικούς σκοπούς.

— Ἐξετάζουν τά αὐγά γιά τή γονιμότητά τους, τά ζυγίζουν καί τά ταξινομοῦν ἀνάλογα μέ τό μέγεθος, τό χρῶμα καί τό κέλυφος.

— Ἀπολυμαίνουν τίς ἐκκολαπτικές μηχανές καί τοποθετοῦν τά αὐγά πού ἔχουν ἐπιλεγεί γιά ἀναπαραγωγή.

— Ρυθμίζουν τή θερμοκρασία καί ὑγρασία τῶν ἐκκολαπτικῶν μηχανῶν, ὥστε τά αὐγά νά βρίσκονται στίς κατάλληλες συνθήκες καί ἀναστρέφουν τούς δίσκους τῶν αὐγῶν μέ τό χέρι ἢ μέ μηχανικά μέσα.

— Μεταφέρουν τούς νεοσσούς ἀπό τήν ἐκκολαπτική μηχανή σέ-εἰδικά θερμαινόμενους χώρους.

— Ἐξετάζουν τούς νεοσσούς στό μέγεθος, τή ζωτικότητα, τό εἶδος καί τά ἐλαττώματά τους καί τούς τοποθετοῦν σέ εἰδικά κουτιά γιά τή μεταφορά τους.

— Καθαρίζουν καί γενικά προετοιμάζουν τίς ἐκκολαπτικές μηχανές γιά τήν ἐπαναχρησιμοποίησή τους.

— Συντηροῦν καί ἐπισκευάζουν τά χρησιμοποιούμενα ἐργαλεῖα.

— Τηροῦν στοιχεῖα γιά τόν ἀριθμό τῶν ἐκκολαφθέντων αὐγῶν, καθώς καί ἄλλους σχετικούς λογαριασμούς.

2) Τεχνίτες πτηνοτροφίας.

— Ἐργάζονται σέ πτηνοτροφεία καί ἐκτελοῦν ἐργασίες ἀναφερόμενες στήν ἐκτροφή, τήν ὑγιεινή καί τήν προετοιμασία τῶν αὐγῶν καί τῶν ὀρνιθοειδῶν γιά τό ἐμπόριο.

— Προετοιμάζουν τήν τροφή ἢ τά μίγματα τῶν τροφῶν.

— Φροντίζουν γιά τήν ἐξασφάλιση ὑγιεινοῦ νεροῦ.

— Διατηροῦν τόν ὀρνιθῶνα ἀπαλλαγμένο ἀπό μικρόβια καί παράσιτα.

— Ἐμβολιάζουν τίς ὀρνιθες γιά τήν πρόληψη ἀσθενειῶν, ἀπομονώνουν τίς ὑποπτες γιά ἀσθένειες ὀρνιθες.

— Συλλέγουν, ταξινομοῦν καί σφραγίζουν τά αὐγά τῆς ἡμέρας.

— Διαχωρίζουν τά πτηνά πού εἶναι γιά τό ἐμπόριο.

— Μερικές φορές γνωρίζουν τρόπους σφαγῆς τῶν ὀρνιθοειδῶν, ἀποπιλώσεως, προετοιμασίας καί συσκευασίας τους γιά τό ἐμπόριο.

Ἡ ἀνάπτυξη μεγάλων πτηνοτροφικῶν ἐπιχειρήσεων καθώς καί ἡ ὀργάνωση μεγάλων ἐκκολαπτηρίων γιά τήν κάλυψη τῶν ἀναγκῶν τῆς πτηνοτροφίας σέ νεοσσούς, δημιουργοῦν μεγάλες ἀνάγκες σέ τεχνίτες πτηνοτροφίας, πράγμα πού ἐξασφαλίζει τήν εὐκολη καί μέ συμφέροντες ὄρους ἐξεύρεση ἐργασίας σέ ὅσους ἀποφοίτους Ἐπαγγελματικῶν Λυκείων θελήσουν νά σταδιοδρομήσουν ἐπαγγελματικά σ' αὐτόν τόν τομέα.

Ερωτήσεις — Άσκήσεις.

1. Πού όφειλται ή μεγάλη ανάπτυξη του κλάδου της πτηνοτροφίας κατά τὰ τελευταία χρόνια;
2. Ποιές είναι οι προοπτικές ευρύτερης αναπτύξεως της πτηνοτροφίας;
3. Ποιές είναι οι κυριότερες συνθήκες άσκήσεως του επαγγέλματος του πτηνοτρόφου;
4. Ποιές είναι οι κυριότερες προϋποθέσεις γιά τήν άσκηση του επαγγέλματος του πτηνοτρόφου;
5. Ποιό μπορεί νά είναι τό άκαθάριστο εισόδημα σέ ένα χρόνο από μία πτηνοτροφική μονάδα παραγωγής κρέατος μέ δυναμικότητα 2.000 νεοσσούς κρεατοπαραγωγής κατά έκτροφή;
6. Ποιό μπορεί νά είναι κατά μέσο όρο τό άκαθάριστο εισόδημα από μία πτηνοτροφική μονάδα μέ 5.000 κόττες αύγοπαραγωγής σέ ένα χρόνο;
7. Έπισκεφθείτε, άν είναι δυνατόν, μία πτηνοτροφική μονάδα παραγωγής αύγών στην περιοχή σας. Συζητήστε μέ τόν ιδιοκτήτη πτηνοτρόφο τὰ προβλήματα πού αντιμετώπιζει στην άσκηση του επαγγέλματος του και γράψτε μία σύντομη έκθεση μέ τὰ συμπεράσματά σας από τή συζήτηση αυτή.
8. Έπισκεφθείτε, άν είναι δυνατόν, μία πτηνοτροφική μονάδα παραγωγής κρέατος στην περιοχή σας. Συζητήστε μέ τόν ιδιοκτήτη πτηνοτρόφο τὰ προβλήματα της εκμεταλλεύσεως του και γράψτε μία έκθεση μέ τὰ συμπεράσματά σας από τή συζήτηση αυτή.
9. Σέ ποιές ενέργειες πρέπει νά προβεί ή ποιές έργασίες πρέπει νά εκτελέσει ένας πού προτίθεται νά άσκήσει τό επάγγελμα του πτηνοτρόφου, προκειμένου νά είναι έτοιμος γιά τήν εγκατάσταση της πτηνοτροφικής του εκμεταλλεύσεως;
10. Ποιός είναι ο καλύτερος τρόπος αντιμετώπισεως του προβλήματος διαθέσεως τών πτηνοτροφικών προϊόντων γιά κάθε πτηνοτρόφο;
11. Αναφέρετε όρισμένες από τις έργασίες πού εκτελεί ο τεχνίτης εκκολλαπηριών, σύμφωνα μέ τόν Κώδικα Έπαγγελμάτων.
12. Γιά ποιούς λόγους θά θέλατε νά άσκήσετε τό επάγγελμα του πτηνοτρόφου;

4.7 Μελισσοκόμος ή τεχνίτης μελισσοκομίας.

Η μελισσοκομία άποτελεί έναν αξιόλογο κλάδο στό χώρο της γεωργοκτηνοτροφικής παραγωγής.

Τό μέλι είναι μία από τις υγιεινότερες τροφές και θά μπορούσε σέ αρκετά μεγάλο βαθμό νά αντικαταστήσει τή ζάχαρη στην καθημερινή μας ζωή.

Η μελισσοκομία εξ άλλου έχει όρισμένα ιδιαίτερα πλεονεκτήματα, πού εύνοουν τήν ανάπτυξη της. Τέτοια πλεονεκτήματα μπορούν νά θεωρηθούν τὰ ακόλουθα:

— Δέν άπαιτεί ειδικές εκτάσεις γιά τήν ανάπτυξη της παρά μονάχα τήν έκταση πού χρειάζεται γιά τήν τοποθέτηση τών κυψελών.

— Δέν χρειάζεται ειδικές εγκαταστάσεις ή άκριβό και πολύπλοκο έξοπλισμό.

— Δέν άπαιτεί συνεχή άπασχόληση του παραγωγού, ιδιαίτερα όταν άσκείται σέ περιορισμένη ή μέτρια έκταση.

— Άξιοποιεί τὰ φυσικά λουλούδια της περιοχής, τὰ όποια δέν είναι δυνατό διαφορετικά νά αξιοποιηθούν.

— Συντελεί σέ σημαντικό βαθμό στην καλή γονιμοποίηση τών λουλουδιών τών καλλιεργουμένων φυτών, ιδιαίτερα πολλών καρποφόρων δένδρων, και συμβάλλει έτσι έμμεσα στην αύξηση της παραγωγής.

Αυτά τὰ πλεονεκτήματα συνετέλεσαν στή σημαντική ανάπτυξη τῆς μελισσοκομίας τὰ τελευταῖα χρόνια. Σ' αὐτό συντελοῦν ἀκόμα καί οἱ ἐξαιρετικές κλιματολογικές συνθήκες τῆς χώρας μας πού εἶναι ἰδιαίτερα εὐνοϊκές γιά τήν ἀνάπτυξή της.

α) Συνθήκες καί προϋποθέσεις ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ μελισσοκόμου.

Ἡ μελισσοκομία ἀπαιτεῖ προσεκτική καί ὑπεύθυνη ἐργασία. Ἀπαιτεῖ ἐπίσης γνώσεις καί δεξιότητες τεχνικές. Ἐντελῶς ἀνειδίκευτα ἄτομα πού ἐνθουσιάζονται ἀπό τὰ πλεονεκτήματά της καί ἀποφασίζουν ξαφνικά νά γίνουν μελισσοκόμοι σὺντομα ἀπογοητεύονται.

Τό σμῆνος δέν εἶναι μονάχα ἓνας ζωντανός ὄργανισμός. Εἶναι μιά ὁλόκληρη κοινωμία ζωντανῶν ὀργανισμῶν καί θέλει ἰδιαίτερη προσοχή, περιποίηση καί παρακολούθηση γιά τήν κατάλληλη ἀνάπτυξή του.

Γιά τήν ἀσκήσή της ὡς συμπληρωματικῆς παραγωγικῆς ἐργασίας ἀπαιτεῖ λίγη σχετικά ἀπασχόληση.

Οἱ μόνες ἐγκαταστάσεις πού ἀπαιτεῖ, ἐκτός ἀπό τίς κυψέλες καί τὰ ἐξαρτήματά τους, εἶναι μιά κατάλληλη ἀποθήκη γιά τήν τοποθέτηση τῶν κυψελῶν πού δέν χρησιμοποιοῦνται, τῶν διαφόρων ἀπαραιτήτων ἐργαλείων καί ἀντικειμένων καί τῆς μηχανῆς ἐξαγωγῆς τοῦ μελιτοῦ ἀπό τίς κυψέλες.

Γιά τήν ἐγκατάσταση τοῦ πρώτου μελισσοκομείου δέν χρειάζονται παρά λίγα κεφάλαια πού θά χρησιμοποιηθοῦν στήν προμήθεια τῶν πρώτων κυψελῶν, τῶν πρώτων σμηνῶν καί τῶν ἀπαραιτήτων ἐργαλείων καί ὑλικῶν.

Δέν ἀπαιτοῦνται δαπάνες λειτουργίας, ὅπως στίς ἄλλες κτηνοτροφικές ἐκμεταλλεύσεις, ἐκτός ἀπό τή δαπάνη συμπληρωματικῆς διατροφῆς τῶν μελισσῶν σέ περίπτωση πού δέν ὑπάρχει ἀρκετή φυσική τροφή, ἀρκετή καί κατάλληλη ἀνθοφορία.

Στήν περίπτωση πού ἡ μελισσοκομία ἀσκεῖται ὡς βασικό ἐπάγγελμα, τότε χρειάζονται μεγαλύτερες ἐγκαταστάσεις ἀποθήκης, πολύ περισσότερες κυψέλες καί ἀρτιότερος ἐξοπλισμός. Ἀπαιτεῖται ἐπίσης ἓνα κατάλληλο μεταφορικό μέσο, γιά νά μεταφέρονται οἱ κυψέλες σέ ἄλλες περιοχές, ὅταν σέ μιά περιοχὴ τελειώνει ἡ ἀνθοφορία.

Ἡ μελισσοκομία ἔχει ἐπίσης τό πλεονέκτημα ὅτι μπορεῖ νά ἀρχίσει κανένας σιγά-σιγά τήν ἀπασχόληση μαζί της καί ὅτι ἔχει τή δυνατότητα ἂν θέλει, νά αὐξήσει τόν ἀριθμό τῶν σμηνῶν.

Τό μέλι διατίθεται σχετικά εὐκόλα στήν κατανάλωση. Ἐκτός αὐτοῦ εἶναι προϊόν πού δέν ἀλλοιώνεται καί μπορεῖ νά διατηρηθεῖ γιά πολύ καιρό καί νά περιμένει καλύτερες συνθήκες διαθέσεώς του στήν ἀγορά, ὅταν παρουσιάζεται σχετική ἀνάγκη.

Οἱ ἐξαιρετικές ἰδιότητες τοῦ βασιλικοῦ πολτοῦ, ἑνός δευτέρου προϊόντος τῆς μελισσοκομίας, δίνουν τή δυνατότητα ἑνός πρόσθετου εἰσοδήματος ἀπό τήν μελισσοκομία.

Οἱ ἀπόφοιτοι τῶν Ἐπαγγελματικῶν Λυκείων θά εἶναι σέ θέση νά ἀσχοληθοῦν μέ τήν ἐπιχειρηματικὴ μελισσοκομία, ἀρκεῖ μονάχα νά ἀρχίσουν σιγά-σιγά στήν ἀρχή, γιά νά ἀποκτήσουν τήν ἀπαραίτητη ἐμπειρία.

β) Κίνητρα γιά τήν ἀσκήση τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ μελισσοκόμου.

Τὰ πλεονεκτήματα πού παρουσιάζει ἡ μελισσοκομία καί πού ἀναφέρθηκαν πῶς

πάνω, αποτελούν τα κυριότερα κίνητρα για την άσκηση του επαγγέλματος του μελισσοκόμου.

Με λίγες δαπάνες και με τη διάθεση λίγου σχετικά χρόνου, χωρίς πολύπλοκες και δαπανηρές εγκαταστάσεις, μπορεί να εξασφαλίσει κανένας ένα εισόδημα άρκετά ικανοποιητικό.

Από μία κυψέλη μπορούμε να αποκτήσουμε, με τούς μετριότερους ύπολογισμούς, δέκα κιλά μέλι κάθε χρόνο. Με 80 δραχμές τό κιλό έχομε 800 δραχμές ακαθάριστη πρόσοδο από κάθε κυψέλη. Οι δαπάνες είναι πολύ περιορισμένες και όσο περισσότερες είναι οι κυψέλες τόσο περισσότερο μειώνονται τά γενικά έξοδα και αύξάνει τό καθαρό κέρδος τού μελισσοκόμου.

Φυσικά διαφορετικά είναι τά πράγματα σέ μία μεγάλη και οργανωμένη σέ επιχειρηματική μορφή μελισσοκομική μονάδα. Έκτός τού ότι τό κόστος παραγωγής θά είναι πολύ μικρότερο και ή απόδοση σέ μέλι πολύ μεγαλύτερη, ή παραγωγή βασιλικού πολτού θά εξασφαλίζει ένα πρόσθετο αξιόλογο εισόδημα.

Οι δυνατότητες ανάπτυξεως τής μελισσοκομίας είναι πολύ μεγάλες, γιατί στή χώρα μας υπάρχουν, εύτυχώς, όχι μόνο όλες οι άπαραίτητες προϋποθέσεις, αλλά όπως τονίσθηκε και στά προηγούμενα, εξαιρετικά εύνοϊκές συνθήκες για τήν ανάπτυξη της.

Η εξέλιξη τής παραγωγής μελιού κατά τά τελευταία χρόνια, πού παρουσιάζεται στόν Πίνακα 4.7.1 δείχνει τίς τάσεις πού υπάρχουν για τή μεγαλύτερη ανάπτυξη της.

Μας δείχνει επίσης ό πίνακας αυτός τίς ποσότητες πού διατέθηκαν στήν έσωτερική κατανάλωση και αυτές πού έχουν εξαχθεί στό έξωτερικό.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.7.1.

**Παραγωγή και διάθεση μελιού κατά τήν περίοδο
1970 - 1974.**

Χρόνος	Παραγωγή σέ τόννους	Διάθεση σέ τόννους	
		Στό έσωτερικό	Στό έξωτερικό
1970	6.720	4.500	247
1971	9.893	5.500	258
1972	9.703	6.000	1.750
1973	8.045	5.000	942
1974	8.825	5.500	460

Στίς ποσότητες πού αναφέρεται ότι διατέθηκαν δέν περιλαμβάνονται οι ποσότητες πού καταναλίσκονται από τίς οικογένειες τών παραγωγών καθώς και εκείνες πού έμπορεύονται μόνοι τους τοπικά οι παραγωγοί.

Τό 1975 ή παραγωγή έφθασε τούς 11.392 τόννους.

Οι άπόφοιτοι τών Έπαγγελματικών Λυκείων μπορούν να έργασθουν και ως τεχνίτες μελισσοκομίας σέ μεγάλες μελισσοκομικές επιχειρήσεις, άν και αυτές δέν είναι σήμερα πολλές σέ αριθμό, ώστε να εξασφαλίζεται δυνατότητα κατάλληλης επαγγελματικής τακτοποίησης σέ μεγάλο αριθμό τεχνιτών μελισσοκομίας.

Ο Κώδικας Έπαγγελμάτων τού Όργανισμού Άπασχολήσεως Έργατικού Δυναμικού αναφέρει τίς ακόλουθες εργασίες πού είναι σέ θέση να εκτελούν οι τεχνίτες μελισσοκομίας.

γ) Έργασίες τεχνιτών μελισσοκομίας.

— Έργάζονται σέ μελισσοκομικές έκμεταλλεύσεις καί έκτελοῦν διάφορες ἐργασίες πού ἀπαιτοῦν γνώσεις μελισσοκομίας.

— Τοποθετοῦν βάσεις ἀπό κυρήθρα στά πλαίσια στά ὅποια θά σχηματισθεῖ ἡ κυρήθρα ἀπό τίς μέλισσες.

— Εἰσάγουν κατάλληλα τά σμήνη τῶν μελισσῶν κατά τή σμηνουργία σέ ἄδειες κυψέλες γιά τή δημιουργία νέων ἀποικιῶν.

— Καταστρέφουν τίς υπερῤριθμες βασιλίσες γιά νά ἐμποδίσουν τό χωρισμό τοῦ σμήνου σέ ἀκατάλληλη ἐποχή.

— Συλλέγουν τό μέλι, ἐκτός ἀπό ἐκεῖνο πού χρειάζεται γιά τή διατροφή τοῦ σμήνου.

— Βγάδουν τό μέλι ἀπό τίς κυρήθρες μέ κατάλληλα μηχανήματα (μελιτοεξαγωγέα).

— Καθαρίζουν τό μέλι καί τό προετοιμάζουν γιά τή διάθεσή του στό ἐμπόριο.

— Συλλέγουν ἀπό τά σμήνη βασιλικό πολτό καί τόν ἐτοιμάζουν γιά τό ἐμπόριο.

— Μετακινοῦν τίς κυψέλες σέ περιοχές μέ ὀπωροφόρα δένδρα ἢ ἄλλα μέρη γιά τή γονιμοποίηση τῶν δένδρων καί ἄλλων καλλιέργειῶν.

— Συντηροῦν καί ἐπισκευάζουν τίς κυψέλες καί τά ἄλλα ἐργαλεῖα τοῦ μελισσοκομείου.

Παρόμοιες εἶναι οἱ ἐργασίες πού έκτελοῦν καί οἱ ἐπιχειρηματίες μελισσοκόμοι. Σ' αὐτές θά μπορούσε νά προσθέσει κανεῖς καί τίς ἀκόλουθες ἐργασίες, πού ἀφοροῦν περισσότερο στόν ἐπιχειρηματία μελισσοκόμο.

δ) Πρόσθετες ἐργασίες τοῦ ἐπιχειρηματία μελισσοκόμου.

— Ἐξετάζουν τίς δυνατότητες εὐρύτερης ἀναπτύξεως τῆς μελισσοκομικῆς τους μονάδας.

— Φροντίζουν γιά τήν ἐγκαιρὴ προμήθεια κυψελῶν, κυρηθρόχαρτου (βάσεις κυρηθρῶν), πλαισίων καί ἄλλων σχετικῶν ἐξαρτημάτων καί ὑλικῶν.

— Καθορίζουν τόν ἀριθμό τῶν νέων σμηνῶν πού θά δημιουργήσουν κάθε χρόνο καί φροντίζουν γιά τόν περιορισμό τῆς σμηνουργίας.

— Ἐπισκέπτονται διάφορες περιοχές καί ἐξετάζουν τή σκοπιμότητα καί τή δυνατότητα μετακινήσεως σ' αὐτές τῶν σμηνῶν τους στήν κατάλληλη ἐποχή.

— Φροντίζουν γιά τήν καλή καί ἀσφαλὴ προετοιμασία, μεταφορά καί τακτοποίηση τῶν σμηνῶν στή νέα περιοχὴ.

— Μελετοῦν τίς ἀνάγκες τῆς ἀγορᾶς σέ μέλι καί φροντίζουν γιά τήν κατάλληλη διαφήμιση καί διάθεση τῆς παραγωγῆς τους.

— Ὀργανώνουν τήν παραγωγή, προετοιμασία καί διάθεση στήν ἀγορὰ βασιλικοῦ πολτοῦ.

— Φροντίζουν γιά τήν καλὴ ἀποθήκευση καί ἀπολύμανση τῶν ἄδειων κυψελῶν καί πλαισίων.

— Τηροῦν προσεκτικούς λογαριασμούς γιά τά ἐξοδα καί τά ἔσοδα τῆς ἐκμεταλλεύσεώς τους καί παίρνουν τά κατάλληλα μέτρα γιά τή μεγαλύτερη δυνατὴ μείωση τοῦ κόστους παραγωγῆς τῶν μελισσοκομικῶν τους προϊόντων.

— Συνεργάζονται μέ ἄλλους συναδέλφους τους μελισσοκόμους, γιά τήν ὀργάνωση καί λειτουργία μελισσοκομικῶν συνεταιρισμῶν καί γιά τήν καλύτερη ὀργάνωση τῆς διαθέσεως τῶν μελισσοκομικῶν τους προϊόντων τόσο στήν ἐσωτερικὴ ὅσο καί στήν ἐξωτερικὴ ἀγορὰ.

Έρωτήσεις — Άσκήσεις.

1. Ποιά είναι τὰ κυριότερα πλεονεκτήματα τῆς μελισσοκομίας;
2. Ποιά είναι ἡ συμβολή τῆς μελισσοκομίας στὴν ἀπόδοση ὀρισμένων κλάδων φυτικής παραγωγῆς;
3. Ποιές είναι οἱ κυριότερες συνθήκες ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ μελισσοκόμου καὶ ποιές οἱ κυριότερες προϋποθέσεις;
4. Γιατί ἡ μελισσοκομία προσφέρεται ὡς ἓνα δεῦτερο βοηθητικό ἐπάγγελμα γιὰ τὸν παραγωγό;
5. Ἐπισκεφθεῖτε, ἂν εἶναι δυνατόν, ἓναν ἐπαγγελματία μελισσοκόμο στὴν περιοχή σας. Συζητεῖστε μαζί του τὰ προβλήματα πού ἀντιμετωπίζει στὴν ἀσκηση τοῦ ἐπαγγέλματός του καὶ γράψτε μιά σύντομη ἔκθεση μέ τὰ συμπεράσματά σας ἀπὸ τὴ συζήτηση αὐτή.
6. Ποιές είναι οἱ κυριότερες ἐργασίες τοῦ τεχνίτη μελισσοκόμου σύμφωνα μέ τὸν Κώδικα Ἐπαγγελμάτων;
7. Ποιές είναι οἱ κυριότερες πρόσθετες ἐργασίες πού ἐκτελεῖ ὁ ἐπιχειρηματίας μελισσοκόμος;
8. Θὰ θέλατε νὰ ἀσκήσετε τὴ μελισσοκομία ὡς κύριο ἢ βοηθητικό ἐπάγγελμα καὶ γιατί;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΤΟΜΕΑΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ

5.1 Έξελιξη και ανάπτυξη τής χρήσεως γεωργικών μηχανημάτων.

Η ανάπτυξη όλων τών κλάδων φυτικής και ζωικής παραγωγής στο βαθμό πού έχουν σήμερα αναπτυχθεί, όφείλεται κατά ένα μεγάλο ποσοστό στην καταπληκτική μέχρι σήμερα ανάπτυξη τών γεωργικών μηχανημάτων. “Όλες σχεδόν οι εργασίες τής γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής μπορούν σήμερα να εκτελεσθούν με κατάλληλα γεωργικά μηχανήματα.

Αυτό έχει, όπως σημειώθηκε συνοπτικά και σε προηγούμενα κεφάλαια, τά ακόλουθα αποτελέσματα:

— Νά μειωθεί σημαντικά ό αριθμός τών εργατικών χεριών πού ασχολούνται με τή γεωργοκτηνοτροφική παραγωγή, πράγμα πού συνετέλεσε σημαντικά στη μείωση του κόστους τών παραγομένων προϊόντων (σχ. 5.1).

— Νά αύξηθεί ή καλλιεργούμενη έκταση δεδομένου ότι τά γεωργικά μηχανήματα έδωσαν τή δυνατότητα νά καλλιεργηθούν όλες οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις.

— Νά αύξηθεί ή παραγωγή γεωργικών προϊόντων, αφού με τά γεωργικά μηχανήματα επιτυγχάνεται ή έγκαιρη εκτέλεση τών διαφόρων εργασιών και ή καλύτερη δυνατή από άποψη ποιότητας, εκτέλεση τών διαφόρων εργασιών.

— Νά αντιμετωπίζονται έγκαιρα και αποτελεσματικά οι διάφοροι έχθροί και ασθένειες τών καλλιεργειών με τήν έγκαιρη και κατάλληλη χρήση τών διαφόρων μέσων αντιμετωπίσεώς τους.

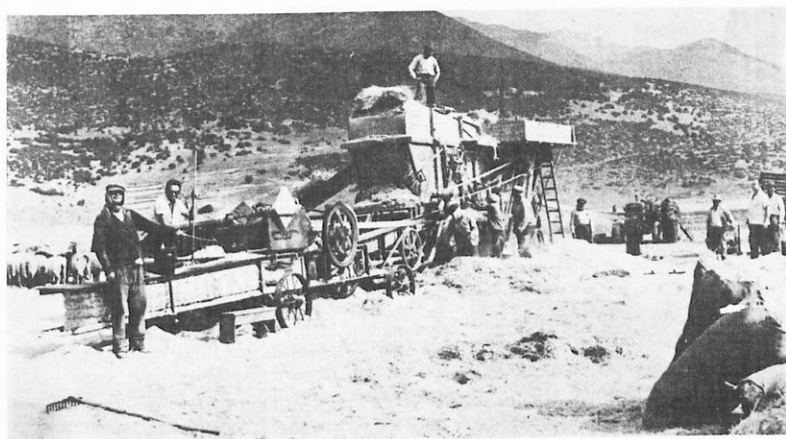
— Νά μειωθεί ό αριθμός τών ζώων εργασίας, τά όποια με τίς δαπάνες διατροφής τους επιβάρυναν σημαντικά τό κόστος παραγωγής τών προϊόντων.

— Νά γίνει δυνατή ή όργάνωση μεγάλων γεωργικών, κτηνοτροφικών και πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, δεδομένου ότι ή χρήση τών καταλλήλων μηχανημάτων έδωσε στον παραγωγό τή δυνατότητα εκτελέσεως μεγάλου όγκου εργασιών σε πολύ λίγο χρόνο.

— Νά μειωθεί γενικότερα τό κόστος παραγωγής τών διαφόρων προϊόντων και νά βελτιωθεί σημαντικά ή ποιότητά τους με αποτέλεσμα τήν αύξηση του καθαρού κέρδους για τόν παραγωγό.

“Όλα αυτά τά πλεονεκτήματα από τή χρήση τών γεωργικών μηχανημάτων συνετέλεσαν στη γενική σχεδόν εκμηχάνηση τής φυτικής και σε πολλούς τομείς και τής ζωικής παραγωγής.

Χαρακτηριστικά είναι τά στοιχεία πού παρουσιάζονται στον Πίνακα 5.1.1 σχετικά με τήν αύξηση του αριθμού τών κυριότερων γεωργικών μηχανημάτων κατά τά τελευταία χρόνια.

Σχ. 5.1.

Ἡ ἐκμηχάνιση τῆς γεωργίας συνετέλεσε ἰδιαίτερα στήν ἀνάπτυξή της. α) Λίχνισμα σιταριοῦ μέ τά χέρια σέ παλιότερες ἐποχές. β) Οἱ ἀλωνιστικές μηχανές μείωσαν σημαντικά τό κόστος παραγωγῆς τοῦ σιταριοῦ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1.1.
'Εξέλιξη του αριθμού των γεωργικών μηχανημάτων
κατά την περίοδο 1970 - 1975.

Είδος μηχανήματος	1970	1971	1972	1973	1974	1975
1. Διαξονικοί έλκυστήρες	68.967	74.591	80.529	88.402	98.011	108.000
2. Θεραλωνιστικές μηχανές	5.046	5.241	5.391	5.528	5.819	6.000
3. Βαμβακοσυλλεκτικές μηχανές	71	74	125	242	291	304
4. Μονοαξονικοί έλκυστήρες	30.562	33.689	37.159	41.692	50.050	58.180
5. Αυτόκινητα χορτοκοπτικά	1.189	1.361	1.613	1.924	2.320	2.663

5.2 Προοπτικές εύρύτερης έκμηχανήσεως τής γεωργίας.

Γιά τήν εύρύτερη ανάπτυξη τής γεωργικής οικονομίας είναι άπαραίτητη ή αύξηση του βαθμού έκμηχανήσεως τής παραγωγής.

Μέ τά κριτήρια καί τίς επιδιώξεις τής Κοινής 'Αγοράς ή ανάπτυξη τής γεωργίας πρέπει βασικά νά στηρίζεται στίς ακόλουθες επιδιώξεις:

— Τή μείωση του οικονομικά ένεργου πληθυσμου, πού άσχολεϊται μέ τή γεωργοκτηνοτροφική παραγωγή.

— Τήν αύξηση τής καλλιεργούμενης έκτάσεως κατά γεωργική έκμετάλλευση.

— Τή δημιουργία μεγάλων γεωργοκτηνοτροφικών έκμεταλλεύσεων σε μορφή καθαρά έπιχειρηματική. Στίς έκμεταλλεύσεις αυτές ό έπιχειρηματίας παραγωγός θά πρέπει:

— Νά είναι κατάλληλα εκπαιδευμένος επαγγελματικά.

— Νά άσχολεϊται μόνο μέ τή γεωργοκτηνοτροφική παραγωγή.

— Νά κρατά οικονομικούς λογαριασμούς για τά έξοδα καί έσοδα τής έκμεταλλεύσεώς του.

— Τήν αύξηση τής παραγωγικότητας όλων των συντελεστών τής γεωργοκτηνοτροφικής παραγωγής.

Τό πρόβλημα τής δημιουργίας μεγάλων γεωργικών έπιχειρήσεων επιδιώκεται νά αντιμετωπισθεϊ μέ τή δημιουργία ομάδων παραγωγής, ενός θεσμου, ό όποιος προωθείται στίς χώρες τής Κοινής 'Αγοράς καί του όποιου ή εισαγωγή έχει άρχίσει καί στή χώρα μας μέ τήν 'ιδρυση ομάδων παραγωγών καλλιέργειας βαμβακιου.

"Όλες αυτές οι επιδιώξεις στο χώρο τής διαρθρώσεως καί οργανώσεως τής γεωργίας θά συντελέσουν, άσφαλώς, στή μεγαλύτερη έκμηχάνιση τής γεωργικής παραγωγής. Αυτό θά συμβει γιατί:

— Οι μεγάλες σε έκταση γεωργικές έκμεταλλεύσεις δέν μπορούν νά εκπληρώσουν τον προορισμό τους χωρίς κατάλληλο μηχανικό έξοπλισμό.

— Οι καλά εκπαιδευμένοι έπιχειρηματίες παραγωγοί δέν μπορούν παρά νά επιδιώκουν τήν κατάλληλη εκμηχάνιση τής παραγωγής για νά εξασφαλίσουν τό μεγαλύτερο δυνατό καθαρό κέρδος.

— 'Η μείωση του οικονομικά ένεργου άγροτικού πληθυσμου θά πρέπει νά συνοδεύεται από αντίστοιχη αύξηση τής εκμηχανήσεως τής γεωργίας προκειμένου ή εργασία των μηχανημάτων νά αντικαταστήσει τά εργατικά χέρια πού θά άποσυρθούν από τή γεωργία.

— Ο παραγωγός που θα κρατά οικονομικούς λογαριασμούς θα είναι σε θέση να διαπιστώνει τη συμβολή των γεωργικών μηχανημάτων στην αύξηση του καθαρού εισοδήματος της εκμεταλλεύσεως. Αυτό θα τον ώθει, όπως είναι φυσικό στη μεγαλύτερη εκμηχάνηση της εκμεταλλεύσεώς του.

— Οι ομάδες παραγωγής με τις αύξημένες οικονομικές δυνατότητες θα μπορούν να προβούν στην προμήθεια όλου του απαιτούμενου μηχανικού εξοπλισμού, ιδιαίτερα με τη μορφή μεγάλων μηχανημάτων, των οποίων η προμήθεια δέν είναι εύκολη και είναι και αντισυμβατική για τον καθένα παραγωγό ξεχωριστά.

Έκτός από αυτά, τό γεγονός ότι τά γεωργικά μηχανήματα καθιστούν πιό εύκολη, πιό ξεκούραστη, πιό εύχαιρητή τήν εργασία του παραγωγού, θά συντελέσει, ασφαλώς, στην εύρύτερη ανάπτυξη τής εκμηχάνησεως τής γεωργικής παραγωγής.

— Η αύξηση τής παραγωγικότητας των διαφόρων συντελεστών τής παραγωγής συνδέεται μέ τό βαθμό εκμηχάνησεως, ό οποίος σε ένα μεγάλο βαθμό, άποτελεί προϋπόθεση τής αύξήσεως αυτής.

Οί προβλέψεις για τήν ανάπτυξη τής χρήσεως των γεωργικών μηχανημάτων άναφέρονται κυρίως στην αύξηση των διαξονικών έλκυστήρων (τρακτέρ) μέ όλα τά παρελκόμενά τους, των μονοαξονικών έλκυστήρων, των αυτοκινήτων χορτοκοπτικών μηχανών και των μηχανών συλλογής βαμβακιού.

Στόν Πίνακα 5.2.1 παρουσιάζεται σε αριθμούς ή προβλεπόμενη αύξηση των γεωργικών μηχανημάτων κατά τό 1980 σε σύγκριση μέ τούς αντίστοιχους αριθμούς του 1975.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.2.1.

Προβλεπόμενη αύξηση του αριθμού των γεωργικών μηχανημάτων μεταξύ 1975-1980.

Είδος μηχανήματος	Αριθμός μηχανημάτων	
	1975	1980
Διαξονικοί έλκυστήρες	110.000	170.000
Μονοαξονικοί έλκυστήρες	58.300	107.000
Θεραλωνιστικές μηχανές	6.300	7.500
Χαρτοκοπτικές αυτοκίνητες μηχανές	2.660	4.500
Βαμβακοσυλλεκτικές μηχανές	304	950

5.3 Τομείς εργασίας στο χώρο των γεωργικών μηχανημάτων.

Οί τομείς εργασίας στους όποιους μπορεί να εργασθεί ένας ειδικευμένος στά γεωργικά μηχανήματα τεχνίτης, και φυσικά, και ένας άπόφοιτος τής σχετικής κατευθύνσεως του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα των Έπαγγελματικών Λυκείων είναι βασικά οί ακόλουθοι:

α) Όδηγός, χειριστής, συντηρητής γεωργικών μηχανημάτων τής εκμεταλλεύσεώς του.

Η όδηγηση, ό χειρισμός και ή συντήρηση των διαφόρων γεωργικών μηχανημάτων, άποτελούν εξειδικευμένες εργασίες, γι' αυτό και άπαιτούν εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό για τήν εκτέλεσή τους. Σε μικρού ή μέτριου μεγέθους εκμεταλλεύσεις τίς εργασίες αυτές άναλαμβάνει πάντοτε, και είναι σκόπιμο να

Σχ. 5.3α.

‘Η οδήγηση και ό χειρισμός τών γεωργικών μηχανημάτων άπ’ τόν ίδιο τόν παραγωγό μειώνει τό κόστος τής παραγωγής, έξασφαλίζει καλή ποιότητα έργασίας και καλή συντήρηση τών μηχανημάτων.

άναλαμβάνει, ό ίδιος ό παραγωγός (σχ. 5.3α).

Ίδιαίτερα σημαντική γιά τήν όλη γεωργική έκμετάλλευση είναι ή προσεκτική και έπιμελημένη εκτέλεση αύτών τών έργασιών. Καί τούτο γιατί άπό τήν προσεκτική εκτέλεσή τους έξαρτάται:

— ‘Η καλή και οικονομική εκτέλεση τών διαφόρων καλλιεργητικών έργασιών μέ ιδιαίτερα εύεργετικά άποτελέσματα γιά τήν όλη γεωργική εκμετάλλευση.

— ‘Η καλή και προσεκτική οδήγηση, π.χ. τού έλκυστήρα (τρακτέρ) κατά τό όργωμα έξασφαλίζει τήν καλή κατεργασία τού έδάφους.

— ‘Η καλή οδήγησή του κατά τή σπορά έξασφαλίζει καλής ποιότητας σπορά μέ όλα τά εύεργετικά άποτελέσματα στην άνάπτυξη και άπόδοση τών καλλιεργειών.

— ‘Ο καλός χειρισμός τής θεραλωνιστικής έξασφαλίζει καλή συγκομιδή τών σιτηρών.

— ‘Η άσφάλεια τόσο τού χειριστού όσο και τού ίδιου τού μηχανήματος.

‘Από τήν καλή οδήγηση και γενικά άπό τόν προσεκτικό χειρισμό έξαρτάται ή άσφάλεια τού οδηγού, ή άσφάλεια άλλων έργατών, πού βοηθούν ή συμπληρώνουν τή δουλειά τού μηχανήματος, αλλά και ή άσφάλεια τού ίδιου τού μηχανήματος.

— ‘Η διατήρηση τού μηχανήματος σέ καλή κατάσταση γιά μεγάλο χρονικό διάστημα μέ άποτέλεσμα νά έξασφαλίζεται ή μακρόχρονη χρησιμοποίησή του μέ σημαντική μείωση τής όλης έπιβαρύνσεως τών παραγομένων προϊόντων.

— ‘Ο χειρισμός τών γεωργικών μηχανημάτων άπό τόν ίδιο τόν παραγωγό έξασφαλίζει στό μεγαλύτερο δυνατό βαθμό τόν προσεκτικό και έπιμελημένο

χειρισμό τους. Ξεασφαλίζει επίσης την καλύτερη δυνατή αξιοποίησή τους, γιατί ο παραγωγός έχει τη δυνατότητα να προγραμματίζει κατάλληλα την εκτέλεση των διαφόρων εργασιών, ώστε να αξιοποιούνται κατά τον οικονομικότερο δυνατό τρόπο τα μηχανήματά του.

— Η ικανότητα εξ άλλου του παραγωγού να συντηρεί κατάλληλα τὰ μηχανήματα του ξεασφαλίζει την καλή απόδοση και τή διατήρηση των μηχανημάτων σε καλή κατάσταση για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, πράγμα που αυξάνει τή χρησιμια, όπως λέμε, ζωή των μηχανημάτων.

‘Η δυνατότητα επίσης τής άμεσης επίσκευης των διαφόρων μηχανημάτων από μικρές σχετικά βλάβες, που μπορούν να παρουσιασθούν κατά τήν εργασία τους, έχει ιδιαίτερη σημασία τόσο για τὰ ίδια τὰ μηχανήματα, όσο και για τή γεωργική εκμετάλλευση· και αυτό γιατί:

‘Η άμεση επίσημανση και διόρθωση μιās μικρής βλάβης ενός μηχανήματος προλαβαίνει βλάβες πιό μεγάλες και πιό σημαντικές, βλάβες πολλές φορές καταστρεπτικές για τὸ μηχανήμα.

‘Η άμεση επίσκευή μιās ὀρισμένης βλάβης συντελεί στην άποφυγή ἐπιζημίων καθυστερήσεων, ιδιαίτερα στην περίοδο αΐχμης των διαφόρων εργασιών. ‘Η ἐπισκευή, π.χ. μιās βλάβης ενός ψεκαστικού μηχανήματος κατά τή διάρκεια του ψεκασμού, ξεασφαλίζει τή συνέχιση τής λειτουργίας του μηχανήματος με άποτέλεσμα να μὴ καθυστερήσει ἡ ὀλοκλήρωση του ψεκασμού. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία, ἂν σκεφθοῦμε ὅτι ἡ καθυστέρηση ἔστω και για μιά μέρα του ψεκασμού μπορεί να έχει σοβαρές συνέπειες στην ἀποτελεσματικότητά του.

β) Ὁδήγηση και χειρισμός ιδιόκτητων μηχανημάτων.

Σέ μικρὸ ἢ μέτριου μεγέθους γεωργικές ἐκμεταλλεύσεις δὲν συμφέρει συχνά ἡ προμήθεια και ἡ διατήρηση ὀρισμένων μηχανημάτων.

Γιά τήν περίπτωση αὐτή ὀρισμένοι εἰδικευμένοι στά γεωργικά μηχανήματα τεχνίτες προμηθεύονται μόνοι τους ἢ μέ άλλους συνεταιρικά ἕνα τέτοιου εἶδους γεωργικό μηχανήμα και τὸ χρησιμοποιοῦν για τήν εκτέλεση, με ἀνάλογη ἀμοιβή, σχετικῶν εργασιῶν στίς ἐκμεταλλεύσεις των παραγωγῶν τής περιοχῆς. Χαρακτηριστικό παράδειγμα εἶναι ἡ προμήθεια ἀπό εἰδικευμένους τεχνίτες θεραλωνιστικῶν μηχανῶν και άλλων παρομοίων μεγάλων σχετικά μηχανημάτων.

‘Απαιτοῦνται, βέβαια, στην περίπτωση αὐτή κεφάλαια, για τήν προμήθεια των μηχανημάτων, ἀλλά ἂν εἶναι δυνατόν να ξεασφαλισθοῦν τὰ κεφάλαια αὐτά, ἡ ἀπόδοση των μηχανημάτων εἶναι τέτοια, ὥστε σύντομα ὄχι μόνο να ξεοικονομοῦνται τὰ ἀπαιτούμενα ποσά για τήν ἀπόσβεση του κόστους των, ἀλλά και να ξεασφαλίζεται ιδιαίτερα σημαντικό κέρδος για τόν ἰδιοκτήτη τους.

Πρίν ὅμως ἀπό τήν ἀγορά ενός τέτοιου μηχανήματος χρειάζεται προσεκτική μελέτη του ὄγκου των εργασιῶν, που θά εἶναι δυνατόν να ξεασφαλίζει ὁ ἰδιοκτήτης του μηχανήματος κάθε χρόνο, για να ὑπολογίσει ἂν εἶναι συμφέρουσα ἡ προμήθειά του (σχ. 5.3β).

‘Η προσεκτική και ἐπιμελημένη εκτέλεση των διαφόρων εργασιῶν ἀποτελεῖ βασική προϋπόθεση για τήν ξεασφάλιση εργασίας και ἀπασχολήσεως σε βαθμό ἱκανοποιητικό.

γ) Ἐργασία ὀδηγοῦ, χειριστῆ και συντηρητῆ μηχανημάτων μεγάλων γεωργικῶν ἐκμεταλλεύσεων.

Σέ περιπτώσεις μεγάλων γεωργικῶν ἢ κτηνοτροφικῶν ἐκμεταλλεύσεων ὁ

Σχ. 5.3β.

Τά μεγάλα γεωργικά μηχανήματα προσφέρονται για τήν εκτέλεση εργασιών σε άλλες έκμεταλλεύσεις με πληρωμή.

ιδιοκτήτης επιχειρηματίας είναι δυνατόν να μη χειρίζεται μόνος του τά γεωργικά μηχανήματα της έκμεταλλεύσεώς του. Σε περίπτωση, επίσης, μεγάλων συνεταιριστικών οργανώσεων ή ομάδων παραγωγών, ομάδων κοινής καλλιέργειας, υπάρχει ανάγκη εξασφάλισης ενός ή περισσοτέρων οδηγών ή χειριστών των διαφόρων μηχανημάτων του συνεταιρισμού ή της ομάδας παραγωγών.

Οι περιπτώσεις αυτές εξασφαλίζουν εξαιρετικές δυνατότητες άπασχολήσεως ειδικευμένων στά γεωργικά μηχανήματα τεχνιτών.

Οι τεχνίτες προσλαμβάνονται ή για όρισμένη εποχή, ή, συνηθέστερα, με μηνιαίες αποδοχές για συνεχή άπασχόληση.

Στίς περιπτώσεις αυτές ο τεχνίτης γεωργικών μηχανημάτων αναλαμβάνει τήν οδηγίση, τό χειρισμό των διαφόρων γεωργικών μηχανημάτων για τήν εκτέλεση των διαφόρων καλλιεργητικών εργασιών τής έκμεταλλεύσεως. Αναλαμβάνει, επίσης, τίς εργασίες συντηρήσεως και των μικροεπισκευών του όλου μηχανικού εξοπλισμού τής έκμεταλλεύσεως (σχ. 5.3γ).

‘Ο Κώδικας Έπαγγελμάτων του ‘Οργανισμού Άπασχολήσεως Έργατικού Δυναμικού δίνει τόν ακόλουθο τίτλο στο έπάγγελμα αυτό των ειδικευμένων τεχνιτών γεωργικών μηχανημάτων:

«Όδηγός και χειριστής γεωργικών μηχανημάτων με κινητήρα.»

Άναφέρει, επίσης, τίς ακόλουθες εργασίες, ως εργασίες πού εκτελούν όσοι άσκούν τό έπάγγελμα αυτό:

— Όδηγούν, χειρίζονται και συντηρούν διάφορες γεωργικές μηχανές, όπως: Έλκυστήρες (τρακτέρ) με εξαρτήματα ή χωρίς γεωργικά εξαρτήματα, σταθερές

μηχανές και άλλες ειδικές συσκευές για τό όργωμα, τή φύτευση, τή συγκομιδή, τή δεματοποίηση, τό θερισμό, τόν άλωνισμό, τό διαχωρισμό του καρπού, τό άρμεγμα ή άλλους σκοπούς.

— Συναρμολογούν τίσ μηχανές αυτές ή προσαρμόζουν διάφορα ειδικά εξαρτήματα στους έλκυστήρες.

— Όδηγούν τίσ κινούμενες μέ δικές τους δυνάμεις μηχανές ή τούς έλκυστήρες στους άγρους και έλέγχουν τίσ μηχανές και τά εξαρτήματά τους.

— Έγκαθιστούν και συναρμολογούν τίσ μηχανές σταθερής βάσεως, ώστε να είναι έτοιμες για λειτουργία.

— Θέτουν τίσ μηχανές σε λειτουργία, τίσ τροφοδοτούν και έλέγχουν τή λειτουργία τους.

— Ρυμουλκούν όχήματα φορτωμένα μέ προϊόντα συγκομιδής και άλλα ύλικά ή χρησιμοποιούν τούς έλκυστήρες για να άπομακρύνουν από τούς άγρους κορμούς δένδρων ή άλλα άντικείμενα.

— Καθαρίζουν και λιπαίνουν τίσ μηχανές, τίσ έφοδιάζουν μέ καύσιμα και νερό και έκτελούν μικροεπισκευές.

Σχ. 5.3γ.

Ή κατάλληλη συντήρηση τών γεωργικών μηχανημάτων άποτελεί βασική έργασία για τόν παραγωγό και τόν τεχνίτη γεωργικών μηχανημάτων.

5.4 Συνθήκες άσκησης του επαγγέλματος του τεχνίτη γεωργικών μηχανημάτων.

Στήν περίπτωση πού ό ειδικευμένος τεχνίτης χρησιμοποιεί τήν τεχνική του κατάρτιση για τήν αξιοποίηση τών μηχανημάτων τής δικής του έκμεταλλεύσεως,

τότε οί συνθήκες ἐργασίας του εἶναι σχεδόν οί ἴδιες τοῦ ἀντίστοιχου παραγωγοῦ φυτικής ἢ ζωικής παραγωγῆς. Ἡ διαφορά ἐγκείται στό ὅτι ὁ χειρισμός τῶν μηχανημάτων ἀπαιτεῖ ἰδιαίτερη προσοχή, ἀφοῦ, καθῶς τονίσθηκε καί σέ προηγούμενες σελίδες, ἡ προσοχή καί ἡ ἐπιμέλεια αὐτή συνδέεται μέ τήν ἀσφάλεια τόσο τοῦ χειριστῆ τῶν μηχανημάτων ὅσο καί τῶν ἰδίων τῶν μηχανημάτων.

Ἀπαιτεῖ ἐπίσης ἡ ἐργασία αὐτή μεγάλη προσοχή στήν κατάλληλη ἀξιοποίηση ὅλων τῶν μηχανημάτων, γιά τήν ἐπίτευξη τῆς καλύτερης δυνατῆς ἀποδόσεώς τους.

Στήν περίπτωση πού ὁ τεχνίτης ὀδηγεῖ καί χειρίζεται ἰδιόκτητα μηχανήματα γιά τήν ἐκτέλεση, μέ ἀμοιβή, διαφόρων ἐργασιῶν σέ ἄλλες ἐκμεταλλεύσεις, οί συνθήκες ἐργασίας δέν εἶναι πολύ διαφορετικές ἀπό τήν περίπτωση τοῦ ἐπιχειρηματία παραγωγοῦ. Ἡ διαφορά ἐδῶ ἐγκείται στό ὅτι ἡ ἀπασχόληση εἶναι ἐντατική σέ ὀρισμένες χρονικές περιόδους, ἀνάλογα μέ τή φύση τῆς ἐργασίας τοῦ μηχανήματος. Αὐτό ἔχει ὡς συνέπεια τήν ἐντατική ἐργασία καί συχνά, κάτω ἀπό ὄχι καί πολύ εὐνοϊκές καιρικές συνθήκες, τοῦ ἰδιοκτῆτη τοῦ μηχανήματος κατά τήν περίοδο αὐτή καί τή μειωμένη ἀπασχόλησή του σέ ἄλλες περιόδους.

Ἐπιβάλλει ἐξ ἄλλου αὐτοῦ τοῦ εἶδους ἡ ἀπασχόληση τήν προσπάθεια ἐξασφαλίσεως πελατῶν ἢ ἀνάλογης μέ τό εἶδος τοῦ μηχανήματος ἐργασίας.

Στήν περίπτωση πού ὁ τεχνίτης ἐργάζεται ὡς ὀδηγός καί χειριστής μηχανημάτων ἄλλων ἐπιχειρήσεων, τότε ἡ ἀπασχόλησή του ὅπως εἶναι φυσικό εἶναι ἀπαλλαγμένη ἀπό τίς εὐθύνες καί τίς σκοτούρες τοῦ ἰδιοκτῆτη ἢ τοῦ ἐλεύθερου ἐπαγγελματία, ἔχει ὅμως τά μειονεκτήματα τῆς ἐξαρτημένης ἐργασίας.

5.5 Κίνητρα γιά τήν ἐργασία στόν τομέα τῶν γεωργικῶν μηχανημάτων.

Τά κίνητρα γιά τήν ἄσκηση ἐπαγγέλματος στό χῶρο τῶν γεωργικῶν μηχανημάτων εἶναι ἀνάλογα μέ τό εἶδος τῆς ἀπασχολήσεως, πού θά ἐπιλέξει ὁ τεχνίτης γεωργικῶν μηχανημάτων.

Στήν περίπτωση πού θά χρησιμοποιήσει τήν ἐξειδίκευσή του γιά τήν κάλυψη τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐκμεταλλεύσεώς του στό χειρισμό τῶν γεωργικῶν μηχανημάτων, ὡς κίνητρα μποροῦν νά θεωρηθοῦν:

— Ἡ οἰκονομία πού ἔχει στά ἐξοδα, γιατί διαφορετικά θά ἦταν ὑποχρεωμένος νά πληρώνει σέ μισθωμένους χειριστές γιά τήν κάλυψη τῶν σχετικῶν ἀναγκῶν τῆς ἐκμεταλλεύσεώς του.

— Ἡ σιγουριά ὅτι ἔχει τή δυνατότητα νά ἐκτελεῖ τίς ἐργασίες ὅταν καί ὅπως θέλει αὐτός, μέ προσοχή καί ἐπιμέλεια, πού πολλές φορές μόνο ὁ ἰδιοκτῆτης μπορεῖ νά ἐξασφαλίσει.

— Ἡ σιγουριά ὅτι χειρίζεται τά μηχανήματα καί τά συντηρεῖ μέ ἰδιαίτερη προσοχή, πράγμα γιά τό ὅποιο δέν μπορεῖ νά εἶναι βέβαιος ὅταν τίς ἐργασίες αὐτές τίς ἐμπιστεύεται σέ ξένα χέρια.

Στήν περίπτωση πού χειρίζεται ἰδιόκτητα μηχανήματα καί ἐκτελεῖ μέ ἀμοιβή ἐργασίες σέ ξένες ἐκμεταλλεύσεις, ὡς κίνητρα μποροῦν νά θεωρηθοῦν:

— Τά μεγάλα κέρδη πού κατά κανόνα ἀποφέρει μιά τέτοια ἐργασία.

— Ἡ ικανοποίηση πού χαρίζει ἡ ἀνεξάρτητη ἐργασία.

Στήν περίπτωση πού ἐργάζεται ὡς ἔμμισθος τεχνίτης σέ ξένες γεωργικές ἐκμεταλλεύσεις, δέν μπορεῖ τό καθαρά οἰκονομικό ὄφελος νά ἀποτελεῖ τό μόνο καί

αποκλειστικό κίνητρο. Έκτός από αυτό η σιγουριά της μόνιμης εργασίας, χωρίς επικίνδυνες επιδιώξεις, τό αισθημα της εξασφάλισης, έστω και με λιγότερες αλλά όρισμένες και σίγουρες αποδοχές, αποτελούν για πολλούς ισχυρό κίνητρο.

Πάντως τό γεγονός ότι σήμερα έχει επεκταθεί τόσο πολύ η χρήση των γεωργικών μηχανημάτων και τόσο μεγάλη προβλέπεται η μελλοντική εύρύτερη ανάπτυξη τους, κάνει τόν τομέα των γεωργικών μηχανημάτων έναν ιδιαίτερα αξιόλογο και έλκυστικό τομέα επαγγελματικής σταδιοδρομίας για τούς αποφοίτους του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα των Έπαγγελματικών Λυκείων.

Έρωτήσεις — Άσκήσεις.

1. Ποιά είναι η συμβολή των γεωργικών μηχανημάτων στην ανάπτυξη των κλάδων φυτικής και ζωικής παραγωγής;
2. Ποιών γεωργικών επαγγελμάτων αυξήθηκε περισσότερο ο αριθμός κατά την περίοδο 1970-1975;
3. Σέ ποιές βασικά επιδιώξεις πρέπει νά στηρίζεται η ανάπτυξη της γεωργίας κατά τά κριτήρια της Κοινής Άγοράς;
4. Μέ ποιούς τρόπους μπορεί νά εξασφαλισθεί η δημιουργία μεγάλων γεωργικών έκμεταλλεύσεων;
5. Ποιά γεωργικά μηχανήματα προβλέπεται νά αυξηθούν περισσότερο σέ αριθμό κατά τά έπόμενα χρόνια;
6. Ποιοί είναι οι κυριότεροι τομείς εργασίας στό χώρο των γεωργικών μηχανημάτων;
7. Ποιές είναι οι κυριότερες ώφέλειες για τόν παραγωγό, όταν οδηγεί, χειρίζεται και συντηρεί μόνος του τά γεωργικά μηχανήματα της έκμεταλλεύσεώς του;
8. Ποιά γεωργικά μηχανήματα προσφέρονται περισσότερο για την εκτέλεση σχετικών εργασιών σέ άλλες γεωργικές έκμεταλλεύσεις με πληρωμή;
9. Ποιές είναι οι κυριότερες εργασίες του τεχνίτη γεωργικών μηχανημάτων, σύμφωνα με τόν Κώδικα Έπαγγελμάτων;
10. Ποιές είναι οι κυριότερες συνθήκες εργασίας του επαγγέλματος του τεχνίτη γεωργικών μηχανημάτων;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

6.1 Γενικά.

Έκτός από τούς τομείς της παραγωγής πού αναπτύχθηκαν στα προηγούμενα κεφάλαια, οι απόφοιτοι του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα των Έπαγγελματικών Λυκείων έχουν δυνατότητες να αποκατασταθούν επαγγελματικά και στον τομέα παροχής υπηρεσιών.

Διάφοροι φορείς, δημόσιοι και ιδιωτικοί, παρέχουν αξιόλογες δυνατότητες τέτοιας αποκαταστάσεως. Οι φορείς αυτοί είναι βασικά τὰ διάφορα Έπουργεία και οι Δημόσιοι Έργανισμοί καθώς και διάφορες ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Τό γεγονός ότι τὰ Έπαγγελματικά και Τεχνικά Λύκεια δημιουργήθηκαν μόλις τό 1977 και άρχισαν να λειτουργούν άπ' τό σχολικό χρόνο 1977-1978 έχει ως αποτέλεσμα να μήν έχουν ακόμα δημιουργηθεί νομοθετημένες θέσεις για τήν αποκατάσταση των άποφοίτων των Λυκείων, εκτός άπ' τίς δυνατότητες πού παρέχει ό σχετικός με τήν όργάνωση της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαιδεύσεως Νόμος 576/1977.

Φυσικά όσο θά προχωρεί ή λειτουργία των Λυκείων θά αντιμετώπιζεται προοδευτικά και τό θέμα της αποκαταστάσεως των άποφοίτων στο χώρο των Δημοσιών Έπηρεσιών.

Έκτός από αυτό, οι θέσεις πού προβλέπονται για άποφοίτους παλαιών Μέσων Τεχνικών και Έπαγγελματικών Σχολών μπορούν άσφαλώς να καταλαμβάνονται και από άποφοίτους Έπαγγελματικών και Τεχνικών Λυκείων.

Στό χώρο του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα ύπάρχει ή δυσκολία ότι δέν ύπήρχαν πριν από τήν ίδρυση των Λυκείων Μέσες Τεχνικές ή Έπαγγελματικές Γεωργικές Σχολές, εκτός από τήν Άμερικανική Γεωργική Σχολή Θεσσαλονίκης, ή όποία δέν είναι ούσιαστικά δημόσια, αλλά ιδιωτική γεωργική σχολή.

Υπάρχει όμως στον όργανισμό των ύπουργείων ή ιδιότητα του τεχνίτη γεωργίας. Η θέση αυτή βέβαια μελλοντικά θά είναι δυνατόν να βελτιωθεί από τήν άποψη των απαιτουμένων προσόντων, της εξελίξεως και των άποδοχών, και να προσαρμοσθεί στα επίπεδα και τὰ προσόντα των άποφοίτων των Έπαγγελματικών Λυκείων.

Μέ τήν κατάσταση πού σήμερα επικρατεί και με τίς δυνατότητες πού μπορούν μελλοντικά να αναπτυχθούν, ύπάρχουν οι ακόλουθες περιπτώσεις επαγγελματικής αποκαταστάσεως των άποφοίτων του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα των Έπαγγελματικών Λυκείων σε δημόσιες ύπηρεσίες και όργανισμούς.

6.2 Ύπουργείο Έθνικης Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Όπως είναι γνωστό ο Νόμος 576/1977 είναι ο Νόμος πού έδωσε τήν καινούργια μορφή και δομή στην Έπαγγελματική Έκπαίδευση και κυρίως στην Έπαγγελματική Έκπαίδευση τής Μέσης βαθμίδας.

Ο Νόμος αυτός, σέ συνδυασμό μέ τό Νόμο 309/1976, γιά τήν όργάνωση τής Γενικής Έκπαίδεúσεως, αποτελούν τούς δυό βασικούς Νόμους στους όποιους στηρίζεται ή όλη ανάδιάρθρωση τής Παιδείας μας.

Ο Νόμος 576/1977 ίδρύει τά Έπαγγελματικά και Τεχνικά Λύκεια καθώς και τίς Τεχνικές και Έπαγγελματικές Σχολές και ρυθμίζει όλα τά θέματα όργανώσεως και λειτουργίας τους.

Ένα από τά θέματα αυτά είναι και τό θέμα του Διδακτικού Προσωπικού τών Σχολικών Μονάδων Έπαγγελματικής Έκπαίδεúσεως. Καθορίζονται δηλαδή οι διάφοροι κλάδοι και οι κατηγορίες του διδακτικού προσωπικού, οι προβλεπόμενες όργανικές θέσεις, ή διάρθρωση τών θέσεων σέ βαθμούς, τά άπαιτούμενα γιά κάθε κλάδο προσόντα, ό τρόπος διορισμού και σχετικά κάθε τί πού άναφέρεται στα θέματα τής επανδρώσεως τών Σχολικών Μονάδων Έπαγγελματικής Έκπαίδεúσεως μέ κατάλληλο διδακτικό προσωπικό.

Οι κλάδοι του διδακτικού προσωπικού τής Τεχνικής και Έπαγγελματικής Έκπαίδεúσεως Μέσης βαθμίδας είναι οι ακόλουθοι, σύμφωνα μέ τό άρθρο 13 του Νόμου:

Κλάδος 1: Διπλωματούχων ή πτυχιούχων Άνωτάτων Πολυτεχνικών Σχολών ή Φυσικών Ραδιοηλεκτρολόγων.

Κλάδος 2: Πτυχιούχων Οικονομικών, Πολιτικών ή Νομικών Άνωτάτων Σχολών.

Κλάδος 3: Πτυχιούχων Φυσικομαθηματικών Άνωτάτων Σχολών.

Κλάδος 4: Πτυχιούχων Θεολόγων ή Φιλολόγων ή Άγγλικής, Γαλλικής, Γερμανικής Φιλολογίας.

Κλάδος 5: Πτυχιούχων λοιπών Άνωτάτων Σχολών.

Κλάδος 6: Πτυχιούχων Φυσικής Άγωγής.

Κλάδος 7: Πτυχιούχων ΑΣΕΤΕΜ ή λοιπών Άνωτέρων Σχολών Τεχνολόγων Μηχανικών.

Κλάδος 8: Πτυχιούχων λοιπών Άνωτέρων Σχολών.

Κλάδος 9: Πτυχιούχων ΠΑΤΕΣ τής ΣΕΛΕΤΕ (τμήμα Τεχνικών και Έπαγγελματικών Λυκείων).

Κλάδος 10: Πτυχιούχων Μέσων Τεχνικών και Έπαγγελματικών Σχολών (προσωρινά).

Κλάδος 11: Πτυχιούχων Κατωτέρων Τεχνικών και Έπαγγελματικών Σχολών παλαιού τύπου ή Τεχνικών και Έπαγγελματικών Σχολών.

Όπως φαίνεται από τους πίο πάνω κλάδους, ό κλάδος 9 είναι ό κλάδος στίς θέσεις του όποιου μπορούν νά τοποθετηθούν οι άπόφοιτοι τών Έπαγγελματικών και Τεχνικών Λυκείων.

Θέσεις και άντικείμενο έργασίας.

Οι θέσεις πού καταλαμβάνουν οι εκπαιδευτικοί του Κλάδου 9 είναι θέσεις:

— Προϊσταμένου του Έργαστηρίου.

— Έκπαιδευτικού Έργαστηρίου.

α) Προϊστάμενος Έργαστηρίου.

Μιά από τις βασικές εγκαταστάσεις των Τεχνικών και όρισμένων τομέων των Έπαγγελματικών Λυκείων, όπως ιδιαίτερα του γεωργικοκτηνοτροφικού τομέα, είναι τα τεχνικά εργαστήρια. Τα εργαστήρια αυτά, κατάλληλα εξοπλισμένα, έχουν ως βασικό τους σκοπό να εξασφαλίσουν τις απαραίτητες προϋποθέσεις, για τις πρακτικές εργαστηριακές ασκήσεις των μαθητών.

Όπως είναι γνωστό η Τεχνική και Έπαγγελματική Έκπαίδευση δέν επιδιώκει μόνο τη μετάδοση θεωρητικών γνώσεων αλλά πρωταρχικά, θά μπορούσε να πει κανένας, την ανάπτυξη δεξιοτεχνιών και την απόκτηση δεξιοτήτων εκ μέρους των μαθητών. Αυτό δέν είναι δυνατόν να επιτευχθεί χωρίς κατάλληλα εργαστήρια και χωρίς κατάλληλο εργαστηριακό εξοπλισμό για κάθε τεχνική και επαγγελματική ειδικότητα (σχ. 6.2).

Σχ. 6.2.

Ό ρόλος του Τεχνίτη Έκπαιδευτή αποτελεί έναν τομέα επαγγελματικής αποκαταστάσεως για τους αποφοίτους των Έπαγγελματικών Λυκείων.

Σέ κάθε ένα από τά εργαστήρια αυτά τοποθετείται ως προϊστάμενος εκπαιδευτικός του κλάδου 9.

Σύμφωνα μέ τά όσα προβλέπει ό Νόμος, τά καθήκοντα και οι άρμοδιότητες των προϊσταμένων των εργαστηρίων καθορίζονται μέ απόφαση του Έπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Βασικά ως καθήκοντα και έργασίες των προϊσταμένων των εργαστηρίων θά μπορούσε κανείς νά αναφέρει τά ακόλουθα:

— Είναι υπεύθυνος απέναντι στον προϊστάμενο του τμήματος και στη διεύθυνση του Λυκείου ή της Σχολής για τό εργαστήριο, του οποίου προΐσταται.

— Φροντίζει νά είναι πάντοτε σέ καλή κατάσταση τά εργαλεία και μηχανήματα και ὅλος γενικά ὁ εξοπλισμός του εργαστηρίου.

— Συνεργάζεται μέ τόν προϊστάμενο του τμήματος για τήν κατάσταση του προγράμματος αξιοποιήσεως του εργαστηρίου.

— Είναι υπεύθυνος για τήν κατάλληλη διάθεση τῶν εργαλείων του εργαστηρίου, για τήν ἄσκηση τῶν μαθητῶν και τήν προσεκτική συγκέντρωσή τους ὕστερα ἀπό κάθε εργαστηριακή ἄσκηση.

— Συνεργάζεται μέ τούς εκπαιδευτικούς εργαστηρίων, για τήν καλύτερη δυνατή ἄσκηση τῶν μαθητῶν.

— Φροντίζει για τή λήψη τῶν ἀπαραιτήτων μέτρων ἀσφαλείας, για τήν ἀσφάλεια τῶν μαθητῶν κατά τήν πρακτική ἄσκησή τους στό εργαστήριο.

— Παράλληλα μέ τήν εὐθύνη του προϊσταμένου του εργαστηρίου διδάσκει και ὀρισμένα εργαστηριακά μαθήματα τίς ὥρες, πού σύμφωνα μέ τό Νόμο είναι ὑποχρεωμένος νά διδάσκει.

β) Ἐκπαιδευτικός Ἐργαστηρίου.

“Ὅπως ἀναφέρθηκε και στά προηγούμενα, τήν ἀνάπτυξη δεξιότητῶν και τήν ἀπόκτηση δεξιότητῶν ἀπό τούς μαθητές μπορούμε νά τήν ἐπιτύχομε μόνο μέ πρακτική και εργαστηριακή ἄσκηση. Ἡ ἄσκηση αὐτή ἀποτελεῖ μιά ἀπό τίς σοβαρότερες και τίς βασικότερες διδακτικές δραστηριότητες τῶν σχολικῶν μονάδων Τεχνικῆς και Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαίδευσης. Τήν εὐθύνη τῆς ὀργανώσεως και τῆς πραγματοποιήσεως τῆς εργαστηριακῆς αὐτῆς ἀσκήσεως τῶν μαθητῶν ἔχει ὁ εκπαιδευτικός εργαστηρίου.

Στήν αἴθουσα διδασκαλίας γίνεται ἡ θεωρητική ἀνάπτυξη τῶν τεχνικῶν μαθημάτων. Ἐπιδιώκεται, δηλαδή, ἡ μετάδοση στούς μαθητές τῶν βασικῶν θεωρητικῶν γνώσεων πού εἶναι ἀπαραίτητο νά κατέχει ἕνας τεχνίτης τῆς ἀντίστοιχης ἐιδικότητος. Ἐπιδιώκεται ἀκόμα ἡ ἐξασφάλιση τῆς ἀπαιτούμενης ὑποδομῆς θεωρητικῶν γνώσεων και ἐνημερώσεως θεωρητικῆς για τή σωστή ἐκτέλεση τῶν διαφόρων τεχνικῶν ἐργασιῶν.

Τά εργαστηριακά μαθήματα, μέ βάση αὐτή τήν ὑποδομή και αὐτές τίς θεωρητικές τεχνικές γνώσεις, προχωροῦν στήν ἐξάσκηση τῶν μαθητῶν στή σωστή ἐκτέλεση τῶν διαφόρων τεχνικῶν ἐργασιῶν.

Ἔτσι, οἱ εργαστηριακοί εκπαιδευτικοί, μέ βάση τή σειρά τῶν εργαστηριακῶν ἀσκήσεων πού περιλαμβάνει τό πρόγραμμα τῶν τεχνικῶν μαθημάτων κάθε ἐιδικότητος, ἀσχολοῦνται ἀποκλειστικά μέ τή διδασκαλία τῶν τεχνικῶν ἐργασιῶν για νά ἀποκτήσουν οἱ μαθητές στόν ἀπαιτούμενο βαθμό τελειότητας τίς σχετικές δεξιότητες και δεξιότητες.

Στήν περίπτωση αὐτή οἱ εκπαιδευτικοί εργαστηρίου ἐκτελοῦν τίς ἀκόλουθες βασικά ἐργασίες:

— Συνεργάζονται μέ τούς καθηγητές τεχνικῶν μαθημάτων για τήν κατάσταση του προγράμματος εργαστηριακῶν ἀσκήσεων για τήν τεχνική ἐκπαίδευση τῶν μαθητῶν τῆς ἐιδικότητάς των.

— Συνεργάζονται μέ τούς προϊσταμένους τῶν εργαστηρίων για τόν κατάλληλο ἐξοπλισμό τῶν εργαστηρίων μέ τά ἀπαιτούμενα εργαλεία και ὕλικά για τήν πρακτική ἄσκηση τῶν μαθητῶν.

— Συνεργάζονται με τόν προϊστάμενο του εργαστηρίου για τη διάθεση κατά την ώρα της εργαστηριακής άσκησης των μαθητών των απαιτούμενων μηχανημάτων, εργαλείων και υλικών για την άνετη και αποδοτική άσκηση των μαθητών.

— Κατανέμουν σε ομάδες τους μαθητές και τους αναθέτουν τις κατάλληλες εργαστηριακές ασκήσεις.

— Έφαρμόζουν την πρόεπουσα εκπαιδευτική τεχνολογία για την πρακτική εξάσκηση των μαθητών.

— Παρακολουθούν τους μαθητές κατά την εργαστηριακή τους εργασία φροντίζοντας τόσο για τη σωστή άσκησή τους, όσο και για την τήρηση των απαραίτητων μέτρων ασφαλείας.

— Προτείνουν στον προϊστάμενο του εργαστηρίου και μέσω αυτού στον προϊστάμενο του τμήματος και τη διεύθυνση του Λυκείου ή της Σχολής τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν, για την καλύτερη οργάνωση και την αποδοτικότερη λειτουργία του εργαστηρίου.

γ) *Απαιτούμενα προσόντα.*

Έκτός από τό πτυχίο του Έπαγγελματικού ή Τεχνικού Λυκείου, για νά τοποθετηθεί ένας απόφοιτος ως προϊστάμενος εργαστηρίου ή εκπαιδευτικός εργαστηρίου απαιτούνται ακόμα και τά ακόλουθα προσόντα:

— Δύο χρόνια επαγγελματική πείρα ύστερα από τή λήψη του πτυχίου.

— Πτυχίο παιδαγωγικής κατάρτισης της παιδαγωγικής Τεχνικής Σχολής (ΠΑΤΕΣ) τής Σχολής Έκπαιδευτικών Λειτουργών Έπαγγελματικής και Τεχνικής Έκπαίδευσης (ΣΕΛΕΤΕ).

Ή *επαγγελματική πείρα* είναι εύκολο νά αποκτηθεί σε οποιαδήποτε εργασία τής ειδικότητας του απόφοίτου.

Πτυχίο Παιδαγωγικής Κατάρτισης τής ΣΕΛΕΤΕ. Ή ΣΕΛΕΤΕ ιδρύθηκε τό 1959 μέ τό Νομοθετικό Διάταγμα 3971/1959. Στεγάζεται σήμερα σε σύγχρονες ιδιόκτητες εγκαταστάσεις στό Νέο Ήράκλειο τής Άττικής σε συνολική έκταση 230 περίπου στρεμμάτων. Έκτός από τίσ κτηριακές εγκαταστάσεις εξαιρετικός από κάθε άποψη είναι ο εργαστηριακός εξοπλισμός για τά τμήματα ειδικοτήτων, πού σήμερα περιλαμβάνει.

Ή ΣΕΛΕΤΕ αποτελεί τό μόνο εκπαιδευτικό ίδρυμα πού έχει ως βασικό αντικειμενικό σκοπό τήν παιδαγωγική κατάρτιση του διδακτικού προσωπικού τής Τεχνικής και Έπαγγελματικής Έκπαίδευσης.

Περιλαμβάνει δύο βασικά σχολές:

— Τήν Άνώτερη Σχολή Έκπαιδευτικών Τεχνολόγων Μηχανικών (ΑΣΕΤΕΜ). Ή Σχολή αυτή, μέ τετραετή διάρκεια φοιτήσεως, εκπαιδεύει εκπαιδευτικούς Έπαγγελματικής και Τεχνικής Έκπαίδευσης Άνώτερης βαθμίδας. Κατά τή διάρκεια των τεσσάρων χρόνων παρέχει στους σπουδαστές της τεχνική κατάρτιση, αντίστοιχη μέ αυτή των άλλων Άνωτέρων Τεχνικών Σχολών, και παράλληλα τήν απαραίτητη παιδαγωγική κατάρτιση. Υπολογίζεται ότι τά τρία χρόνια φοιτήσεως διατίθενται για τήν τεχνική εκπαίδευση και κατάρτιση των σπουδαστών και ο ένας χρόνος για τήν παιδαγωγική κατάρτισή τους, μέ τή διαφορά ότι τά παιδαγωγικά μαθήματα, πού καλύπτουν διδακτικές ώρες ενός ακαδημαϊκού χρόνου, είναι σκορπισμένα κατάλληλα στα τέσσερα χρόνια φοιτήσεως.

Στήν ΑΣΕΤΕΜ γίνονται δεκτοί για έγγραφή, ύστερα από εισαγωγικές εξετάσεις,

50% του ἄριθμου τῶν εἰσαγομένων κάθε χρόνο ἀποφοίτων Γενικῶν Λυκείων καὶ 50% ἀπόφοιτοι τοῦ παλαιοῦ τύπου Μέσων Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν καὶ ἀργότερα ἀπόφοιτοι τῶν Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Λυκείων.

Ἡ Σχολή αὐτή ἔχει σήμερα τίς ἀκόλουθες εἰδικότητες:

- Μηχανολόγων
- Ἡλεκτρολόγων
- Ἡλεκτρονικῶν
- Πολιτικῶν, κατευθύνσεως δομικῶν ἔργων
- Πολιτικῶν, κατευθύνσεως συγκοινωνιακῶν καὶ ὑδραυλικῶν ἔργων
- Τὴν Παιδαγωγική Τεχνική Σχολή (ΠΑΤΕΣ).

Ἡ Σχολή αὐτή ἔχει ὡς βασικό ἀντικείμενο τὴν παιδαγωγική κατάρτιση πτυχιούχων Ἐπαγγελματικῶν καὶ Τεχνικῶν Σχολῶν Μέσης καὶ Ἀνώτερης βαθμίδας καὶ πτυχιούχων διαφόρων Ἀνωτάτων Σχολῶν, αὐτῶν κυρίως, τῶν ὁποίων οἱ πτυχιούχοι μποροῦν νὰ τοποθετηθοῦν ὡς καθηγητές στὰ Ἐπαγγελματικά καὶ Τεχνικά Λύκεια καὶ στὶς Ἐπαγγελματικές καὶ Τεχνικές Σχολές.

Ἡ ΠΑΤΕΣ λειτουργεῖ πέντε μέρες τὴν ἐβδομάδα, Δευτέρα ἕως Παρασκευή, τίς ἀπογευματινές καὶ βραδυνές ὥρες καὶ περιλαμβάνει τὰ ἀκόλουθα τρία τμήματα:

1) *Τμήμα πτυχιούχων Ἀνωτάτων Σχολῶν.*

Ἡ φοίτηση διαρκεῖ ἓνα ἐξάμηνο. Συγκεκριμένα ἡ ἐκπαίδευση διαρκεῖ 15 ἐργάσιμες ἐβδομάδες καὶ δύο ἐβδομάδες οἱ ἐξετάσεις στὸ τέλος τοῦ ἐξαμήνου.

Κάθε χρόνο ἐκπαιδεύονται δύο σειρές: ἡ πρώτη ἀπὸ τὸ Σεπτέμβριο μέχρι τὸ Φεβρουάριο καὶ ἡ δευτέρα ἀπὸ τὸ Φεβρουάριο μέχρι τὸν Ἰούνιο.

Στὸ τμήμα αὐτὸ γίνονται δεκτοί, ὕστερα ἀπὸ σχετικὴ ἐπιλογή, πτυχιούχοι τῶν Ἀνωτάτων Πολυτεχνικῶν Σχολῶν καθὼς καὶ τῶν ἄλλων Ἀνωτάτων Πανεπιστημιακῶν καὶ λοιπῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν, οἱ ὁποῖοι, ὅπως ἀναφέρθηκε καὶ προηγουμένως, μποροῦν νὰ τοποθετηθοῦν, σύμφωνα μὲ τὸ Νόμο 576/1977, ὡς Καθηγητές στὰ Ἐπαγγελματικά καὶ Τεχνικά Λύκεια καὶ στὶς Τεχνικές καὶ Ἐπαγγελματικές Σχολές.

2) *Τμήμα πτυχιούχων Ἀνωτέρων Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν.*

Ἡ διάρκεια φοιτήσεως εἶναι ἓνας ἀκαδημαϊκὸς χρόνος, δηλαδὴ δύο ἐξάμηνα, καθένα ἀπὸ τὰ ὁποῖα περιλαμβάνει 15 ἐργάσιμες ἐβδομάδες μαθημάτων καὶ δύο ἐβδομάδες ἐξετάσεων.

Στὸ τμήμα αὐτὸ γίνονται δεκτοί, ὕστερα ἀπὸ σχετικές ἐξετάσεις, ἀπόφοιτοι Ἀνωτέρων Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν.

3) *Τμήμα πτυχιούχων Μέσης Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαίδευσως* (Τμήμα Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Λυκείων, ὅπως ἀναφέρεται στὸ Νόμο 576/1977).

Στὸ Τμήμα αὐτὸ γίνονται δεκτοί σήμερα, ὕστερα ἀπὸ σχετικές ἐξετάσεις, ἀπόφοιτοι τῶν παλαιοῦ τύπου Ἐπαγγελματικῶν καὶ Τεχνικῶν Σχολῶν. Φυσικά θὰ γίνονται δεκτοί ἀργότερα ἀπόφοιτοι Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Λυκείων. Ἡ διάρκεια φοιτήσεως εἶναι ἡ ἴδια ὅπως καὶ στὸ τμήμα Πτυχιούχων Ἀνωτέρων Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν.

Οἱ εἰδικότητες, ποὺ ὑπάρχουν τώρα στὰ τμήματα αὐτά, εἶναι ἀντίστοιχες μὲ τίς τεχνικές εἰδικότητες ποὺ περιλαμβάνουν οἱ Μέσες Τεχνικές καὶ Ἐπαγγελματικές Σχολές. Μὲ τὴν ἔναρξη εἰσαγωγῆς ἀποφοίτων τῶν Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Λυκείων, ἀπὸ τὸν ἀκαδημαϊκὸν χρόνον 1981-1982, θὰ δημιουργηθοῦν ἀσφαλῶς καὶ τμήματα ἀντιστοίχων εἰδικότητων.

Ἡ ἐκπαίδευση στὴν Παιδαγωγική Τεχνική Σχολή περιλαμβάνει κυρίως Παιδαγωγ-

γικά μαθήματα και μιά σειρά πρακτικών ασκήσεων διδασκαλίας, γιά τήν παιδαγωγική κατάρτιση τών σπουδαστών. Περιλαμβάνει επίσης όρισμένα τεχνολογικά μαθήματα ειδικά γιά κάθε ειδικότητα, γιά τή συμπλήρωση τής τεχνικής καταρτίσεως τών σπουδαστών ή τήν εύρύτερη επιμόρφωση στήν ειδικότητά τους.

Έκτός από τίς δύο αυτές βασικές Παιδαγωγικές Σχολές, ή ΣΕΛΕΤΕ περιλαμβάνει καί ένα συγκρότημα Προτύπων Τεχνικών καί Έπαγγελματικών Λυκείων καί Τεχνικών καί Έπαγγελματικών Σχολών, στίς όποιες, εκτός από τήν ανάλογη εκπαίδευση τών μαθητών τους, έχουν τή δυνατότητα οι σπουδαστές τής Παιδαγωγικής Τεχνικής Σχολής καί τής Άνωτέρας Σχολής Έκπαιδευτικών Τεχνολόγων Μηχανικών νά πραγματοποιοιοῦν τίς πρακτικές ασκήσεις διδασκαλίας, πού προβλέπει τά πρόγραμμα τών σχολών.

δ) Βαθμολογική εξέλιξη τών Έκπαιδευτικών τοῦ Κλάδου 9.

Μά βάση τό άρθρο 14, παράγραφος 9 τοῦ Νόμου 576/1977, οι προβλεπόμενες θέσεις προϊσταμένων εργαστηρίων καί εκπαιδευτικών εργαστηρίου τοῦ Κλάδου 9 γιά πτυχιούχους τής Παιδαγωγικής Τεχνικής Σχολής τής ΣΕΛΕΤΕ, τοῦ τμήματος Έπαγγελματικών καί Τεχνικών Λυκείων, είναι οι ακόλουθες μέ τά αντίστοιχα μισθολογικά κλιμάκια:

- Προϊσταμένων εργαστηρίου μέ μισθολογικό κλιμάκιο 7, θέσεις: 60.
- Προϊσταμένων εργαστηρίου μέ μισθολογικά κλιμάκια 5-6, θέσεις: 600.
- Έκπαιδευτικών εργαστηρίων μέ μισθολογικά κλιμάκια 1-4, θέσεις: 1355.

Οί θέσεις αυτές έχουν όρισθεῖ μέ βάση τίς πρώτες προβλέψεις γιά τόν αριθμό τών Τεχνικών καί Έπαγγελματικών Λυκείων καί τών Τεχνικών καί Έπαγγελματικών Σχολών πού θά λειτουργήσουν μέ τήν πρώτη εφαρμογή τοῦ Νόμου 576/1977. Σχετική διάταξη προβλέπει τήν ίδρυση καί νέων θέσεων τοῦ Κλάδου 9, ἄν ή ίδρυση αὐτή επιβληθεῖ από τήν αύξηση τοῦ αριθμοῦ τών Έπαγγελματικών καί Τεχνικών Λυκείων καί τών Τεχνικών καί Έπαγγελματικών Σχολών.

Μέ βάση τό άρθρο 14 οι απόφοιτοι τών Έπαγγελματικών καί Τεχνικών Λυκείων τοποθετοῦνται στήν Έπαγγελματική Έκπαίδευση μέ εισαγωγικό κλιμάκιο τό 1, αντίστοιχο μέ τόν 9^ο βαθμό τής παλαιάς βαθμολογικής κλίμακας, καί έχουν τή δυνατότητα νά εξελιχθοῦν μέχρι τό 7^ο κλιμάκιο, τόν 3^ο δηλαδή βαθμό, τό βαθμό διευθυντή Β' τής παλαιάς βαθμολογικής κλίμακας τών δημοσίων υπαλλήλων.

Έκτός ἀπ' αὐτό, ή τοποθέτηση τών ἀποφοίτων τοῦ γεωργοκτηνοτροφικοῦ τομέα στά σχολεῖα Γεωργικής Έπαγγελματικῆς Έκπαιδεύσεως τούς χαρίζει τή χαρά καί τή βαθειά ψυχική ικανοποίηση πού εξασφαλίζει πάντοτε ή εργασία τοῦ εκπαιδευτικοῦ, γιατί ἔτσι τούς παρέχεται ή δυνατότητα νά συντελέσουν στήν κατάλληλη προετοιμασία τών παιδιών γιά τήν επιτυχημένη επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

6.3 Ὑπουργεῖο Γεωργίας.

Σέ δύο βασικά τομείς μποροῦν νά αξιοποιηθοῦν οι απόφοιτοι τοῦ γεωργοκτηνοτροφικοῦ τομέα τών Έπαγγελματικών Λυκείων στό χώρο τοῦ ὑπουργεῖου Γεωργίας:

- Στόν τομέα παροχῆς τεχνικών υπηρεσιών.
- Στόν τομέα Γεωργικῆς Έκπαιδεύσεως.

α) Τομέας παροχής υπηρεσιών.

Τό υπουργείο Γεωργίας για την εκπλήρωση της βασικής του αποστολής, την προαγωγή και την ανάπτυξη της Έλληνικής γεωργίας και κτηνοτροφίας διατηρεί ορισμένους γεωργικούς και κτηνοτροφικούς σταθμούς και διάφορα ιδρύματα γεωργοκτηνοτροφικής έρευνας. Οί σταθμοί και τά ιδρύματα αυτά, εκτός από τό καθαρά έπιστημονικό τους προσωπικό, έχουν ανάγκη και από βοηθητικό τεχνικό προσωπικό.

Τό προσωπικό αυτό ασχολείται μέ την εκτέλεση τεχνικών γεωργοκτηνοτροφικών εργασιών ή μέ την επίβλεψη και καθοδήγηση άνειδικεύτων εργατών στην εκτέλεση σχετικών γεωροκτηνοτροφικών εργασιών.

Στά ιδρύματα γεωροκτηνοτροφικής έρευνας ασχολούνται κυρίως μέ την προετοιμασία του εδάφους για την εγκατάσταση διαφόρων πειραμάτων, την εκτέλεση των απαραίτητων καλλιεργητικών εργασιών, την εφαρμογή των όρων των διαφόρων πειραμάτων, την εκτέλεση παρατηρήσεων και μετρήσεων πειραματικών, τή συγκέντρωση στοιχείων σχετικών μέ τά άποτελέσματα των διαφόρων πειραμάτων, την εκτέλεση, γενικότερα, κάθε τεχνικής εργασίας πού θά ανάτίζεται από τόν έπιστήμονα γεωπόνο έρευνητή.

Σέ πολλές περιπτώσεις οί σταθμοί και τά ιδρύματα αυτά διαθέτουν στέγη για τό βοηθητικό τεχνικό προσωπικό.

Ή όλη επιδιωκόμενη ανάπτυξη της γεωργίας και κτηνοτροφίας άπαιτεί την ανάλογη ανάπτυξη αυτών των σταθμών και ιδρυμάτων, πράγμα πού έξασφαλίζει περισσότερες μελλοντικά δυνατότητες άποκατάστασης άποφοίτων του γεωροκτηνοτροφικού τομέα των Έπαγγελματικών Λυκείων.

Οί συνθήκες εργασίας στον τομέα αυτόν θά μπορούσε νά πεί κανένας ότι είναι ιδιαίτερα εύνοϊκές. Ή εργασία έξω στό ύπαιθρο, ή άπασχόληση μέ ζωντανούς οργανισμούς, όπως είναι τά ζώα και τά καλλιεργούμενα φυτά, ή παρακολούθηση των διαφόρων πειραμάτων και οί παρατηρήσεις στην εξέλιξη τους, άποτελούν ζωντανή και δημιουργική άπασχόληση, πού διατηρεί πάντοτε ζωηρό και έντονο τό ενδιαφέρον.

Παράλληλα θά πρέπει ιδιαίτερα νά τονισθεί ότι ή εργασία αυτή είναι βασικά υπεύθυνη εργασία.

Οί διάφοροι γεωργικοί και κτηνοτροφικοί σταθμοί και τά διάφορα ιδρύματα γεωροκτηνοτροφικής έρευνας τότε μονάχα μπορούν νά εκπληρώσουν σωστά την άποστολή τους, όταν έχουν υπεύθυνο και ιδιαίτερα προσεκτικό προσωπικό. Ή υπεύθυνότητα αυτή επιβάλλει την έγκαιρη και σωστή εκτέλεση κάθε εργασίας όποιοσδήποτε και άν είναι οί καιρικές συνθήκες, όποιοσδήποτε και άν είναι οί δυσκολίες πού θά άντιμετωπισθούν.

Τό γεγονός, όπως άλλωστε αναφέρθηκε και άλλοι, ότι δέν υπάρχουν σήμερα, στό χώρο της γεωργικής εκπαίδευσης μέσες γεωργικές σχολές, έχει ως άποτέλεσμα νά μñn ύφίστανται σχετικές νομοθετημένες θέσεις για προσωπικό μέ τά προσόντα των άποφοίτων των Έπαγγελματικών Λυκείων.

Στίς αντίστοιχες θέσεις τοποθετούνται σήμερα άπόφοιτοι διαφόρων πρακτικών γεωργικών σχολείων, κυρίως μονοετούς φοιτήσεως, ή από έμπειροτέχνες τεχνίτες Γεωργίας.

Ή ίδρυση όμως των Έπαγγελματικών Λυκείων μέ τό γεωροκτηνοτροφικό τομέα πού περιλαμβάνουν, καλύπτει ήδη αυτό τό κενό και, φυσικά, ή ύπαρξη

αποφοιτών ειδικευμένων στα θέματα αυτά θά προκαλέσει τήν αντίστοιχη νομοθετική ρύθμιση γιά τήν κάλυψη τών αναγκών αυτών στό χώρο του Ύπουργείου Γεωργίας μέ τούς ειδικευμένους στό γεωργοκτηνοτροφικά θέματα καί τά θέματα τών γεωργικών μηχανημάτων άποφοίτους του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα.

Έκτός από τίς γενικές αυτές περιπτώσεις τών γεωργικών σταθμών καί ιδρυμάτων, υπάρχουν καί τομείς εξειδικευμένων έργσιών, στίς όποιες μπορούν νά τοποθετηθούν άπόφοιτοι τών Έπαγγελματικών Λυκείων.

Ένας τέτοιος τομέας είναι ό τομέας τής τεχνητής γονιμοποίησης τών παραγωγικών ζώων, ιδιαίτερα τών αγελάδων.

Η βελτιωμένη αυτή τεχνική στήν κτηνοτροφική παραγωγή άπαιτεί εξειδικευμένο τεχνικό προσωπικό καί τίς ανάγκες αυτές μπορούν πολύ καλά νά καλύψουν, εκπαιδευόμενοι σχετικά, οί άπόφοιτοι του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα.

Στόν τομέα επίσης τών γεωργικών μηχανημάτων υπάρχουν σταθμοί γεωργικών μηχανημάτων, οί υπηρεσίες έγγειων βελτιώσεων, πού έχουν ανάγκη άπό ειδικευμένο στό γεωργικά μηχανήματα τεχνικό προσωπικό. Η όδηγηση, ό χειρισμός καί ή συντήρηση τών γεωργικών μηχανημάτων τών υπηρεσιών αυτών άποτελούν έργασίες, πού βασικά τό προσωπικό αυτό θά έκτελεϊ. Καί τό προσωπικό αυτό θά μπορεί πολύ καλά νά άποτελεσθεϊ άπό άποφοίτους τών Έπαγγελματικών Λυκείων.

β) Τομέας Γεωργικής Έκπαίδευσης.

Άπό τή σύσταση του ελεύθερου Έθνους μας μετά τήν Έπανάσταση του 1821 μέχρι τήν ίδρυση κατά τό 1977 τών Έπαγγελματικών Λυκείων τήν εύθύνη τής γεωργικής εκπαίδευσης είχε πάντοτε τό Ύπουργείο Γεωργίας. Παρά τίς προσπάθειες πού κατέβαλε τό Ύπουργείο αυτό νά ανταποκριθεϊ στήν παραπάνω εύθύνη, είναι χαρακτηριστική ή έλλειψη άναπτύξεως γεωργικής εκπαίδευσης στό χώρο τής μέσης βαθμίδας.

Οί δύο μέσες γεωργικές σχολές, πού λειτούργησαν γιά πολλά χρόνια παλαιότερα, μέχρι τό 1946, δηλαδή ή Έβερώνφειος Γεωργική Σχολή Λαρίσης καί ή Δενδροκομική Σχολή Πατρών, παρά τόν τίτλο τους «Μέσες Γεωργικές Σχολές», άνήκαν περισσότερο στό χώρο τής Άνώτερης Τεχνικής Έκπαίδευσης όπως άποδεικνύεται τόσο άπό τόν τρόπο άξιοποίησης τών άποφοίτων τους όσο καί άπό τά άπαιτούμενα προσόντα γιά τήν είσαγωγή σπουδαστών στίς σχολές.

Στίς σχολές αυτές είχαν δικαίωμα νά είσαχθούν άρχικά άπόφοιτοι τής τέταρτης τάξεως εξατάξιου γυμνασίου ύστερα άπό σχετικές είσαγωγικές εξετάσεις· χαρακτηριστικό όμως είναι τό γεγονός ότι πρός τό τέλος τής περιόδου λειτουργίας τους οί περισσότεροι σπουδαστές τους ήταν άπόφοιτοι εξατάξιου γυμνασίου.

Τά πρακτικά γεωργικά σχολεία, πού άλλοτε άπαιτούσαν δύο καί άλλοτε ένα χρόνο φοιτήσεως, ήταν καί είναι τοποθετημένα, τά ελάχιστα πού εξακολουθούν νά λειτουργούν, στή στάθμη τής Κατώτερης Τεχνικής Έκπαίδευσης. Γιά νά γίνει κανείς δεκτός στό σχολεία αυτά πρέπει νά είναι άπόφοιτος του εξατάξιου δημοτικού σχολείου ενώ ή όλη εκπαίδευση πού παρέχεται είναι κυρίως πρακτική.

Μετά τήν άνάληψη καί τής γεωργικής εκπαίδευσης άπό τό Ύπουργείο Παιδείας, ή βασική εκπαιδευτική προσπάθεια πού έχει σήμερα τό Ύπουργείο Γεωργίας είναι ή τεχνική κατάρτιση καί εκπαίδευση του οικονομικά ένεργου άγροτικού μας πληθυσμού, πού συντελείται στό Κέντρα Γεωργικής Έκπαίδευσης.

Τά Κέντρα Γεωργικῆς Ἐκπαιδεύσεως (ΚΕΓΕ) βασικά ἕνα σέ κάθε Νομό, κατάλληλα ἐξοπλισμένα καί ἐπاندρωμένα, ὀργανῶνων ἐκπαιδεύσεις σύντομης-βραχείας-διάρκειας σέ διάφορα εἰδικά γεωργικά θέματα πού ἐνδιαφέρουν ἰδιαίτερα τοὺς παραγωγούς τῆς περιοχῆς. Οἱ ἐκπαιδεύσεις αὐτές ἀναφέρονται στή φυτική καί ζωική παραγωγή καθώς καί σέ θέματα γεωργικῶν μηχανημάτων.

Ἐπειδή οἱ ἐκπαιδεύσεις αὐτές ἔχουν καθαρά πρακτικό χαρακτήρα, ἐκτός ἀπό τό ἐπιστημονικό ἐκπαιδευτικό γεωπονικό προσωπικό, ἀπαιτοῦν γιά τήν πραγματοποίησή τους καί εἰδικευμένο βοηθητικό ἐκπαιδευτικό προσωπικό.

Μέχρι τώρα οἱ ἀνάγκες σέ τέτοιο προσωπικό καλύπτονται ἀπό ἀποφοίτους πρακτικῶν γεωργικῶν σχολείων εἴτε ἀπό ἐμπειροτέχνες τεχνίτες, πού εἶναι εἰδικευμένοι στά σχετικά θέματα.

Ἐδῶ ὑπάρχει ἕνας τομέας στόν ὁποῖο θά μπορούν πολύ καλά νά σταδιοδρομήσου ἑπαγγελματικά ἀπόφοιτοι τοῦ γεωργοκτηνοτροφικοῦ τομέα τῶν Ἐπαγγελματικῶν Λυκείων. Ἡ τεχνική κατάρτισή τους κατά τήν τριετή φοίτησή τους στά Ἐπαγγελματικά Λύκεια θά τοὺς ἐξασφαλίζει ὅλες τίς ἀπαραίτητες προϋποθέσεις σέ γνώσεις θεωρητικές καί δεξιότητες καί δεξιότητες πρακτικές γιά νά ἀναποκριθοῦν στίς εὐθύνες καί στίς ἀπαιτήσεις μίας τέτοιας ἐργασίας.

Ἡ ἀπασχόλησή τους στά κέντρα γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως θά εἶναι ἀνάλογη μέ τήν ἀπασχόλησή τους στά σχολεῖα ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως ὡς ἐκπαιδευτικοὶ ἐργαστηρίων, ὅπως ἀναφέρθηκε προηγουμένα ὅταν μιλήσαμε γιά τό Ἐπουργεῖο Ἑλληνικῆς Παιδείας καί Ὀρθοσκευμάτων.

Ἡ διαφορά ἐδῶ εἶναι ὅτι θά ἐκπαιδεύουν ὄχι μόνο ἀγροτόπαιδα ἀλλά καί ἐνήλικες γεωργοκτηνοτρόφους πού τίς περισσότερες φορές εἶναι παραγωγοί μέ ἀρκετή πείρα στά τεχνικά γεωργοκτηνοτροφικά θέματα. Αὐτό καθιστᾷ ἀκόμα πῶ ὑπεύθυνη τήν ἐκπαιδευτική τους ἐργασία, ἀφοῦ θά ἔχουν νά ἐκπαιδεύσουν πρακτικά ἐνήλικες καί ἐμπειρους σέ πολλά θέματα ἀγρότες.

Μιά ἄλλη διαφορά εἶναι ἡ διάρκεια ἐκπαιδεύσεως. Στά Ἐπαγγελματικά Λύκεια ἡ ἐκπαίδευση ἐκτείνεται σέ τρία συνολικά χρόνια, ἐνῶ στά κέντρα γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἡ ἐκπαίδευση, πού ἐξειδικεύεται κάθε φορά σέ ἕνα συγκεκριμένο γεωτεχνικό θέμα, διαρκεῖ μονάχα ὀρισμένες μέρες ἢ ὀρισμένες βδομάδες.

Ἐκτός ἀπό τίς ἐκπαιδεύσεις αὐτές πού παρέχονται στά κέντρα γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως, οἱ γεωπόνοι γεωργικῆς ἀναπτύξεως, ἢ ὅπως ὀνομαζόταν παλαιότερα γεωπόνοι γεωργικῶν ἐφαρμογῶν, ἐφαρμόζουν ἕνα πρόγραμμα γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως καί ἐπιμορφώσεως τοῦ ἀγροτικοῦ μας πληθυσμοῦ.

Τό πρόγραμμα αὐτό περιλαμβάνει διάφορες, ἀνάλογες μέ τίς καλλιέργειες καί τίς ἐκτροφές κάθε περιοχῆς ἐκπαιδευτικές δραστηριότητες. Στίς δραστηριότητες αὐτές οἱ γεωπόνοι γεωργικῆς ἀναπτύξεως χρησιμοποιοῦν εἰδικευμένους τεχνίτες γεωργίας ὡς βοηθοὺς τους γιά τήν ἐκτέλεση ὀρισμένων τεχνικῶν ἐργασιῶν. Στή θέση τέτοιων βοηθῶν θά μπορούν πολύ καλά νά τοποθετηθοῦν ἀπόφοιτοι τοῦ γεωργοκτηνοτροφικοῦ τομέα τῶν Ἐπαγγελματικῶν Λυκείων.

Ὅλα ὅσα σημειώθηκαν στά προηγουμένα δείχνουν ὅτι στό χῶρο τοῦ Ἐπουργείου Γεωργίας ὑπάρχουν ἰδιαίτερα σημαντικές δυνατότητες ἐπαγγελματικῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἀποφοίτων τῶν Ἐπαγγελματικῶν Λυκείων.

Χρειαζέται βέβαια, ὅπως σημειώθηκε καί ἄλλοῦ, ἡ νομοθετική ρύθμιση τῶν θεμάτων αὐτῆς τῆς ἀποκαταστάσεως τους. Ἀλλά οἱ προσπάθειες γιά τή γεωργική ἀνάπτυξη τῆς Χώρας μας εἶναι τόσο σημαντικές καί ἡ ἀνάγκη σέ εἰδικευμένο

βοηθητικό τεχνικό προσωπικό για την επίτευξη της αναπτύξεως αυτής τόσο μεγάλη, πού δέν θά είναι δύσκολο νά πραγματοποιηθοῦν αὐτές οἱ νομοθετικές ρυθμίσεις.

Τό γεγονός ἐξ ἄλλου ὅτι κίνητρο γιά τή ρύθμιση αὐτή δέν θά είναι μόνο ἡ ἐπαγγελματική ἀποκατάσταση τῶν ἀποφοίτων τῶν Λυκείων, ἀλλά κυρίως ἡ ἀντιμετώπιση τῶν σχετικῶν ἀναγκῶν τῆς ἐλληνικῆς γεωργίας, ἐξασφαλίζει τή βεβαιότητα γιά τή σύντομη καί μέ ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον ρύθμιση αὐτή.

6.4 Διάφοροι Γεωργικοί Ὄργανισμοί.

Ἐκτός ἀπό τό Ὑπουργεῖο Γεωργίας, διάφοροι Γεωργικοί Ὄργανισμοί, πού ἐλέγχονται καί ἐποπτεύονται ἀπό αὐτό, παρέχουν δυνατότητες ἐπαγγελματικῆς ἀποκαταστάσεως γιά τούς ἀποφοίτους τῶν Ἐπαγγελματικῶν Λυκείων. Τέτοιοι Ὄργανισμοί εἶναι:

- Ὁ Ὄργανισμός Βάμβακος.
- Ὁ Ὄργανισμός Καπνοῦ.

Οἱ Ὄργανισμοί αὐτοί, μέ ἐξειδικευμένη δραστηριότητα, ἔχουν ἀνάγκη ἀπό εἰδικευμένο τεχνικό βοηθητικό προσωπικό. Οἱ προσπάθειες γιά τήν προαγωγή τῆς καλλιέργειας, πού ἀποτελεῖ τό βασικό ἀντικείμενο γιά τόν καθένα, ἔχουν ἀνάγκη, ἐκτός ἀπό τίς ὑπηρεσίες τοῦ ἐπιστημονικοῦ γεωπονικοῦ προσωπικοῦ, καί ἀπό τήν ἐκτέλεση καθαρά τεχνικῶν ἐργασιῶν, γιά τίς ὁποῖες ἀπαιτεῖται εἰδικευμένο προσωπικό.

Οἱ ἀνάγκες αὐτές καλύπτονται σήμερα ἀπό τεχνίτες γεωργίας πού εἶναι ἀπόφοιτοι τῶν πρακτικῶν γεωργικῶν σχολείων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ἢ ἀπό ἐμπειροτέχνες χωρὶς καμιά εἰδική μόρφωση καί ἐκπαίδευση.

Μέ τήν ἀποφοίτηση τῶν πρώτων ἀποφοίτων τοῦ γεωργοκτηνοτροφικοῦ τομέα τῶν Ἐπαγγελματικῶν Λυκείων θά μπορούν, ἀσφαλῶς, νά νομοθετηθοῦν κατάλληλες θέσεις βοηθητικοῦ προσωπικοῦ, ἀνάλογες μέ τίς ἀνάγκες κάθε Ὄργανισμοῦ, τίς ὁποῖες θά καταλαμβάνουν οἱ ἀπόφοιτοι αὐτοί.

6.5 Ἀγροτική Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ διακίνηση ἀπό τήν Ἀγροτική Τράπεζα διαφόρων ἐφοδίων γεωργικῶν, ὅπως λιπασμάτων, σπόρων, φυτοφαρμάκων, κ.λ.π. δημιουργεῖ τήν ἀνάγκη εἰδικευμένου προσωπικοῦ. Οἱ ἀνάγκες σέ τέτοιο προσωπικό καλύπτονται σήμερα ἢ ἀπό ἀνεπίδικευτους ἐργάτες, ἐμπειροτέχνες, ἢ ἀπό τεχνίτες γεωργίας ἀποφοίτους πρακτικῶν γεωργικῶν σχολείων.

Καί ἐδῶ οἱ ἀπόφοιτοι τῶν Ἐπαγγελματικῶν Λυκείων θά μπορούν κατὰ τόν καλύτερο δυνατό τρόπο νά καλύψουν τίς ἀνάγκες αὐτές. Θά χρειασθεῖ, βέβαια, ἡ δημιουργία στόν Ὄργανισμό τῆς Τράπεζας σχετικῶν θέσεων ἀναλόγων μέ τά προσόντα καί τίς ὑπηρεσίες, πού οἱ ἀπόφοιτοι τῶν Ἐπαγγελματικῶν Λυκείων θά εἶναι σέ θέση νά προσφέρουν. Καί φυσικά, δέν θά εἶναι δύσκολο νά δημιουργηθοῦν αὐτές οἱ θέσεις, ὅταν θά ὑπάρχουν ἀρκετοὶ ἀπόφοιτοι, ἐτοιμοὶ γιά ἐπαγγελματική ἀποκατάσταση.

6.6 Συνεταιρικές Ύργανώσεις.

Είναι γνωστή ή ανάπτυξη πού τό γεωργικό συνεταιριστικό κίνημα έχει λάβει στή χώρα μας. Είναι γνωστές επίσης οί ποικίλες δραστηριότητες πού αναπτύσσουν σήμερα οί Γεωργικοί μας Συνεταιρισμοί.

Έκτός από τήν περίπτωση συνεταιρικών καλλιεργειών, σέ μεγάλο επίσης βαθμό έχουν αναπτυχθεί Συνεταιρισμοί διαθέσεως γεωργικών προϊόντων καί ιδιαίτερα Συνεταιριστικές Βιομηχανίες έπεξεργασίας γεωργικών προϊόντων.

Μεγάλες μονάδες συσκευασίας φρούτων καί λαχανικών γιά έξαγωγή, βιομηχανίες κονσερβοποιήσεως φρούτων καί λαχανικών καί βιομηχανίες έπεξεργασίας γάλατος, αποτελούν τίς κυριότερες δραστηριότητες τών Συνεταιρισμών. Έκτός από αυτές ή έκ μέρους τών Γεωργικών Συνεταιρισμών διακίνηση γεωργικών εφοδίων καί προϊόντων, συμπληρώνει τήν όλη δραστηριότητά τους.

Όλοι αυτοί οί τομείς δραστηριότητας τών συνεταιρισμένων αγροτών μας άπαιτούν ειδικευμένο τεχνικό προσωπικό.

Καί εδω ισχύουν τά όσα αναφέραμε γιά τούς διάφορους Γεωργικούς Ύργανισμούς. Τό ότι ως τώρα δέν ύπήρχε ειδικευμένο γεωργοτεχνικό προσωπικό μέσης στάθμης, είχε ως αποτέλεσμα οί ανάγκες στούς τομείς αυτούς νά καλύπτονται ή από άνειδίκευτους εργάτες, πού μέ τά χρόνια άπόκτησαν σιγά-σιγά μιá όρισμένη έμπειρία, ή από άποφοίτους Πρακτικών Γεωργικών Σχολείων.

Ή λειτουργία τών Έπαγγελματικών Λυκείων θά έτοιμάσει, στό γεωργοκτηνοτροφικό τομέα, τέτοιο κατάλληλο προσωπικό γιά τήν κάλυψη αυτών τών αναγκών. Όταν θά ύπάρξει αυτό τό προσωπικό θά είναι εύκολο, ασφαλώς, νά δημιουργηθοϋν οί απαραίτητες διαδικαστικές προϋποθέσεις γιά τήν επάνδρωση αυτών τών υπηρεσιών μέ τό άπαιτούμενο ειδικευμένο τεχνικό προσωπικό μέσης στάθμης.

Έτσι ξανοίγεται καί εδω ένας τομέας μέ ιδιαίτερο ένδιαφέρον καί ιδιαίτερα αξιόλογες δυνατότητες γιά τήν επαγγελματική άποκατάσταση τών άποφοίτων τών Έπαγγελματικών Λυκείων.

6.7 Ύργανισμοί Τοπικής Αυτόδιοικήσεως.

Οί διάφοροι Δήμοι καί μεγάλες Κοινότητες, μέ τά προγράμματα πρασίνου, πού προσπαθούν νά αναπτύξουν, έχουν ιδιαίτερη ανάγκη από ειδικευμένο τεχνικό προσωπικό.

Οί δενδροστοιχίες, τά διάφορα δημοτικά πάρκα, οί δημοτικοί χώροι μέ πράσινο, άπαιτούν ασφαλώς ειδική φροντίδα, γιά νά διατηρηθοϋν σέ κατάλληλη κατάσταση καί νά εκπληρώνουν άποτελεσματικά τόν προορισμό τους.

Οί άπόφοιτοι τών Έπαγγελματικών Λυκείων θά μπορούν, σέ βαθμό ιδιαίτερα ίκανοποιητικό, νά καλύψουν τίς ανάγκες αυτές, εξασφαλίζοντας οί ίδιοι ιδιαίτερα συμφέροντες δυνατότητες άποκαταστάσεως επαγγελματικής.

6.8 Τομέας Ίδιωτικής Πρωτοβουλίας.

Έκτός από τίς Δημόσιες Ύπηρεσίες καί τούς Δημόσιους Ύργανισμούς, καί ή

ιδιωτική πρωτοβουλία παρέχει δυνατότητες για αξιολόγηση και ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα των Έπαγγελματικών Λυκείων.

Έκτός απ' τις μεγάλες γεωργικές ή κτηνοτροφικές έκμεταλλεύσεις που αϋξάνουν συνέχεια σέ αριθμό, και για τις όποιες αναφερθήκαμε σέ προηγούμενο κεφάλαιο, υπάρχουν και άλλες ιδιωτικές επιχειρήσεις που ασχολούνται μέ αντικείμενα γεωργοκτηνοτροφικά. Όπως, είναι φυσικό και οι επιχειρήσεις αυτές έχουν ανάγκη από ειδικευμένο βοηθητικό προσωπικό. Επιχειρήσεις του είδους αυτού θά μπορούσαν νά θεωρηθούν οι ακόλουθες:

α) Έταιρίες πωλήσεως ειδών και έφοδίων.

Τό εμπόριο γεωργικών ειδών, έφοδίων, εργαλείων και ύλικών, που χρησιμοποιούνται στή γεωργοκτηνοτροφική παραγωγή, άνθεϊ ιδιαίτερα τά τελευταία χρόνια στή χώρα μας.

Τό εμπόριο τών γεωργικών φαρμάκων, ή διάθεση στόν άγροτικό μας πληθυσμό καταλλήλων γεωργικών εργαλείων, γεωργικών έφοδίων (σπόρων, δενδρυλλίων κ.λ.π.) άποτελούν αντικείμενο έντατικής και εξαιρετικά άποδοτικής δραστηριότητας στό χώρο τής ιδιωτικής πρωτοβουλίας.

Όλες αυτές οι έταιρίες, που ασχολούνται μέ τό εμπόριο και τή διακίνηση αυτών τών ειδών, έχουν άσφαλώς ανάγκη από ειδικευμένο τεχνικό προσωπικό.

Ό ειδικευμένος στά θέματα αυτά τεχνίτης δέν θά έκτελεϊ μιá όρισμένη εργασία καθαρά μηχανικά, αλλά θά καθιστά τήν εργασία του ιδιαίτερα δημιουργική, θά συνδυάζει τή διάθεση τών έφοδίων μέ κατάλληλες οδηγίες ή ύποδειξεις τεχνικές, θά συμβάλλει από κάθε άποψη θετικά και δημιουργικά στήν όλη εργασία τής έταιρίας, στήν όποία θά προσφέρει τς υπηρεσίες του.

β) Έταιρίες πωλήσεως γεωργικών μηχανημάτων.

Ό επέκταση τής χρήσεως τών γεωργικών μηχανημάτων είχε ως άποτέλεσμα τήν ίδρυση πολλών έταιριών διαθέσεως τέτοιων μηχανημάτων οι όποιες αντιπροσωπεύουν ξένες μεγάλες σχετικά έταιρίες. Οι έταιρίες αυτές έχουν ανάγκη από ειδικευμένο στά γεωργικά μηχανήματα τεχνικό προσωπικό.

Ό δοκιμαστική λειτουργία διαφόρων μηχανημάτων, ή επίδειξη στόν ύποψήφιο άγοραστή του τρόπου λειτουργίας τών μηχανημάτων αυτών, οι μικροεπισκευές και ή συντήρησή τους, ή διάθεση διαφόρων άνταλλακτικών, άποτελούν εργασίες, που μόνο ένας ειδικευμένος στά θέματα αυτά τεχνίτης θά μπορούσε νά προσφέρει άπόλυτα άποτελεσματικά και άποδοτικά.

Ό έλλειψη βέβαια μέχρι σήμερα τέτοιου προσωπικού έχει ως άποτέλεσμα νά καλύπτονται οι θέσεις αυτές από άνειδίκευτο εργατικό προσωπικό, τό όποιο όμως διαθέτει κάποια έμπειρία σχετική.

Όι άπόφοιτοι τών Έπαγγελματικών Λυκείων θά μπορούν κατά τόν καλύτερο δυνατό τρόπο νά καλύψουν τς ανάγκες αυτές. Έτσι και έδω οι δυνατότητες που παρουσιάζονται για τήν επαγγελματική αποκατάσταση τών αποφοίτων του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα είναι ιδιαίτερα σημαντικές.

Έρωτήσεις — Άσκήσεις.

1. Ποιοί είναι οι κυριότεροι τομείς παροχής υπηρεσιών για τούς άποφοίτους του γεωργοκτη-

- νοτροφικού τομέα των Έπαγγελματικών Λυκείων;
2. Ποιές είναι οι δυνατότητες επαγγελματικής αποκατάστασης στο χώρο του Υπουργείου Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για τους αποφοίτους του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα;
 3. Ποιές είναι οι βασικές προϋποθέσεις για την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων των Έπαγγελματικών Λυκείων στο χώρο της Έκπαιδύσεως;
 4. Σέ ποιόν κλάδο διδακτικού προσωπικού Έπαγγελματικής Έκπαιδύσεως εντάσσονται οι απόφοιτοι του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα και ποιές οι δυνατότητες βαθμολογικής εξέλιξεως;
 5. Ποιές είναι οι κυριότερες ευθύνες και εργασίες των προϊσταμένων των εργαστηρίων στα Έπαγγελματικά Λύκεια;
 6. Ποιά είναι η βασική αποστολή της Σχολής Έκπαιδευτικών Λειτουργιών Έπαγγελματικής και Τεχνικής Έκπαιδύσεως (ΣΕΛΕΤΕ);
 7. Ποιό τμήμα της ΣΕΛΕΤΕ καταρτίζει στα παιδαγωγικά θέματα αποφοίτους Τεχνικών και Έπαγγελματικών Λυκείων;
 8. Ποιοί είναι οι τομείς επαγγελματικής αποκατάστασης στο χώρο του Υπουργείου Γεωργίας των αποφοίτων του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα;
 9. Σέ ποιές κυρίως θέσεις μπορούν να τοποθετηθούν οι απόφοιτοι του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα στο χώρο του Υπουργείου Γεωργίας για την παροχή υπηρεσιών;
 10. Ποιά είναι η κυριότερη σήμερα εκπαιδευτική προσπάθεια του Υπουργείου Γεωργίας, μπορούν να αποκατασταθούν επαγγελματικά οι απόφοιτοι του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα;
 11. Σέ ποιές υπηρεσίες ή Όργανισμούς, εκτός άπ' τό Υπουργείο Γεωργίας, μπορούν να αποκατασταθούν επαγγελματικά οι απόφοιτοι του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα;
 12. Ποιές εύκαιριές επαγγελματικής αποκατάστασης παρουσιάζει για τους αποφοίτους του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα ό χώρος της ιδιωτικής πρωτοβουλίας;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΕ ΑΝΩΤΕΡΕΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΕΣ ΣΧΟΛΕΣ

7.1 Δυνατότητες συνεχίσσεως σπουδών.

Μιά ιδιαίτερη επίδιωξη στη νέα διάρθρωση της Γενικής και της Έπαγγελματικής Έκπαιδύσεως, πού θεσπίστηκε με τους Νόμους 309/1976 και 576/1977, απέτέλεσε και η εξασφάλιση ισοτιμίας μεταξύ των αποφοίτων των Γενικών και των Έπαγγελματικών και Τεχνικών Λυκείων.

Η ισοτιμία αυτή εξασφαλίζεται με τις διατάξεις του άρθρου 10 πού αναφέρει κατά λέξη τα ακόλουθα:

«Άρθρον 10

Εισαγωγή εις Άνωτέρας και Άνωτάτας Σχολάς.

Οί απόφοιτοι των Τεχνικών και Έπαγγελματικών Λυκείων δύνανται νά εισάγωνται εις τας Άνωτέρας Τεχνικάς και Έπαγγελματικές Σχολάς, τας Παιδαγωγικάς Άκαδημίας, τας Άκαδημίας Σωματικής Άγωγής, τας Σχολάς Οικιακής Οικονομίας, τήν Άνωτάτην Σχολήν Καλών Τεχνών, ως και εις Άνωτάτα Έκπαιδευτικά Ίδρύματα αντιστοίχου ή συναφοῦς ειδικότητος, υπό τας αὐτάς προϋποθέσεις εισαγωγῆς των αποφοίτων των Λυκείων του Νόμου 309/1976 και υπό τον ὅρον ὅτι ἐντός του Λυκείου, τά διὰ τήν εισαγωγήν εις ἐκάστην συγκεκριμένην Άνωτάτην Σχολήν, αἰτούμενα πρόσθετα μαθήματα, ἅτινα ὀρίζονται διὰ Προεδρικών Διαταγμάτων, ἐκδιδόμενων προτάσει του Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας και Ἐργασιαστικῶν».

Τό ἄρθρο 25 ἐξ ἄλλου του ἴδιου Νόμου και στήν παράγραφο 3, πού αναφέρεται στόν τρόπο εισαγωγῆς σπουδαστῶν στά Κέντρα Άνωτέρας Τεχνικῆς Έκπαιδύσεως, αναφέρει τά ακόλουθα:

«Εἰς τό α'. ἐξάμηνον ἐγγράφονται ἐπί ἴσοις ὅροις οἱ κερτημένοι ἀπολυτήριον Λυκείου του Νόμου 309/1976 ἢ ἀπολυτήριον ἐξαταξίου Γυμνασίου ἢ πτυχίον Τεχνικοῦ ἢ Έπαγγελματικοῦ Λυκείου ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως των ἐκάστοτε ἰσχυουσῶν διατάξεων περί ἐγγραφῆς εις τό πρώτον ἔτος των Άνωτάτων Έκπαιδευτικῶν Ίδρυμάτων».

Τό ἴδιο ἰσχύει και γιά τήν Άνωτέρα Σχολή Τεχνολόγων Έκπαιδευτικῶν Μηχανικῶν τῆς ΣΕΛΕΤΕ, ὅπου, σύμφωνα μέ τόν κανονισμό τῆς, εισάγονται μέ ἴσους ὅρους κατά 50% των εισαγομένων ἀπόφοιτοι Σχολείων Μέσης Γενικῆς Έκπαιδύσεως και κατά 50% ἀπόφοιτοι Σχολείων Μέσης Τεχνικῆς και Έπαγγελματικῆς Έκπαιδύσεως.

Τό περιεχόμενο των διατάξεων αὐτῶν σημαίνει ὅτι οἱ ἀπόφοιτοι του γεωργοκτηνοτροφικοῦ τομέα των Έπαγγελματικῶν Λυκείων ἔχουν τή δυνατότητα νά συνεχίσουν σπουδές μέ τίς ἴδιες προϋποθέσεις, πού ἰσχύουν γιά τούς ἀποφοίτους

7.2. Προβλήματα και δυσκολίες πού δημιουργεί ή συνέχιση σπουδών σέ Σχολές 'Ανώτερης βαθμίδας

των Γενικών Λυκείων σέ 'Ανώτερες καί 'Ανώτατες Σχολές.

Δεδομένου ότι οί απόφοιτοι των Τεχνικών καί 'Επαγγελματικών Λυκείων θά μπορούν νά συνεχίζουν σπουδές σέ 'Ανώτερες Τεχνικές Σχολές αντίστοιχης ή συναφούς ειδικότητας, οί απόφοιτοι του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα θά μπορούν νά συνεχίσουν σπουδές στίς Σχολές Τεχνολόγων Γεωπονίας των Κέντρων 'Ανωτέρας Τεχνικής 'Εκπαίδευσης καί σέ δεύτερη σειρά στίς Σχολές Τεχνολογίας Τροφίμων των ίδιων κέντρων.

'Η συνέχιση αυτή των σπουδών τους σέ ανώτερη βαθμίδα δέν ανεβάζει μόνο τό επίπεδο της τεχνικής καί επαγγελματικής κατάρτισέως τους. Αύξάνει καί βελτιώνει ιδιαίτερα σημαντικά τίς δυνατότητες επαγγελματικής αποκαταστάσεώς τους.

"Ετσι, ώς απόφοιτοι των Σχολών των Κέντρων 'Ανωτέρας Τεχνικής 'Εκπαίδευσης θά έχουν τή δυνατότητα νά σταδιοδρομήσουν επαγγελματικά σέ ανώτερης στάθμης επαγγελματικές απασχολήσεις μέ αποτέλεσμα όχι μόνο ή εργασία τους νά είναι πιό εύχρηστη καί μέ περισσότερο ενδιαφέρον, αλλά καί οί αποδοχές τους νά είναι περισσότερο ικανοποιητικές.

'Ως απόφοιτοι των Κέντρων 'Ανωτέρας Τεχνικής 'Εκπαίδευσης θά μπορούν νά εργασθούν:

— Σέ ιδιόκτητες μεγάλες γεωργικές ή κτηνοτροφικές έκμεταλλεύσεις, άν έχουν τίς απαιτούμενες προϋποθέσεις γιά τή δημιουργία τέτοιων έκμεταλλεύσεων.

— Σέ μεγάλες ιδιωτικές γεωργοκτηνοτροφικές επιχειρήσεις ώς βασικά τεχνικά καί οργανωτικά στελέχη.

— Σέ δημόσιες υπηρεσίες, έφ' όσον υπάρχουν θέσεις ανάλογες μετά τήν αύξηση του αριθμού των αποφοίτων.

— Στο 'Υπουργείο 'Εθνικής Παιδείας καί Θρησκευμάτων ώς Καθηγητές 'Επαγγελματικών καί Τεχνικών Λυκείων καί 'Επαγγελματικών καί Τεχνικών Σχολών, ώς διδακτικό προσωπικό του Κλάδου 8 μέ διαβάθμιση από τό 9 ώς τό 2 μισθολογικό κλιμάκιο.

— 'Ως έμποροι γεωργικών έφοδίων καί εργαλείων σέ ιδιόκτητες σχετικές επιχειρήσεις.

— 'Ως τεχνικά στελέχη σέ εταιρίες έμπορίας γεωργικών μηχανημάτων, εργαλείων, ύλικών καί έφοδίων.

— Σέ δημόσιους καί ιδιωτικούς γεωργοκτηνοτροφικούς οργανισμούς ώς ειδικευμένο τεχνολογικό προσωπικό.

— Σέ μεγάλες συνεταιριστικές καί ιδιωτικές γεωργικές βιομηχανίες.

— Στά Κέντρα 'Ανωτέρας Τεχνικής 'Εκπαίδευσης (KATE) ώς Βοηθοί 'Εργαστηρίων, εκπαιδευτικοί του κλάδου 26 μέ διαβάθμιση από τό 9 ώς τό 3 μισθολογικό κλιμάκιο.

7.2 Προβλήματα και δυσκολίες πού δημιουργεί ή συνέχιση σπουδών σέ Σχολές 'Ανώτερης βαθμίδας.

Τά πλεονεκτήματα πού παρουσιάζει γιά τούς αποφοίτους των 'Επαγγελματικών Λυκείων ή συνέχιση σπουδών σέ Σχολές 'Ανώτερης βαθμίδας δέν θά πρέπει νά τούς παρασύρουν εύκολα σέ μιά τέτοια προσπάθεια. Πρέπει ό καθένας από αυτούς νά σταθμίσει προσεκτικά τίς δυσκολίες καί τά προβλήματα, πού παρουσιάζει μιά τέτοια

προσπάθεια. 'Ως δυσκολίες θά μπορούσαν νά αναφερθουν οί ακόλουθες:

— Καθυστερήση στήν ἔναρξη τῆς ἐπαγγελματικῆς τους ἀπασχολήσεως.

“Ὅπως εἶναι γνωστό ἡ φοίτηση στά Κέντρα 'Ανώτερας Τεχνικῆς 'Εκπαίδευσως εἶναι τριετής. "Ἐτσι καί μέ τίς εὐνοϊκότερες προϋποθέσεις τῆς ἄμεσης εἰσαγωγῆς καί τῆς ἀπρόσκοπτης συμπληρώσεως τῶν σπουδῶν τους, μόνο ὕστερα ἀπό τρία χρόνια θά εἶναι ἔτοιμοι νά ἀρχίσουν τήν ἐπαγγελματική τους σταδιοδρομία ὡς ἀπόφοιτοι τῶν ΚΑΤΕ.

“Ὅσοι βέβαια δέν ἀντιμετωπίζουν προβλήματα οικονομικά, ὅσων οἱ οἰκογένειες ἔχουν τήν οικονομική δυνατότητα γιά νά ἐνισχύσουν μιά τέτοια συνέχιση τῶν σπουδῶν τῶν παιδιῶν τους δέν θά ἔχουν ἐνδεχομένως στό σημείο αὐτό κανένα πρόβλημα. "Ὅσων ὁμως τά οικονομικά δέν εἶναι τόσο ἀνηθρά, ὅσοι ἔχουν ἀνάγκη νά ἀρχίσουν, ὅσο τό δυνατό γρηγορότερα τό στάδιο τῆς παραγωγικῆς ἐργασίας, θά πρέπει νά προβληματισθοῦν σοβαρά πρὶν πάρουν μιά τέτοια ἀπόφαση συνεχίσεως τῶν σπουδῶν τους.

— Αὐξημένες ἀπαιτήσεις σέ γνώσεις καί ικανότητες.

Εἶναι καλό νά φιλοδοξεῖ κανένας νά ἀνεβεῖ ὅσο ψηλότερα εἶναι δυνατό νά ἀνεβεῖ. Τό ἀνέβασμα ὁμως ἀπαιτεῖ καί ἀνάλογες ικανότητες, ἀπαιτεῖ καί ἀνάλογα πρρόντα.

Θά εἶναι ἀξιεπαινος ἀσφαλῶς κάθε ἀπόφοιτος 'Επαγγελματικοῦ Λυκείου πού θά φιλοδοξεῖ νά συνεχίσει σπουδές σέ σχολές 'Ανώτερης βαθμίδας. Χρειάζεται ὁμως ἡ φιλοδοξία του αὐτή νά μὴν εἶναι ἀνεδαφική.

'Ἡ εἰσαγωγή καί ἡ φοίτηση στά Κέντρα 'Ανώτερας Τεχνικῆς 'Εκπαίδευσως ἀπαιτεῖ σημαντικές ικανότητες σέ ὀρισμένα μαθήματα, ὅπως εἶναι τά Μαθηματικά, ἡ Φυσική, ἡ Χημεία κ.λ.π.. "Ἐχει ὁ ἀπόφοιτος τοῦ 'Επαγγελματικοῦ Λυκείου, πού σκέπτεται τή συνέχιση τῶν σπουδῶν του, τίς ικανότητες αὐτές;

"Ἄς ἀναπτύξει στό μεγαλύτερο δυνατό βαθμό τήν αὐτογνωσία. "Ἄς σταθμίσει καί ἄς ἀξιολογήσει σωστά τίς ικανότητές του. "Ἄν ἡ διαπίστωση ἀπό μιά τέτοια προσπάθεια αὐτοαξιολογήσεως βεβαιώνει τήν ὕπαρξη τῶν ἀπαιτουμένων ικανοτήτων, τότε εὐκόλα θά μπορεῖ νά προχωρήσει.

Δυστυχῶς ὁμως συνήθως πολλοί νέοι ὑπερεκτιμοῦν τίς δυνατότητές τους μέ ἀποτέλεσμα νά ξανοίγονται σέ ἐπιδιώξεις πού ξεπερνοῦν πολύ τίς ικανότητές τους. "Ἐτσι ὄχι μόνο συναντοῦν δυσκολίες στήν εἰσαγωγή σέ μιά 'Ανώτερη Σχολή, ἀλλά καί χάνουν πολύτιμο χρόνο γιά μιά δεύτερη καί τρίτη πολλές φορές δοκιμή.

'Ακόμα καί στήν περίπτωση πού θά καταφέρει κανένας νά εἰσαχθεῖ σέ μιά τέτοια Σχολή, ἂν δέν ἔχει τίς ἀπαιτούμενες ικανότητες γιά τήν ἄνετη καί ἀποδοτική παρακολούθηση τῆς ἐκπαίδευσως, θά ἀντιμετωπίσει μεγάλα καί σοβαρά προβλήματα γιά τήν ὀλοκλήρωση τῶν σπουδῶν του.

'Ἐκτός ἀπό αὐτό, γιά νά ἐξασφαλίσαι ἀργότερα μιά ικανοποιητική ἐπαγγελματική τακτοποίηση καί σταδιοδρομία δέν εἶναι ἀρκετό νά ἔχει ἀπλῶς τελειώσει μιά Σχολή. Πρέπει νά τήν ἔχει τελειώσει μέ ικανοποιητική βαθμολογία καί κυρίως μέ οὐσιαστική κατάρτιση στό ἀντικείμενο καί στό ἐπίπεδο τῆς ἐκπαίδευσωῶς του.

Συχνά εἶναι πολύ καλύτερα μιά ἐπιτυχημένη ἐκπαίδευση σέ μιά κατώτερη βαθμίδα παρὰ μιά ἀποτυχημένη ἀποφοίτηση ἀπό μιά Σχολή 'Ανώτερης στάθμης.

— Δυνατότητα ἐπαγγελματικῆς ἀποκαταστάσεως.

“Ὅσο ἀνεβαίνει ἡ στάθμη ἐκπαίδευσως ἑνός ἀτόμου σέ μιά συγκεκριμένη εἰδικότητα τόσο περιορίζεται ὁ ἀριθμός τῶν θέσεων στίς ὁποῖες τό ἄτομο αὐτό θά

μπορεί επαγγελματικά να τοποθετηθεί.

Αν σε μία βιομηχανική επιχείρηση εξετάσουμε το τεχνικό της προσωπικό από την άποψη της στάθμης της τεχνικής εκπαίδευσής του, θα διαπιστώσουμε ότι περιορισμένος θα είναι ο αριθμός των έπιστημόνων πτυχιούχων 'Ανωτάτων Σχολών. Μεγαλύτερος συγκριτικά θα είναι ο αριθμός των Τεχνολόγων, πτυχιούχων 'Ανωτέρων Σχολών, ενώ πολύ μεγαλύτερος θα είναι ο αριθμός των πτυχιούχων μέσης τεχνικής εκπαίδευσως.

Αυτό δείχνει ότι, αν ένας μεγάλος αριθμός αποφοίτων 'Επαγγελματικών Λυκείων συνεχίσει σπουδές σε ανώτερη βαθμίδα, τότε θα δημιουργηθεί μεγάλος αριθμός αποφοίτων της βαθμίδας αυτής με αποτέλεσμα, σε συνδυασμό με τον περιορισμένο αριθμό των θέσεων, που θα υπάρχουν για αποφοίτους αυτής της στάθμης, να είναι δύσκολη, αν όχι και προβληματική ή επαγγελματική αποκατάστασή τους.

Όλα αυτά θα πρέπει να τα σταθμίσει προσεκτικά ο απόφοιτος του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα των 'Επαγγελματικών Λυκείων και με πολλή σύνεση να προχωρήσει στη λήψη της σωστής απόφασης, της απόφασης που θα τον διευκολύνει και όχι θα του δημιουργήσει προβλήματα στην επιτυχημένη επαγγελματική του αποκατάσταση και σταδιοδρομία.

7.3 Συνέχιση σπουδών σε 'Ανώτερες Σχολές.

Τό ίδιο άρθρο, τό άρθρο 10, του Νόμου 576/1977, δίνει, όπως είδαμε, τήν δυνατότητα στους αποφοίτους των Τεχνικών και 'Επαγγελματικών Λυκείων να συνεχίσουν τίς σπουδές τους και σε 'Ανώτατες Σχολές τής ίδιας ή σχετικής ειδικότητας.

'Εδώ απαιτείται μία πρόσθετη προϋπόθεση : 'Η εκ μέρους των μαθητών των Τεχνικών και 'Επαγγελματικών Λυκείων, που προτίθενται να συνεχίσουν τίς σπουδές τους, παρακολούθηση προσθέτων μαθημάτων κατά τή διάρκεια φοιτήσεώς τους στό Λύκεια.

Ειδικότερα, γιά κάθε 'Ανώτατη Σχολή, θα καθορισθουν με απόφαση του ύπουργού 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, τά ειδικά πρόσθετα μαθήματα που θα πρέπει να παρακολουθήσουν, εκτός από τό κανονικό πρόγραμμα των μαθημάτων του Λυκείου, όσοι μαθητές έχουν τήν πρόθεση να συνεχίσουν σπουδές σ' αυτή τήν 'Ανώτατη Σχολή.

Και εδώ χρειάζεται πολλή περίσκεψη από τούς μαθητές των 'Επαγγελματικών Λυκείων.

Μέ βάση τή διάταξη αυτή οι απόφοιτοι του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα θα μπορούν να συνεχίσουν σπουδές στην 'Ανώτατη Γεωπονική Σχολή, αφού θα έχουν παρακολουθήσει όρισμένα πρόσθετα μαθήματα κατά τή διάρκεια τής φοιτήσεώς τους στό Λύκειο.

'Η παρακολούθηση αυτή των προσθέτων μαθημάτων θα απαιτήσει πολύ κόπο και έντατική προσπάθεια και θα είναι πολύ δύσκολο να μή γίνει σε βάρος τής καλής καταρτίσεώς τους στην εκπαίδευση που τούς παρέχει τό Λύκειο στην ειδικότητά τους. 'Η μειωμένη, όμως, κατάρτισή τους θα τούς δυσκολέψει άργότερα στην

έπαγγελματική αποκατάσταση και σταδιοδρομία τους, αν τελικά για όποιοδήποτε λόγο δεν κατορθώσουν να εισαχθούν σε 'Ανώτατη Γεωπονική Σχολή.

Χρειάζεται, λοιπόν, πολύ προσεκτικός ύπολογισμός όλων αυτών των παραγόντων, ώστε με ιδιαίτερη σύνεση να ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση για να είναι εκείνη που συμφέρει χωριστά κάθε νέο, εκείνη που θά τον διευκολύνει και θά τον βοηθήσει στην καλύτερη δυνατή και πιό επιτυχημένη επαγγελματική του σταδιοδρομία.

Τό ότι ο Νομοθέτης εξασφαλίζει τή δυνατότητα συνεχίσεως σπουδών μ' αυτές τις προϋποθέσεις για τούς αποφοίτους των 'Επαγγελματικών Λυκείων, δεν τό κάνει, άσφαλώς, για να μεταβληθούν τά 'Επαγγελματικά Λύκεια σε Σχολεία προετοιμασίας για σπουδές σε 'Ανώτερη και 'Ανώτατη βαθμίδα. Τό κάνει για να υπάρχει ή δυνατότητα σε όσους έχουν όχι μόνο τή διάθεση, αλλά και τīs ικανότητες να μὴν καθλώνονται στη μέση στάθμη, αλλά να μπορούν να συνεχίσουν τό άνέβασμά τους τόσο για τό δικό τους τό καλό όσο και για τό καλό του κοινωνικού συνόλου, μιά πού άτομα ικανά θά αξιοποιούνται έτσι στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό.

'Ερωτήσεις — 'Ασκήσεις.

1. Ποιά άρθρα του Νόμου 576/1977 αναφέρονται στη δυνατότητα συνεχίσεως σπουδών σε 'Ανώτερες ή 'Ανώτατες Σχολές για τούς αποφοίτους των Τεχνικών και 'Επαγγελματικών Λυκείων;
2. Τί επιδιώκεται να εξασφαλισθεί μέ τά άρθρα αυτά της Γενικής και τής 'Επαγγελματικής 'Εκπαιδέσεως;
3. Σε ποιές 'Ανώτερες και 'Ανώτατες Σχολές μπορούν να συνεχίσουν σπουδές οι απόφοιτοι του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα;
4. Ποιά είναι ή βασική προϋπόθεση πού προβλέπει τό σχετικό άρθρο του Νόμου 576/1977 για τήν είσαγωγή αποφοίτων των Τεχνικών και 'Επαγγελματικών Λυκείων στις 'Ανώτατες Σχολές μέ τούς ίδιους όρους μέ τούς όποιους θά είσάγονται και οι απόφοιτοι των Γενικών Λυκείων;
5. Ποιά είναι τά κυριότερα προβλήματα πού δημιουργεί ή συνέχιση σπουδών σε 'Ανώτερες ή 'Ανώτατες Σχολές για τούς αποφοίτους των Τεχνικών και 'Επαγγελματικών Λυκείων;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ

ΝΕΟΙ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΗΣΕΙ ΣΤΟ ΓΕΩΡΓΟΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΟ ΤΟΜΕΑ.

Θά ήταν ασφαλώς πολύ καλύτερα αν, αντί να αναφερόμαστε θεωρητικά στις δυνατότητες που υπάρχουν για την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα των Έπαγγελματικών Λυκείων, είχαμε να αναφερόμε περιπτώσεις νέων που έχουν πράγματι σημειώσει επιτυχημένη στον τομέα αυτό σταδιοδρομία.

Αν όμως σκεφθεί κανένας ότι τα Έπαγγελματικά Λύκεια άρχισαν να λειτουργούν τον Οκτώβριο του 1977, θά φανεί, ασφαλώς, παράξενη μιά τέτοια σκέψη. Για να έχουμε περιπτώσεις επιτυχημένων αποφοίτων του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα, πρέπει, πριν απ' όλα να έχουμε αποφοίτους. Καί αποφοίτους από τα Έπαγγελματικά Λύκεια δέν είναι δυνατόν να έχουμε πριν από τό τέλος του σχολικού χρόνου 1979-1980.

Αλλά, αν δέν έχουμε αποφοίτους των Έπαγγελματικών Λυκείων, έχουμε αποφοίτους άλλων Σχολείων μέ παράλληλη κατάρτιση, μέ εκπαίδευση της ίδιας στάθμης, μέ προσόντα αντίστοιχα μέ τά προσόντα που θά έχουν οι απόφοιτοι των Έπαγγελματικών Λυκείων.

Καί οι απόφοιτοι αυτού του Σχολείου μπορούν να μάς δώσουν ένα δείγμα του βαθμού της επιτυχίας ενός νέου στον τομέα της γεωργικής καί κτηνοτροφικής παραγωγής.

Τό Σχολείο αυτό είναι ή: **Αμερικανική Γεωργική Σχολή Θεσσαλονίκης.**

Όπως αναφέρθηκε καί άλλου, τό Ύπουργείο Γεωργίας, ενώ είχε από την εποχή της πρώτης συστάσεώς του την εύθύνη της γεωργικής εκπαίδευσως του αγροτικού μας πληθυσμού, δέν ασχολήθηκε μέχρι σήμερα μέ την εκπαίδευση τεχνικού προσωπικού μέσης στάθμης.

Η μέση γεωργική εκπαίδευση, που παρείχε για αρκετά χρόνια μέ τίς δύο Μέσες Γεωργικές Σχολές, την Άβερύφειο Λαρίσης καί τή Δενδροκομική Πατρών, ήταν, όπως σημειώσαμε σέ άλλο κεφάλαιο, ανώτερης στάθμης στην ουσία.

Η εκπαίδευση που παρείχε έξ άλλου καί παρέχει ακόμα καί σήμερα σέ ελάχιστες περιπτώσεις, μέ τά Πρακτικά Γεωργικά Σχολεία, είναι βασικά εκπαίδευση κατώτερης στάθμης.

Τό κενό αυτό ήλθε να καλύψει από τίς αρχές του αιώνας μας ή Άμερικανική Γεωργική Σχολή Θεσσαλονίκης.

Η Σχολή ιδρύθηκε τό 1904 από τό δόκτορα Κάρολο Χάουζ (House) που διέθεσε τη ζωή του ολόκληρη στην οργάνωση καί λειτουργία της Σχολής.

Όπως δείχνει καί τό όνομά της, ή Σχολή είναι εγκατεστημένη στην περιοχή της Θεσσαλονίκης, σέ μιά αγροτική έκταση 1.400 στρεμμάτων.

Τό κύριο χαρακτηριστικό της Σχολής είναι ή άρτια, ή εξαιρετική από κάθε άποψη οργάνωσή της.

Εκτάσεις κατάλληλες για όλες τίς καλλιέργειες, κτηνοτροφικές καί πτηνοτρο-

φικές εγκαταστάσεις μέ σύγχρονη όργανωση καί σύγχρονο έξοπλισμό, σύγχρονα γεωργικά μηχανήματα, κάθε τί γενικότερα πού χρειάζεται γιά μιά άρτια τεχνική κατάρτιση τών μαθητών της, υπάρχουν σέ κατάλληλο βαθμό καί σέ κατάλληλη ποιότητα στή Σχολή.

Πέρα από αυτά, εκπαιδευτικό έπιστημονικό καί βοηθητικό προσωπικό, καταρτισμένο όχι μόνο στό τεχνικά θέματα αλλά καί στό θέματα τά παιδαγωγικά, παρέχει τή μεγαλύτερη έγγύηση γιά τήν πλήρη από κάθε άποψη έκπαίδευση καί τεχνική κατάρτιση τών αποφοίτων της.

Ή Σχολή άποτελεί Νομικό Πρόσωπο Ίδιωτικού Δικαίου. Διευθύνεται από γενικό Διευθυντή, ενώ ή Κεντρική Διοίκησή της έδρεύει στή Νέα Ύόρκη τών Ήνωμένων Πολιτειών τής Άμερικής.

Οί δαπάνες λειτουργίας της καλύπτονται κατά 60% από δωρεές του έξωτερικού, κυρίως τής Άμερικής, καί κατά 40% από σχετική έτήσια έπιχορήγηση του Ύπουργείου Γεωργίας, από τήν άξια τών προϊόντων πού παράγει τό κτήμα τής Σχολής καί από δωρεές από τήν Έλλάδα.

Μέ βάση τή στενή παρακολούθηση όλων τών εξελίξεων τόσο τής γεωργίας, όσο καί τής παιδαγωγικής τεχνολογίας, καθώς καί τής εξέλιξεως τής Έπαγγελματικής Έκπαίδεúσεως στή χώρα μας, άναπροσαρμόζει πάντοτε τό πρόγραμμά της γιά νά άνταποκρίνεται στίς βασικές άνάγκες κάθε έποχής καί νά εκπληρώνει πληρέστερα τήν άποστολή της.

Τό μεγαλύτερο διάστημα τής λειτουργίας της, λειτούργησε ώς Γεωργική Σχολή μέ τετραετή διάρκεια φοιτήσεως καταρτίζοντας άρτια τούς αποφοίτους στούς διαφόρους κλάδους φυτικής καί ζωικής παραγωγής καί στόν κλάδο τών γεωργικών μηχανημάτων.

Ή από τό 1970-1971 λειτουργεί ώς Μέση Γεωργική Σχολή μέ δύο βασικά τμήματα:

— Τμήμα Ζωικής Παραγωγής.

— Τμήμα Γεωργικών Μηχανημάτων.

“Όπως αναφέρθηκε καί άλλου, ή Άμερικανική Γεωργική Σχολή Θεσσαλονίκης άποτέλεσε από τήν ίδρυσή της καί άποτελεί άκόμα καί σήμερα τό μόνο ιδιαίτερα αξιόλογο ίδρυμα γεωργικής εκπαίδεúσεως στό χώρο τής Μέσης Γεωργικής Έκπαίδεúσεως.

Ήλλά, όπως ο βαθμός, έπιτυχίας κάθε προσπάθειας κρίνεται βασικά από τό άποτελέσματά της έτσι καί ή έπιτυχία του έργου τής Άμερικανικής Γεωργικής Σχολής Θεσσαλονίκης κρίνεται καί μπορεί νά κριθεί άντικειμενικά από τό βαθμό έπιτυχίας τών αποφοίτων της στό χώρο τής επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας.

Τό σύνολο τών αποφοίτων τής Σχολής από τήν ίδρυσή της μέχρι σήμερα φθάνει περίπου τούς 1.300.

Ή από αυτούς 250 περίπου βρίσκονται εγκατεστημένοι σέ χώρες του έξωτερικού, κυρίως στή Βόρεια Άμερική, τήν Αύστραλία καί διάφορες χώρες Εύρωπαϊκές. Τό 60% τών αποφοίτων αυτών άσχολούνται, στίς χώρες πού έχουν εγκατασταθεί, μέ γεωργικά επαγγέλματα ή επαγγέλματα πού έχουν σχέση μέ τή γεωργία, ενώ τό 40% έχουν στραφεί σέ επαγγέλματα πού δέν σχετίζονται μέ τή γεωργία.

Ή από όσους είναι εγκατεστημένοι στήν Έλλάδα, 800 περίπου, δηλαδή τό 80% άσχολούνται μέ επαγγέλματα πού έχουν άμεση ή έμμεση σχέση μέ τή γεωργία.

Έτσι οί περισσότεροι από αυτούς εργάζονται ως παραγωγοί, ιδιοκτήτες γεωργικών ή κτηνοτροφικών έκμεταλλεύσεων.

Πολλοί άσχολούνται στόν τομέα παροχής ύπηρεσιών, εργαζόμενοι ως υπάλλη-

λοι σέ υπηρεσίες του 'Υπουργείου Γεωργίας, κυρίως σέ 'Ιδρύματα καί Σταθμούς του 'Υπουργείου. 'Ο αριθμός αυτών που ασχολούνται στόν τομέα παροχής υπηρεσιών φθάνει τούς 200 περίπου. Αυτό δείχνει ότι οι απόφοιτοι τής Σχολής καλύπτουν τό μεγάλο κενό που έχει δημιουργηθεί από τήν έλλειψη ειδικευμένου τεχνικού γεωργικού προσωπικού μέσης στάθμης.

Πολλοί εργάζονται επίσης σέ επιχειρήσεις διακινήσεως καί εμπορίας γεωργικών εφοδίων καί μηχανημάτων σέ βασικές θέσεις ειδικευμένου τεχνικού προσωπικού καί όρισμένοι, μάλιστα, ως βασικά στελέχη τών επιχειρήσεων αυτών.

'Από τούς 600 που ασχολούνται στόν τομέα τής παραγωγής, οι 100 περίπου είναι ιδιοκτήτες μεγάλων σχετικά γεωργοκτηνοτροφικών μονάδων.

Μεγάλες χοιροτροφικές καί πτηνοτροφικές μονάδες, εκμεταλλεύσεις φυτών μεγάλης καλλιέργειας, δένδροκομικές καί λαχανοκομικές εκμεταλλεύσεις σέ μορφή καθαρά επιχειρηματική, είναι τομείς στούς όποιους έχουν επιδοθεί μέ ιδιαίτερη έπιτυχία, άρκετοί απόφοιτοι τής Σχολής.

Γενικότερα, όλοι όσοι εργάζονται στόν τομέα παραγωγής, έχουν άναδειχθεί σέ έπιτυχημένους από κάθε άποψη παραγωγούς.

Στό μέγεθος καί τήν έκταση τών δυνατοτήτων, που μπόρεσαν νά εξασφαλίσουν, έχουν όργανώσει έπιτυχημένες γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις καί άποτελούν όχι μόνο παράδειγμα γιά μίμηση, αλλά καί υποδείγματα καλών καί προοδευτικών παραγωγών.

'Από αυτούς που άποφοίτησαν ύστερα από τό 1961, 80 περίπου έχουν φοιτήσει ή φοιτούν σέ 'Ανώτερες καί 'Ανώτατες Σχολές, μέ ιδιαίτερη έπιτυχία.

Τό κύριο επίσης, χαρακτηριστικό όλων τών άποφοίτων τής Σχολής είναι ή δημιουργικότητά τους, τό ήθος καί ή έσωτερική καλλιέργειά τους, ή διάθεση καί ή προθυμία νά συμβάλλουν ένεργά σέ κάθε δημιουργική προσπάθεια άναπτύξεως τής περιοχής τους. Καί τούτο, γιατί ή Σχολή, πέρα από τήν καθαρά τεχνική εκπαίδευση καί κατάρτιση, φρόντισε νά καλλιεργήσει μέσα τους τίσ βασικές άρετές του δημιουργικού καί άνήσυχου αλλά καί του άνώτερου σέ ήθος νέου, που ακολουθεί πιστά τίσ έλληνοχριστιανικές μας παραδόσεις.

'Η ποικιλία τής άπασχολήσεως στό χώρο τής γεωργικής καί κτηνοτροφικής παραγωγής, καθώς καί στό χώρο παροχής γεωργοτεχνικών υπηρεσιών τών άποφοίτων τής 'Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής Θεσσαλονίκης δείχνουν πάνω στά πράγματα τίσ μεγάλες καί ποικίλες δυνατότητες που ύπάρχουν γιά τούς άποφοίτους Σχολείων Μέσης Γεωργικής 'Εκπαίδεúσεως.

Δείχνει ειδικότερα, μέσα άπ' τή ζωντανή πραγματικότητα, τίσ δυνατότητες που ύπάρχουν γιά έπιτυχημένη άποκατάσταση επαγγελματική γιά τούς άποφοίτους του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα τών 'Επαγγελματικών Λυκείων, μιά που μέ τή νέα δομή τής 'Επαγγελματικής 'Εκπαίδεúσεως τά τμήματα αυτού του τομέα τών 'Επαγγελματικών Λυκείων άποτελούν σήμερα καί θά άποτελούν στό μέλλον τά βασικά Σχολεία Μέσης Γεωργικής 'Εκπαίδεúσεως.

"Ετσι, ή 'Αμερικανική Γεωργική Σχολή Θεσσαλονίκης, έρχεται, μέ τή ζωντανή της παρουσία στό χώρο τής γεωργικής εκπαίδεúσεως καί μέ τή ζωντανή καί δημιουργική παρουσία τών άποφοίτων της στό χώρο τής παραγωγής καί τών γεωργοτεχνικών υπηρεσιών, νά έπικυρώσει κατά τόν καλύτερο καί ζωντανότερο τρόπο τό όσα άναπτύχθηκαν στά προηγύμενα κεφάλαια γύρω από τίσ δυνατότητες τής επαγγελματικής άποκαταστάσεως τών άποφοίτων του Γεωργοκτηνοτροφικού Τομέα τών 'Επαγγελματικών Λυκείων.

ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Ἡ ἐξειδίκευση στήν ἀνθρώπινη ἐργασία

1. 1	Ἡ ἐμφάνιση καί ἐξέλιξη τῆς ἐξειδικεύσεως	1
1. 2	Ἡ ἐξειδίκευση στή σύγχρονη τεχνολογία	2
1. 3	Κατάταξη καί ὁμαδοποίηση τῶν ἐπαγγελμάτων	3

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Ἡ ἐξειδίκευση στή Γεωργία

2. 1	Ἐμφάνιση καί ἐξέλιξη τῆς ἐξειδικεύσεως στή γεωργία	6
2. 2	Λόγοι πού ἐπιβάλλουν τήν ἐξειδίκευση στή γεωργία	7
2. 3	Τομεῖς ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως στό χῶρο τῆς γεωργίας καί κτηνοτροφίας	8

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Τομέας φυτικῆς παραγωγῆς

3. 1	Κλάδοι φυτικῆς παραγωγῆς	9
3. 2	Καλλιευομένη ἐκταση	9
3. 3	Ἀπασχολούμενο ἐργατικό δυναμικό	10
3. 4	Ἀξία φυτικῆς παραγωγῆς	11
3. 5	Προοπτικές εὐρύτερης ἀναπτύξεως τῆς φυτικῆς παραγωγῆς	12

3. 6	Ύλαιοιμένα στο χῶρο τῆς φιντικῆς παραγωγῆς ἐπαγγέλματα	17
3. 7	Παραγωγὸς προϊόντων φυτῶν μεγάλης καλλιέργειας	18
3. 8	Παραγωγὸς προϊόντων δενδροκομικῆς καὶ ἀμπελοοικονομικῆς παραγωγῆς	27
3. 9	Παραγωγὸς προϊόντων λαχανοκομίας	40
3. 10	Παραγωγὸς ἀνθοκομικῶν προϊόντων	50

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Τομέας ζωικῆς παραγωγῆς

4. 1	Ἐξέλιξη καὶ ἀνάπτυξη τῆς κτηνοτροφίας	58
4. 2	Προοπτικὲς εὐρύτερης ἀναπτύξεως τῆς κτηνοτροφίας	62
4. 3	Τεχνίτης ἢ κτηνοτρόφος ἀγελαδοτρόφος	64
4. 4	Τεχνίτης ἢ κτηνοτρόφος προβατοτρόφος	70
4. 5	Τεχνίτης ἢ κτηνοτρόφος χοιροτρόφος	75
4. 6	Πτηνοτρόφος ἢ τεχνίτης πτηνοτροφίας	80
4. 7	Μελισσοκόμος ἢ τεχνίτης μελισσοκομίας	87

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Τομέας Γεωργικῶν μηχανημάτων

5. 1	Ἐξέλιξη καὶ ἀνάπτυξη τῆς χρήσεως γεωργικῶν μηχανημάτων	92
5. 2	Προοπτικὲς εὐρύτερης ἐκμηχανήσεως τῆς γεωργίας	94
5. 3	Τομεῖς ἐργασίας στοῦ χῶρο τῶν γεωργικῶν μηχανημάτων	95
5. 4	Συνθήκες ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ τεχνίτη γεωργικῶν μηχανημάτων	99
5. 5	Κίνητρα γιὰ τὴν ἐργασία στὸν τομέα τῶν γεωργικῶν μηχανημάτων	100

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Τομέας παροχῆς ὑπηρεσιῶν

6. 1	Γενικά	102
6. 2	Ἐπιχειρήματα Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ἐκπαίδευσης	103
6. 3	Ἐπιχειρήματα Γεωργίας	108

6. 4	Διάφοροι Γεωργικοί Όργανισμοί	112
6. 5	Άγροτική Τράπεζα της Ελλάδος	112
6. 6	Συνεταιρικές Οργανώσεις	113
6. 7	Όργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης	113
6. 8	Τομέας Ίδιωτικής Πρωτοβουλίας	113

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Συνέχιση σπουδών σε Άνώτερες και Άνώτατες Σχολές

7. 1	Δυνατότητες συνέχισης σπουδών	116
7. 2	Προβλήματα και δυσκολίες που δημιουργεί η συνέχιση σπουδών σε Σχολές Άνώτερης βαθμίδας	117
7. 3	Συνέχιση σπουδών σε Άνώτερες Σχολές	119

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

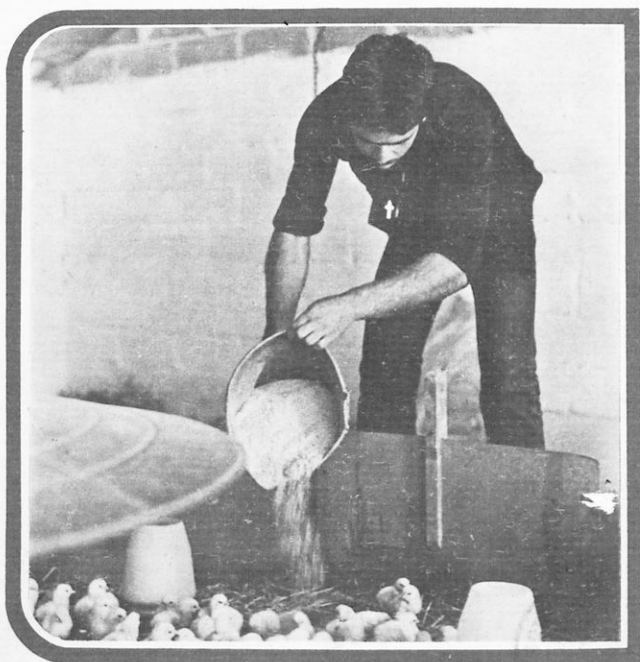
Νέοι που Έχουν σταδιοδρομήσει στο γεωργοκτηνοτροφικό τομέα	121
--	-----

0020558237

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΓΕΝΙΔΟΥ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής